

Informes
d'Avaluació 16

**L'avaluació
de l'educació
primària 2007**

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Informes
d'Avaluació 16

**L'avaluació
de l'educació
primària 2007**

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Catalunya)

L'Avaluació de l'educació primària 2007. – (Informes d'avaluació ; 16)

Bibliografia. – A la part superior de la portada: Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació

I. Prats, Joaquim, 1949- dir. II. Amorós, Carme, dir. III. Aguirre Canyadell, Núria, ed. IV. Catalunya.

Departament d'Educació V. Títol VI. Col·lecció: Informes d'avaluació ; 16

1. Educació primària – Catalunya – Avaluació 2. Avaluació educativa – Catalunya

372.4(467.1)

Direcció de l'estudi a Catalunya

Joaquim Prats Cuevas. President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Direcció adjunta

Carme Amorós Basté. Secretària del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Coordinació de l'estudi

Núria Aguirre Canyadell. Assessora tècnica docent del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Comissió que ha participat en l'elaboració de les proves de Catalunya

• Llengua catalana

Mireia Català i Agràs. Mestra de català. CEIP Escola Nabí. Barcelona

Carme Martín Manzano. Assessora LIC del Bages

Joan Mallart Navarra. Catedràtic de didàctica i organització escolar. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

• Coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Dolors Freixenet Mas. Professora de l'IES Esteve Terradas i Illa. Cornellà de Llobregat

Montserrat Sánchez Trullols. Mestra d'educació primària. CEIP Els Pins. Cornellà de Llobregat

Cristòfol-A. Trepà i Carbonell. Catedràtic de didàctica de les ciències socials. Facultat de Formació del Professorat. Universitat de Barcelona

Redacció de l'informe

Núria Aguirre Canyadell. Assessora tècnica docent. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Antònia Carré Pons. Assessora tècnica docent. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Fina Grané Mas. Assessora tècnica docent. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Marià Manzano García. Assessor tècnic docent. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Roger Pallàs Duran. Tècnic de gestió. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Carme Segura Rabinad. Tècnica superior pedagoga. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Explotació inicial de dades

MCRIT

Vocals i experts del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Claudi Alsina Català, Jorge Calero Martínez, Joaquín Gairín Sallán, Anna Maria Geli de Ciurana, Jordi Pérez Sánchez, Sebastián Rodríguez Espinar,

Joan Bassas Arnau, Carmelo Gómez Pascual, Josep Nuez Tapia i Ricard Torrents Bertrana

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

Edició: Servei de Comunicació i Publicacions

Disseny coberta: Carme Vives

1a edició: gener de 2010

Tiratge: 1.000 exemplars

Impressió: Novatesa, SL

Dipòsit legal: B-26.964-2010

No és permesa la reproducció total ni parcial d'aquest document per cap mitjà electrònic, per a cap propòsit, sense l'aprovació expressa del Departament d'Educació.

Presentació	5
1. Introducció	7
2. Metodologia	9
2.1. Marc conceptual.....	9
2.2. Població i mostra.....	14
2.3. Instruments d'avaluació	18
2.3.1. Proves d'avaluació	18
2.3.2. Instruments per a l'avaluació d'actituds i d'hàbits d'estudi	25
2.3.3. Qüestionaris	26
2.4. Procés de recollida de dades.....	27
2.5. Justificació estadística dels instruments.....	28
2.6. Anàlisi de dades	29
3. Resultats	31
3.1. Llengua catalana	31
3.1.1. Resultats globals en percentatges	31
3.1.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	37
3.1.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	38
3.1.3.1. Resultats globals.....	38
3.1.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	41
3.1.4. Aspectes relacionats amb els usos lingüístics de l'alumnat.....	53
3.2. Llengua castellana	56
3.2.1. Resultats globals en percentatges	56
3.2.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	62
3.2.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	63
3.2.3.1. Resultats globals.....	63
3.2.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	66
3.2.4. Aspectes relacionats amb l'ús habitual de la llengua: lectura i escriptura	77
3.3. Llengua anglesa	82
3.3.1. Resultats globals en percentatges	82
3.3.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	84
3.3.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	85
3.3.3.1. Resultats globals.....	85
3.3.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	88
3.3.4. Context d'aprenentatge de la llengua anglesa	100
3.4. Matemàtiques.....	104
3.4.1. Resultats globals en percentatges	104
3.4.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	105
3.4.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	106
3.4.3.1. Resultats globals.....	106
3.4.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	110
3.4.4. Context d'aprenentatge de les matemàtiques	120
3.5. Coneixement del medi social i natural	128
3.5.1. Resultats globals en percentatges	128
3.5.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	129

3.5.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	130
3.5.3.1. Resultats globals.....	130
3.5.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	136
3.5.4. Context d'aprenentatge del coneixement del medi social i natural	147
3.6. Coneixement del medi social i cultural de Catalunya	157
3.6.1. Resultats globals en percentatges	157
3.6.2. Comparació de resultats entre diferents avaluacions	159
3.6.3. Resultats segons el mètode d'anàlisi de resposta a l'ítem (TRI)	160
3.6.3.1. Resultats globals.....	160
3.6.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies.....	162
4. Síntesi de resultats de l'alumnat de Catalunya i d'Espanya	173
5. Descripció de les dades de context	177
5.1. Qüestionari de l'alumnat	177
5.2. Qüestionari de la direcció del centre	189
5.3. Qüestionari de les famílies	199
6. Conclusions.....	207
7. Referències bibliogràfiques	213

PRESENTACIÓ

El número 16 de la col·lecció “Informes d’Avaluació” correspon a la quarta avaluació de l’educació primària que s’ha fet després de l’aplicació de la LOGSE (Llei d’Ordenació General del Sistema Educatiu de l’any 1990), que completa estudis anteriors, realitzats els anys 1995, 1999 i 2003. Aquests estudis han estat coordinats per l’Institut de Evaluación, amb la col·laboració de les comunitats autònomes de l’Estat.

En el cas de Catalunya, i com ja és habitual, s’amplien les àrees avaluades per conèixer també els resultats en llengua catalana, en coneixement del medi social i cultural propi de Catalunya i en actituds de l’alumnat en diferents temàtiques de caràcter transversal.

S’amplia també la mostra d’alumnat avaluada, la qual cosa permet extreure dades significatives del conjunt de la realitat de l’educació primària a Catalunya comparant-la amb els anys anteriors i amb els resultats de la resta de l’Estat.

Pel que fa als resultats obtinguts per l’alumnat de sisè d’educació primària de Catalunya es constata que, en general, s’han experimentat pocs canvis en relació amb l’avaluació del 2003. Aquest fet pot considerar-se positiu per allò que comporta d’estabilitat del sistema, però ja no ho és tant si tenim en compte que l’educació ha de potenciar també l’excel·lència.

L’anàlisi de la informació proporcionada pels qüestionaris adreçats a alumnat, al professorat tutor, als equips directius i a les famílies aporten un gruix d’informacions que resulten força interessants per conèixer la realitat dels centres, principalment dels processos educatius que hi tenen lloc i del suport de les famílies a l’aprenentatge escolar dels seus fills i filles.

Les dades d’aquesta avaluació es poden complementar amb les de l’avaluació de sisè d’educació primària que el Departament d’Educació va posar en marxa per primer cop l’any 2009, de manera externa i censal i amb informació directa a totes les famílies. Espero que tot plegat sigui útil tant als professionals de l’educació com als responsables de la política educativa. Als uns i als altres els ha de permetre orientar processos de millora tant en els centres d’educació primària com en el conjunt del sistema educatiu. Si és així, haurà valgut la pena tot l’esforç.

Vull acabar aquestes ratlles manifestant el meu agraïment a totes les persones, centres educatius i organismes que han treballat, d’una manera o altra, en la realització d’aquesta avaluació. La seva dedicació i esforç es reflecteixen perfectament en aquest volum.

Joaquim Prats Cuevas
President del Consell Superior d’Avaluació del Sistema Educatiu

1. INTRODUCCIÓ

L'informe *L'avaluació de l'educació primària 2007* s'emmarca en el context del *Pla d'Avaluació del Departament d'Educació (2005)*, que preveu la realització anual d'una avaluació exhaustiva per a una etapa educativa concreta per obtenir dades del sistema completes i rellevants. L'any 2007 es fa una avaluació àmplia de l'educació primària que contempla diversos estudis: les competències bàsiques de l'àmbit lingüístic, un estudi sociolingüístic, l'avaluació de centres a partir d'uns quants indicadors rellevants i l'avaluació de sisè curs de l'educació primària, objecte d'aquest informe.

L'informe està elaborat pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu a partir de l'anàlisi de les dades recollides a l'avaluació de l'educació primària 2007, que impulsa a nivell estatal l'Institut de Evaluación (IE) del Ministeri d'Educació. La publicació de l'IE porta per títol *Educación primaria 2007. Evaluación del sistema educativo* i s'ha publicat l'any 2009.

L'avaluació de l'educació primària es du a terme cada quatre anys des del 1995, i aquesta n'és la quarta edició. Aquesta temporització permet conèixer de manera periòdica l'estat del nostre sistema educatiu, saber en quin grau s'aconsegueixen els objectius marcats i quin és el progrés que hi ha d'un cicle a l'altre tant en els resultats de l'alumnat com en la incidència que hi tenen algunes variables de context i de processos educatius.

Els objectius d'aquesta avaluació fan referència tant als resultats educatius com als processos i l'entorn educatiu.

Pel que fa als resultats educatius, l'objectiu específic és conèixer i valorar el grau d'assoliment dels continguts assenyalats a l'acabament de l'educació primària segons els diferents nivells de progrés de l'aprenentatge fixat dintre del marc del currículum establert. Aquests continguts se centren en les àrees de llengua castellana, matemàtiques, coneixement del medi, llengua catalana i llengua anglesa.

Quant als processos i l'entorn educatiu, es tracta de conèixer i valorar la incidència que tenen en els resultats educatius algunes variables, com ara els principis metodològics que inspiren la pràctica educativa, el clima escolar, la coordinació del professorat, les característiques de l'alumnat i del seu entorn familiar (per exemple, el sexe de l'alumnat i el suport a l'estudi i expectatives sobre l'educació per part de les famílies).

Tot i la continuïtat d'aquesta avaluació, hi ha uns trets que la distingeixen de les dels anys anteriors. Així, l'any 2007:

- es dedica un apartat de l'informe a l'anàlisi de les dades obtingudes pels fills i filles de la població immigrant, que s'obtenen amb una ampliació de la mostra de centres que tenen un nombre significatiu d'alumnat immigrant;
- s'amplia el nombre d'instruments utilitzats en l'avaluació estatal.

Pel que fa a la mostra, hi participa alumnat provinent d'un total de 156 centres distribuïts proporcionalment segons la titularitat, l'hàbitat —entès com el nombre d'habitants de les localitats on són ubicats els centres—, el percentatge d'alumnat immigrant i els serveis territorials.

Quant als instruments, en l'estudi d'àmbit estatal s'utilitzen proves de matemàtiques, de llengua castellana, de llengua anglesa i de coneixement del medi social i natural, així com qüestionaris per a l'alumnat, per al professorat tutor, per als directors/res i per a les famílies. Des del Consell Superior d'Avaluació s'elaboren, com és habitual en aquests estudis, proves de llengua catalana i de coneixement del medi social i cultural de Catalunya i s'afegeix un qüestionari sobre hàbits lingüístics al final de la prova de llengua catalana.

L'anàlisi dels resultats de l'avaluació del 2007 es fa amb dos mètodes estadístics complementaris. El primer és la Teoria Clàssica dels Tests (TCT), que proporciona percentatges d'encerts globals i parcials en tots els àmbits avaluats. I el segon és la Teoria de Resposta a l'Ítem (TRI), que permet situar l'alumnat en una escala de domini dels coneixements i competències en els diferents àmbits avaluats. La primera anàlisi és la que permet comparar els resultats amb avaluacions anteriors.

L'informe s'estructura en quatre grans apartats. El primer està dedicat a les qüestions metodològiques: el marc conceptual, els instruments d'avaluació, la població i la mostra avaluades, el desenvolupament de l'aplicació, la justificació estadística dels instruments i l'anàlisi de les dades.

El segon apartat mostra els resultats per a cada àrea avaluada. S'hi inclou una valoració del domini dels aprenentatges avaluats, anàlisis comparatives amb avaluacions anteriors i resultats de determinades variables de context relacionades amb els centres (titularitat, nivell socioeconòmic i cultural, percentatge d'alumnat estranger), l'alumnat (sexe, si és repetidor o no) i les famílies (nivell d'estudis familiar). Així mateix, s'inclou aquí una anàlisi i valoració conjunta de variables de context associades al rendiment relacionades amb l'alumnat, amb els centres educatius i amb el context familiar. És un estudi més detallat de variables intra i inter centres que incideixen en el rendiment de l'alumnat. Cada àrea es tanca amb una valoració de les dades derivades de les opinions expressades per l'alumnat en el qüestionari que hi ha al final de cada prova.

El tercer apartat presenta una síntesi de resultats de la mostra de Catalunya i d'Espanya.

L'apartat quart és una anàlisi i valoració de les dades de context, extretes dels qüestionaris passats a l'alumnat, a les direccions dels centres i a les famílies.

Finalment, s'inclou un capítol amb un seguit de conclusions per a cadascuna de les àrees avaluades.

2. METODOLOGIA

2.1. Marc conceptual

L'educació primària a Catalunya presenta una realitat complexa que cal observar amb detall per poder-hi introduir les millores necessàries. Per fer-ho és imprescindible disposar d'un mapa que ofereixi un panorama precís i ampli de la situació real del sistema educatiu català en el nivell de l'educació primària, amb dades fiables i completes del funcionament i dels resultats del sistema.

La base teòrica que fonamenta l'avaluació de l'educació primària 2007 és la mateixa que de les avaluacions anteriors de 1995, 1999 i 2003 (CSd'A 2001; CSd'A 2006; INECSE 2005). Tot i així, aquesta és la primera avaluació que es fa en el marc de la Llei Orgànica d'Educació (LOE), aprovada el 2005. La Llei dóna especial rellevància a l'adquisició de competències bàsiques per part de l'alumnat i a l'avaluació del seu grau d'assoliment, sempre tenint com a fita els objectius de la Unió Europea marcats per a l'any 2010 (Lisboa 2010). D'aquesta manera, l'avaluació de l'educació primària 2007, la quarta, compleix una funció d'enllaç entre les avaluacions anteriors i les futures, orientades més clarament a l'avaluació de competències bàsiques. Això permet incorporar els avenços produïts en l'àmbit de l'avaluació, sense perdre dades comparatives valuoses per conèixer l'evolució del sistema educatiu.

Habilitats avaluades: àrees

• Llengua catalana i castellana

Seguint les teories psicolingüístiques, l'avaluació de la comprensió, tant oral com escrita, en l'àrea de llengua catalana i de llengua castellana es porta a terme tenint en compte els cinc nivells de comprensió comunament acceptats per la comunitat científica que estudia aquest àmbit, que són els següents:

- *Comprensió literal*: localització i obtenció d'informació explícita.
- *Reorganització*: organització i comprensió global de la informació explícita.
- *Inferència*: obtenció d'una nova informació deduïble del text mitjançant coneixements externs al text (interpretar textos).
- *Lectura crítica*: reflexió sobre el contingut i possibles inconsistències d'un text.
- *Apreciació lectora*: reflexió sobre la forma i l'organització d'un text i de les intencions dels autors en escriure'l.

Ja que l'alumnat es troba, en la seva vida quotidiana, amb diferents tipus de textos, l'avaluació té en compte la més àmplia gamma possible de textos. De totes les classificacions textuais existents (segons el contingut, la forma, etc.), s'adapta la realitzada en avaluacions anteriors d'educació primària: els textos es classifiquen en textos literaris, textos informatius i textos verboicònics.

Pel que fa a l'expressió escrita, l'avaluació vol mesurar la capacitat de l'alumnat per escriure un text cohesionat, coherent i adequat al context, amb la correcció lingüística i el lèxic apropiats al nivell educatiu que li correspon.

La distribució per blocs i nivells en les àrees de llengua catalana i de llengua castellana és la següent:

Taula 2.1. Nivells de comprensió avaluats i tipus de text utilitzat en llengua catalana i castellana

Comprensió oral i escrita						
Tipus de text		Nivells de comprensió				
		Literal	Reorganitzatiu	Inferencial	Crítica	Apreciació
Informatiu	Divulgació					
	Notícia					
	Carta					
	Instruccions					
Literari	Teatre					
	Descripció					
	Diàleg					
	Monòleg					
Verboicònic	Còmic					
	Anunci					
	Vinyeta					
	Plànol					

L'expressió escrita s'avalua amb unes activitats tancades, unes altres d'obertes i una redacció lliure.

Taula 2.2. Activitats tancades i activitats obertes d'expressió escrita

Expressió escrita	
Paraules	Famílies de paraules. Camps semàntics. Sinònims i antònims. Usos de l'adjectiu. Significació de paraules. Precisió en l'ús de vocabulari.
Frases	Formació d'oracions. Significació d'expressions. Puntuació de frases.
Textos	Ordenació de les frases d'un text. Continuació d'un text. Identificació d'un text.
Preguntes obertes	Redacció a partir d'un començament donat. Unió de frases evitant repeticions. Cloze.

• Llengua anglesa

En els diferents cicles de l'avaluació de l'educació primària, l'avaluació de la llengua anglesa s'adapta al *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar* (MERC 2003). L'ús de la llengua varia molt segons les necessitats i el context en què s'utilitza. La necessitat i el desig de comunicar-se sorgeix d'una situació concreta i tant la forma com el contingut de la comunicació són una resposta a aquesta situació. Per tant, aquesta avaluació se centra en dos aspectes fonamentals: en els àmbits i en les situacions.

La vida social s'organitza en diferents àmbits. D'entre tots els àmbits existents i tenint en compte el nivell d'aprenentatge i l'edat de l'alumnat, es tenen en compte els tres següents:

– *Àmbit personal*: se centra en la vida privada de l'individu, la seva família, els seus amics, les seves afeccions, etc.

– *Àmbit educatiu*: perquè en aquesta edat l'alumnat està immers dintre d'una institució educativa.

– *Àmbit públic*: ja que la persona actua com a membre de la societat.

En cada un d'aquests àmbits, les situacions externes que sorgeixen es poden descriure segons:

- *Llocs i moments en què passen*: la casa, l'escola, el carrer, l'hospital, el jardí, etc.
- *Institucions*: bàsicament, la família i l'escola.
- *Persones implicades*: segons la rellevància que tenen en relació amb l'alumnat, són els pares, els germans i germanes, els familiars, els amics i amigues, el professorat, els companys, etc.
- *Objectes de l'entorn*: com ara el mobiliari, la roba, els electrodomèstics, les joguines, els objectes de neteja personal, els llibres, els animals, els arbres, els jardins, els estris de la casa, les bosses, l'equipament esportiu, el material i equipament escolar, els diners, les monedes, les motxilles, les maletes, els menjars, les begudes, etc.
- *Esdeveniments familiars*: com ara festes, visites, vacances, espectacles, problemes de disciplina, accidents, etc.
- *Accions de la vida quotidiana*: com ara vestir-se, cuinar, rentar-se, menjar, comprar, activitats d'oci, jocs, esbarjos, deures, etcètera.
- *Textos*: novel·les, revistes, diaris, cartes personals, receptes, avisos, fullets, rètols, programes, menús, llibres de text, llibres de consulta, etc.

En l'àrea de llengua anglesa s'avalua la competència lingüística adquirida per l'alumnat en les habilitats i destreses següents:

- La *comprensió oral* de diversos textos orals senzills presentats en diferents suports (vídeo i gravacions d'àudio), que possibilita extreure informació global i específica.
- La *comprensió escrita* de diferents textos escrits curts i senzills que permet extreure informació global i específica.
- L'*expressió escrita* que permet completar textos breus escrits d'estructura senzilla amb suport visual i lingüístic.
- L'*expressió oral*, és a dir, la capacitat tant de produir missatges orals senzills referits a dades d'identificació i a gustos personals com de fer breus descripcions de fets, persones i objectes.

• Matemàtiques

La competència matemàtica es fonamenta en la familiaritat de l'alumnat amb un cert tipus de coneixements i destreses, que són les operacions bàsiques amb nombres, el maneig de diners, les idees bàsiques sobre formes i figures espacials i el seu mesurament i les nocions d'incertesa, creixement i canvi. Aquest és el concepte de competència matemàtica acceptat en avaluacions internacionals com el PISA (Programme for International Student Assessment) de l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic), el TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) de la IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) i en avaluacions anteriors del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. En aquesta avaluació de sisè d'educació primària s'avalua la capacitat de l'alumnat per identificar, comprendre i aplicar diversos tipus de raonament matemàtic mitjançant les quatre habilitats següents:

- La *comprensió lectora*: per obtenir dades i idees implícites i explícites sobre el problema matemàtic.
- La *comprensió de conceptes, raonaments i generalitzacions*: és a dir, saber extreure la forma matemàtica d'un problema expressat en llenguatge quotidià.
- Els *càlculs senzills* o definicions habituals.
- Els *procediments*: necessaris per resoldre problemes plantejats en situacions reals amb models matemàtics aplicables per a la seva resolució.

Aquestes habilitats o destreses fan referència als blocs de continguts de matemàtiques propis del nivell educatiu que s'avalua.

Taula 2.3. Blocs de continguts avaluats de matemàtiques

Nombres i operacions	Mesura de magnituds	Geometria	Organització de la informació
Sistema de numeració decimal, operacions i càlcul, expressions numèriques, percentatges i fraccions.	Sistema mètric decimal, mesures de temps i mesures de graus.	Elements geomètrics del pla, elements geomètrics de l'espai, sistemes de representació i de referència, i perímetres, àrees i volums.	Representació i interpretació de gràfiques i càlcul de probabilitats.

• **Coneixement del medi natural, social i cultural**

En l'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural s'avalua la competència adquirida per l'alumnat en les habilitats i destreses següents, que són de caràcter transversal i imprescindibles per progressar en l'aprenentatge:

- La *comprensió lectora*: imprescindible per obtenir dades i idees implícites i explícites sobre el medi físic i social.
- El *reconeixement de qüestions científiques*: això és, la identificació de problemes que poden ser objecte de la investigació científica, la capacitat per buscar la informació necessària i el reconeixement de les característiques fonamentals de la ciència.
- La *comprensió dels processos i conceptes* del món natural, cultural i social.
- L'*aplicació del pensament científic a situacions quotidianes*: cosa que implica la utilització dels conceptes i procediments adequats, i la identificació dels factors que influeixen en els canvis o en els resultats en una situació determinada.
- L'*anàlisi i explicació multicausal de fenòmens* socials, culturals i històrics: que inclou la capacitat de relacionar dades amb resultats i conclusions que permeten fer judicis sobre aspectes de la vida relacionats amb el món natural, cultural i social.

Aquestes cinc habilitats s'apliquen sobre els cinc blocs de continguts següents:

Taula 2.4. Blocs de continguts avaluats del medi natural, social i cultural

Comprensió lectora	Reconeixement de qüestions científiques	Aplicació del pensament científic	Comprensió dels processos i conceptes	Anàlisi i explicació multicausal de fenòmens
El cos humà i la salut, el paisatge, el medi físic.	Els éssers vius, els materials i les seves propietats.	La població i les activitats humanes. Màquines i aparells.	L'organització social, els mitjans de comunicació i transport.	Els canvis i els paisatges històrics.

• **Coneixement del medi social i cultural de Catalunya**

L'avaluació de l'àrea de medi social i cultural de Catalunya s'estructura en dues disciplines, la geografia i la història. S'estableix un lligam entre el currículum de l'educació primària i el de l'educació secundària obligatòria.

Aquesta àrea avalua les mateixes habilitats i destreses de caràcter transversal que el coneixement del medi natural, social i cultural (comprensió lectora, reconeixement de qüestions científiques, comprensió dels processos i conceptes del món natural, cultural i social, etc.).

També avalua la capacitat i destresa de l'alumnat en l'ús de procediments característics de les ciències socials, que ha d'aplicar en aspectes concrets del currículum de l'àmbit de geografia i d'història de Catalunya. Les capacitats avaluades són:

– *Interpretació i representació de l'espai*: interpretació i utilització de símbols i de signes convencionals. Orientació espacial en diferents direccions. Realització, utilització i interpretació de mapes i plànols.

– *Consciència temporal i temps històric*: identificació de nocions temporals de simultaneïtat, successió, durada, continuïtat i canvi i de relacions causa-efecte. Utilització de diferents unitats de mesura.

– *Informació, comprensió i aplicació*: ús de documents per obtenir informació. Expressió de conclusions.

Aquestes capacitats s'avaluen sobre diferents blocs de continguts que corresponen al *medi físic*, al *medi econòmic i social*, al *medi polític i cultural* i al *medi històric*. Per a l'anàlisi de resultats, però, s'ha mantingut la mateixa nomenclatura de blocs de continguts que la usada en l'informe de l'avaluació de l'educació primària 2003 (CSd'A 2006) per poder comparar resultats dels dos cicles avaluatius.

Així, la distribució de continguts que s'analitza en aquest volum ens ve donada en primer lloc per les dues disciplines que configuren la prova, la geografia i la història, i, en segon lloc, pels continguts de cadascuna de les disciplines, que es detallen a l'apartat dedicat als instruments d'avaluació (vegeu el punt 2.3).

• Prova global

Algunes de les àrees avaluades requereixen una avaluació més matisada de les capacitats i coneixements de l'alumnat, difícil d'obtenir amb preguntes d'opció múltiple, per la qual cosa es dissenya una prova, anomenada global, en la qual és necessari construir una resposta.

La prova consisteix en preguntes obertes de matemàtiques (resolució de problemes) i de coneixement del medi natural, social i cultural. Pel que fa a la llengua, s'avalua l'ortografia en llengua castellana a partir d'una redacció lliure sobre un conte que s'haurà escoltat prèviament. Els resultats d'aquesta prova global s'integren en els de l'àrea corresponent.

2.2. Població i mostra

La població de Catalunya objecte d'aquest estudi és l'alumnat que cursa sisè d'educació primària durant el curs 2006-2007. Aquesta població es divideix, com es pot veure a la taula següent, en estrats, que són els serveis territorials, la titularitat del centre educatiu i l'hàbitat, entès com el nombre d'habitants de les localitats on estan ubicats els centres.

Taula 2.5. Estrats en què es divideix la població objecte d'estudi

Hàbitat	Titularitat dels centres	Serveis territorials
• Poblacions amb més de 100.000 habitants • Poblacions entre 100.000 i 10.001 habitants • Poblacions entre 10.000 i 1.001 habitants • Poblacions amb menys o igual a 1.000 habitants	• Pública • Privada	• Barcelona I • Barcelona II • Baix Llobregat • Vallès Occidental • Girona • Lleida • Tarragona • Terres de l'Ebre

Per seleccionar la mostra, des del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu es realitza un mostreig probabilístic polietàpic per conglomerats. Es trien 68 centres per a la mostra estatal i se n'hi afegeixen 88 per completar una mostra que sigui representativa per a Catalunya.

La mostra final està constituïda per 156 centres amb 2.784 alumnes de sisè d'educació primària. El 51,6% de l'alumnat de la mostra són noies i el 48,4 nois.

A continuació s'exposa la distribució dels 156 centres d'educació primària participants en l'estudi tenint en compte les variables abans esmentades.

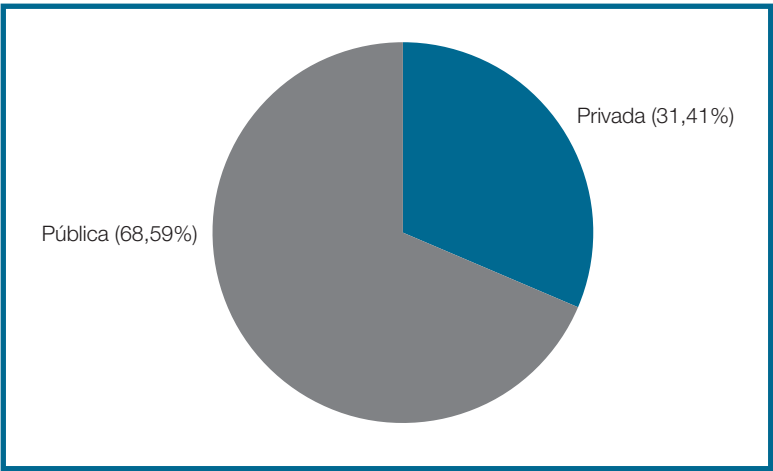
Taula 2.6. Distribució dels centres de la mostra de sisè d'educació primària

Hàbitat	Titularitat	Baix Llobregat-Anoia	Barcelona I (Ciutat)	Barcelona II (Comarques)	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	Vallès Occidental	Total
>100.000 h	Privat		14	6		1			6	27
	Públic		12	8		1	1		4	26
	Total		26	14		2	1		10	53
10.001-100.000 h	Privat	6		4	5		2		4	21
	Públic	12		8	3	1	3	1	5	33
	Total	18		12	8	1	5	1	9	54
1.001-10.000 h	Privat			1						1
	Públic	1		8	6	5	4	1		25
	Total	1		9	6	5	4	1		26
≤1.000 h	Privat									
	Públic	1		3	5	8	5	1		23
	Total	1		3	5	8	5	1		23
TOTAL		20	26	38	19	16	15	3	19	156

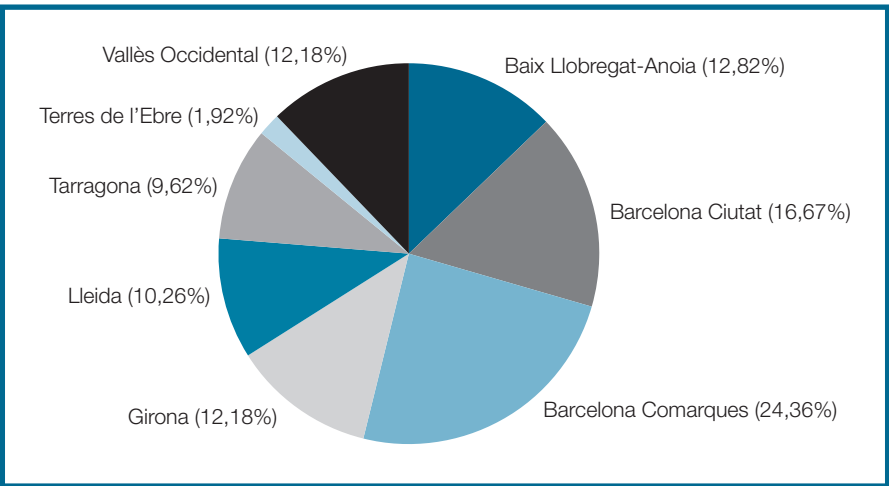
A continuació s'exposa gràficament la distribució d'aquests centres segons la titularitat, els Serveis Territorials d'Educació, l'hàbitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre. El nivell socioeconòmic i cultural del centre és una dada proporcionada per la Inspecció d'Educació, la qual, d'acord amb el seu pla d'avaluació de centres, facilita informació d'un conjunt d'indicadors que tenen una valoració final que situa els centres en una escala amb tres nivells: el nivell baix, el mitjà i l'alt.

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha matriculat als centres és una variable rellevant considerada també en aquesta avaluació.

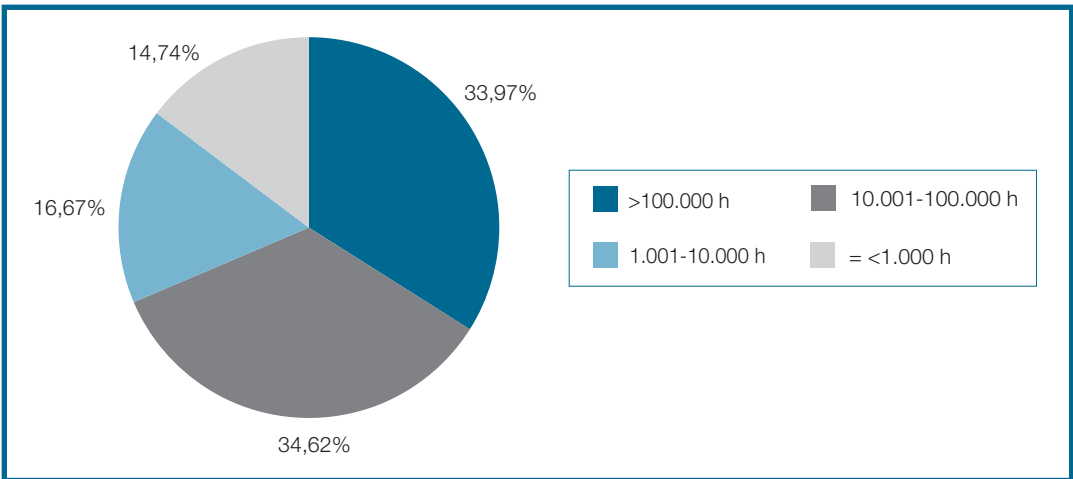
Gràfic 2.1. Distribució de la mostra de centres segons la titularitat

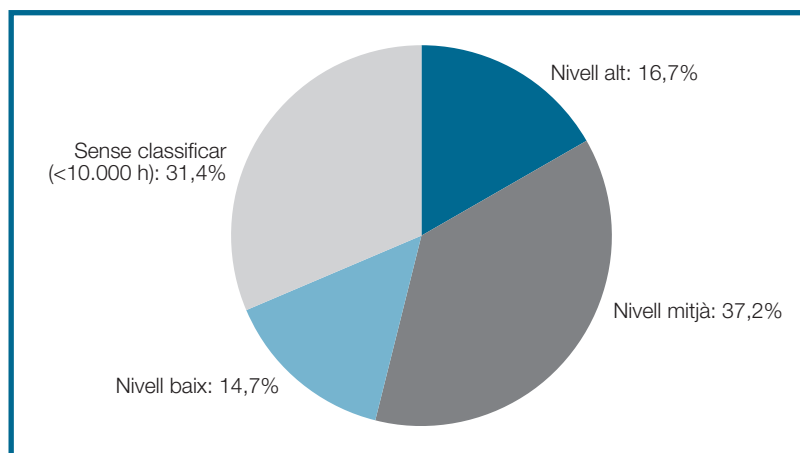
Gràfic 2.2. Distribució de la mostra de centres segons els Serveis Territorials d'Educació

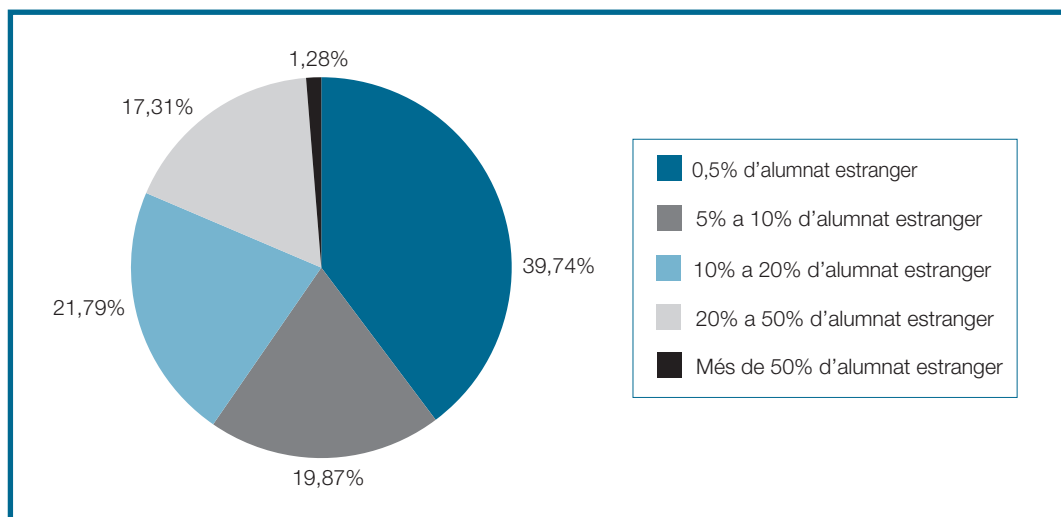
Gràfic 2.3. Distribució de la mostra de centres segons l'hàbitat (nombre d'habitants de les localitats on estan ubicats els centres)

Gràfic 2.4. Distribució de la mostra de centres segons el nivell socioeconòmic i cultural

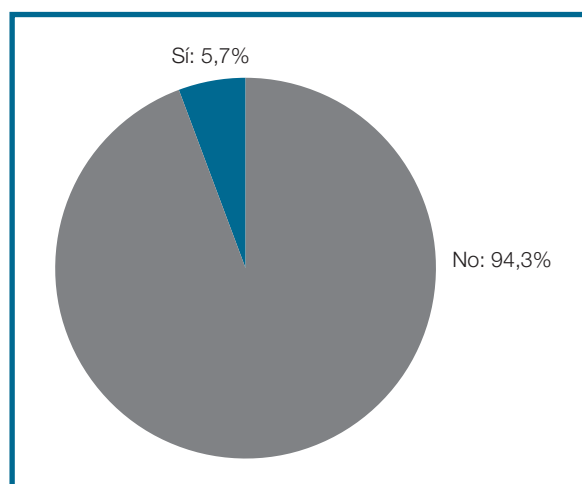

Gràfic 2.5. Distribució de la mostra de centres segons el percentatge d'alumnat estranger matriculat

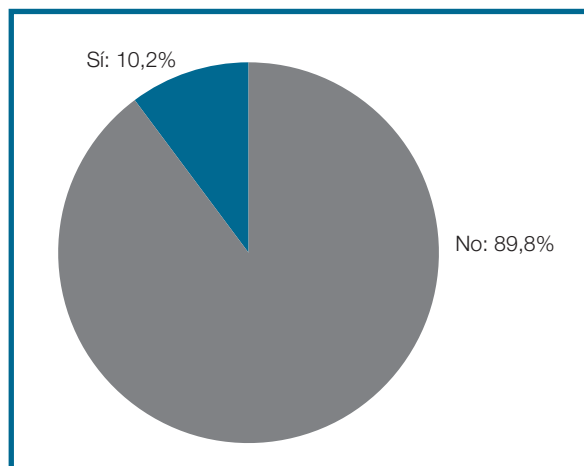

D'altres variables descriptives de l'alumnat, obtingudes mitjançant el qüestionari de l'alumnat, són si l'alumne/a és repetidor/a (és a dir, si ha repetit curs en algun moment de la seva trajectòria escolar) o no i si és estranger o no.

Gràfic 2.6. Distribució de la mostra d'alumnat segons si l'alumnat ha repetit curs o no

Gràfic 2.7. Distribució de la mostra d'alumnat segons si és estranger o no

L'experiència del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu en els estudis realitzats posa de manifest que la combinació d'algunes d'aquestes variables incideix força en el rendiment de l'alumnat.

Com es pot veure a la taula 2.7, la majoria de centres privats són de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i alt. Tenint en compte la titulació i el nivell socioeconòmic i cultural dels centres alhora, s'observa que no hi ha diferències a destacar del nombre d'alumnat repetidor o no repetidor, mentre que sí que n'hi ha de l'alumnat estranger o no estranger. Així, són els centres públics i de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i baix els que acullen un percentatge més alt d'alumnat estranger.

Taula 2.7. Distribució dels centres i de l'alumnat de la mostra segons la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural dels centres i la presència o absència d'alumnat repetidor i estranger

Centres				Alumnat					
Titularitat	Nivell socioeconòmic i cultural	n	Percentatge	Repetidor?	n	Percentatge	Estranger?	n	Percentatge
Privada	Alt	14	28,6	No	291	96	No	305	97,1
				Sí	12	4	Sí	9	2,9
	Mitjà	26	53,1	No	530	95,8	No	525	93,1
				Sí	23	4,2	Sí	39	6,9
	Baix	8	16,3	No	113	91,9	No	107	89,2
				Sí	10	8,1	Sí	13	10,8
	Poblacions < 10.000 hab	1	2	No	16	100	No	16	100
				Sí	0	0	Sí	0	0
Pública	Alt	12	11,2	No	238	96,7	No	233	92,1
				Sí	8	3,3	Sí	20	7,9
	Mitjà	32	29,9	No	572	96	No	524	87
				Sí	24	4	Sí	78	13
	Baix	15	14	No	184	94,8	No	140	74,1
				Sí	10	5,2	Sí	49	25,9
	Poblacions < 10.000 hab	48	44,9	No	511	90,1	No	505	90
				Sí	56	9,9	Sí	56	10

2.3. Instruments d'avaluació

Els instruments emprats per a l'avaluació són els següents:

- Set proves de rendiment: sis específiques per a cada una de les àrees avaluades i una de global.
- Unes preguntes d'opinió relacionades amb les actituds que té l'alumnat davant de cada àrea, que s'inclouen a les proves de rendiment.
- Quatre qüestionaris adreçats a l'alumnat, a tutors i tutores de l'alumnat, a directors i directores de centre i a les famílies.

2.3.1. PROVES D'AVALUACIÓ

Les proves de rendiment s'implementen en diversos models de quaderns. Les àrees de matemàtiques, llengua castellana, coneixement del medi social i natural, així com la prova global consten de cinc models diferents de quadern. La prova de llengua anglesa té sis models i les proves de llengua catalana i de coneixement del medi social i cultural de Catalunya en tenen tres. Aquest sistema permet avaluar un ampli ventall de contingut sense que cada alumne/a hagi de dedicar més d'una hora a respondre cada prova.

Les proves comunes a tot l'Estat són elaborades per un grup de persones expertes en cada àrea, representants de les diferents comunitats autònomes. Per possibilitar la comparació de resultats amb els obtinguts en avaluacions anteriors es mantenen uns ítems d'ancoratge que representen un percentatge aproximat del 40% del total. Això vol dir que si una prova consta de 46 ítems, una vintena són comuns a tots els models de prova d'una àrea.

Les proves de rendiment elaborades des del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu són construïdes per un grup d'experts, format per professorat universitari i professorat de l'àrea en actiu. Els ítems d'ancoratge tenen aproximadament la mateixa representació que a les proves estatals.

En totes les proves, els ítems nous s'elaboren amb un plantejament més competencial, d'acord amb el que preveu la LOE. Quan les àrees avaluades ho permeten, se segueixen les pautes d'avaluacions internacionals com l'estudi PISA. Cada unitat d'avaluació té diversos ítems units per un estímul inicial, que pot ser un text breu, un diagrama, un gràfic, una taula, etc.

En les proves elaborades pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu es fa un pilotatge abans de l'aplicació definitiva.

Prova pilot

Durant el primer trimestre de curs, es fa el pilotatge de les proves específiques de Catalunya, que són la llengua catalana i el coneixement del medi social i cultural de Catalunya. L'objectiu del pilotatge és comprovar la fiabilitat i la validesa de les proves.

L'alumnat que participa en el pilotatge cursa primer d'ESO, ja que com que l'alumnat objecte d'estudi és el del darrer curs de l'educació primària, al mes de novembre l'alumnat de primer d'ESO encara no fa un trimestre que ha acabat l'educació primària.

El pilotatge es porta a terme en vuit centres educatius, distribuïts per tot Catalunya. Cinc són públics i tres són privats concertats.

Es piloten tres models de prova de llengua catalana i tres de coneixement del medi social i cultural de Catalunya. És el personal tècnic del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu qui aplica les proves, ja que es considera que cal tenir una visió directa del procés per conèixer-ne tots els detalls.

La correcció dels ítems tancats la va fer el personal tècnic del Consell, els ítems corresponents a preguntes obertes els van corregir els experts que van participar en l'elaboració de les proves.

Tipus de preguntes

Les proves inclouen diferents tipus de preguntes:

- Preguntes de resposta múltiple senzilla (l'alumnat tria una alternativa de les quatre possibles). Es corregeixen automàticament.
- Preguntes obertes, que poden ser també de resposta curta i que requereixen la valoració d'un/a corrector/a.

Les preguntes de resposta oberta són de dos tipus: unes que es responen amb una paraula (un cloze, per exemple) o una xifra i d'altres més complexes requereixen la redacció d'un text breu.

Totes les proves inclouen unes quantes preguntes referides a les actituds de l'alumnat respecte a les àrees avaluades. En el cas de la prova de llengua catalana, aquestes preguntes fan referència als usos lingüístics de l'alumnat.

Prova de llengua catalana

La prova de llengua catalana es dissenya seguint l'estructura de la prova de llengua castellana per facilitar la comparació de resultats entre les dues llengües.

La llengua catalana s'avalua mitjançant 54 ítems tancats, 38 de comprensió i 16 d'expressió escrita, distribuïts en tres quaderns. En expressió escrita també hi ha 5 ítems que corresponen a preguntes obertes.

Taula 2.8. Distribució dels ítems de la prova de llengua catalana segons els nivells de comprensió oral i escrita

Nivells de comprensió					
	Comprensió literal	Reorganització	Lectura inferencial	Lectura crítica Apreciació lectora	Total
Comuns	7	6	3	4	20
Model A	1	2	2	1	6
Model B	1	1	2	2	6
Model C	1	1	2	2	6
Total	10	10	9	9	38

Taula 2.9. Distribució dels ítems de la prova de llengua catalana segons el tipus de text de comprensió oral i escrita

Tipus de text	Literari	Narratiu	15	38
	Informatiu	Divulgació	11	
		Instruccions	8	
	Verboicònic	Còmic	4	

Taula 2.10. Distribució dels ítems de la prova de llengua catalana d'expressió escrita

Expressió escrita	Comú	Models			Total
		A	B	C	
Paraules	6	1	1	1	9
Frases	4				4
Textos	3				3
				Total	16
Preguntes obertes	2	1	1	1	
Redacció		1	1	1	

Prova de llengua castellana

La llengua castellana s'avalua mitjançant 129 ítems distribuïts en cinc quaderns de proves que mesuren nivells de coneixement de la comprensió i l'expressió oral i escrita.

Taula 2.11. Distribució dels ítems de la prova de llengua castellana segons els nivells de comprensió oral i escrita

	Nivells de comprensió				
	Comprensió literal	Reorganització	Lectura inferencial	Lectura crítica	Apreciació lectora
Comuns	3	3	4	2	4
Model A	4	2	3	4	2
Model B	2	2	5	2	2
Model C	2	4	3	2	1
Model D	3	4	3	3	0
Model E	1	2	0	1	2
Obertes	0	0	3	3	1
Total	15	17	21	17	12
			82		

Taula 2.12. Distribució dels ítems de la prova de llengua castellana segons el tipus de text

Tipus de text	Literari	Teatre	5	24
		Descripció	6	
		Diàleg	8	
		Monòleg	5	
	Informatiu	Divulgació	4	26
		Notícia	11	
		Instruccions	11	
	Verboicònic	Còmic	15	32
		Anunci	11	
		Mapa	6	
Total			82	

Taula 2.13. Distribució dels ítems de la prova de llengua castellana d'expressió escrita

	Models de prova							Total
	Comú	A	B	C	D	E	Obertes	
Paraules	3	2	3	2	3	1	3	17
Frases	2	1	0	2	2	2	1	10
Textos	3	0	0	1	0	1	15	20
Total								47

La redacció de llengua castellana forma part de la prova global.

Prova de llengua anglesa

La llengua anglesa s'avalua mitjançant 100 ítems distribuïts en sis quaderns que mesuren els nivells de comprensió oral i escrita i d'expressió escrita.

Taula 2.14. Distribució dels ítems de la prova de llengua anglesa segons els nivells de comprensió

	Informació específica	Informació global	Inferència directa	Inferència indirecta	Anàlisi i apreciació
Comuns	6	1	4	3	0
A	2	1	1	1	0
B	3	0	0	2	0
C	2	1	1	0	1
D	3	0	2	0	0
E	1	1	2	0	1
F	3	0	2	0	0
Vídeo	6	0	4	0	0
Àudio	7	0	3	0	0
Total	33	4	19	6	2
			64		

Taula 2.15. Distribució dels ítems de la prova de llengua anglesa d'expressió escrita

	Models de prova							Total
	Comú	A	B	C	D	E	F	
Demandar i donar informació	3	2	2	2	2	2	1	14
Expressar opinions i suggeriments	0	0	0	1	0	1	0	2
Expressar temps verbals	7	0	0	1	2	1	3	14
Expressar gustos i preferències	2	2	2	0	0	0	0	6
Total								36

Prova de matemàtiques

La prova de matemàtiques consta de 134 ítems distribuïts entre tres habilitats (coneixement conceptual, resolució de problemes i procediments i estratègies) i quatre blocs de continguts (nombres i operacions, mesura de magnituds, geometria i organització de la informació).

Taula 2.16. Distribució dels ítems de la prova de matemàtiques segons les habilitats

	Coneixement conceptual	Resolució de problemes	Procediments i estratègies
Comuns	8	9	8
A	5	9	6
B	2	9	10
C	7	5	8
D	5	9	6
E	5	3	8
Preguntes obertes	0	12	0
Total	32	56	46
		134	

Taula 2.17. Distribució dels ítems de la prova de matemàtiques segons els blocs de contingut

	Nombres i operacions	Mesura de magnituds	Geometria	Organització de la informació
Comuns	6	6	9	4
A	3	4	7	6
B	6	5	7	3
C	5	6	6	3
D	7	6	6	1
E	6	3	3	4
Preguntes obertes	3	8	1	0
Total	36	38	39	21
		134		

Prova de coneixement del medi natural i social

La prova de coneixement del medi natural, social i cultural consta de 140 ítems distribuïts entre quatre habilitats (coneixement, comprensió, aplicació i anàlisi) i deu blocs de continguts com es pot veure a les taules següents.

Taula 2.18. Distribució dels ítems de la prova de coneixement del medi natural i social segons les habilitats

Coneixement del medi natural i social				
	Coneixement	Comprensió	Aplicació	Anàlisi
Comuns	5	7	7	6
Model A	8	3	4	5
Model B	6	4	5	5
Model C	5	5	5	5
Model D	4	5	7	4
Model E	2	5	2	7
Preguntes obertes	4	7	9	3
Total	34	36	35	35
140				

Taula 2.19. Distribució dels ítems de la prova de coneixement del medi natural i social segons els blocs de contingut

Blocs de contingut	L'ésser humà i la salut	20
	El paisatge	13
	El medi físic	15
	Els éssers vius	14
	Els materials i les seves propietats	9
	Població i activitats humanes	19
	Màquines i aparells	9
	Organització social	15
	Mitjans de comunicació i transport	11
	Canvis i paisatges històrics	15
Total	140	

Prova de coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Tot i que en aquesta avaluació s'incorporen elements que permeten obrir un pont entre l'avaluació d'anys anteriors i el nou model curricular, es manté la mateixa distribució de continguts que en anys anteriors per poder comparar els resultats. Cal indicar, però, que en les avaluacions anteriors es partia d'una única prova, mentre que en l'avaluació del 2007 s'avaluen ítems amb tres models diferents de prova. Aquest fet no afecta la comparació de resultats, ja que els ítems d'ancoratge es mantenen en els diferents models de prova.

Taula 2.20. Distribució dels ítems de la prova de coneixement del medi cultural i social de Catalunya segons el contingut d'història

Història				
	Antiga/Medieval	Moderna/Contemporània	Medi polític i cultural	Total
Comuns	4	1	7	12
Model A	2	5	4	11
Model B	2	5	4	11
Model C	2	5	4	11
Total	10	16	19	55

Taula 2.21. Distribució dels ítems de la prova de coneixement del medi cultural i social de Catalunya segons el contingut de geografia

Geografia				
	Medi físic	Medi econòmic	Gràfics i mapes	Total
Comuns	9	1	1	11
Model A	1	2	4	7
Model B	1	2	4	7
Model C	1	2	4	7
Total	12	7	13	32

Els vint-i-tres ítems comuns, els dotze d'història i els onze de geografia, són ítems d'ancoratge, a excepció de tres ítems de geografia que són comuns als tres quaderns, però que no han estat aplicats en avaluacions anteriors i que, per tant, no permeten comparar resultats.

Prova global

La prova global està constituïda per preguntes obertes de coneixement del medi natural, social i cultural, problemes de matemàtiques i una redacció en llengua castellana.

Aquesta prova global té cinc models diferents que pretenen avaluar el grau d'adquisició de les competències bàsiques per part de l'alumnat en aquells aspectes difícils de valorar amb preguntes d'opció múltiple.

S'estableixen normes de correcció per a aquestes preguntes que permeten aconseguir l'objectivitat dels correctors/es en les respostes.

Els resultats d'aquestes preguntes s'incorporen a les àrees corresponents.

2.3.2. INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ D'ACTITUDS I D'HÀBITS D'ESTUDI

A les proves de rendiment comunes a tot el territori espanyol s'incorporen uns ítems d'opinió relacionats amb les actituds que té l'alumnat davant de cada àrea, la valoració que li dóna i la manera com la treballa, tant individualment com a la classe. Lògicament, la relació d'aspectes que es demanen varia segons l'àrea avaluada.

A l'àrea de coneixement del medi es pregunta per la varietat de materials emprats, les sortides al camp, les visites a museus, teatres i altres activitats culturals, la confecció de mapes, les pràctiques de laboratori, etc.

A l'àrea de llengua castellana es pregunta pels motius que impulsen l'alumnat a la lectura, el tipus de llibres que llegeix, l'estona que hi dedica i l'ús que fa de la biblioteca, tant de centre com pública. Pel que fa a l'expressió escrita, es demana pel gust per l'escriptura i els hàbits en aquesta activitat.

A l'àrea de llengua anglesa es demana per l'interès de l'alumnat per aprendre-la, pel moment en que s'hi va iniciar, pels suports de què disposa en el seu aprenentatge i per les possibilitats d'aplicar aquest coneixement, tant quotidianament com amb estades d'estiu.

A l'àrea de matemàtiques es demana l'opinió sobre la matèria, si l'alumnat considera bons els resultats que obté, l'estona que dedica a l'estudi, el grau de dificultat que li suposa la matèria i quins són els aspectes que més li interessin.

A les proves de llengua catalana i de coneixement del medi cultural i social de Catalunya, elaborades pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, no s'incorporen preguntes d'aquest tipus ja que queden recollides a les àrees similars ja avaluades a nivell estatal. En canvi, s'incorporen algunes preguntes referides a usos lingüístics en la prova de llengua catalana.

2.3.3. QÜESTIONARIS

Els qüestionaris aporten informació per conèixer i valorar la incidència en els resultats educatius d'aquelles variables que en avaluacions anteriors es comprova que són significatives.

Per a la recollida de dades sobre el context educatiu, tant escolar com familiar, on es troba immers l'alumnat de sisè curs d'educació primària, una comissió de persones de diferents comunitats autònomes dissenya quatre qüestionaris adreçats a diferents representants de la comunitat educativa: a l'equip directiu dels centres, a les tutores i tutors, a les famílies i a l'alumnat objecte d'estudi. Les qüestions relatives als usos lingüístics de l'alumnat, específiques de Catalunya, s'inclouen en les proves de llengua catalana.

En concret, es recull informació sobre:

– *L'alumnat i les seves famílies*: el sexe i l'edat de l'alumnat; l'estructura i els perfils familiars; l'edat, la professió i el nivell cultural dels pares i mares; el nombre de llibres i recursos que l'alumnat té a casa; l'edat d'inici de l'escolaritat; les expectatives acadèmiques de l'alumnat i de la seva família; la repetició de curs; el temps dedicat a la realització dels deures i l'ajut rebut; el temps dedicat a activitats extraescolars; les relacions familiars; la valoració de les diferents àrees d'estudi i el seguiment dels estudis per part de les famílies; els usos lingüístics de l'alumnat a nivell familiar i d'amistats; el coneixement de llengües de l'alumnat; i les seves actituds i representacions lingüístiques.

– *La institució escolar*: l'opinió de l'alumnat i de les famílies sobre el centre educatiu; les formes de comunicació establertes entre el centre i les famílies; la satisfacció de les famílies amb el centre i amb el professorat; les relacions de les famílies amb el professorat; els conflictes de les famílies amb el professorat; el clima escolar; la coordinació didàctica del professorat; el perfil i la formació de l'equip directiu; la formació inicial i contínua del professorat; l'assignació de tutories i l'atenció a la diversitat.

– *Els processos educatius*: l'organització de la classe; la disciplina a l'aula; la preparació de les classes; la presentació dels temes; el treball a classe, les activitats d'ensenyament i aprenentatge, l'ús de materials i recursos; les formes d'avaluació, els procediments d'avaluació; el funcionament de les tutories; el treball en equip del professorat; la freqüència de reunions dels equips de professorat i els temes tractats.

2.4. Procés de recollida de dades

Durant el mes de març de 2007, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, òrgan de coordinació de l'avaluació de l'educació primària a Catalunya, convoca a representants de tots els centres que formen la mostra per informar-los dels objectius i del procés de desenvolupament de l'avaluació.

Per a la realització del treball de camp es contracta el servei d'una empresa especialitzada que s'ocupa de la gestió del material i dels aplicadors/es de les proves i qüestionaris. El Consell facilita directament a l'empresa els aplicadors/es que s'ocupen de l'administració dels instruments d'avaluació. Aquest grup està integrat per mestres o llicenciats inscrits a les llistes de substituïts d'educació primària dels diferents Serveis Territorials del Departament d'Educació.

Les proves i els qüestionaris s'apliquen en el període comprès entre el 21 de maig i l'1 de juny de 2007. L'aplicació es fa al llarg de tres matins consecutius i se segueixen dues modalitats diferents:

Taula 2.22. Modalitats d'aplicació de les proves

Modalitat A			Modalitat B		
Matemàtiques	Coneixement del medi	Llengua catalana	Llengua anglesa	Llengua castellana	Coneixement del medi Catalunya
Llengua anglesa	Llengua castellana	Coneixement del medi de Catalunya	Matemàtiques	Coneixement del medi	Llengua catalana
Qüestionari per a l'alumnat	Prova global		Qüestionari per a l'alumnat	Prova global	

Cada alumne/a rep un quadern de prova d'un determinat model per àrea en què hi consta un codi d'identificació. En cap quadern o qüestionari hi figura el nom de l'alumne/a, ja que la seva participació és anònima.

Les sessions són d'una hora i entre les diferents sessions hi ha uns 15 minuts de descans.

Acabada l'administració de les proves i dels qüestionaris, tant de l'alumnat com del director/a, del tutor/a, l'aplicador/a els recull. El qüestionari per a les famílies es lliura a l'alumnat el primer dia de l'aplicació perquè el retorni contestat el segon dia.

Quan conclou l'aplicació dels instruments d'avaluació es fa la correcció de les preguntes obertes. Tots els quaderns es lliuren a un centre de càlcul perquè procedeixen al seu buidat i enregistrament. Aquest centre proporciona al Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu unes matrius de dades que són explotades i que proporcionen els resultats que seran analitzats.

2.5. Justificació estadística dels instruments

Una vegada obtingudes les respostes de l'alumnat a les proves de rendiment, se'n ratifica la fiabilitat i validesa, comprovades en la fase de pilotatge.

Fiabilitat

El grau de consistència interna de les proves es calcula mitjançant l' α de Cronbach. Aquest coeficient de fiabilitat s'interpreta com a correlació alta a partir de 0,75.

Taula 2.23. Coeficient de fiabilitat de les proves de rendiment aplicades

Proves	Model A	Model B	Model C	Model D	Model E	Model F
Llengua catalana	0,865 (n=932)	0,853 (n=929)	0,849 (n=923)			
Llengua castellana	0,898 (n=571)	0,778 (n=562)	0,859 (n=565)	0,848 (n=560)	0,922 (n=553)	
Llengua anglesa	0,849 (n=461)	0,860 (n=469)	0,855 (n=460)	0,871 (n=488)	0,854 (n=458)	0,897 (n=472)
Matemàtiques	0,887 (n=566)	0,842 (n=566)	0,835 (n=554)	0,754 (n=555)	0,826 (n=548)	
Coneixement del medi social i natural	0,803 (n=573)	0,785 (n=564)	0,755 (n=564)	0,723 (n=557)	0,713 (n=546)	
Coneixement del medi social i cultural de Catalunya	0,758 (n=926)	0,757 (n=940)	0,752 (n=926)			

Validesa

Les proves tenen validesa de contingut determinada per l'adequació dels ítems al currículum vigent, adequació que és garantida per l'expertesa del professorat d'educació primària en actiu que forma part dels grups de treball que les elaboren.

2.6. Anàlisi de dades

L'exploració estadística es fa utilitzant majoritàriament el paquet estadístic SPSS. Les anàlisis de resultats es fan seguint dos mètodes estadístics: la Teoria Clàssica del Test (TCT), i la Teoria de Resposta a l'Ítem (TRI).

Amb la TCT es fan anàlisis descriptives per conèixer les distribucions de freqüències de les preguntes dels qüestionaris i de les variables d'identificació, així com de les respostes als ítems de les proves. També s'extreuen mesures de tendència central i de variabilitat per ítems, per blocs (continguts i procediments) i globals.

Es ratifica la justificació estadística de les proves, coneguda arran del pilotatge, comprovant que reuneixen uns requisits mínims que assegurin la qualitat de les dades recollides. Se'n determina la dificultat, la discriminació i la fiabilitat. La dificultat es calcula a través de la mitjana d'encerts, la discriminació es calcula a través de la correlació mitjana de l'ítem respecte del total i la fiabilitat es coneix mitjançant l' α de Cronbach.

Amb anàlisis estadístiques més complexes d'estadística inferencial es relacionen variables contextuais i resultats acadèmics. S'apliquen proves t de Student i d'anàlisi de variància ANOVA, amb comparacions múltiples a posteriori, com el mètode de Scheffé per determinar la significació de les diferències entre els resultats de diferents grups.

Es fan anàlisis multivariables com les anàlisis discriminants. Es pren com a variable d'agrupació o variable dependent el rendiment global de l'alumnat en cada àrea i com a variables independents es prenen variables contextuais, processuals i de recursos. L'objectiu és destriar quines variables independents s'associen a un rendiment alt.

Amb la TRI, els resultats de l'alumnat se sintetitzen en una escala descriptiva de rendiment que el classifica en nivells de competència. Per tant, la puntuació assolida per un/a alumne/a en l'escala proporciona informació sobre les habilitats més difícils que possiblement és capaç de realitzar.

Així no només s'obtenen estimacions de les puntuacions de l'alumnat sinó també dels ítems en una mateixa escala que els fa comparables, independentment dels ítems que cada alumne/a respongui. El procediment d'estimació suposa que la mostra avaluada es distribueix de manera normal partint d'una puntuació mitjana global de l'escala de 250, una desviació típica 50 i uns valors compresos entre 0 i 500. S'aplica el model TRI mitjançant l'aplicatiu BILOG MG, de tres paràmetres: nivells de dificultat i de discriminació de l'ítem i atzar.

Per a la situació dels ítems en l'escala també es consideren les avaluacions anteriors i la seva fixació en les proves estatals. Per tant, l'emplaçament d'un ítem dins d'un nivell determinat de l'escala pot patir lleugeres variacions en la fixació respecte del nivell de les avaluacions anteriors o de les proves estatals. L'emplaçament dels ítems es valida amb l'expertesa de docents de les àrees i de metodòlegs.

Pel que fa a l'anàlisi de la referència de les variables de context, en aquest informe s'introdueix com a novetat les anàlisis de variabilitat. Aquestes anàlisis completen les anàlisis bivariades que relacionen el rendiment de l'alumnat amb una variable de context determinada. Per al seu càlcul, s'utilitzen regressions jeràrquiques, cosa que mitiga l'efecte o la força que determinades variables arriben a obtenir en les anàlisis bivariades. Així, s'analitza l'efecte que tenen conjuntament sobre el rendiment de l'alumnat una sèrie de variables que caracteritzen la composició social de l'alumnat estudiat i els centres educatius. Amb aquestes anàlisis s'intenta respondre a preguntes com per exemple: ¿quin tipus d'alumnat obté millors resultats? ¿en quina mesura els resultats s'associen a unes determinades variables?

Totes les anàlisis efectuades s'incorporen al fons documental del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu.

3. RESULTATS

3.1. Llengua catalana

3.1.1. RESULTATS GLOBAIS EN PERCENTATGES

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua catalana obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 67,7%.

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua catalana obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 67,7%. Aquesta puntuació no s'allunya dels percentatges mitjans d'encerts aconseguits per l'alumnat en les habilitats de comprensió oral i escrita i d'expressió escrita.

Taula 3.1. Resultats globals en llengua catalana

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	67,7%
Comprensió oral	71,6%
Comprensió escrita	67,3%
Expressió escrita*	70,1%

(*) No s'inclouen aquí els resultats de les activitats obertes perquè no consisteixen a encertar l'ítem o no, sinó que s'atorguen valoracions per part dels correctors/es. Per tant, en la majoria d'aquestes activitats es donen percentatges d'assoliment.

Comprensió oral

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 71,6%. Per habilitats, els percentatges més alts d'encerts són en la reorganització d'informació i en la lectura crítica o apreciació.

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 71,6%. Per habilitats, s'observa que en la reorganització d'informació i en la lectura crítica o apreciació l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts més alt (un 77,2% i un 77,4%, respectivament). En canvi, en comprensió literal i inferencial els percentatges d'encerts són més baixos (un 65% i un 61%, respectivament).

Cal puntualitzar que les habilitats de reorganitzar la informació i de lectura crítica s'avaluen amb menys ítems que les de comprensió oral i escrita i que, tot i que siguin habilitats més complexes, els ítems són fàcils.

Taula 3.2. Resultats en comprensió oral en llengua catalana

	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió literal	65%	71,6%
Reorganització de la informació	77,2%	
Comprensió inferencial	61%	
Lectura crítica o apreciació	77,4%	

Comprensió escrita

El percentatge mitjà d'encerts en comprensió escrita depèn del tipus de text i de les habilitats avaluades. Els percentatges més alts corresponen al text informatiu instructiu (83,1%) i a l'habilitat de comprensió literal (77%). Els percentatges més baixos es donen en el text informatiu divulgatiu (49%) i en l'habilitat de comprensió inferencial (44%).

Els resultats en comprensió escrita s'analitzen segons el tipus de text i segons les habilitats avaluades.

- **Segons el tipus de text**

Dels tres tipus de texts que s'avaluen, l'alumnat aconsegueix un percentatge mitjà d'encerts similar en els textos literari i informatiu (un 66,5% i un 66,1%, respectivament). El percentatge mitjà d'encerts destaca en el text informatiu d'instruccions (un 83,1%) i en el còmic, dins dels verboicònics (un 75,5%).

Taula 3.3. Resultats en comprensió escrita en llengua catalana segons el tipus de text

Tipus de text		Percentatge mitjà d'encerts	
Text literari	Narratiu	66,5%	66,5%
	Divulgatiu	49%	67,8%
Text informatiu	Instruccions	83,1%	
Text verboicònic	Còmic	75,5%	75,5%
			67,3%

- **Segons les habilitats**

Dels quatre procediments o habilitats que s'avaluen, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts similar en comprensió literal i en reorganització d'informació (un 77% i un 76,7%, respectivament). En canvi, el percentatge de lectura crítica és d'un 63,3% i el de la comprensió inferencial és molt menor, d'un 44%.

Taula 3.4. Resultats en comprensió escrita en llengua catalana segons les habilitats

Habilitats	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió literal	77%	67,3%
Reorganització de la informació	76,7%	
Comprensió inferencial	44%	
Lectura crítica o apreciació	63,3%	

Expressió escrita

El percentatge mitjà d'encerts més alt en expressió escrita és en el bloc de les frases (84,3%): formació d'oracions (87,4%), puntuació de frases (85,5%) i intenció comunicativa (84,5%). El percentatge mitjà d'encerts més baix és en el bloc dels textos (60,9%): ordenació de les frases d'un text (54,7%) i continuació d'un text (54,6%).

Els resultats d'expressió escrita s'analitzen segons el tipus d'activitat a resoldre. S'han agrupat en un primer apartat les activitats tancades d'expressió escrita i en un segon apartat les activitats obertes d'expressió escrita. Un subapartat d'aquestes darreres és la redacció.

• Activitats tancades d'expressió escrita

Les activitats tancades d'expressió escrita consisteixen en l'ús correcte de paraules, frases i textos.

El percentatge mitjà d'encerts en les activitats tancades d'expressió escrita és d'un 70,1%. Per blocs de contingut, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts més alt en frases (un 84,3%). En canvi, en paraules i textos els percentatges són més baixos (un 65,8% i un 60,9%, respectivament).

Taula 3.5. Resultats en expressió escrita en llengua catalana

Expressió escrita	Percentatge mitjà d'encerts	
Paraules	65,8%	
Frases	84,3%	70,1%
Textos	60,9%	

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de paraules

Com es pot apreciar a la taula següent, l'alumnat té un percentatge mitjà d'encerts alt en les preguntes referides a famílies de paraules (un 88,2%), camps semàntics (un 78,8%) i precisió en l'ús de vocabulari (un 73,2%). En canvi, els encerts són inferiors en les preguntes que demanen conèixer la significació de paraules (un 65,1%) i encara ho són més en les preguntes referides a sinònims i antònims (un 49,9%) i identificació d'adjectius (un 43,8%).

Taula 3.6. Resultats en l'expressió escrita de paraules en llengua catalana

Expressió escrita de paraules		Percentatge mitjà d'encerts
Paraules	Famílies de paraules	88,2%
	Camps semàntics	78,8%
	Sinònims i antònims	49,9%
	Significació de paraules	65,1%
	Identificació d'adjectius	43,8%
	Precisió en l'ús del vocabulari	73,2%

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de frases

En l'expressió escrita de frases, l'alumnat té un percentatge mitjà d'encerts alt en tot el bloc.

Taula 3.7. Resultats en l'expressió escrita de frases en llengua catalana

Expressió escrita de frases		Percentatge mitjà d'encerts
Frases	Formació d'oracions	87,4%
	Significació d'expressions	79,7%
	Puntuació de frases	85,5%
	Intenció comunicativa	84,5%

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de textos

L'alumnat no presenta dificultat per identificar un tipus de text (un 73,4% d'encerts), però li resulta més complicat ordenar les frases d'un text (un 54,7% d'encerts) o continuar-lo amb una frase determinada (un 54,6%).

Taula 3.8. Resultats en l'expressió escrita de textos en llengua catalana

Expressió escrita de textos		Percentatge mitjà d'encerts
Textos	Ordenació de frases d'un text	54,7%
	Continuació d'un text	54,6%
	Identificació del text	73,4%

• Activitats obertes d'expressió escrita

En el cloze, l'alumnat fa un ús força correcte dels substantius (78,9% de percentatge d'encerts) i de les conjuncions (68,2%), mentre que l'ús de l'imperatiu (41,1%) i dels adjectius (30,7%) presenta més dificultats. La unió de frases mitjançant connectors és l'activitat on es detecten més dificultats: només un 65,7% de l'alumnat intenta resoldre l'exercici.

Les activitats obertes d'expressió escrita consisteixen en la compleció d'un cloze, la unió de frases evitant la repetició de paraules amb la funció de connectors i la redacció d'un text. Aquestes activitats han estat corregides per correctors/es.

• Activitat de compleció (cloze)

Amb aquesta activitat es comprova que quan ha de completar un text, l'alumnat fa un ús força correcte dels substantius (el percentatge mitjà d'encerts és d'un 78,9%) i també se'n surt, encara que no tan bé, utilitzant conjuncions i adverbis (un 68,2% i un 65,6% d'encerts). On té més dificultats és en l'ús de la forma verbal d'imperatiu (un 41,1%) i dels adjectius (un 30,7%).

Taula 3.9. Resultats en l'exercici cloze en llengua catalana

Aspectes	Percentatge mitjà d'encerts
Aspectes lèxics	Ús dels substantius 78,9%
	Ús dels adjectius 30,7%
Aspectes morfològics	Ús de les formes verbals. Infinitiu 51,7%
	Ús de les formes verbals. Imperatiu 41,1%
Conjuncions	68,2%
Adverbis	65,6%

• Unió de frases evitant repeticions

En l'activitat d'unir frases, en què s'han d'associar quatre frases per formar un text, l'alumnat té forces dificultats. Tot i que un 65,7% intenta resoldre l'exercici, només un 9,3% uneix les quatre frases que se li proporcionen fent servir tres connexions. De la resta d'alumnat, només un 28% uneix tres frases amb dues connexions i un 28,4% uneix bé dues frases (un 28,4%).

Taula 3.10. Resultats en l'exercici de construcció de textos en llengua catalana

Frases que l'alumnat uneix	Percentatge mitjà d'encerts
Uneix les quatre frases correctament utilitzant 3 connexions	9,3%
Uneix correctament tres frases utilitzant 2 connexions	28%
Uneix correctament dues frases	28,4%
No uneix cap frase	34,3%

• Redacció

L'alumnat presenta dificultats a l'hora de redactar un text llarg. Només el 57,9% de l'alumnat escriu un text ben cohesionat, el 53,8% expressa les idees de manera clara i progressiva, el 52,6% utilitza un lèxic ric i variat, un 50% fa un ús correcte de les estructures morfosintàctiques i un 57,4% escriu un text de 10 línies amb lletra clara i ben presentat.

En l'exercici de redacció s'avaluen la competència discursiva, la competència lingüística i els aspectes formals.

Competència discursiva. Com es pot veure a la taula 3.11, l'aspecte en què l'alumnat destaca més és en l'adequació del text. En un 73,7% dels textos corregits l'alumnat utilitza un registre adient, sense fer servir expressions vulgars i tenint en compte el sentit del text. Un 26,3% de l'alumnat requereix millorar aquest aspecte, atès que o bé introdueix expressions vulgars i de vegades perd el sentit del text, tot i que utilitza un registre correcte (un 14,4%), o bé no s'adequa al sentit del text i barreja registres (un 11,9%).

Pel que fa a la cohesió, encara que un 57,9% de l'alumnat sap utilitzar adequadament els signes de puntuació, els marcadors textuais i les conjuncions, n'hi ha un 42,1% que construeix un text pobre: un 28,7% repeteix marcadors i conjuncions i un 13,4% els utilitza de manera incorrecta.

Quant a la coherència del text, un 53,8% de l'alumnat pot expressar les idees de manera clara i progressiva, mentre que un 46,2% escriu alguna idea, expressada de manera breu (un 31,2%) o de poca rellevància (un 15%).

Competència lingüística. L'alumnat obté resultats similars en l'ús del lèxic i de les estructures morfosintàctiques. Un 52,6% utilitza un lèxic ric i variat, un 33,9% elemental i un 13,5% pobre. Respecte a les estructures morfosintàctiques,

un 50% escriu de manera coordinada i fa servir els verbs en els temps correctes. En canvi, un 31,2% fa errades de concordança i de temps verbals i un 18,8% utilitza només estructures simples.

Aspectes formals. Només un 57,4% de l'alumnat escriu un text de 10 línies de manera clara i amb presentació correcta, mentre que un 42,6% l'escriu de 5 (un 29,4%) o menys línies (13,2%).

Taula 3.11. Resultats en l'exercici de redacció en llengua catalana

	Percentatge d'assoliment
Competència discursiva	
Adequació	
Registre adequat al text, sense expressions vulgars. Es té en compte el sentit del text.	73,7%
Introdueix expressions vulgars, però respon al registre del text. De vegades es perd el sentit del text.	14,4%
No s'adequa al sentit del text i barreja registres formals i informals.	11,9%
Cohesió	
Sap utilitzar els signes de puntuació. Utilitza adequadament els marcadors textuais i les conjuncions.	57,9%
Fa un ús mediocre dels signes de puntuació. Repeteix els marcadors i les conjuncions.	28,7%
Utilitza incorrectament la majoria dels signes de puntuació, així com els marcadors i les conjuncions.	13,4%
Coherència	
Hi ha més d'una idea, que són exposades de forma progressiva. La informació respon a l'estructura clara del text.	53,8%
Només hi ha una idea, expressada breument. No respecta gaire l'estructura del text i incideix més en el primer apartat que en el segon.	31,2%
Idees poc rellevants, inadequades a l'objectiu del text i expressades amb progressió escassa i repetitiva. Confon l'estructura del text.	15%
Competència lingüística	
Lèxic	
Utilitza un vocabulari variat i ric, apropiat al tema i al receptor.	52,6%
Utilitza un vocabulari bàsic, amb algunes imprecisions, castellanismes i repeticions.	33,9%
El vocabulari usat és pobre, no adequat al tema i bastant repetitiu.	13,5%
Estructures morfosintàctiques	
Utilitza estructures gramaticals variades (coordinació, subordinació), sense errors en les concordances i amb un ús correcte dels temps verbals.	50%
Utilitza la subordinació però amb errors, hi ha errors de concordança i en l'ús dels temps verbals.	31,2%
Bàsicament utilitza estructures simples (coordinació), amb o sense errors de concordança o de temps verbals.	18,8%
Aspectes formals	
Extensió del text escrit i presentació	
Textos amb unes 10 línies, lletra clara i presentació correcta.	57,4%
Textos de 5 línies.	29,4%
Textos amb menys de 5 línies.	13,2%

3.1.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

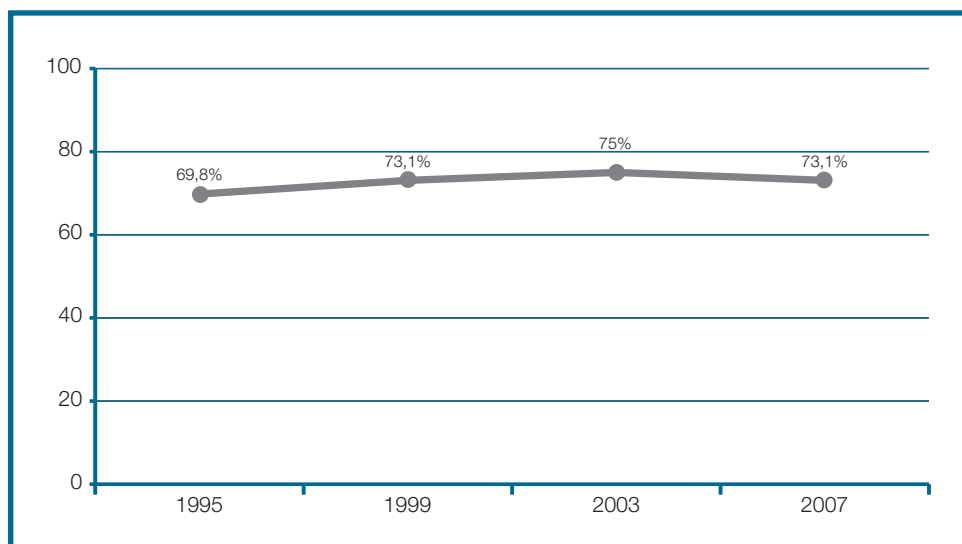
La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge és que en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària el percentatge d'encerts es mou al voltant del 70%.

Les dades que s'exposen a la taula següent corresponen a les mitjanes d'encert obtingudes en els *ítems comuns* o *d'ancoratge*, que són els únics que s'han mantingut en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària. Per aquest motiu, el resultats presentats s'han de considerar només com una tendència.

Taula 3.12. Resultats globals en llengua catalana en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

	1995	1999	2003	2007	Només hi ha diferències significatives entre els resultats de l'any 1995 i 2003
Comprensió oral i escrita i expressió escrita	69,8%	73,1%	75%	73,1%	

Gràfic 3.1. Resultats globals en llengua catalana en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.1.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.1.3.1. Resultats globals

En una escala de sis nivells de competència en llengua catalana, l'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament (40%) en el nivell 4. En els nivells superiors, que són el 5 i el 6, hi ha un 16% de l'alumnat, mentre que en els nivells 1, 2 i 3 hi ha un 44% de l'alumnat.

L'escala de competència en llengua catalana s'ha fixat en sis nivells, essent el més baix el nivell 1 i el més elevat el nivell 6. Un 44% de l'alumnat se situa en els nivells 1, 2 i 3. En el nivell 4 hi ha situat un 40% de l'alumnat. En els nivells superiors (nivells 5 i 6), hi ha un 16% de l'alumnat. Només un 1% del percentatge d'alumnat se situa en el nivell més alt o nivell 6.

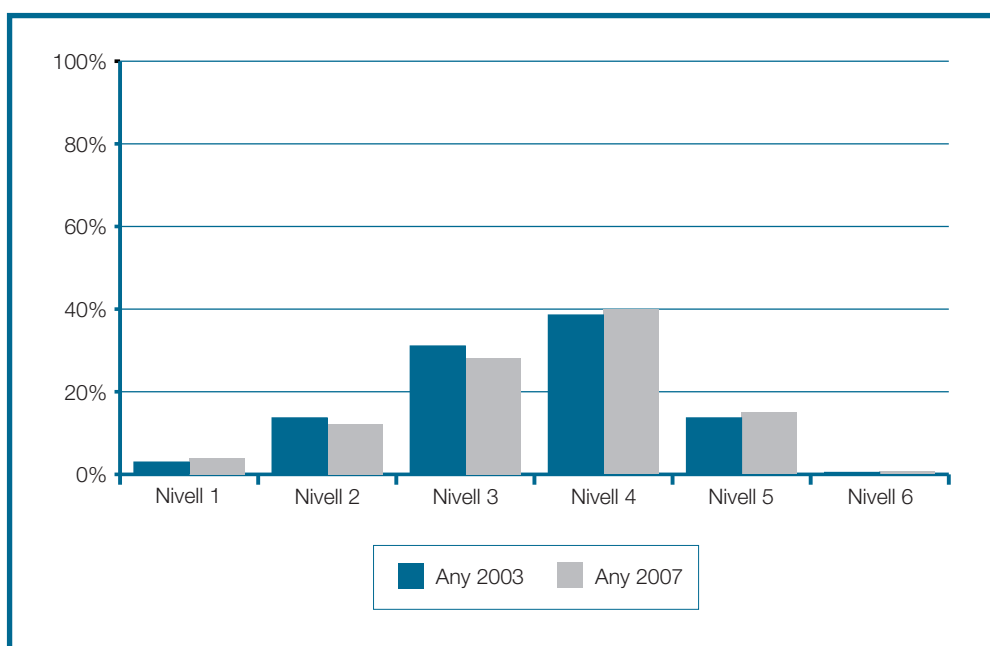
Taula 3.13. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala de llengua catalana

Percentatge		Nivells Puntuacions TRI	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.		
4%	4%	Nivell 1 (100)	Comprensió escrita • Deduir una informació senzilla d'un text. Expressió escrita • Usar el lèxic a un nivell bàsic.
12%	16%	Nivell 2 (150)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió escrita • Identificar informacions concretes donades explícitament en un text. • Comprendre literalment el significat d'un text, a partir d'expressions similars a les del text. • Deduir informació implícita en un text. Expressió escrita • Continuar una oració incompleta, afegint-hi els elements que calgui perquè tingui sentit.
28%	44%	Nivell 3 (200)	A més de les competències dels nivells anteriors Comprensió oral • Reconèixer una informació concreta literalment explícita en un text oral de tipus informatiu. • Atribuir un títol adequat a un discurs oral que demostrï la capacitat de comprensió i de síntesi. Comprensió escrita • Localitzar informacions concretes, precises i literals en un text. • Establir deduccions que permetin assolir una comprensió inferencial d'un text, gràcies a l'experiència personal prèvia. • Contextualitzar i entendre símbols gràfics com són, per exemple, les onomatopeies i altres convencions pròpies del llenguatge del còmic. Expressió escrita • Usar correctament els noms col·lectius. • Redactar un text amb un nivell d'adequació correcte, amb un registre adequat i sense expressions vulgars. • Utilitzar un lèxic adequat. • Puntuar oracions simples amb correcció.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
40%	84%	Nivell 4 (250)	A més de les competències dels nivells anteriors Comprensió oral • Agrupar dades procedents d'un missatge oral que permeten elaborar conceptes: en textos informatius de tipus divulgatiu arribar a un nivell de comprensió inferencial i reconèixer conceptes no presents en el missatge però que es poden deduir. Comprensió escrita • Obtenir informació literal d'una certa complexitat. • Deduir informacions a partir de la comprensió global de la situació narrada. • Comprendre l'ordre d'aparició dels personatges o la successió d'unes accions en una narració. • Entendre el sentit precís d'un mot d'ús general. • Identificar la tipologia d'un text. • Reconèixer el significat de frases fetes que es poden associar amb informacions prèvies. • Gràcies a l'experiència personal prèvia, fer inferències que permeten comprendre textos verboicònics (còmics) encara que tota la informació no sigui verbalment explícita. En el cas del text que té una part verbal i una de gràfica, com en el còmic, arribar a un nivell de lectura crítica que permet apreciar i fer judicis sobre el grau de versemblança dels fets exposats. Expressió escrita • Usar correctament paraules que pertanyen a un mateix camp semàntic o família de paraules. • Captar les intencions comunicatives d'una frase a partir de la puntuació. • Ordenar les frases desordenades que componen un text. • Identificar la frase que resulta més adequada per continuar un text proposat. • Escriure un text cohesionat, amb un ús adequat dels marcadors textuais i les conjuncions. • Utilitzar un lèxic variat i ric, apropiat al tema i al receptor. • Escriure un text seguint les convencions formals, d'unes 10 línies, amb lletra clara, intel·ligible i presentació correcta.
15%	99%	Nivell 5 (300)	A més de les competències dels nivells anteriors Comprensió escrita • Comprendre literalment el sentit d'un text, però a partir d'expressions o frases diferents. • Ser capaç de fer inferències de certa complexitat en un text. • Reconèixer el significat d'expressions i frases fetes en sentit literal i en sentit figurat. Expressió escrita • Reconèixer i utilitzar correctament sinònims i antònims dels mots més freqüents. • Escriure un text observant les regles de la coherència, amb més d'una idea, que són exposades de forma progressiva. La informació respon a l'estructura clara del text. • Utilitzar un lèxic variat i ric, apropiat al tema i al receptor. Tenir capacitat per distingir els adjectius dels noms. • Utilitzar estructures gramaticals variades (coordinació, subordinació), sense errors en les concordances i amb un ús correcte dels temps verbals.
1%	100,00%	Nivell 6 (350)	A més de les competències dels nivells anteriors Comprensió escrita • Deduir informacions que no es troben explícitament en el text, a partir de coneixements previs i de les inferències necessàries. • Identificar el tema d'un text.

Com es pot veure en el gràfic 3.2, la distribució percentual de l'alumnat per nivells de competència és similar en l'avaluació de 2007 i l'avaluació anterior de 2003.

Gràfic 3.2. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana en les avaluacions d'educació primària 2003 i 2007

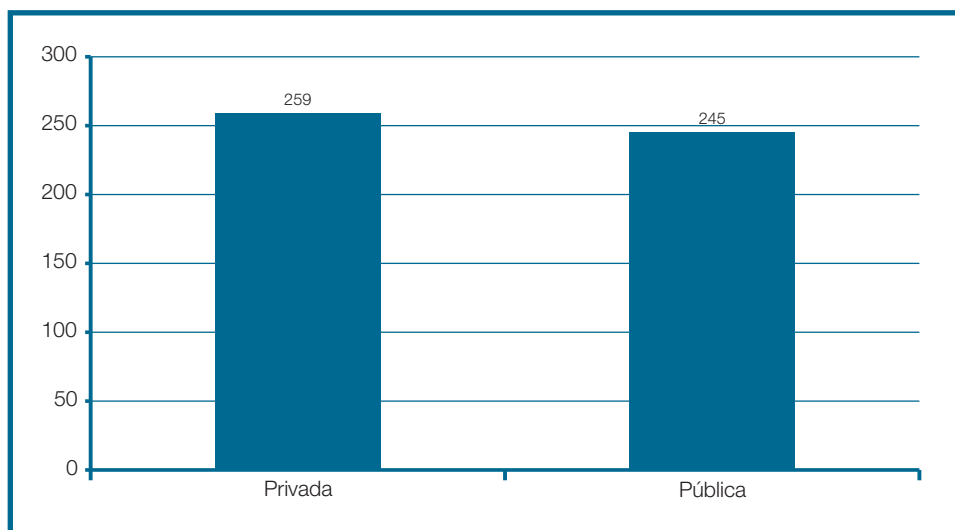
3.1.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies

Titularitat dels centres

L'alumnat de centres públics obté una puntuació mitjana de 244 punts i el de centres privats de 259 punts. La diferència de 15 punts és significativa.

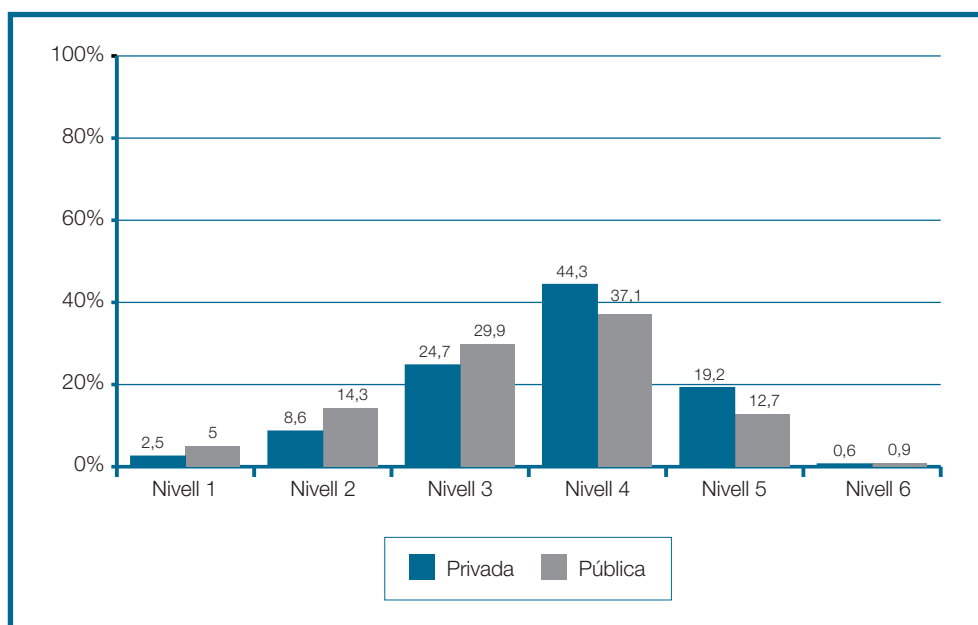
L'alumnat de centres públics obté una puntuació mitjana de 244 punts i el de centres privats de 259 punts. La diferència de 15 punts existent entre les puntuacions és significativa. L'alumnat de centres públics se situa majoritàriament en un nivell 3 i el de centres privats se situa en el nivell 4.

Gràfic 3.3. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons la titularitat del centre

Com es pot veure en el gràfic 3.4, la majoria de l'alumnat, tant de centres públics com privats, es distribueix entre els nivells 3 i 4 de l'escala, mentre que en els nivells extrems, inferior i superior, hi ha poc alumnat.

Gràfic 3.4. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons la titularitat del centre

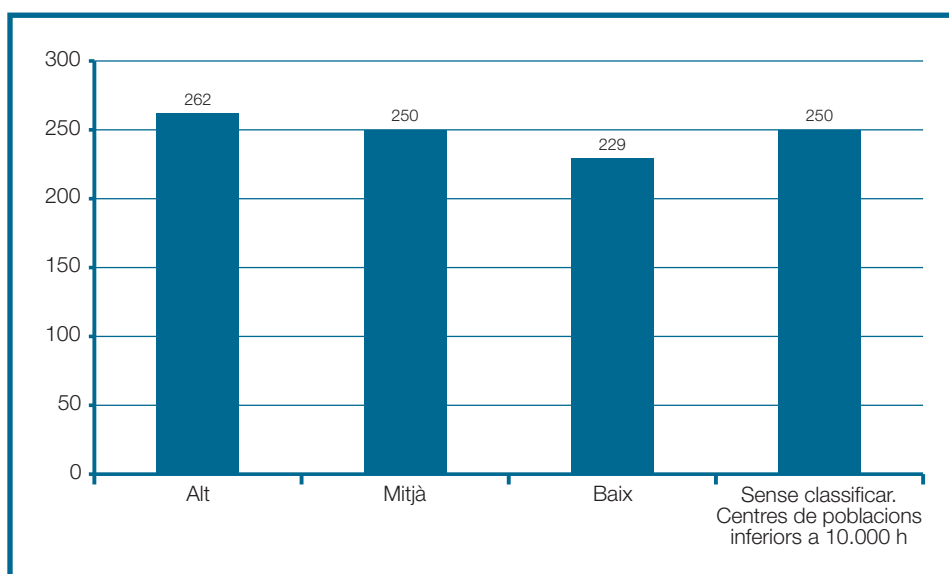
Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 262 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 229 punts. Hi ha una diferència significativa de 33 punts.

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 262 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 229 punts. Hi ha una diferència significativa de 33 punts.

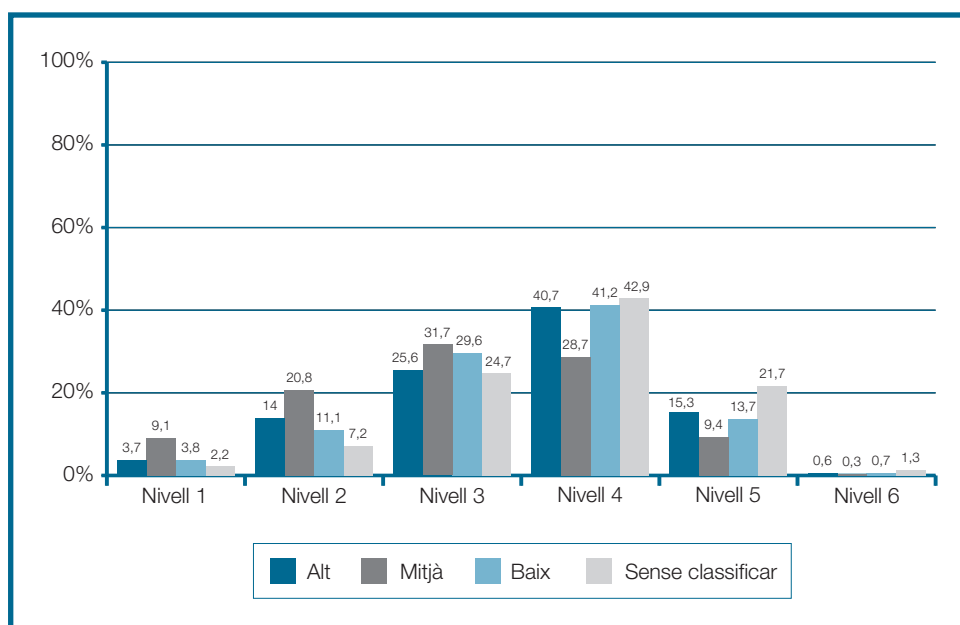
La diferència de puntuacions entre l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic alt també és significativa respecte a la puntuació de l'alumnat de centres de nivell mitjà i sense classificar (per trobar-se en poblacions amb menys de 10.000 habitants). Així mateix, també ho és la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell baix respecte a la puntuació de l'alumnat dels centres de nivell mitjà i els centres no classificats.

Gràfic 3.5. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

La distribució que mostra el gràfic 3.6 evidencia que l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural baix destaca per tenir un percentatge d'alumnat classificat en els nivells mitjà (nivell 4) i superiors (nivells 5 i 6) comparativament inferior als altres nivells socioeconòmics i culturals. I a l'inrevés, també sobresurt el percentatge alt d'alumnat d'aquests centres situat en els nivells inferiors de competència.

Gràfic 3.6. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

Percentatge d'alumnat estranger als centres

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en el rendiment de l'alumnat. La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat d'un centre amb poca immigració (del 0% al 5%) i l'alumnat d'un centre amb força immigració (del 21% al 50%) és de 21 punts.

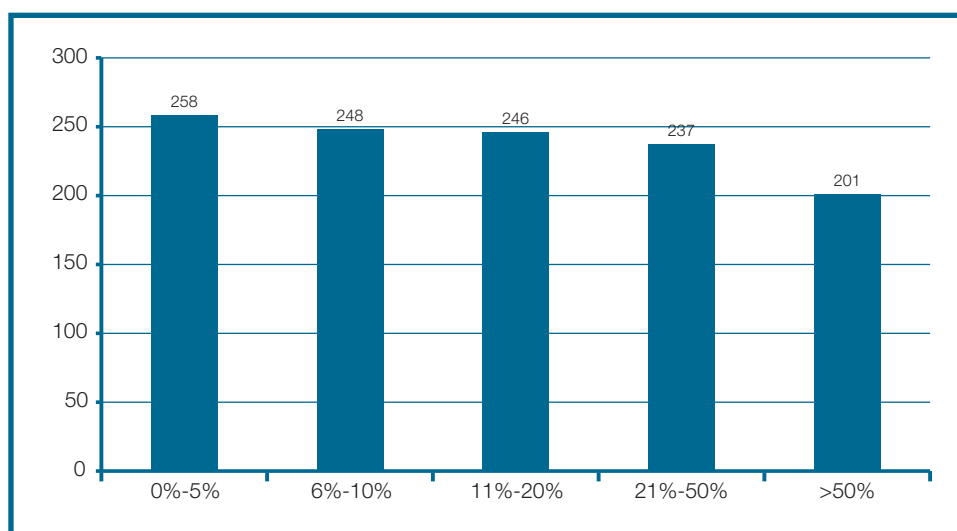
El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en el rendiment de l'alumnat. Hi ha un decrement de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el percentatge d'alumnat estranger als centres.

La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat de centres amb un percentatge d'alumnes estrangers d'entre el 0%-5% respecte de la puntuació de l'alumnat de centres que tenen més d'un 50% d'immigrants és de 41 punts.

No hi ha diferència entre les puntuacions mitjanes de l'alumnat de centres amb un percentatge d'immigrants d'entre el 6%-10% (248 punts) i l'11%-20% (246 punts). Com tampoc n'hi ha entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres amb un percentatge d'immigrants d'entre l'11%-20% (246 punts) i el 21%-50% (237 punts).

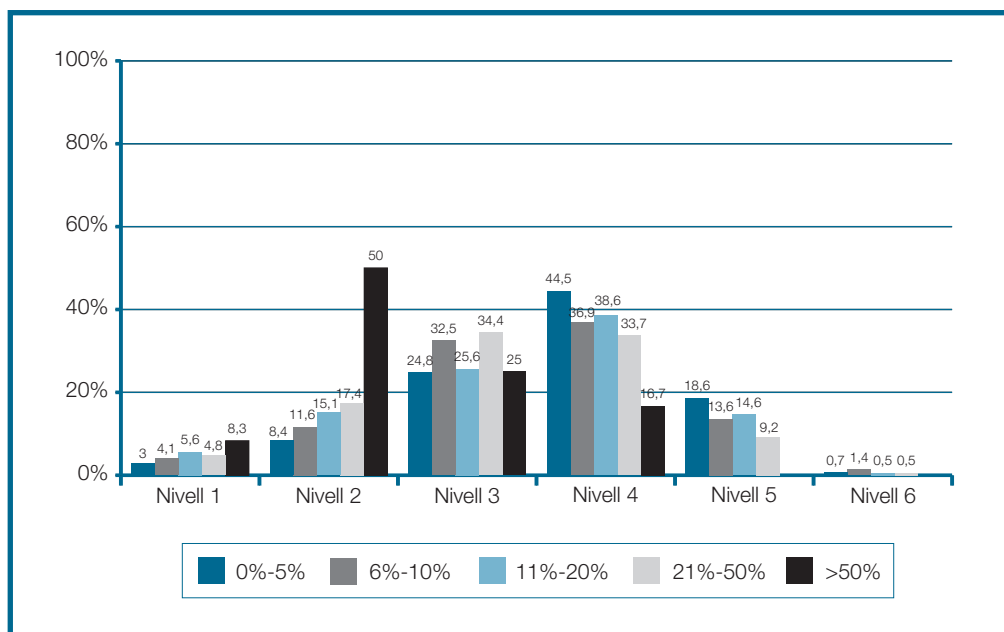
En canvi, la puntuació mitjana de l'alumnat de centres amb el percentatge d'alumnat immigrant més alt (>50%) presenta diferències significatives respecte a tots els altres tipus de centres. Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

Gràfic 3.7. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

Com es pot observar en el gràfic 3.8, el percentatge d'alumnat situat en els nivells inferiors de l'escala de competència s'incrementa a mesura que augmenta el nombre de percentatge d'alumnat estranger al centre. I a l'inrevés, com més baix és el percentatge d'alumnat estranger als centres més alumnat hi ha en els nivells alts.

Gràfic 3.8. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons el percentatge d'alumnat estranger al centre

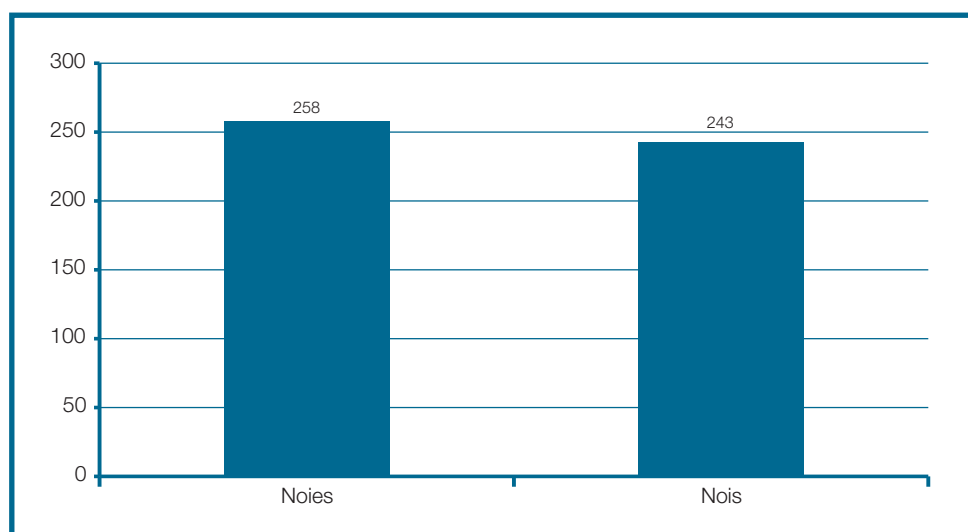

Sexe de l'alumnat

Les noies obtenen una puntuació mitjana de 258 punts, mentre que la dels nois és de 243 punts. La diferència de 15 punts és significativa.

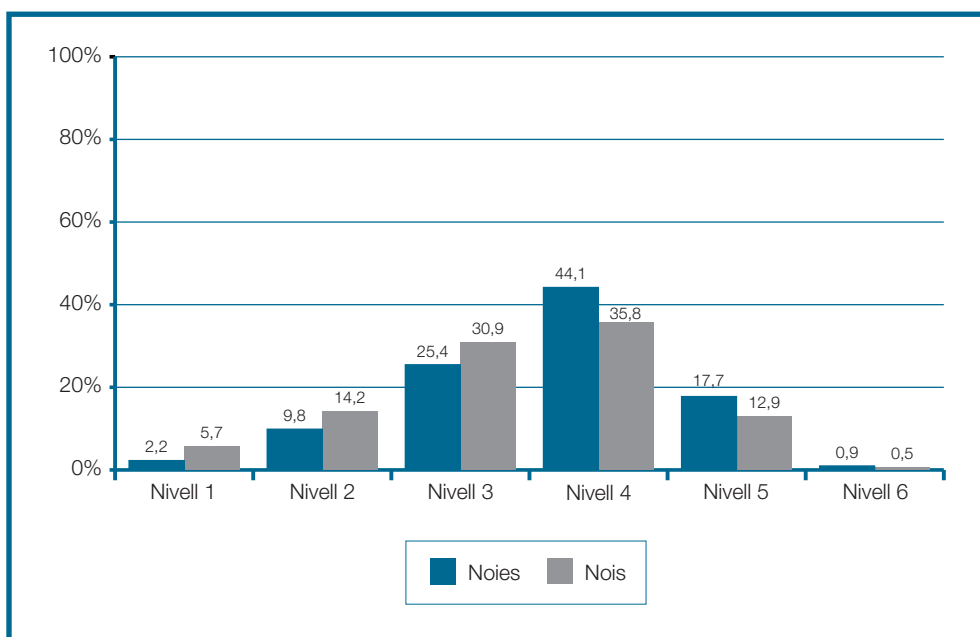
Les noies obtenen una puntuació mitjana de 258 punts, mentre que els nois l'obtenen de 243 punts. La diferència existent entre les puntuacions és significativa.

Gràfic 3.9. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Com es pot veure al gràfic 3.10, la majoria de l'alumnat, tant si són nois com si són noies, es distribueix entre els nivells 3 i 4 de l'escala, tot i que en els nivells inferiors hi ha més percentatge de nois.

Gràfic 3.10. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons el sexe de l'alumnat

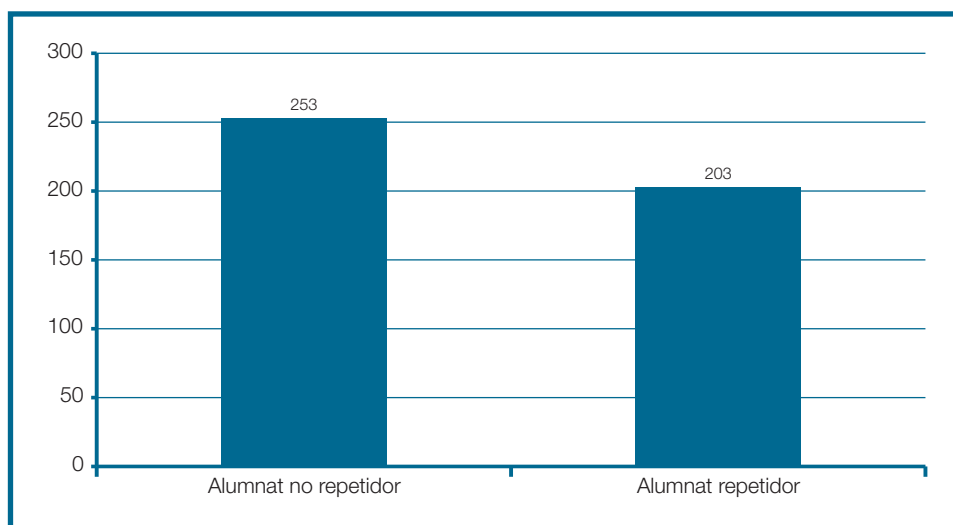

Alumnat repetidor

L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana de 253 punts en llengua catalana, mentre que l'alumnat repetidor l'obté de 203 punts. La diferència de 50 punts és significativa.

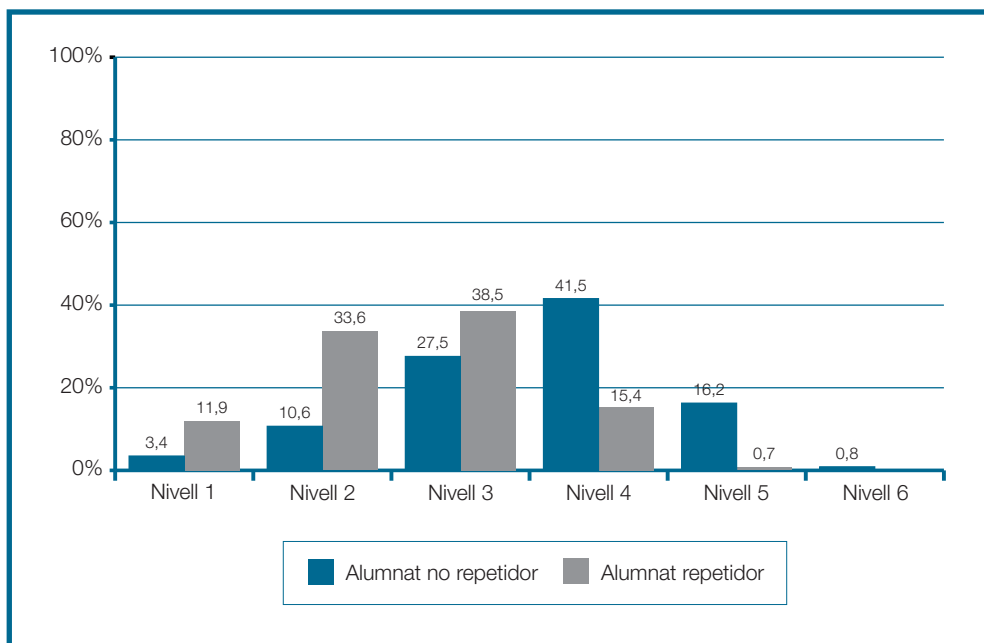
L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana en llengua catalana de 253 punts. Té 50 punts més que l'alumnat repetidor, que en té 203. Aquesta diferència és estadísticament significativa. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.11. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

Com es pot observar en el gràfic 3.12, l'alumnat repetidor se situa majoritàriament en els nivells inferiors. Hi ha poc alumnat repetidor que arribi a un nivell mitjà o alt de competència.

Gràfic 3.12. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons si és repetidor o no

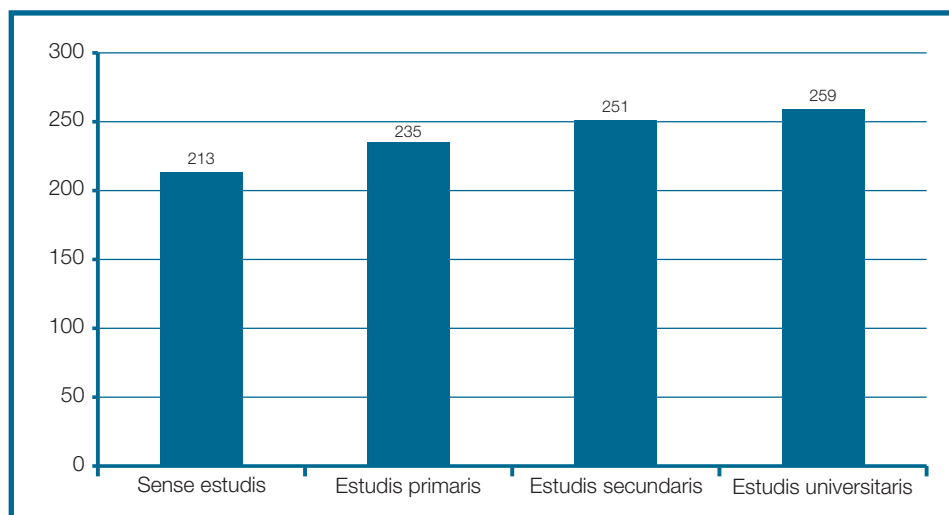

Nivell d'estudis familiar

A mesura que augmenta el nivell d'estudis familiars, més elevada és la puntuació mitjana de l'alumnat. Hi ha una diferència significativa de 46 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis i el que prové d'un nivell d'estudis universitaris.

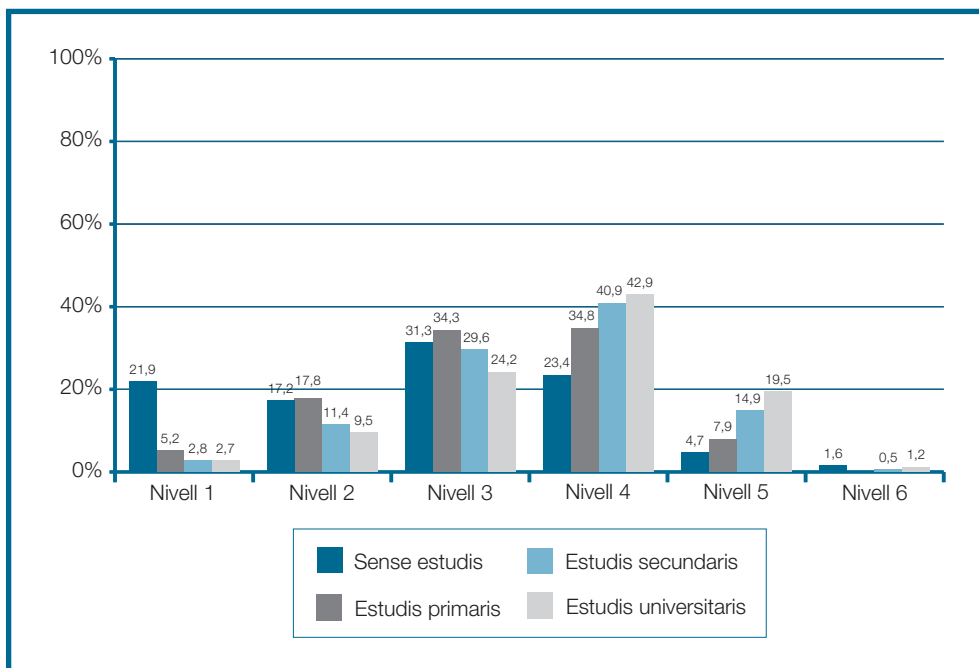
Com s'observa en el gràfic 3.13, hi ha un increment de la puntuació mitjana de l'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 46 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis i el que prové d'un nivell d'estudis universitaris.

Gràfic 3.13. Puntuació mitjana en llengua catalana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

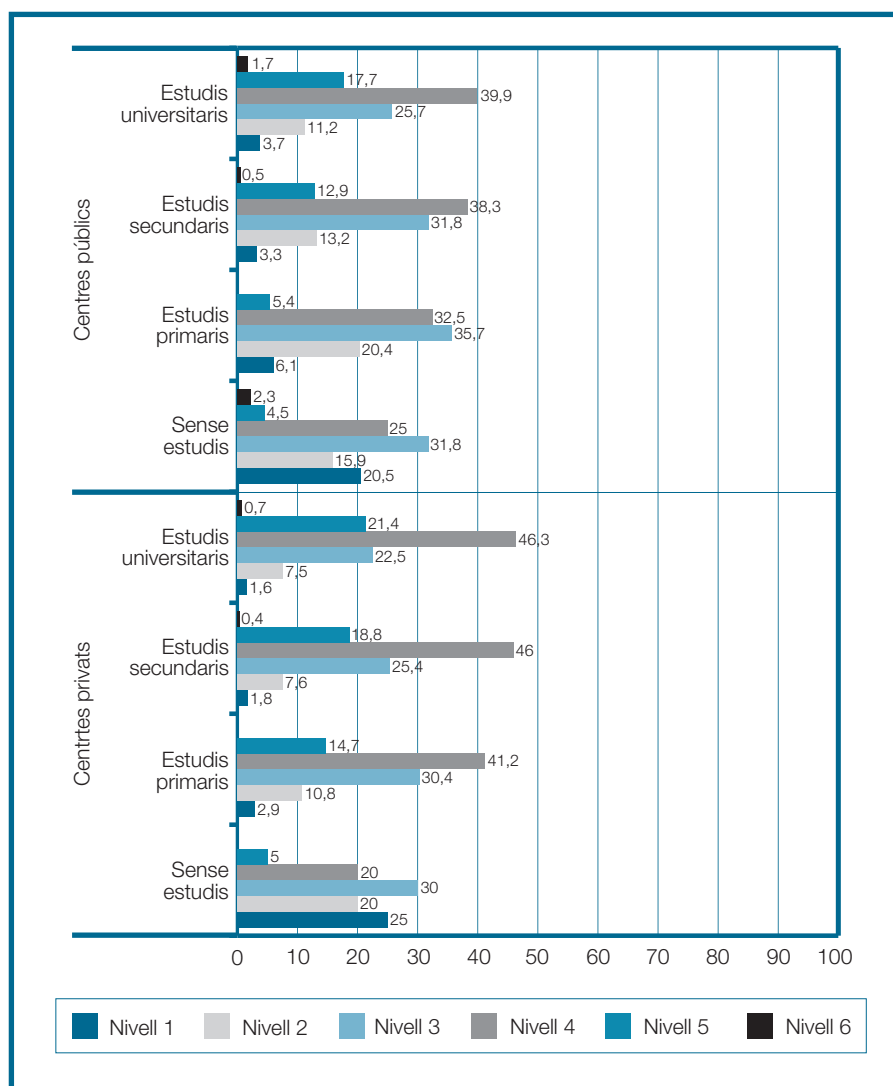
Com es pot veure en el gràfic 3.14, hi ha un decrement del percentatge d'alumnat situat en els nivells inferiors a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar i a l'inrevés. És a dir, que hi ha un increment d'alumnat en els nivells 4, 5 i 6 a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar.

Gràfic 3.14. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, es pot observar que els resultats més baixos els obté l'alumnat amb un nivell d'estudis familiar molt baix o sense estudis. Els percentatges d'aquest alumnat són millors en els centres privats que en els públics.

Gràfic 3.15. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua catalana segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisis de la variabilitat del rendiment en llengua catalana

La variable de percentatge d'alumnat estranger en el centre és descartada en una primera anàlisi dels resultats en llengua catalana, ja que la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre en recullen l'efecte. La variable més predictora en el rendiment en llengua catalana és el nivell d'estudis familiar de l'alumnat. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre públic obtingui quasi la mateixa puntuació en llengua catalana que un/a altre/a d'un centre privat si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys un nivell més alt que el de l'alumne/a del centre privat.

Per completar les anàlisis bivariades anteriors i ratificar la força de determinades variables en el rendiment de l'alumnat en llengua catalana, s'opta en aquest apartat per oferir una anàlisi del grau d'aportació relatiu de cadascuna de les variables a la puntuació mitjana global de l'alumnat. Amb aquesta anàlisi s'intenta respondre a preguntes com per exemple: ¿quin tipus d'alumnat obté millors resultats?, ¿en quina mesura els resultats s'associen al nivell d'estudis familiar?, ¿en quina mesura el fet de repetir curs pot afectar el resultat? És a dir, es fa una anàlisi de l'efecte que tenen conjuntament sobre el rendiment en llengua catalana una sèrie de variables que caracteritzen la composició social de l'alumnat estudiat.

En l'avaluació de l'educació primària s'analitzen només unes determinades variables, que cal tenir present que no inclouen de manera aïllada en el resultat. A més, també hi ha variables individuals de cada alumne/a, familiars, etc. que no es consideren en aquest apartat.

Es defineixen perfils d'alumnat segons les variables rellevants de l'alumne/a i del seu entorn familiar i escolar que en les anàlisis bivariades generen diferències de rendiment estadísticament significatives. Les variables tingudes en compte afecten els centres i l'alumnat. Pel que fa als centres educatius, les variables són la titularitat (pública i privada), el nivell socioeconòmic i cultural (alt, mitjà i baix i centres sense classificar perquè es troben ubicats en poblacions de menys de 10.000 habitants) i el percentatge d'alumnat estranger (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21%-50% i >50%). Pel que fa a l'alumnat, les variables són el sexe (noia i noi), el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris).

Una primera anàlisi del model descarta la variable referida al percentatge d'alumnat estranger del centre ($p=0,726$). Si s'elimina aquesta variable del model, resulta que la resta de factors sí que són significatius (la titularitat ho és amb un nivell de significació $p=0,004$, el nivell socioeconòmic i cultural del centre ho és amb un nivell $p=0,001$ i la resta, amb valors $p=0,000$). Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula 3.14.

Taula 3.14. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Centres		Alumnat		
	Titularitat	Nivell socioeconòmic i cultural	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
170 punts	9 punts	5 punts	13 punts	44 punts	8 punts

* Rendiment en llengua catalana d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El valor corresponent a l'"intercept" s'interpreta com el rendiment en llengua catalana d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades. És a dir, la puntuació mitjana global obtinguda per l'alumnat sense tenir en compte l'efecte de la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre, ni el sexe, el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar de l'alumnat. És, doncs, un punt de partida per al càlcul del rendiment predit en cadascun dels perfils d'interès.

El model analitzat permet explicar un 44,3% de la variància en la puntuació obtinguda en llengua catalana.

Atès que la titularitat té dos valors possibles (pública i privada), el nivell socioeconòmic i cultural del centre en té tres (alt, mitjà i baix), el sexe en té dos (noi i noia), el fet de ser o no repetidor/a són dos valors (sí i no) i el nivell d'estudis familiar conté quatre valors (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris), es poden definir ($2 \times 3 \times 2 \times 2 \times 4$) 96 perfils d'alumnes diferents. Per calcular el valor predit en el rendiment en llengua catalana en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, si l'alumne/a assisteix a un centre públic se sumen 9 punts a l'"intercept" (170 punts), mentre que si assisteix a un centre privat se sumen 18 punts. Així mateix, si el context familiar de l'alumne/a correspon a un nivell familiar sense estudis, a l'"intercept" se li sumen 8 punts, però si el nivell és molt alt, la quantitat sumada serà de 32 punts (8 punts x 4). A la taula 3.15 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.15. Valors *predits* de rendiment en llengua catalana per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat			Centres		
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Nivell socioeconòmic i cultural	Titularitat	
				Pública	Privada
Sí	Noi	Sense estudis	Alt	264	273
			Mitjà	259	268
			Baix	254	263
			Sense classificar	249	258
		Estudis primaris	Alt	272	281
			Mitjà	267	276
			Baix	262	271
			Sense classificar	257	266
		Estudis secundaris	Alt	280	289
			Mitjà	275	284
			Baix	270	279
			Sense classificar	265	274
		Estudis universitaris	Alt	279	288
			Mitjà	274	283
			Baix	269	278
			Sense classificar	264	273
	Noia	Sense estudis	Alt	277	286
			Mitjà	272	281
			Baix	267	276
			Sense classificar	262	271
		Estudis primaris	Alt	285	294
			Mitjà	280	289
			Baix	275	284
			Sense classificar	270	279
		Estudis secundaris	Alt	293	302
			Mitjà	288	297
			Baix	283	292
			Sense classificar	278	287
		Estudis universitaris	Alt	301	310
			Mitjà	296	305
			Baix	291	300
			Sense classificar	286	295

Alumnat			Centres		
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Nivell socioeconòmic i cultural	Titularitat	
				Pública	Privada
No	Noi	Sense estudis	Alt	308	317
			Mitjà	303	312
			Baix	298	307
			Sense classificar	293	302
		Estudis primaris	Alt	316	325
			Mitjà	311	320
			Baix	306	315
			Sense classificar	301	310
		Estudis secundaris	Alt	324	333
			Mitjà	319	328
			Baix	314	323
			Sense classificar	309	318
		Estudis universitaris	Alt	323	332
			Mitjà	318	327
			Baix	313	322
			Sense classificar	308	317
	Noia	Sense estudis	Alt	321	330
			Mitjà	316	325
			Baix	311	320
			Sense classificar	306	315
		Estudis primaris	Alt	329	338
			Mitjà	324	333
			Baix	319	328
			Sense classificar	314	323
		Estudis secundaris	Alt	337	346
			Mitjà	332	341
			Baix	327	336
			Sense classificar	322	331
		Estudis universitaris	Alt	345	354
			Mitjà	340	349
			Baix	335	344
			Sense classificar	330	339

Per exemple, si s'observa la puntuació predita per a l'alumnat d'una mateixa titularitat de centre i no repetidor/a, s'evidencia que l'alumnat d'un mateix sexe i amb un nivell d'estudis familiar alt obté una puntuació més alta que l'alumnat que prové d'una família amb una nivell d'estudis familiar baix. Si es dona una igualtat de condicions en les variables de repetició, sexe, nivell socioeconòmic i cultural del centre i nivell familiar d'estudis, s'observa que l'alumnat de centres privats obté una puntuació més alta que l'alumnat de centres públics.

Si es té en compte el fet de ser repetidor o no amb un nivell d'estudis familiar diferent, la taula evidencia que aquesta variable de context familiar contraresta l'efecte de la diferència entre puntuacions que comporta la titularitat del centre. Per tant, es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre públic obtingui quasi la mateixa puntuació en llengua catalana que un/a altre/a d'un centre privat si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys un nivell més alt que el de l'alumne/a del centre privat.

3.1.4. ASPECTES RELACIONATS AMB ELS USOS LINGÜÍSTICS DE L'ALUMNAT

Hi ha un percentatge similar d'alumnat catalanoparlant inicial (41%) i castellanoparlant inicial (37,9%). El grup que identifica el català com la seva llengua és el majoritari (44,3%) i també ho és el que parla català amb les amistats (41,1%). La televisió i la ràdio es consumeix majoritàriament en castellà (al voltant del 50%), mentre que la llengua de la lectura de llibres és tant el català com el castellà en un 38,9%. Cal tenir en compte, però, que aquestes dades s'han obtingut en un context escolar.

S'analitzen en aquest apartat els resultats del breu qüestionari sobre l'ús de la llengua que hi ha al final de les proves de llengua catalana. Cal tenir present primer que les dades responen a la percepció dels individus enquestats i segon que es tracta d'un qüestionari passat en el context escolar, la qual cosa en condiciona les respostes i els resultats.

La taula 3.16 mostra que el nombre d'alumnat catalanoparlant inicial (41%) és similar al de castellanoparlant inicial (37,9%). S'observa que existeix un grup de població, més reduït, de llengua inicial tant catalana com castellana (14,1%) i un grup molt petit amb altres llengües inicials (un 3,9%).

En la llengua parlada pels progenitors entre ells hi ha un predomini de la població que parla només o sobretot en castellà (un 48,5%) enfront del grup dels que només o sobretot parlen en català (un 30,1%). Com es pot observar, aquestes dades presenten variacions en la generació de l'alumnat avaluat: hi ha un 37,9% d'alumnat castellanoparlant inicial i un 41% d'alumnat catalanoparlant inicial.

Taula 3.16. Llengua inicial. *Recordes quina llengua vas parlar a casa quan eres petit/a?* Percentatges

	Només o sobretot en català	Igual en català que en castellà	Només o sobretot en castellà	Una altra llengua	No contesta
Llengua que vas parlar primer a casa teva	41%	11,7%	37,9%	5,6%	3,9%
Llengua que parlaven els teus pares entre ells quan tu eres petit o petita	30,1%	11,1%	48,5%	6,0%	4,3%

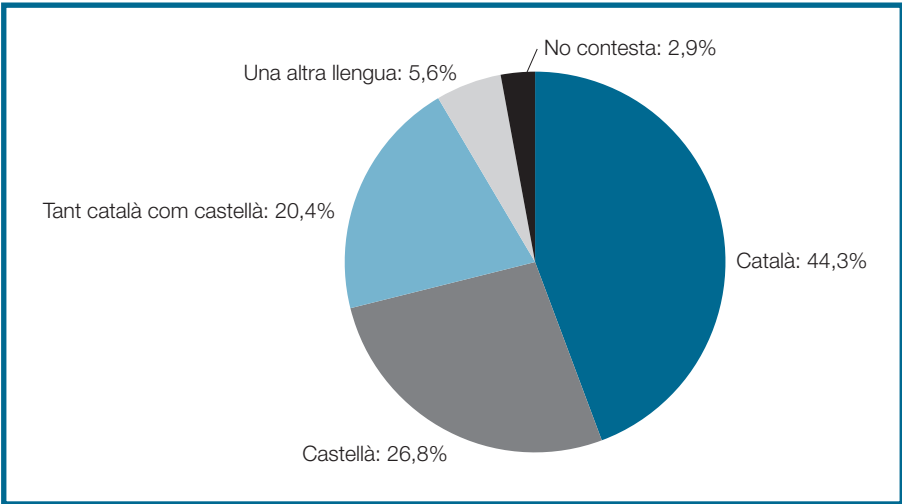
Pel que fa a la llengua parlada per l'alumnat amb els familiars, també hi ha un percentatge semblant entre catalanoparlants i castellanoparlants.

Taula 3.17. Llengua parlada amb els familiars. *Amb les persones que conviuen amb mi parlo...* Percentatges

Llengua que parles amb...	Només o sobretot en català	Igual en català que en castellà	Només o sobretot en castellà	Una altra llengua	No contesta
la mare	39,1%	10,2%	41,9%	5,5%	3,3%
el pare	38,3%	10,7%	40,9%	5,5%	4,6%
el germà/germana	36,2%	11,9%	31,8%	2,3%	17,9%
altres germans/germanes	24,0%	5,8%	24,1%	1,6%	44,5%
altres familiars	26,8%	17,2%	41,0%	5,9%	9,1%

A l'hora d'identificar-se amb un grup lingüístic, el percentatge més elevat correspon al grup que declara que parla només o sobretot en català (un 44,3%). Els percentatges del grup dels que parlen només o sobretot en castellà (un 26,8%) i el dels que parlen tant català com castellà (un 20,4%) són més equivalents.

Gràfic 3.16. Llengua d'identificació. Quina és la teva llengua? Percentatges

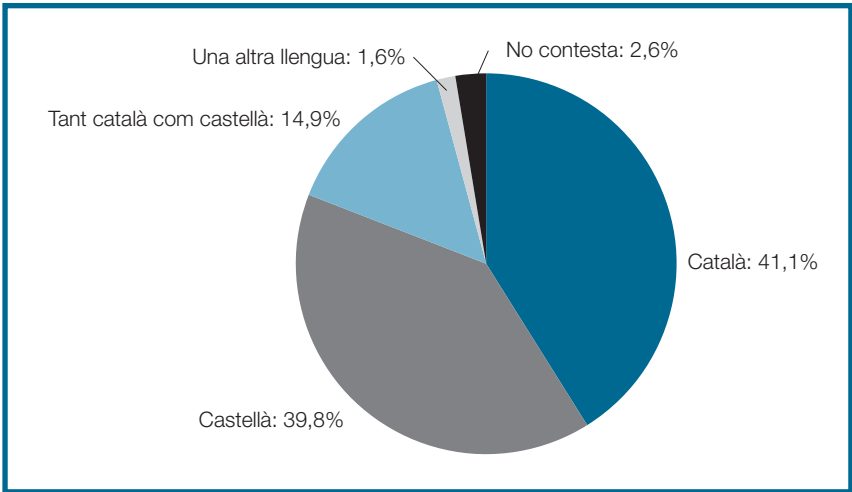
Majoritàriament, l'alumnat sent que pertany al grup dels que parlen tant en català com en castellà (un 36,2%) i també expressa que li agradaria pertànyer a aquest mateix grup (un 39,3%).

Taula 3.18. Sentit de pertinença a un grup lingüístic. Percentatges

	Només en català	Més en català	Igual en català que en castellà	Més en castellà	Només castellà	Una altra llengua	No contesta
Considero que pertanyo al grup dels que parlen	11,2%	19,7%	36,2%	21,4%	6,9%	1,3%	3,3%
M'agradaria pertànyer al grup dels que parlen	13,4%	14,6%	39,3%	9,7%	6,9%	7,5%	8,6%

Quant als usos lingüístics, el nombre d'alumnes que parlen català amb els amics i amigues (41,1%) és similar al dels que hi parlen castellà (39,8%). També hi ha un grup que parla tant en català com en castellà (un 14,9%) i un grup molt reduït que parla en una altra llengua (un 1,6%).

Gràfic 3.17. Usos lingüístics. Llengua que parles amb el teu millor amic/amiga. Percentatges

La llengua de consum cultural majoritària canvia si es tracta de la televisió (o la ràdio) o de la lectura de llibres. En el cas de la televisió i la ràdio, el domini és del castellà, tant si qui usa el mitjà és l'alumnat de sisè d'educació primària com la seva família: el percentatge d'ús del castellà es mou al voltant del 50% en tots els casos. En canvi, en la lectura de llibres l'alumnat no té una tendència tan marcada cap a una única llengua i expressa que li agrada llegir tant en català com en castellà (un 38,9%).

Taula 3.19. Llengua de consum cultural. Percentatges

	Català	Castellà	Una altra llengua	No contesta	Tant en català com en castellà
Llengua del canal de televisió que més es mira a casa teva	30,4%	58,1%	2,2%	9,4%	
Llengua del canal de televisió que més mires tu	33,7%	54,9%	1,7%	9,8%	
Llengua de l'emissora de ràdio que més s'escolta a casa teva	38,5%	49,7%	1,6%	10,2%	
Llengua de l'emissora de ràdio que més escoltes tu	37,5%	48,9%	1,8%	11,8%	
T'agrada més llegir en	27,9%	28,2%	2,4%	2,6%	38,9%

La llengua parlada per l'alumnat en les activitats extraescolars que fa és majoritàriament el català.

Taula 3.20. Llengua de les activitats extraescolars. Percentatges

	Només o sobretot en català	Igual en català que en castellà	Només o sobretot en castellà	Una altra llengua	No contesta
Llengua que parles més si fas classes d'idiomes	7,8%	14,7%	5,8%	24%	47,7%
Llengua que parles més si fas classes particulars	11,8%	9,1%	4%	3,6%	71,4%
Llengua que parles més si fas activitats artístiques	27,3%	11,6%	8,6%	0,5%	52,1%
Llengua que parles més si fas activitats esportives	32,4%	20,6%	20,6%	0,7%	25,9%
Llengua que parles més si fas informàtica	24,4%	9,7%	7,9%	0,4%	57,7%
Llengua que parles més si pertanys a grups d'escoltes o excursionistes	19,5%	13%	9%	0,5%	57,9%

En el número 17 dels *Quaderns d'avaluació* (CSd'A en premsa) hi ha una comparació de les respostes al qüestionari fetes per l'alumnat de sisè de primària i el de quart d'ESO en l'avaluació de l'educació secundària obligatòria 2006 (CSd'A 2008b).

3.2. Llengua castellana

3.2.1. RESULTATS GLOBAIS EN PERCENTATGES

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua castellana obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 61,5%.

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua castellana obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 61,5%. Aquesta puntuació és similar a les aconseguides parcialment per habilitats.

Taula 3.21. Resultats globals en llengua castellana

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	61,5%
Comprensió oral	61,3%
Comprensió escrita	60,7%
Expressió escrita*	61,6%

(*) No s'inclouen aquí els resultats de les activitats obertes perquè no consisteixen a encertar l'ítem o no, sinó que s'atorguen valoracions per part dels correctors/es. Per tant, en la majoria d'aquestes activitats es donen percentatges d'assoliment.

Comprensió oral

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 61,3%. Per habilitats, el percentatge mitjà d'encerts més alt es dona en l'apreciació (un 70%).

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 61,3%. Per habilitats, s'observa que l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts més alt en l'apreciació (un 70%). En canvi, el percentatge mitjà d'encerts en reorganització de la informació és més baix (un 45%), mentre en comprensió literal (62,5%) i inferencial (64%) són similars.

Taula 3.22. Resultats en comprensió oral en llengua castellana

Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió literal	62,5%
Reorganització de la informació	45%
Comprensió inferencial	64%
Apreciació	70%

Comprensió escrita

El percentatge mitjà d'encerts en comprensió escrita depèn del tipus de text i de les habilitats avaluades. Els percentatges més alts corresponen al text verbalicònic (66%) i a l'habilitat de reorganització de la informació (64,1%). Els percentatges més baixos es donen en el text literari descriptiu (43,2%) i en l'habilitat de lectura crítica (55,3%).

• Segons el tipus de text

Dels tres tipus de textos que s'avaluen, l'alumnat obté els percentatges més alts d'encerts en els textos verboicònic i informatiu (un 66% i un 62,9%, respectivament). En concret, en els textos en què les preguntes resulten més fàcils són l'anunci i el còmic (text verboicònic) i les instruccions (text informatiu).

Taula 3.23. Resultats en comprensió escrita en llengua castellana segons el tipus de text

Tipus de text		Percentatge mitjà d'encerts	
Text literari	Teatre	45,5%	54,6%
	Descripció	43,2%	
	Diàleg	55,9%	
	Monòleg	68,4%	
Text informatiu	Notícia	63,9%	66%
	Instruccions	67,1%	
Text verboicònic	Còmic	66%	62,9%
	Anunci	72,3%	
	Mapa	45,6%	

• Segons les habilitats

De les cinc habilitats o procediments que s'avaluen, ja que en llengua castellana la lectura crítica i l'apreciació es mesuren separatament, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts similar en comprensió literal (63,9%) i en reorganització de la informació (64,1%).

Taula 3.24. Resultats en comprensió escrita en llengua castellana segons les habilitats

Habilitats	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió literal	63,9%	60,7%
Reorganització de la informació	64,1%	
Comprensió inferencial	57,4%	
Lectura crítica	55,3%	
Apreciació	57,7%	

Expressió escrita

El percentatge mitjà d'encerts en expressió escrita és del 61,6%. El percentatge mitjà més alt d'encerts és en el bloc dels textos: ordenació de les frases d'un text, 79,6%. El percentatge mitjà més baix és en el bloc de les frases: identificar la intenció comunicativa d'una frase, 29,2%.

Els resultats d'expressió escrita s'analitzen segons el tipus d'activitat a resoldre. S'han agrupat en un primer apartat les activitats tancades d'expressió escrita i en un segon apartat les activitats obertes d'expressió escrita. Un subapartat d'aquestes darreres és la redacció.

• Activitats tancades d'expressió escrita

Les activitats tancades d'expressió escrita consisteixen en l'ús correcte de paraules, frases i textos.

El percentatge mitjà d'encerts en les activitats tancades d'expressió escrita és d'un 61,6%. Per blocs de contingut, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts superior en el bloc dels textos (72%).

Taula 3.25. Resultats en expressió escrita en llengua castellana

Expressió escrita	Percentatge mitjà d'encerts	
Paraules	55,4%	
Frases	56,7%	61,6%
Textos	72%	

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de paraules

Com es pot observar a la taula 3.26, l'alumnat té un percentatge mitjà d'encerts alt en les preguntes referides a camps semàntics (un 71,4%) i significació de paraules (un 62,7%). En canvi, hi ha pocs encerts en els blocs de preguntes referides a la precisió en l'ús del vocabulari (un 43,1%), a les famílies de paraules (un 47,3%) i a la conjugació verbal (un 47,6%).

Taula 3.26. Resultats en l'expressió escrita de paraules en llengua castellana

Expressió escrita de paraules		Percentatge mitjà d'encerts
Paraules	Famílies de paraules	47,3%
	Camps semàntics	71,4%
	Sinònims i antònims	53,4%
	Identificació d'adjectius	49,3%
	Conjugació verbal	47,6%
	Significació de paraules	62,7%
	Precisió en l'ús del vocabulari	43,1%

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de frases

En l'expressió escrita de frases, l'alumnat té un percentatge mitjà d'encerts baix en tot el bloc.

Taula 3.27. Resultats en l'expressió escrita de frases en llengua castellana

Expressió escrita de frases		Percentatge mitjà d'encerts
Frases	Formació d'oracions	79,6%
	Significació d'expressions	54,4%
	Puntuació de frases	52,5%
	Intenció comunicativa	29,2%

• Aspectes relacionats amb l'expressió escrita de textos

L'alumnat no presenta dificultat per ordenar les frases que constitueixen un text (un 79,6% de percentatge mitjà d'encerts), ni per identificar-los (un 76,1%). En canvi, no manifesta tanta facilitat per continuar un text (60,8%).

Taula 3.28. Resultats en l'expressió escrita de textos en llengua castellana

Expressió escrita de textos		Percentatge mitjà d'encerts
Textos	Ordenació de frases d'un text	79,6%
	Continuació d'un text	60,8%
	Identificació del text	76,1%

• **Activitats obertes d'expressió escrita**

En el cloze, l'alumnat fa un ús força correcte de les conjuncions (75,9% de percentatge mitjà d'encerts) i de les preposicions (67,6%), mentre que l'ús dels adverbis (58,5) i dels infinitius (53,6%) presenta més dificultats. La unió de frases mitjançant connectors és l'activitat on es detecten més dificultats: només el 6,4% fa correctament l'exercici.

Les activitats obertes d'expressió escrita consisteixen en la compleció d'un cloze, la unió de frases evitant la repetició de paraules amb la funció de connectors i la redacció d'un text breu a partir d'un començament donat. En la prova global, s'avalua l'ortografia mitjançant un dictat. Aquestes activitats han estat corregides per correctors/es.

• **Activitat de compleció (cloze)**

Amb aquesta activitat es comprova que l'alumnat utilitza de manera força correcta les conjuncions (un 75,9% de percentatge mitjà d'encerts) i les preposicions (un 67,6%). En canvi, s'evidencien dificultats en l'ús dels adverbis (58,5%), dels adjectius (58,8%) o de les formes verbals en infinitiu (53,6%).

Taula 3.29. Resultats en l'exercici cloze en llengua castellana

Aspectes	Percentatge mitjà d'encerts
Aspectes lèxics	Ús dels substantius
	Ús dels adjectius
Aspectes morfològics	Ús de les formes verbals. Infinitiu
	Ús de les formes verbals. Imperatiu
Conjuncions	
Preposicions	
Adverbis	

• **Unió de frases evitant repeticions**

Només un 6,4% de l'alumnat uneix correctament les quatre frases que se li proporcionen, amb l'ús correcte de tres connectors. Hi ha un 58,9% de l'alumnat que deixa dues frases o més sense unir i el 12% que no respon la pregunta.

Taula 3.30. Resultats en l'exercici de construcció de textos en llengua castellana

Frases que l'alumnat uneix	Percentatge mitjà d'encerts
Deixa dues frases o més sense unir	58,9%
Deixa una frase sense unir	22,7%
Uneix quatre frases	6,4%
No uneix cap frase	12%

• Redacció

L'alumnat presenta dificultats a l'hora de redactar un text llarg. Només el 46,7% de l'alumnat escriu un text ben cohesionat, el 49,2% expressa les idees de manera clara i progressiva, el 45% utilitza un lèxic ric i variat i un 43,1% fa un ús correcte de les estructures morfosintàctiques.

En l'exercici de redacció s'avaluen la competència discursiva i la competència lingüística.

Competència discursiva. L'aspecte en què l'alumnat sobresurt és en l'adequació del text. En un 42,1% dels textos corregits l'alumnat fa servir un registre adequat, sense expressions vulgars i tenint en compte el sentit del text. Hi ha un 24,1% de l'alumnat que requereix millorar aquest aspecte.

Quant a cohesió, hi ha un 46,7% de l'alumnat que sap utilitzar adequadament els signes i marcadors textuais i les conjuncions, mentre que hi ha un 21,1% que construeix un text pobre.

Pel que fa a la coherència, hi ha un 49,2% de l'alumnat que pot expressar les idees de manera clara i progressiva. En canvi, hi ha un 18,1% que escriu alguna idea o bé l'expressa de manera poc correcta.

Competència lingüística. L'alumnat té resultats similars en l'ús del lèxic i de la morfosintaxi (correcció lingüística). Un 45% de l'alumnat utilitza un lèxic ric i variat davant d'un 22,4% que en fa servir un d'elemental i pobre. En la correcció lingüística, cal assenyalar que un 43,1% de l'alumnat utilitza estructures gramaticals variades, sense errors en les concordances i amb un ús correcte dels temps verbals. En canvi, un 22,4% fa errades morfològiques.

Taula 3.31. Resultats en l'exercici de redacció en llengua castellana

	Percentatge d'assoliment
Competència discursiva	
Adequació	
Registre adequat al text, sense expressions vulgars.	42,1%
Es té en compte el sentit del text.	
Introdueix expressions vulgars, però respon al registre del text.	33,8%
De vegades es perd el sentit del text.	
No s'adequa al sentit del text, barreja els registres formal i informal.	24,1%
No s'adequa al sentit del text.	
Cohesió	
Sap utilitzar els signes de puntuació.	46,7%
Utilitza adequadament els marcadors textuais i les conjuncions.	
Fa un ús mediocre dels signes de puntuació.	32,2%
Repeteix els marcadors i conjuncions.	
Utilització incorrecta de la majoria dels signes de puntuació, així com dels marcadors i conjuncions.	21,1%
Coherència	
Idees clares, rellevants i exposades de forma progressiva.	49,2%
La informació respon a l'estructura clara del text.	
Les idees són clares, però no es distingeixen les rellevants de les que no ho són i es dificulta la progressió temàtica.	32,7%
L'estructura del text no es respecta completament.	
La majoria de les idees són poc rellevants, inadequades a l'objectiu del text i la progressió és escassa i repetitiva.	18,1%
Confon l'estructura del text.	
Competència lingüística	
Lèxic	
Utilitza un vocabulari variat i ric, apropiat al tema i al receptor.	45%
Utilitza un vocabulari bàsic, amb algunes imprecisions, canvis de registre i repeticions.	33,3%
El vocabulari usat és pobre, inadequat al tema i al receptor i bastant repetitiu.	21,6%
Correcció lingüística	
Utilitza estructures gramaticals variades (coordinació, subordinació), sense errors en les concordances i amb un ús correcte dels temps verbals.	43,1%
Utilitza la subordinació però amb errors, hi ha errors de concordança i errors en l'ús dels temps verbals.	34,5%
Bàsicament utilitza estructures simples (coordinació), amb o sense errors de concordança o de temps verbals.	22,4%

3.2.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge és que en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària el percentatge d'encerts en llengua castellana es mou al voltant del 60%.

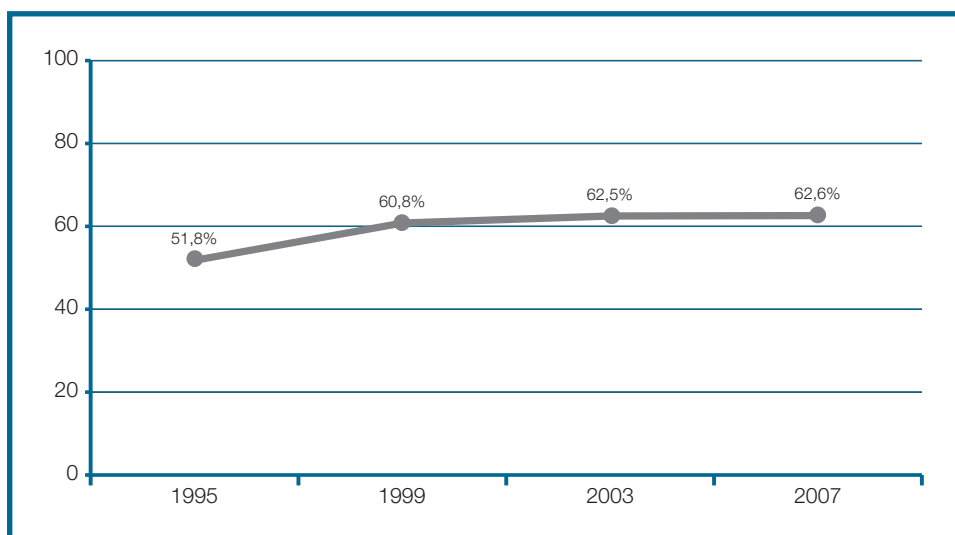
Les dades que es mostren a la taula 3.32 corresponen a les mitjanes d'encert obtingudes en els *ítems comuns o d'ancoratge*, que són els únics que s'han mantingut en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària. Per tant, aquests resultats s'han de considerar només com una tendència.

Taula 3.32. Resultats globals en llengua castellana en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

Comprensió oral i escrita i expressió escrita	1995	1999	2003	2007
	51,8%*	60,8%	62,5%	62,6%

(*) És molt important destacar que en el càlcul de l'any 1995 corresponent a comprensió no es tenen en compte els ítems de comprensió oral.

Gràfic 3.18. Resultats globals en llengua castellana en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.2.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.2.3.1. Resultats globals

En una escala de sis nivells de competència en llengua castellana, l'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament (40%) en el nivell 4. En els nivells superiors, que són el 5 i el 6, hi ha un 15% de l'alumnat, mentre que en els nivells 1, 2 i 3, hi ha un 44% de l'alumnat.

L'escala de competència en llengua castellana s'ha fixat en sis nivells. Un 44% de l'alumnat se situa per sota del nivell 4 o nivell 250, és a dir, en els nivells 1, 2 i 3. En el nivell 4 hi ha situat un 40% de l'alumnat. En els nivells superiors, nivells 5 i 6, hi ha un 15% de l'alumnat. Cal assenyalar que el percentatge d'alumnat que se situa en el nivell més alt, el nivell 6, és només d'un 1%.

Taula 3.33. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala de llengua castellana

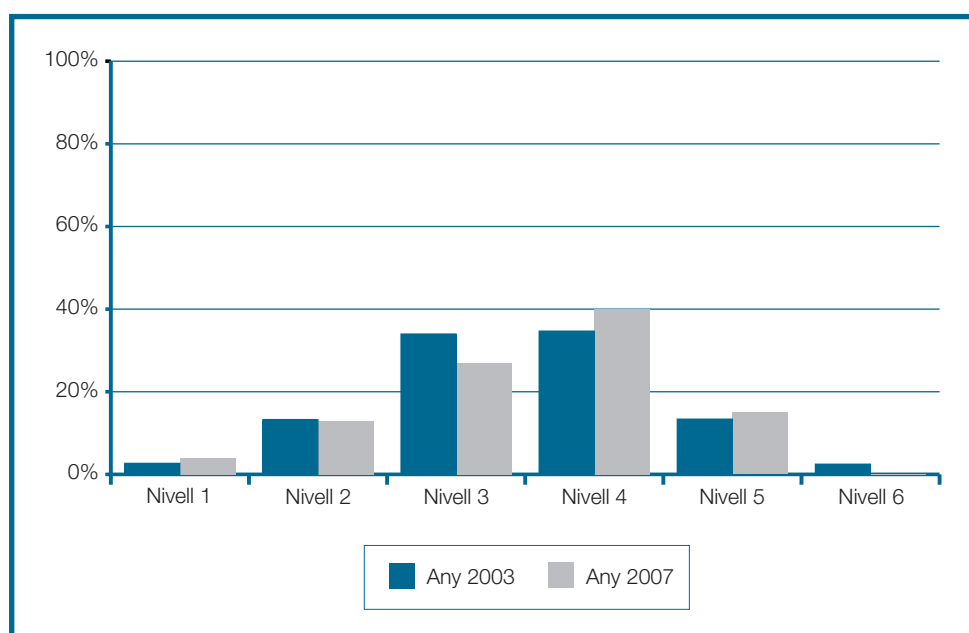
Percentatge		Nivells Puntuacions TRI	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.		
4%	4%	Nivell 1 (100)	Comprensió escrita • Deduir una informació senzilla d'un text. Expressió escrita • Usar el lèxic a un nivell bàsic.
13%	17%	Nivell 2 (150)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió escrita • Identificar informacions concretes donades explícitament en un text. • Reconèixer la frase que resumeix el contingut d'un text. • Identificar el personatge principal d'un text verboicònic. • Comprendre la intenció d'un text a partir dels coneixements previs. • Reconèixer el caràcter d'un personatge d'un text.
27%	44%	Nivell 3 (200)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió oral • Comprendre l'objectiu general d'un text oral. Comprensió escrita • Establir deduccions que permeten assolir una comprensió inferencial d'un text, gràcies a l'experiència personal prèvia. • Deduir el caràcter d'un personatge després de valorar el contingut del text. • Manifestar l'opinió personal sobre un text a partir dels coneixements previs. Expressió escrita • Completar un text amb substantius adequats. • Ordenar les frases desordenades que componen un text. • Identificar la frase que resulta més adequada per continuar un text proposat. • Reconèixer i usar correctament sinònims dels mots més freqüents. • Reconèixer el significat de frases sinònimes curtes. • Redactar un text amb un nivell d'adequació correcte, amb un registre adequat i sense expressions vulgars.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
40%	84%	Nivell 4 (250)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió oral • Reconèixer una informació concreta literalment explícita en un text oral de tipus informatiu. Comprensió escrita • Deduir informació implícita en un text (verboicònic). • Obtenir informació literal d'una certa complexitat. • Gràcies a l'experiència personal prèvia, realitzar inferències que permeten comprendre textos, encara que tota la informació no sigui explícita. • Reconèixer la frase que resumeix el contingut d'un text tot ampliant-lo. • Manifestar l'opinió crítica sobre un text a partir dels coneixements previs. • Contextualitzar i entendre símbols gràfics, com per exemple la funció de les cometes en un text informatiu. • Reconèixer el significat de frases sinònimes. • Redactar una carta. Expressió escrita • Completar un text amb substantius, adjectius i verbs adequats. • Usar correctament paraules que pertanyen a un mateix camp semàntic o famílies de paraules. • Reconèixer i usar correctament sinònims de mots freqüents.
15%	99%	Nivell 5 (300)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió oral • Seleccionar una frase que resumeix el sentit general d'un text oral i que demostra la capacitat de comprensió i de síntesi. • Relacionar informacions concretes explícites en un text oral. Comprensió escrita • Deduir informacions a partir de la comprensió global del text. • Obtenir informació literal en un text complex. • Comprendre el sentit precís d'un mot d'ús habitual però no freqüent. • Identificar la tipologia d'un text. • Ser capaç de fer inferències d'una certa complexitat en un text. • Reconèixer la frase que millor infereix el contingut d'un text. • Manifestar una opinió davant d'una imatge. Expressió escrita • Completar un text amb conjuncions, adverbis i verbs compostos adequats. • Identificar els adjectius d'una sèrie. • Escriure l'infinitiu que correspon a una forma verbal concreta. • Usar correctament una locució com a sinònim d'un substantiu. • Formar oracions a partir d'unes paraules determinades. • Escriure un text observant les regles de la coherència, amb més d'una idea, que són exposades de manera progressiva. La informació respon a l'estructura clara del text. • Utilitzar un lèxic variat i ric, apropiat al tema i al receptor. • Reconèixer el significat de frases sinònimes llargues.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
1%	100%	Nivell 6 (350)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió escrita • Localitzar informacions concretes i precises en un text complex o en una imatge. • Deduir informacions que no es troben explícitament en el text, a partir de coneixements previs i de les inferències necessàries. • Contextualitzar i entendre codis, com per exemple entendre el significat de les acotacions d'un text teatral. • Manifestar una visió crítica davant d'una imatge o d'un text. • Identificar la idea principal d'una frase. • Inferir informació complexa a partir d'una imatge. • Inferir informació precisa i abstracta d'un text narratiu. • Reconèixer el significat d'expressions i frases fetes en sentit literal i en sentit figurat. Expressió escrita • Usar correctament una paraula que no pertany a un determinat camp semàntic o família de paraules. • Escriure paraules derivades. • Distingir els adjectius dels substantius d'una sèrie. • Completar oracions subordinades correctament. • Reconèixer i usar correctament sinònims i antònims. • Escriure una frase curta amb un objectiu concret. • Escriure un text argumentatiu. • Utilitzar estructures gramaticals variades (coordinació, subordinació), sense errors en les concordances i amb un ús correcte dels temps verbals. • Identificar la frase que resulta més adequada per continuar un text complex proposat. • Escriure un text canviant els temps verbals.

El gràfic 3.19 mostra la distribució d'alumnat per nivells de competència en l'avaluació de l'any 2007 i en la del 2003. Com es pot observar, en l'avaluació del 2007 hi ha més percentatge d'alumnat situat en el nivell 4.

Gràfic 3.19. Percentatge d'alumnat en els nivells de competència de llengua castellana en les avaluacions d'educació primària 2003 i 2007

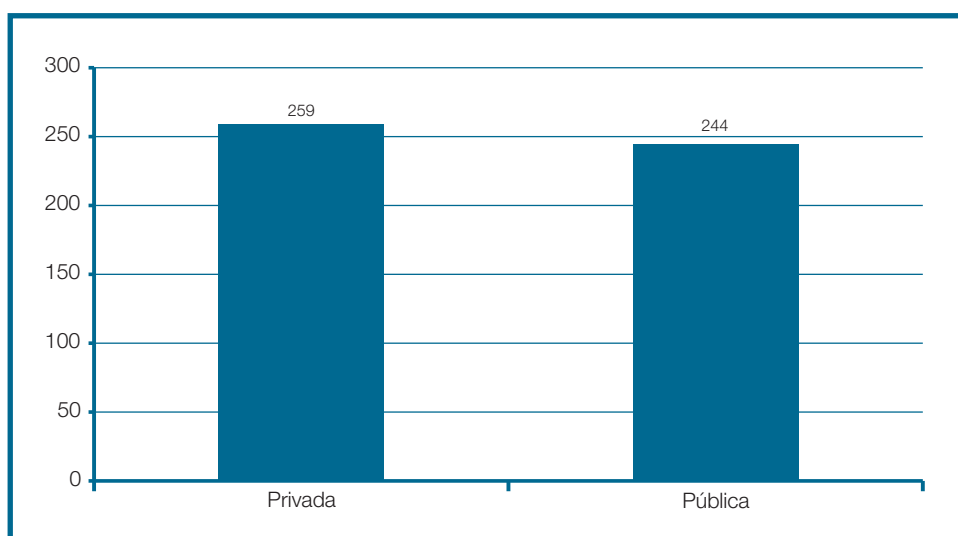
3.2.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies

Titularitat dels centres

L'alumnat dels centres públics obté una puntuació mitjana de 244 punts i el de centres privats de 259 punts. La diferència de 15 punts és significativa.

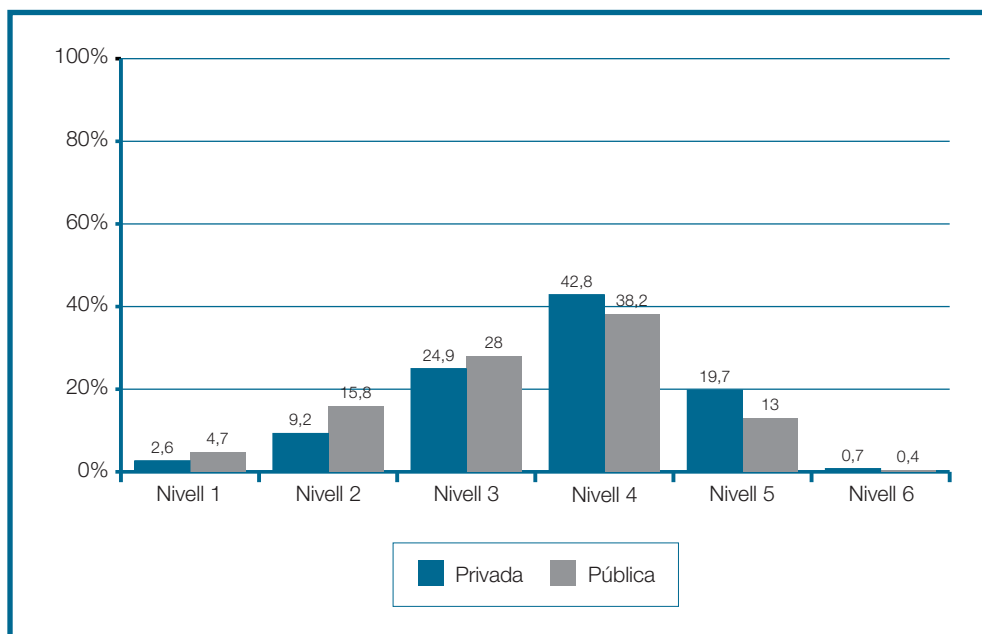
L'alumnat dels centres públics obté una puntuació mitjana de 244 punts i el de centres privats de 259 punts. La diferència de 15 punts existent entre les puntuacions és significativa. L'alumnat de centres públics se situa majoritàriament en un nivell 3 i el de centres privats en un nivell 4.

Gràfic 3.20. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons la titularitat del centre

Com es pot veure en el gràfic 3.21, la majoria de l'alumnat, tant de centres públics com privats, es distribueix entre el nivell 4 i el 3 de l'escala. En els nivells extrems, inferior i superior, hi ha poc alumnat.

Gràfic 3.21. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons la titularitat del centre

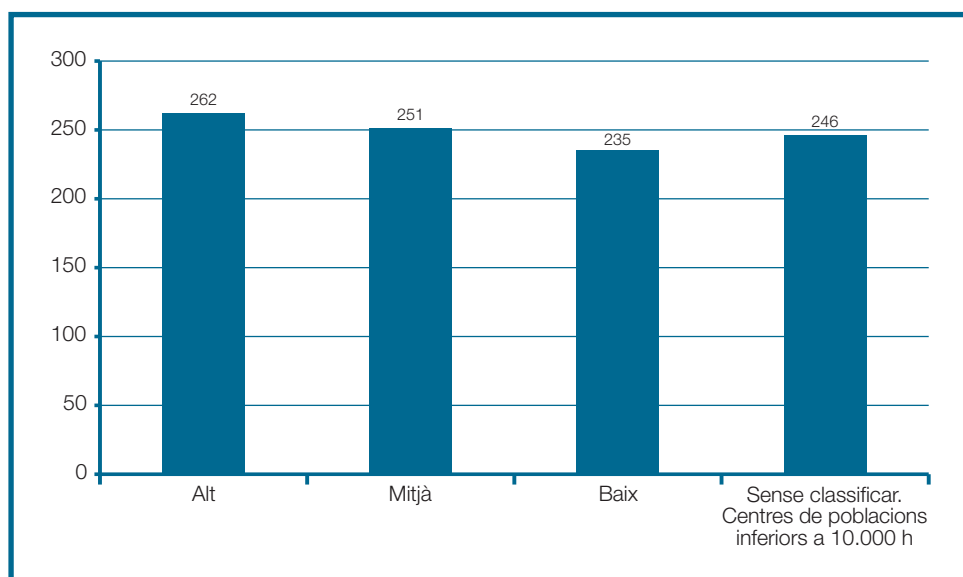
Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 262 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 235 punts. Hi ha una diferència significativa de 27 punts.

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 262 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 235 punts. Hi ha una diferència significativa de 27 punts.

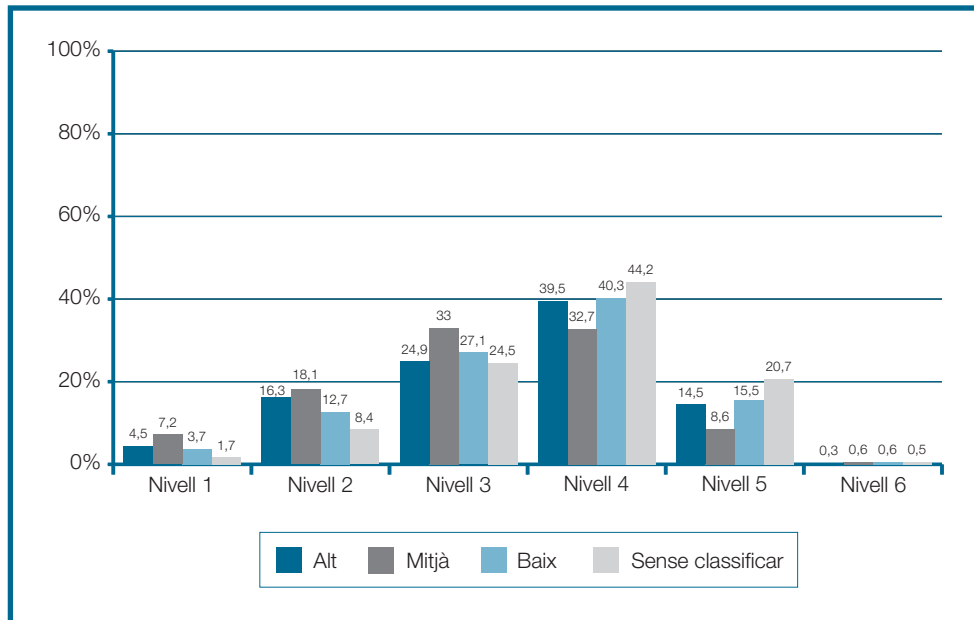
La diferència de puntuacions entre l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic alt també és significativa respecte a la puntuació de l'alumnat d'altres tipus de centre (nivell mitjà i sense classificar). Així mateix, també ho és la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat de centres de nivell baix respecte a la de l'alumnat dels centres de nivell mitjà i dels no classificats.

Gràfic 3.22. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell socioeconòmic i cultura del centre

En el gràfic 3.23 s'observa que els centres de nivell socioeconòmic i cultural baix són els que tenen més percentatge d'alumnat situat en els nivells 1, 2 i 3 de l'escala. En canvi, en els nivells 4, 5 i 6 sobresurt el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt.

Gràfic 3.23. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

Percentatge d'alumnat estranger als centres

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en els resultats de l'alumnat. La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat d'un centre amb poca immigració (del 0% al 5%) i l'alumnat d'un centre amb força immigració (del 21% al 50%) és de 24 punts.

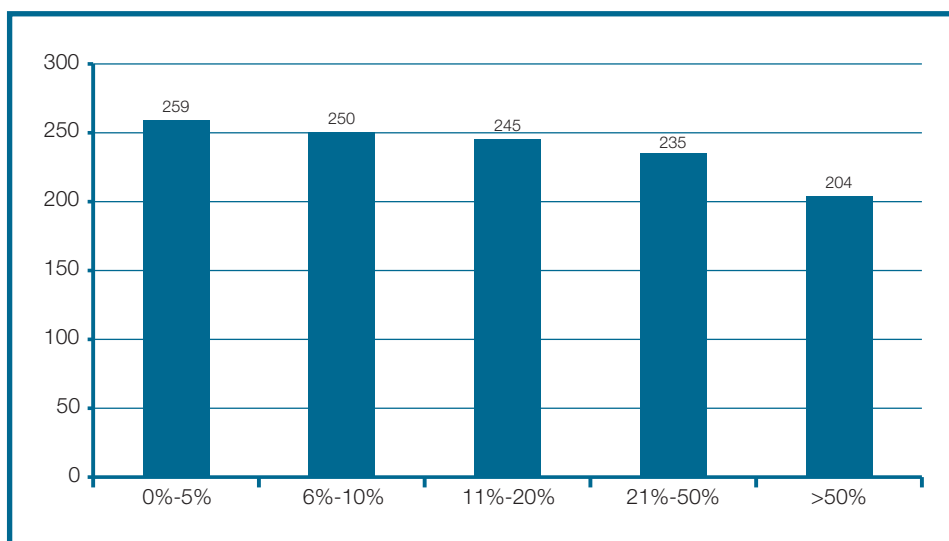
El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en els resultats de l'alumnat en llengua castellana. Hi ha un decrement de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el percentatge d'alumnat estranger als centres.

Hi ha una diferència de 55 punts entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres amb un percentatge d'alumnes estrangers d'entre el 0%-5% i la puntuació de l'alumnat de centres que tenen més d'un 50% d'alumnat estranger.

No hi ha diferència entre les puntuacions mitjanes de l'alumnat de centres amb un percentatge d'immigrants d'entre el 6%-10% (250 punts) i l'11%-20% (245 punts). Tampoc no n'hi ha entre la puntuació de l'alumnat de centres amb un 11%-20% d'immigrants (245 punts) i el de centres amb un 21%-50% (234 punts).

És la puntuació mitjana de l'alumnat de centres amb més d'un 50% d'immigrants (204 punts) la que presenta diferències significatives amb les puntuacions de l'alumnat dels altres tipus de centres. Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

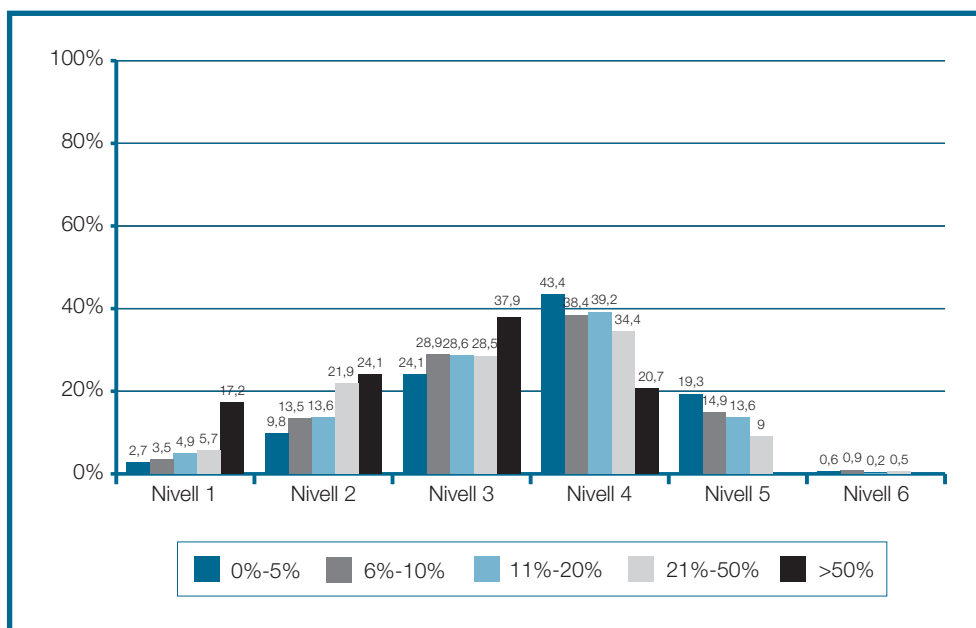
Gràfic 3.24. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

Com es pot observar en el gràfic 3.25, el percentatge d'alumnat situat en els nivells inferiors (1, 2 i 3) correspon als centres que tenen més d'un 50% d'immigrants. En canvi, en els nivells 4, 5 i 6 sobresurt l'alumnat dels centres amb un 0%-5% d'immigrants.

El percentatges d'alumnat dels centres que tenen entre un 6 i un 20% d'immigrants són similars en tots els nivells de l'escala.

Gràfic 3.25. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

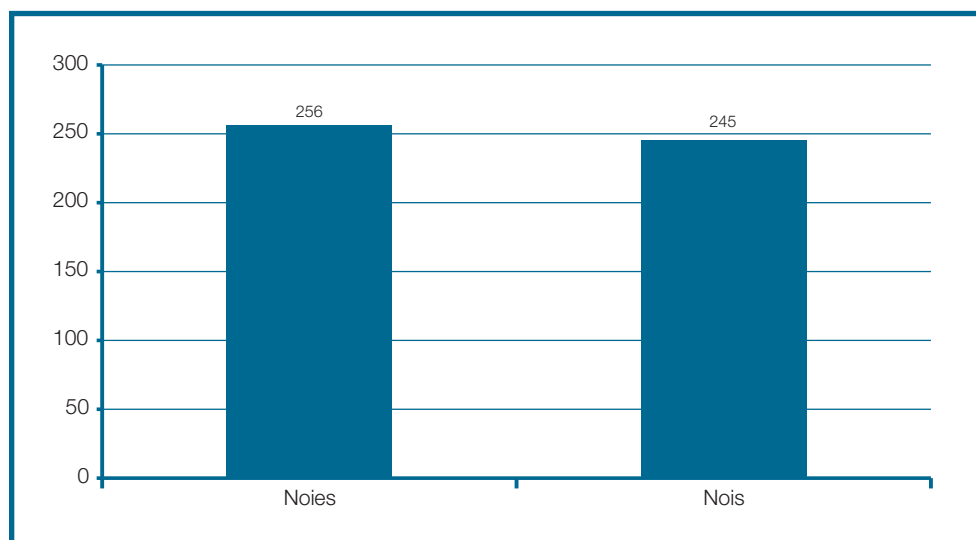

Sexe de l'alumnat

Les noies obtenen una puntuació mitjana de 256 punts i els nois de 245 punts. Hi ha una diferència significativa d'11 punts.

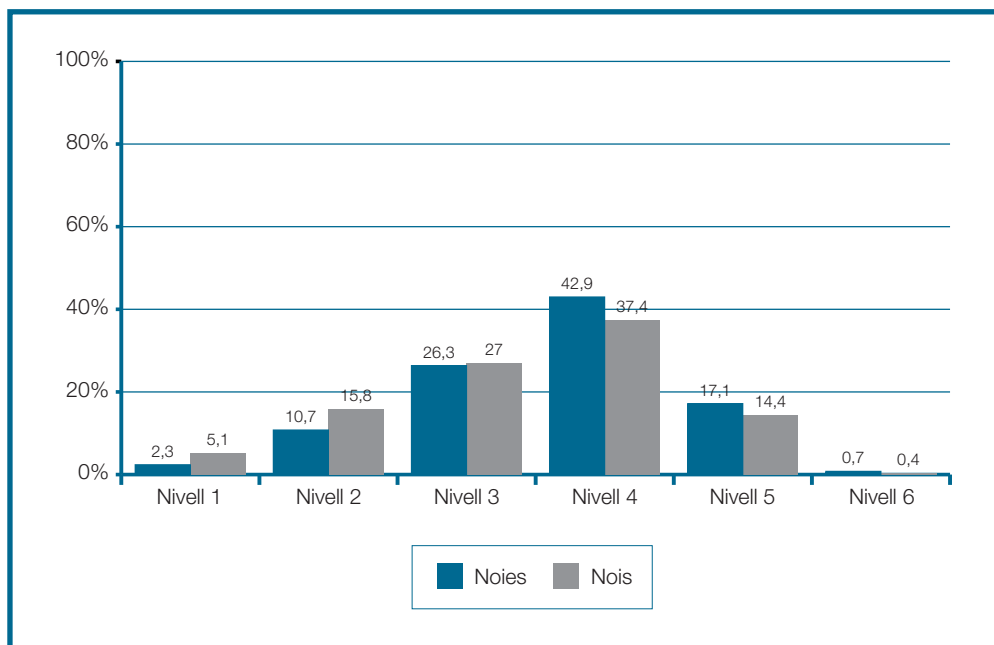
Les noies obtenen una puntuació mitjana de 256 punts i els nois de 245 punts. Hi ha una diferència significativa d'11 punts.

Gràfic 3.26. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Tal i com mostra el gràfic següent, els nois i les noies es distribueixen majoritàriament entre els nivells 3 i 4, encara que en el nivell 4 hi ha més noies. En el nivell 1, que és l'inferior, hi ha més nois que noies.

Gràfic 3.27. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària que se situa en els nivells de l'escala de llengua castellana segons el sexe de l'alumnat

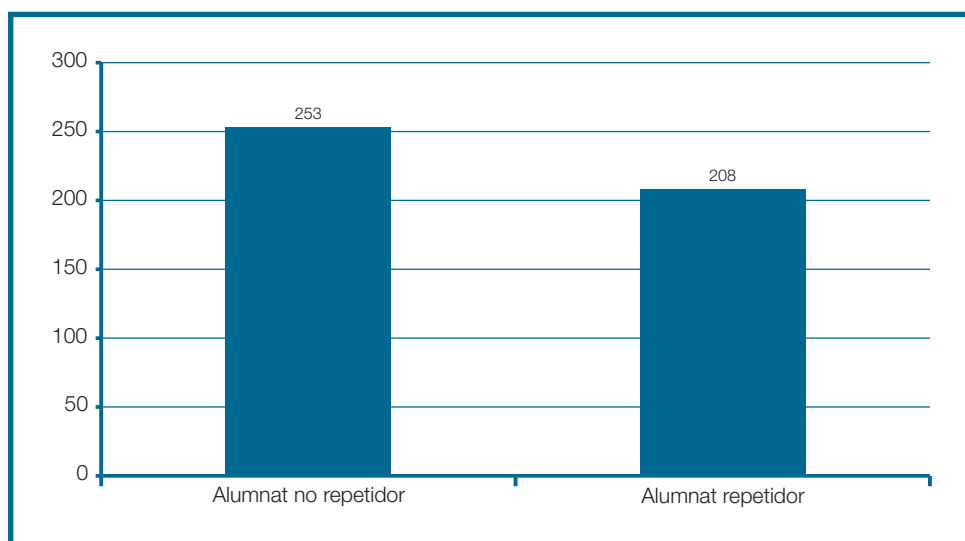

Alumnat repetidor

L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana de 253 punts, mentre que l'alumnat repetidor en té 208. La diferència de 45 punts és estadísticament significativa.

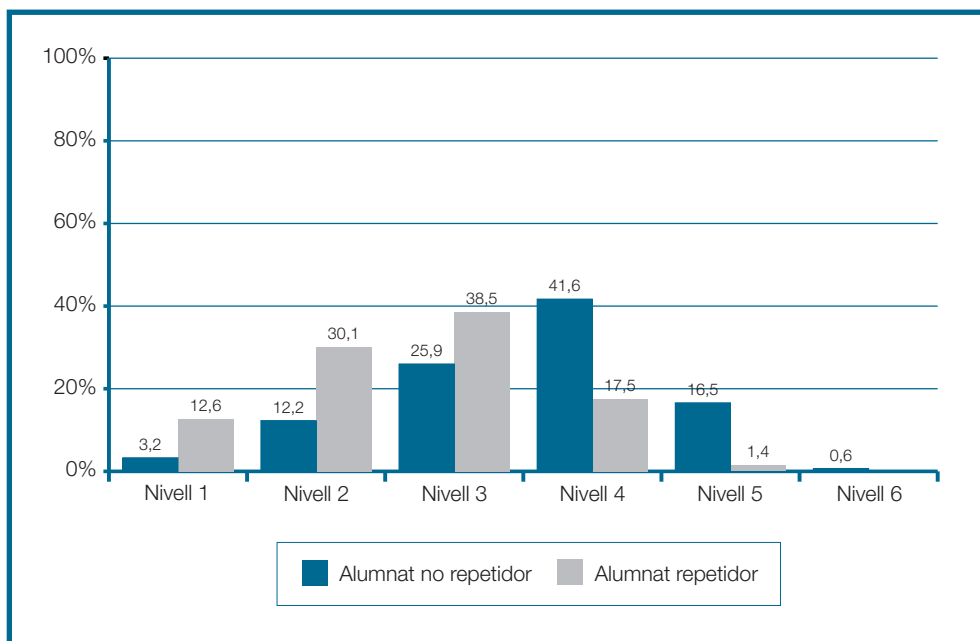
L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana en llengua castellana de 253 punts. Té 45 punts més que l'alumnat repetidor, que té 208 punts. La diferència és significativa estadísticament. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.28. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

Com es pot observar en el gràfic 3.29, l'alumnat repetidor se situa majoritàriament en els nivells inferiors. Hi ha poc alumnat repetidor que arribi a un nivell mitjà o alt de competència.

Gràfic 3.29. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons si és repetidor o no

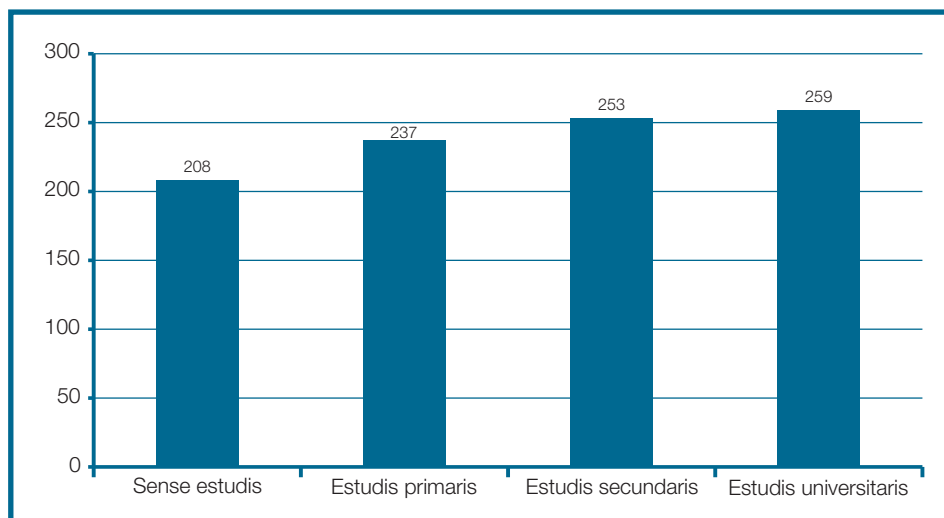

Nivell d'estudis familiar

Hi ha un increment de la puntuació mitjana de l'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 51 punts entre l'alumnat que parteix d'un nivell d'estudis familiar molt baix i el que el té molt alt.

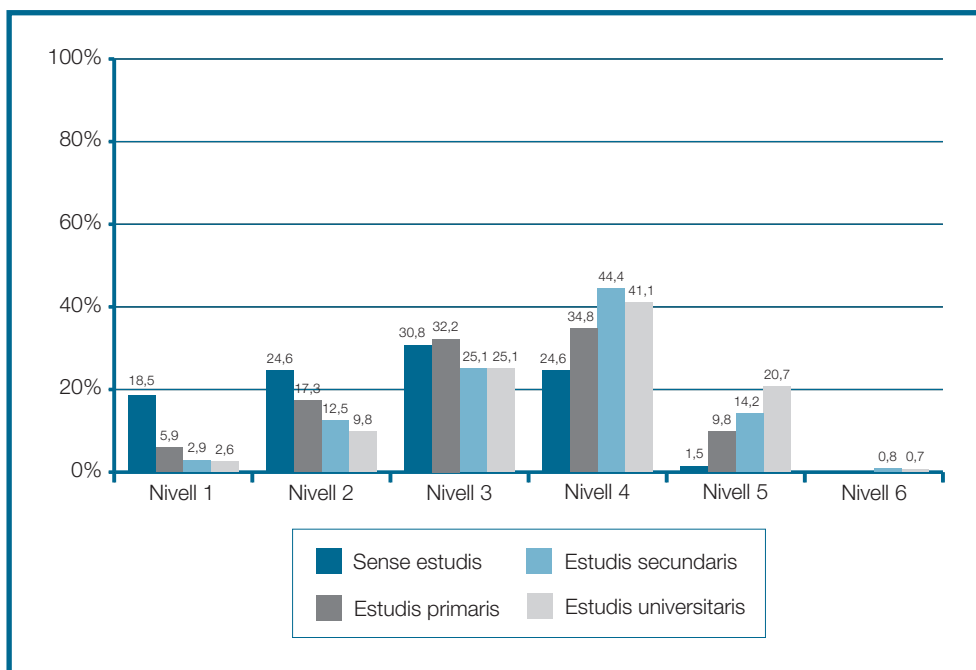
Seguint la tendència habitual que mostra aquesta variable, hi ha un increment de la puntuació mitjana de l'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 51 punts entre l'alumnat que parteix d'un nivell d'estudis familiar molt baix i el que el té molt alt.

Gràfic 3.30. Puntuació mitjana en llengua castellana de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

Com es pot veure al gràfic 3.31, el percentatge d'alumnat situat en els nivells intermedis augmenta a mesura que s'incrementa el nivell d'estudis familiar.

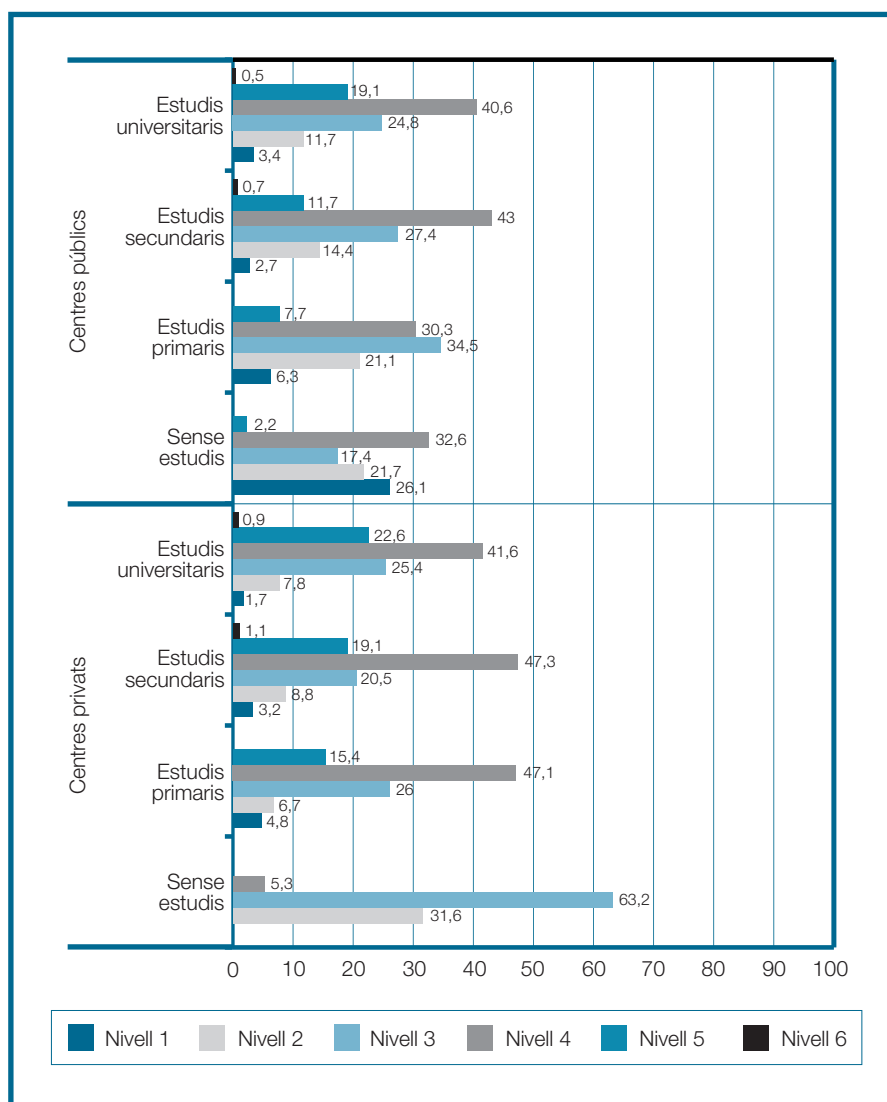
Gràfic 3.31. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, es pot observar que els resultats més baixos els obté l'alumnat amb un nivell d'estudis familiar molt baix o sense estudis. Els percentatges d'aquest alumnat són millors en els centres públics que en els privats.

La tendència observada aquí es corrobora amb les dades publicades en l'informe estatal (IE 2009).

Gràfic 3.32. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua castellana segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisis de la variabilitat de rendiment en llengua castellana

La variable més predictora en el rendiment en llengua castellana és el nivell d'estudis familiar de l'alumnat. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb un percentatge molt alt d'estrangers (>50%) pugui obtenir quasi la mateixa puntuació en llengua castellana que un/a altre/a d'un centre amb un percentatge d'alumnat estranger molt baix (0%-5%) si la família del primer té tres nivells d'estudis més (estudis universitaris).

Com ja s'ha dit en l'apartat referit a llengua catalana, aquestes anàlisis s'introdueixen per completar les anàlisis bivariades anteriors i ratificar la força de determinades variables en el rendiment de l'alumnat en llengua castellana.

Novament es defineixen perfils d'alumnat segons les variables rellevants de l'alumnat i del seu entorn familiar i escolar que en les anàlisis bivariades generen diferències de rendiment estadísticament significatives. En concret, les variables tingudes en compte respecte als centres educatius són la titularitat (pública i privada), el nivell socioeconòmic i cultural (alt, mitjà i baix i centres sense classificar perquè es troben ubicats en poblacions de menys de 10.000 habitants) i el percentatge d'alumnat estranger (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21%-50% i >50%). Pel que fa a l'alumnat, les variables són el sexe (noia i noi), el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris).

En una primera anàlisi, la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre són variables descartades perquè probablement el percentatge d'alumnat estranger al centre en recull part de l'efecte ($p=0,209$ i $p=478$, respectivament). Si s'elimina aquesta variable del model, resulta que la resta de factors sí que són significatius (el percentatge d'alumnat estranger en els centres és $p=0,001$ i la resta de variables tenen valors $p=0,000$). Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula 3.34.

Taula 3.34. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Centres	Alumnat		
	Intervals de percentatge d'alumnat immigrant	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
170 punts	6 punts	11 punts	40 punts	9 punts

* Rendiment en llengua castellana d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El valor corresponent a l'"intercept" s'interpreta com el rendiment en llengua castellana d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El model analitzat permet explicar un 35,4% de la variància en la puntuació obtinguda en llengua castellana.

Atès que els intervals de percentatge d'alumnat estranger tenen cinc valors (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21-50%, >50%), el sexe en té dos (noi i noia), el fet de ser o no repetidor/a són dos valors (sí i no) i el nivell d'estudis familiar conté quatre valors (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris), es poden definir ($5 \times 2 \times 2 \times 4$) 80 perfils d'alumnes diferents. Per calcular el valor predit en el rendiment en llengua castellana en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, si l'alumne/a assisteix a un centre amb un percentatge d'alumnat estranger superior al 50%, se sumen 6 punts a l'"intercept" (170 punts) i si assisteix a un centre amb un percentatge de 21%-50% se li afegixen 12 punts. Així mateix, si el nivell d'estudis familiar de l'alumne/a correspon a un nivell familiar sense estudis, a l'"intercept" se li sumen 9 punts, però si el nivell és molt alt, la quantitat sumada serà de 36 punts (9 punts x 4). A la taula 3.35 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.35. Valors predits de rendiment en llengua castellana per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat			Centres				
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Intervals de percentatge d'alumnat estranger				
			0%-5%	6%-10%	11%-20%	21%-50%	>50%
Sí	Noi	Sense estudis	260	254	248	242	236
		Estudis primaris	269	263	257	251	245
		Estudis secundaris	278	272	266	260	254
		Estudis universitaris	287	281	275	269	263
	Noia	Sense estudis	271	265	259	253	247
		Estudis primaris	280	274	268	262	256
		Estudis secundaris	289	283	277	271	265
		Estudis universitaris	298	292	286	280	274
No	Noi	Sense estudis	300	294	288	282	276
		Estudis primaris	309	303	297	291	285
		Estudis secundaris	318	312	306	300	294
		Estudis universitaris	327	321	315	309	303
	Noia	Sense estudis	311	305	299	293	287
		Estudis primaris	320	314	308	302	296
		Estudis secundaris	329	323	317	311	305
		Estudis universitaris	338	332	326	320	314

Per exemple, si s'observa la puntuació predita per a l'alumnat situat en un mateix interval de percentatge d'alumnat estranger en el centre i el fet de no ser repetidor/a, s'evidencia que l'alumnat d'un mateix sexe i amb un nivell d'estudis familiar alt obté una puntuació més alta que el que prové d'una família amb un nivell d'estudis familiar baix.

Si es té en compte el fet de ser repetidor o no amb un nivell d'estudis familiar diferent, la taula evidencia que aquesta variable de context familiar contraresta l'efecte de la diferència entre puntuacions que comporta el tipus de centre segons el percentatge d'alumnat estranger. Per tant, es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb un percentatge molt alt d'estrangers (>50%) pugui obtenir quasi la mateixa puntuació en llengua castellana que un/a altre/a d'un centre amb un percentatge d'alumnat estranger molt baix (0%-5%) si la família del primer té tres nivells d'estudis més (estudis universitaris).

3.2.4. ASPECTES RELACIONATS AMB L'ÚS HABITUAL DE LA LLENGUA: LECTURA I ESCRIPTURA

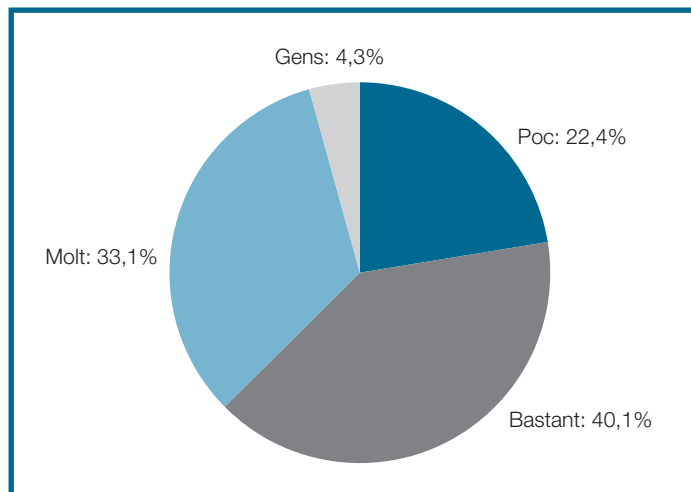
S'analitzen en aquest apartat els resultats del breu qüestionari sobre els hàbits de lectura i escriptura que hi ha al final de les proves de llengua castellana. Les preguntes són generals i no fan referència a cap llengua concreta, per la qual cosa els resultats es podrien extrapolar també a la llengua catalana. Cal tenir present que el qüestionari és aplicat en un context escolar, la qual cosa en condiciona les respostes i els resultats.

A l'alumnat li agrada bastant (40,15) o molt (33,1%) llegir. Acostuma a llegir entre un 1 i 2 llibres al mes (un 56,4%). De manera majoritària té la percepció que setmanalment dedica menys d'1 hora a la lectura silenciosa a classe (46,1%) i no utilitza mai el servei de préstec de llibres (un 32,3%). Els llibres que més agraden són els d'aventures, els de misteri i els d'humor (els percentatges superen el 50%). A l'alumnat li agrada escollir els llibres que llegeix (76,8%) i acostuma a acabar sempre (55,6%) o gairebé sempre (28,7%) els llibres que comença.

Lectura

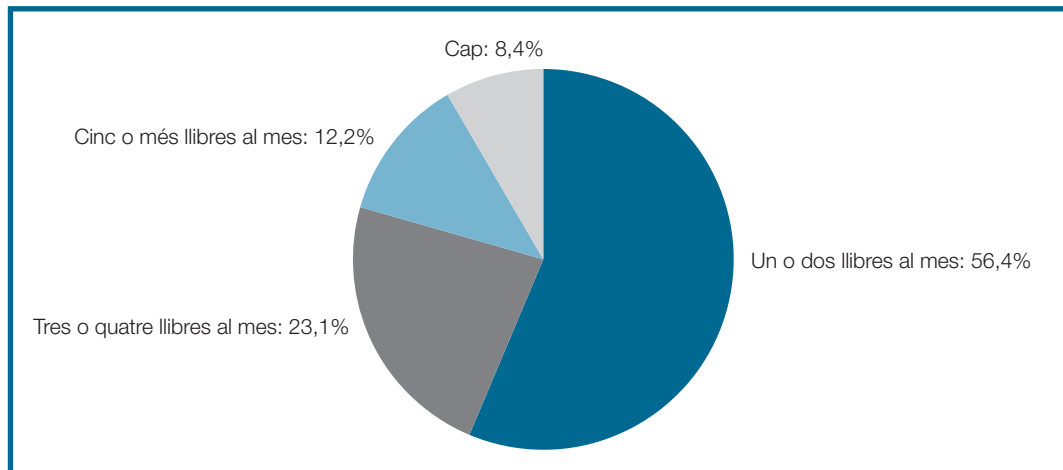
La majoria d'alumnat afirma que li agrada molt o bastant llegir (un 33,1% afirma que molt i un 40,1% bastant). Tanmateix, un 22,4% afirma que li agrada poc llegir.

Gràfic 3.33. Lectura. T'agrada llegir? Percentatges

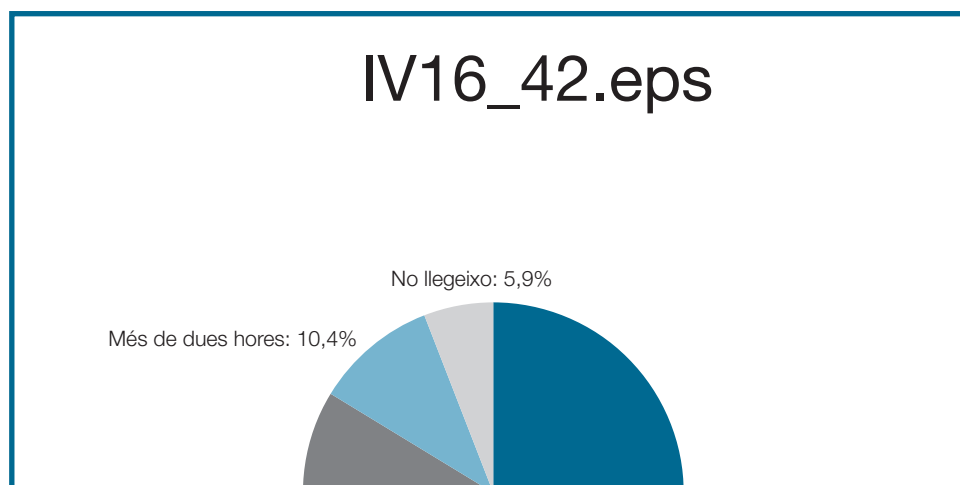
L'alumnat acostuma a llegir entre un 1 i 2 llibres al mes (un 56,4%). Un 23,1% afirma que llegeix 3 o 4 llibres al mes i és un petit grup el que llegeix més de 4 llibres mensuals (un 12,2%).

Gràfic 3.34. Lectura. Quants llibres llegeixes al mes? Percentatges

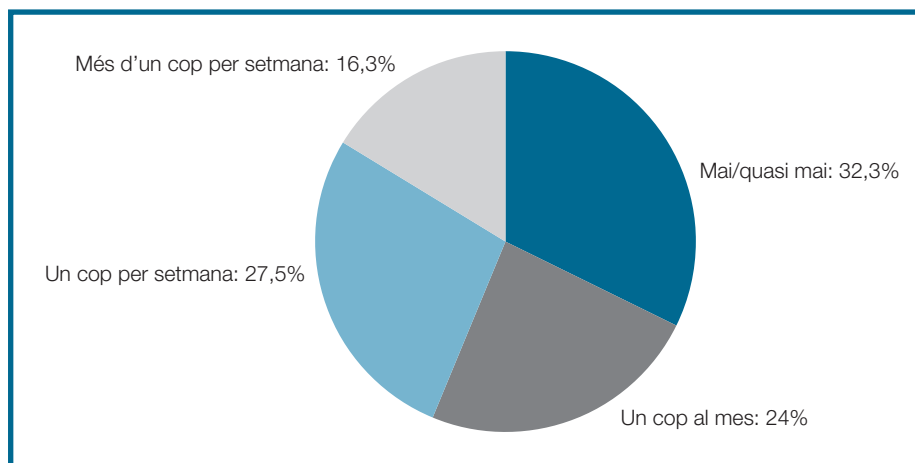
Un 46,1% de l'alumnat té la percepció que setmanalment dedica menys d'1 hora a la lectura silenciosa a classe. Un 37,6% respon que hi dedica d'1 a 2 hores i un grup reduït contesta que hi destina més de 2 hores (un 10,4%). També hi ha un petit grup, un 5,9% de l'alumnat, que afirma que no llegeix.

Gràfic 3.35. Lectura. Temps de dedicació setmanal a la lectura silenciosa a classe. Percentatges

Pel que fa a l'ús de la biblioteca de l'escola o municipal, la majoria de l'alumnat no utilitza el servei de préstec de llibres (un 32,3%). Tot i això, hi ha un 27,5% que afirma que l'usa un cop per setmana, un 16,3% més d'un cop per setmana i un 24% un cop al mes.

Gràfic 3.36. Lectura. Freqüència amb què l'alumnat treu llibres de la biblioteca de l'escola o de la biblioteca municipal. Percentatges

Els llibres que més agrada llegir són els d'aventures, els de misteri i els d'humor (els percentatges superen el 50%). També agraden els llibres de ciència ficció (33,5%).

Taula 3.36. Lectura. Temàtica dels llibres de lectura. Percentatges

	Mai	Poques vegades	Sovint	Moltes vegades
De misteri	4,5%	12,1%	32,8%	50,6%
D'aventures	2,1%	7,3%	29,1%	61,5%
D'humor	3,8%	11,4%	28,2%	56,6%
De ciència ficció	11%	24,3%	31,2%	33,5%
D'amor	27,8%	27,5%	22%	22,7%
De poesia	37,7%	32%	18,5%	11,9%
De natura	18,1%	30%	30,2%	21,7%
De temes científics	28,2%	29,7%	23,4%	18,7%
De personatges reals	12,3%	24,2%	34,5%	29%
De contes	19,2%	32,1%	26,6%	22,2%

Quant a la freqüència amb què l'alumnat llegeix determinats tipus de llibres, en primer lloc hi ha els diaris (49%), després els còmics (43,3%) i els contes o novel·les curtes (un 32%).

Taula 3.37. Lectura. Freqüència amb què l'alumnat llegeix determinats tipus de llibres. Percentatges

	Mai	Una o dues vegades al mes	Una o dues vegades a la setmana	Cada dia o quasi cada dia
Llegeixo còmics	43,3%	23,8%	21,8%	11,8%
Llegeixo contes o novel·les curtes	32%	28%	24,4%	15,6%
Llegeixo llibres que expliquen coses	21,3%	23,6%	31,9%	23,2%
Llegeixo revistes	24,6%	25,6%	26,8%	22,9%
Llegeixo diaris	49%	24,4%	17,9%	8,7%

A l'alumnat li agrada escollir els llibres que llegeix (un 76,8% així ho afirma) i també accepta de grat les recomanacions d'amics o amigues (un 40,7% afirma que ho fa bastant i un 34,9% que molt). Així mateix, li agrada parlar dels llibres que ha llegit (a un 33,6% bastant i a un 30,5% molt). Hi ha un 55,6% de l'alumnat que respon que sempre acaba els llibres que comença a llegir i un 28,7% que ho fa gairebé sempre.

Taula 3.38. Lectura. Tria de llibres. Percentatges

	Gens d'acord	Poc d'acord	Bastant d'acord	Molt d'acord
M'agrada escollir els llibres que llegeixo	1,9%	3%	18,4%	76,8%
M'agrada que les meves amigues o amics em recomanin llibres	8,6%	15,8%	40,7%	34,9%
M'agrada que els adults m'ajudin a escollir els llibres	21%	29,7%	30,5%	18,9%
M'agrada parlar dels llibres que he llegit	13,1%	22,9%	33,6%	30,5%

	Mai	Gairebé mai	Gairebé sempre	Sempre
Acostumo a acabar els llibres que llegeixo	5%	10,7%	28,7%	55,6%

De les respostes que dona l'alumnat a les preguntes referides a la motivació per la lectura, es dedueix que li atorga força importància. Un 55,8% de l'alumnat afirma que no està gens d'acord a considerar que llegir sigui només una obligació.

Un 58,7% respon que està molt d'acord a afirmar que si algú li regala un llibre se n'alegra. Un 56% no està d'acord que llegir sigui avorrit. I un 67,3% està molt d'acord que és necessari llegir bé de cara al futur.

Les dades de la taula també evidencien que els llibres no són el tema majoritari de conversa entre l'alumnat.

Taula 3.39. Lectura. Motivació per la lectura. Percentatges

	Gens d'acord	Poc d'acord	Bastant d'acord	Molt d'acord
Llegeixo només per obligació	55,8%	27,7%	10,8%	5,8%
M'agrada parlar de llibres amb altres persones	17,3%	26,8%	35,7%	20,3%
M'alegro si algú em regala un llibre	6,4%	14,7%	37,5%	58,7%
Crec que llegir es avorrit	56%	26,9%	10,1%	7%
Necessito llegir bé per al futur	2,7%	5,6%	24,4%	67,3%

Esriptura

L'alumnat no acostuma a preparar un guió del que escriu: el 34,5% ho fa poques vegades i el 27,7% no ho fa mai. Els escrits majoritaris són missatges en el messenger (63,3%) i correus electrònics (47,9%).

L'escriptura és una pràctica molt relacionada amb el centre educatiu: l'alumnat que escriuria sovint (10,7%) o moltes vegades (12,1%) fora de l'àmbit escolar és només el 23,8%.

La majoria de l'alumnat poques vegades (34,5%) o mai (27,7%) es prepara un guió sobre el que ha d'escriure. Tanmateix, hi ha un grup d'alumnat que ho fa sovint (un 26,8%) o sempre (un 11%).

Taula 3.40. Esriptura. Sistematització de l'escriptura. Percentatges

	Mai	Poques vegades	Sovint	Sempre
Preparo un guió del que escriuré	27,7%	34,5%	26,8%	11%
Escriu un esborrany	17,8%	24,5%	30,2%	27,5%
Reviso l'esborrany per veure si s'entén	15,8%	21,7%	30%	32,6%
Reviso l'ortografia	7,7%	19,4%	35,4%	37,5%
Passo a net el text	4%	8%	20,2%	67,9%
Llegeix-ho i exposo el meu treball als altres	11,5%	32,9%	33%	22,6%

El tipus d'escrit que l'alumnat fa majoritàriament són missatges en el messenger i correus electrònics. Escriure cartes o un diari, contes curts, poesies i missatges amb el mòbil, són activitats poc rellevants a l'edat de 12 anys.

Taula 3.41. Esriptura. Freqüència amb què l'alumnat escriu determinats tipus d'escrits. Percentatges

	Mai	Poques vegades	Sovint	Sempre
Cartes als meus amics	27,5%	34,5%	24,6%	13,4%
Correus electrònics	17,2%	12,2%	22,8%	47,9%
Messenger	16,3%	7%	14%	63,3%
Diari	42,8%	26,4%	18,6%	12,2%
Contes curts, poesies, etc.	37,6%	30,9%	20,6%	10,9%
Missatges amb el mòbil	40%	16,8%	19,7%	27,5%

Pel que fa al gust per l'escriptura, hi ha un 36,5% de l'alumnat que considera que sovint escriure el diverteix i un 18,3% que diu que això li passa moltes vegades. En canvi, hi ha un 31,2% que afirma que poques vegades escriure el diverteix i hi ha un 14% que considera que això no li passa mai.

Hi ha un 60,9% de l'alumnat que pensa que escriure no és una activitat que el faci feliç (un 40,3% afirma que la situació es dona poques vegades mentre que un 20,6% diu que mai) i només hi ha un 39,2% que creu el contrari (un 27,1% afirma que li passa sovint i un 12,1%, moltes vegades).

L'hàbit d'escriure està poc generalitzat: hi ha un 66,2% d'alumnat que afirma que en general no escriu (un 28,2% no ho fa mai i un 38% ho fa poques vegades), mentre que només un 33,9% declara escriure quan té temps (un 21,9% ho fa sovint i un 12% moltes vegades).

Un 32,7% de l'alumnat afirma que sovint li agrada escriure, mentre que un 30,8% declara que li agrada poques vegades. La balança entre l'alumnat que escriu sovint (un 32,7%) o ho fa moltes vegades (un 20%) i l'alumnat que ho fa poques vegades (un 30,8%) o bé mai (16,7%) és similar.

L'escriptura és una pràctica molt relacionada amb el centre educatiu: el 50,9% de l'alumnat declara que mai no escriuria si no ho hagués de fer a l'escola, el 26,3% diu que ho faria poques vegades. L'alumnat que escriuria sovint (10,7%) o moltes vegades (12,1%) fora de l'àmbit escolar és només el 23,8%.

Taula 3.42. Escriptura. Gust per l'escriptura. Percentatges

	Mai	Poques vegades	Sovint	Moltes vegades
Escriure em diverteix	14%	31,2%	36,5%	18,3%
Em sento feliç quan escric	20,6%	40,3%	27,1%	12,1%
Quan tinc temps tracto d'escriure	28,2%	38%	21,9%	12%
Des que vaig aprendre a escriure m'agrada escriure coses	16,7%	30,8%	32,7%	20%
Si no hagués d'escriure al col·legi, no escriuria res	50,9%	26,3%	10,7%	12,1%

3.3. Llengua anglesa

3.3.1. RESULTATS GLOBAIS EN PERCENTATGES

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua anglesa obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 44,1%.

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en llengua anglesa obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 44,1%. Aquesta puntuació està afectada pel percentatge tan baix que l'alumnat obté en expressió escrita (un 27,6%).

Taula 3.43. Resultats globals en llengua anglesa

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	44,1%
Comprensió oral	61,2%
Comprensió escrita	52,8%
Expressió escrita	27,6%

Comprensió oral

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 61,2%. Els resultats són lleugerament més alts (63,6%) quan en el text escoltat intervé també l'àudio.

En comprensió oral el percentatge mitjà d'encerts és d'un 61,2%. L'alumnat obté puntuacions similars en els dos tipus de textos escoltats, tot i que són una mica millors quan intervé la imatge i no només l'àudio.

Taula 3.44. Resultats en comprensió oral en llengua anglesa

Tipus de text	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió oral	Diàleg (vídeo)	63,6%
	Narració (àudio)	58,9%

Comprensió escrita

El percentatge mitjà d'encerts en comprensió escrita depèn del tipus de text i de les habilitats avaluades. Els percentatges més alts corresponen al correu electrònic (62,3%) i a l'habilitat de comprensió literal (57,4%). Els percentatges més baixos corresponen a l'anunci (46%) i a l'habilitat d'anàlisi i apreciació (11,3%).

Els resultats en comprensió escrita s'analitzen segons el tipus de text i segons les habilitats avaluades.

• Segons el tipus de text

Dels sis tipus de text avaluats, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts més alt en el correu electrònic (un 62,3%) i el diàleg (un 61,8%). En canvi, presenta més dificultats en la comprensió de la descripció (un 48,3%) i de l'anunci (un 46%).

Taula 3.45. Resultats en comprensió escrita en llengua anglesa segons el tipus de text

Tipus de text	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió escrita	Anunci	46%
	Diàleg	61,8%
	Carta	52,6%
	Descripció	48,3%
	Informació periodística	52,5%
	Correu electrònic	62,3%
		52,8%

• **Segons les habilitats**

De les tres habilitats que s'avaluen, l'alumnat obté un resultat lleugerament superior en comprensió literal (un 57,4%) respecte a la comprensió inferencial (un 51,5%). En l'anàlisi i apreciació la puntuació mitjana és molt baixa (un 11,3%).

Taula 3.46. Resultats en comprensió escrita en llengua anglesa segons les habilitats

Habilitats	Percentatge mitjà d'encerts	
Comprensió literal	57,4%	
Comprensió inferencial	51,5%	52,8%
Anàlisi i apreciació	11,3%	

Expressió escrita

Els resultats en expressió escrita en llengua anglesa són molt baixos, ja que el percentatge mitjà global d'encerts és del 27%. El percentatge d'encerts més alt correspon a l'escriptura d'una carta (41,1%), mentre que els més baixos corresponen a l'escriptura de rutines (15,8%) i de formularis impresos (15,4%).

En general, els resultats de l'alumnat de sisè d'educació primària en expressió escrita en llengua anglesa són molt baixos. El percentatge mitjà d'encerts més alt és un 41,1% i correspon a l'escriptura d'una carta. L'escriptura d'un diari personal obté un 33,7% d'encerts, mentre que la hi ha resultats que es mouen en el 15% d'encerts, com l'escriptura d'hàbits rutinaris i de formularis impresos.

Taula 3.47. Resultats en expressió escrita en llengua anglesa

Tipus de text	Percentatge mitjà d'encerts	
Expressió escrita	Carta	41,1%
	Descripció	24,2%
	Diari	33,7%
	Rutines	15,8%
	Presentació personal	19,9%
	Formularis impresos	15,4%
		27,6%

3.3.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

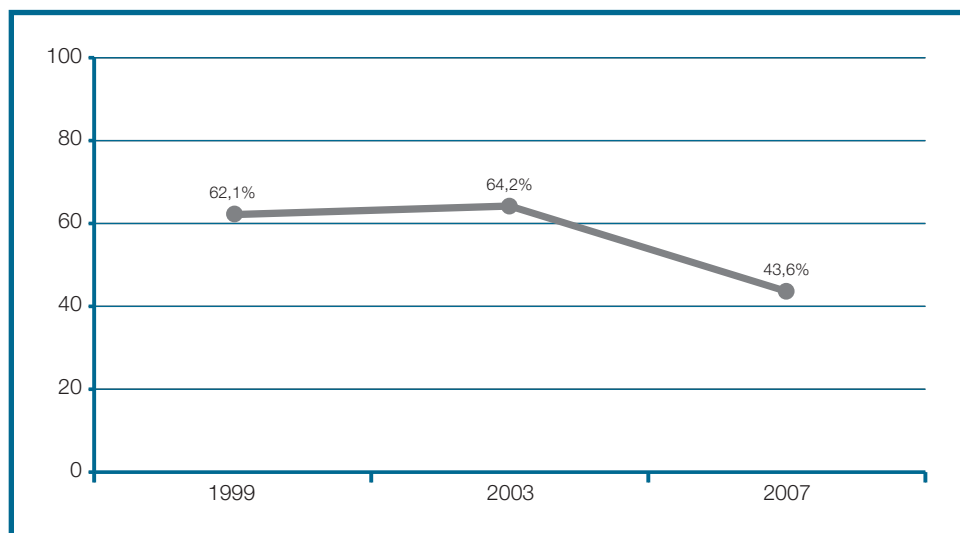
La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge és que en el darrer cicle, el 2007, el percentatge d'encerts en llengua anglesa davalla del 60% fins al 43,6%.

Les dades que s'exposen a la taula següent corresponen a les mitjanes d'encert obtingudes en els *ítems comuns* o *d'ancoratge*, que són els únics que s'han mantingut en els cicles de l'avaluació de l'educació primària. En el cas de la llengua anglesa, no hi ha ítems comuns en el primer any d'avaluació de l'educació primària, que és el 1995. Per aquest motiu, el resultats presentats s'han de considerar només com una tendència.

Taula 3.48. Resultats globals en llengua anglesa en els tres cicles de l'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

Ítems d'ancoratge	1999	2003	2007
	62,1%	64,2%	43,6%

Gràfic 3.37. Resultats globals en llengua anglesa en tres cicles de l'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.3.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.3.3.1. Resultats globals

En una escala de sis nivells de competència en llengua anglesa, l'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament en els nivells 1, 2 i 3, que inclouen el 49% de l'alumnat. En el nivell 4 hi ha situat el 33% de l'alumnat. En el nivell 5 hi ha el 16% de l'alumnat i només un 2% se situa en el nivell 6, que és el més alt.

L'escala de competència en llengua anglesa s'ha fixat en sis nivells. Un 17% de l'alumnat se situa en els nivells 1 i 2. En els nivells 3 i 4 hi ha situat el 65% de l'alumnat. En els nivells superiors hi ha un percentatge d'alumnat inferior al 20%: el 16% se situa en el nivell 5 i només un 2% de l'alumnat se situa en el nivell 6, que és el més alt.

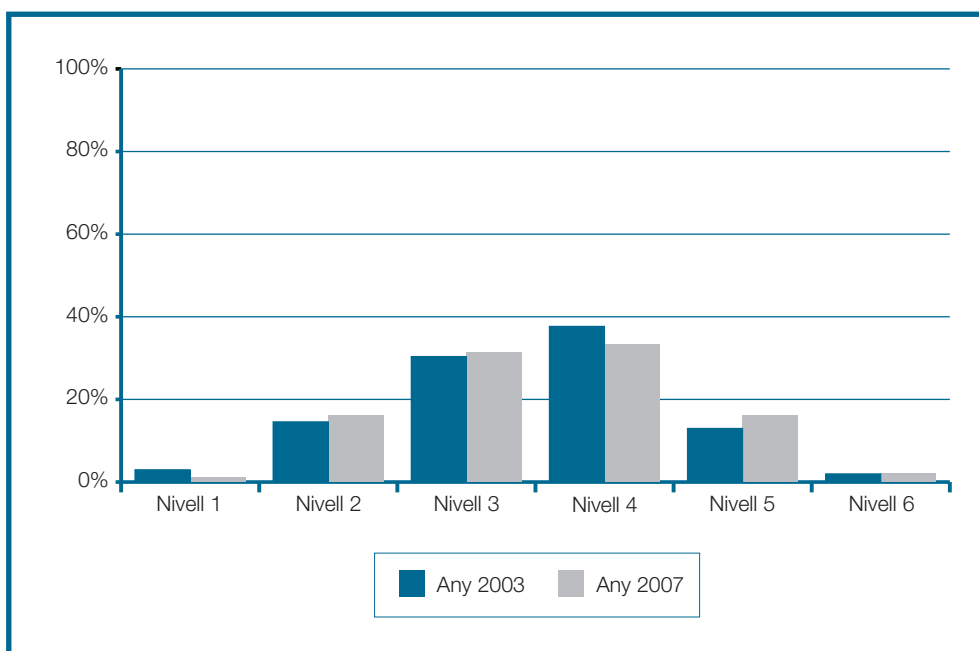
Taula 3.49. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala de llengua anglesa

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
1%	1%	Nivell 1 (100)	
16%	17%	Nivell 2 (150)	Comprensió escrita • Inferir una informació concisa en la lectura d'un diàleg amb l'ajut d'un dibuix.
32%	49%	Nivell 3 (200)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió audiovisual • Localitzar informació breu a partir d'un diàleg amb o sense el suport de les imatges. • Localitzar informació sobre expressions horàries. Comprensió escrita • Localitzar informació breu extreta d'un correu electrònic o d'un text periodístic. • Reconèixer la idea principal d'un text periodístic.
33%	82%	Nivell 4 (250)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió audiovisual • Localitzar informació sobre la família amb el suport de les imatges. • Localitzar informació curta i precisa sobre feines dels progenitors. • Localitzar informació per respondre una pregunta. • Extreure informació concreta d'una audició dialogada. • Inferir una informació numèrica senzilla. • Completar una frase localitzant informació concreta en un diàleg. Comprensió escrita • Localitzar informació concreta en un text descriptiu i en un correu electrònic per completar una frase. • Identificar una informació precisa en un correu electrònic. • Reconèixer la idea principal d'un correu electrònic. • Inferir una informació curta i precisa en un correu electrònic o un text periodístic. Expressió escrita • Utilitzar l'adjectiu possessiu adequat en la redacció d'una carta.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
16%	98%	Nivell 5 (300)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió audiovisual • Localitzar informació sobre característiques d'un personatge a partir d'un diàleg. • Inferir una informació sobre el temps atmosfèric. • Extreure informació concreta d'una audició dialogada. • Completar una frase localitzant informació concreta en un diàleg. Comprensió escrita • Localitzar informació per respondre una pregunta. • Localitzar informació concreta en un anunci per completar una frase. • Localitzar una informació precisa en un text descriptiu o periodístic. • Relacionar un text narratiu amb una imatge, demostrant una comprensió global del text. • Inferir informació en un diàleg. • Inferir una informació curta i precisa en un anunci publicitari. Expressió escrita • Completar un formulari sobre dades personals. • Completar una presentació personal prenent com a referència la d'una altra persona. • Utilitzar de manera correcta l'adjectiu qualificatiu en la redacció d'una carta. • Utilitzar de manera correcta el present d'indicatiu. • Completar amb la forma verbal adequada l'acció que mostra una vinyeta.
2%	100%	Nivell 6 (350)	A més de les competències del nivell anterior Comprensió audiovisual • A partir d'un diàleg i unes imatges, inferir una informació que requereix coneixements previs de vocabulari. • Inferir una informació temporal. Comprensió escrita • Localitzar informació d'una certa complexitat en un text descriptiu. • Reconèixer el tipus de text. • En un text descriptiu, inferir una informació comparant quantitats. • Inferir informació amb l'ajut d'una imatge o sense. • Extreure una dada concreta d'un correu electrònic. • Inferir una informació sobre una seqüència temporal. • Interpretar una informació concreta d'un text periodístic. • Interpretar una pregunta sobre una preferència personal. Expressió escrita • Completar la informació sol·licitada en una vinyeta amb un substantiu concret i d'ús molt habitual. • Construir frases senzilles d'ús habitual. • Respondre una pregunta amb la redacció d'una frase senzilla. • Elaborar frases a partir de dades prèvies. • Descriure un personatge amb una frase senzilla. • Completar una frase amb el verb en passat. • Redactar frases senzilles que expressen aficions. • Utilitzar de manera correcta el present d'indicatiu i el present continu. • Completar una frase que expressa una afició. • Argumentar amb una frase senzilla una informació concreta d'un text periodístic. • Argumentar de manera breu una preferència personal. • Completar la informació sol·licitada sobre una vinyeta amb un o diversos substantius. • Expressar de manera breu l'opinió sobre l'escola. • Donar informació horària. • Completar una seqüència d'accions habituals amb el verb en present.

Si comparem els resultats obtinguts en l'avaluació de 2003 i la de 2007, s'observa un lleuger augment d'alumnat situat en el nivell 5, i també en els nivells 2 i 3, l'any 2007.

Gràfic 3.38. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa en les avaluacions d'educació primària 2003 i 2007

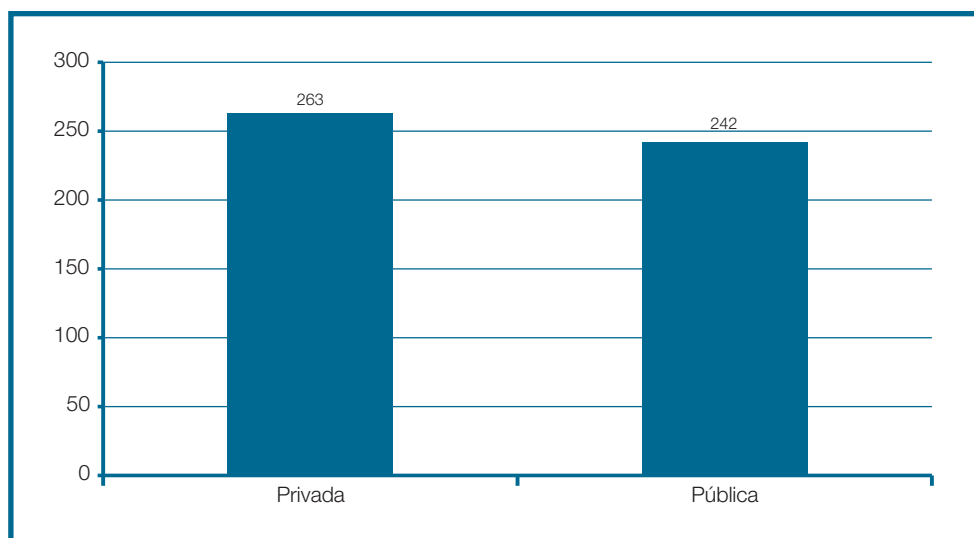
3.3.3.2. RESULTATS SEGONS VARIABLES RELACIONADES AMB ELS CENTRES, L'ALUMNAT I LES FAMÍLIES

Titularitat dels centres

L'alumnat de centres privats obté una puntuació mitjana de 263 punts i el de centres públics de 242 punts. La diferència de 21 punts és significativa.

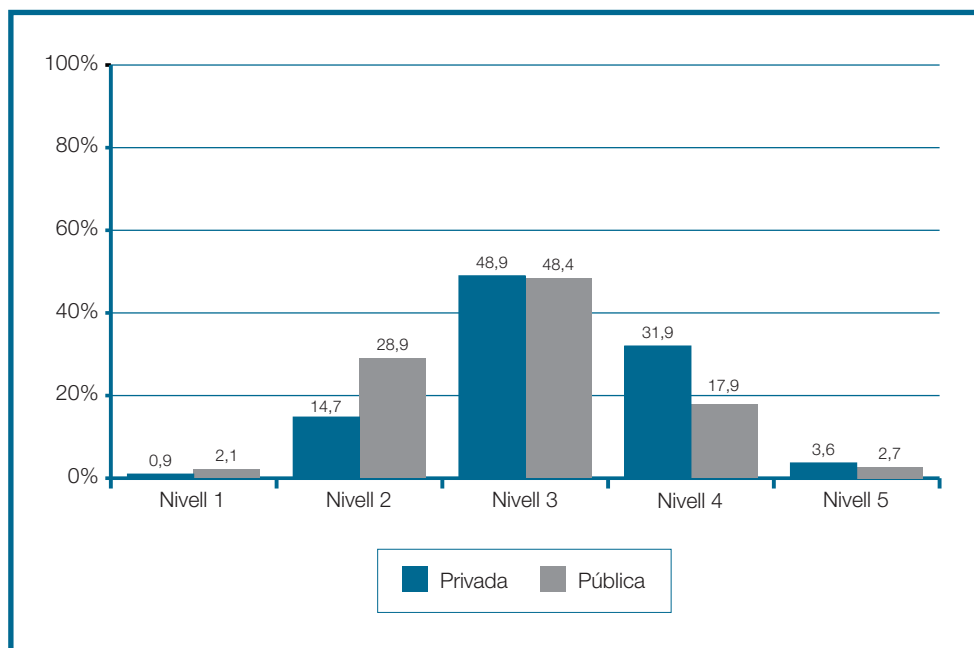
L'alumnat de centres privats obté una puntuació mitjana de 263 punts i el de centres públics de 242 punts. La diferència de 21 punts és significativa.

Gràfic 3.39. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons la titularitat del centre

Segons es pot veure en el gràfic 3.40, la majoria de l'alumnat, tant de centres públics com de privats, se situa en el nivell 3. Tanmateix, l'alumnat de centres públics es concentra també en el nivell 2, mentre que el de centres privats ho fa en el nivell 4. En els nivells extrems hi ha diferent percentatge d'alumnat segons la titularitat del centre. En el nivell 1 hi ha més alumnat de centres públics que de privats i en nivell 5 hi ha més alumnat de centres privats que de públics.

Gràfic 3.40. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons la titularitat del centre

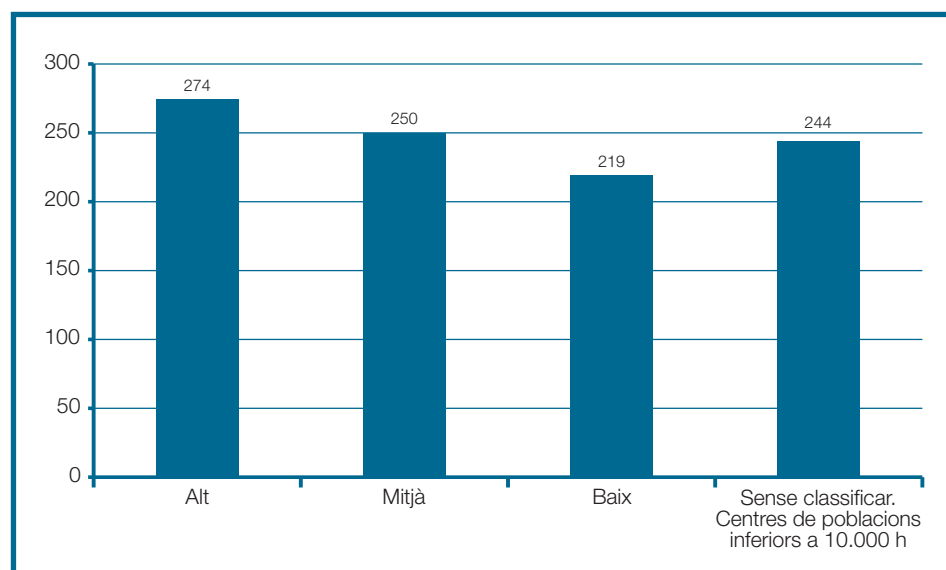

Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 274 punts en llengua anglesa, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 244 punts. Hi ha una diferència significativa de 30 punts. És destacable el percentatge d'alumnat que correspon als centres de nivell alt (33,6%) situat al nivell 6 de l'escala, enfront del percentatge d'alumnat que correspon als centres de nivell baix (4,7%).

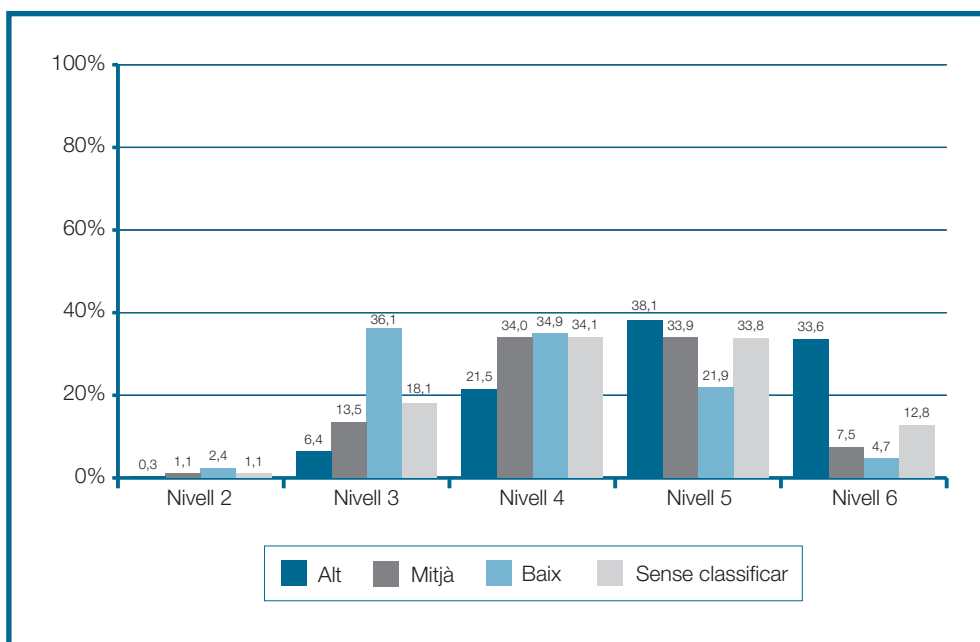
Si s'observen les puntuacions mitjanes que apareixen en el gràfic per als diferents tipus de centre, es pot comprovar que hi ha una diferència entre puntuacions rellevant i que estadísticament totes són significatives.

Gràfic 3.41. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

En el gràfic 3.42 es pot observar que el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic baix és més alt en el nivell 3 de l'escala de competència en llengua anglesa. En el nivell 4, els percentatges dels centres de nivell mitjà, baix i sense classificar són similars, mentre que només és més baix el percentatge d'alumnat de centres de nivell alt. En els nivells 5 i 6 de l'escala el percentatge més alt d'alumnat correspon als centres de nivell alt. En el nivell 5, el percentatge d'alumnat de nivell alt se situa discretament per sobre del percentatge d'alumnat de centres de nivell mitjà i sense classificar. En el nivell 6, en canvi, sí que sobresurt el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic alt, mentre que disminueix notablement el percentatge d'alumnat de centres de nivell baix.

Gràfic 3.42. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

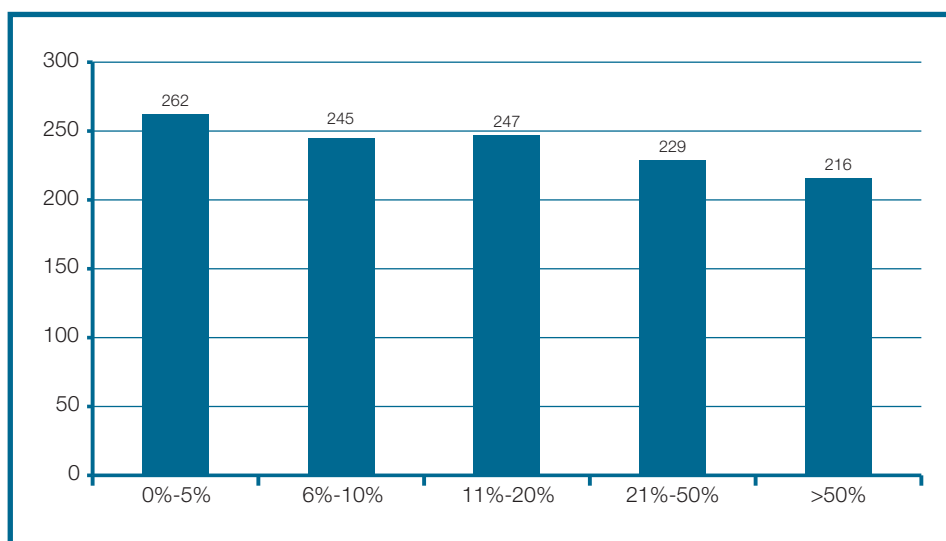
Percentatge d'alumnat estranger als centres

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha al centre incideix de manera significativa en els resultats de l'alumnat. Així, en llengua anglesa hi ha una diferència significativa de 33 punts entre la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat dels centres amb un 0%-5% d'alumnat estranger (262 punts) i la de l'alumnat de centres amb un 21%-50% d'alumnat estranger (229 punts).

Hi ha una diferència significativa de 46 punts entre la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat dels centres que tenen un baix percentatge d'alumnat estranger (un 0%-5%) (262 punts) i la de centres amb un percentatge alt (més d'un 50%): 262 i 216 punts respectivament.

També hi ha diferències significatives entre les puntuacions obtingudes per l'alumnat dels altres tipus de centre, excepte entre els que tenen un percentatge d'alumnat estranger del 6%-10% i l'11%-20%.

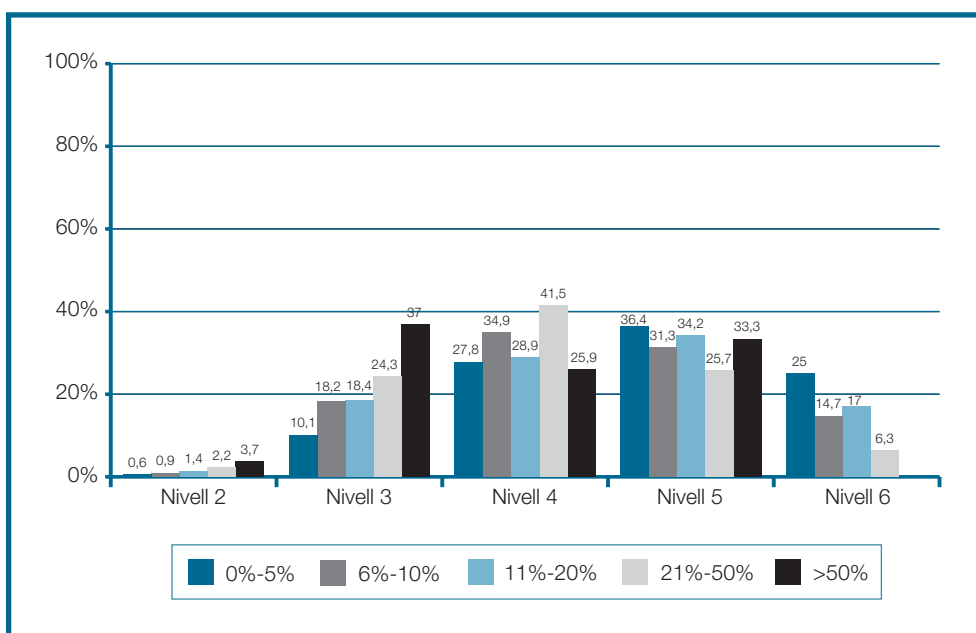
Gràfic 3.43. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

Com es pot veure en el gràfic 3.44, en els nivells 2 i 3 hi ha un increment del percentatge d'alumnat a mesura que augmenta el tant per cent d'alumnat estranger en el centre. En el nivell 4 sobresurt el percentatge d'alumnat de centres amb un 6%-10% i amb un 21%-50% d'estrangers. En el nivell 5, el percentatge d'alumnat és gairebé semblant en els diversos tipus de centres, tret del de centres amb un 21%-50% d'immigrants. En el nivell 6 no hi ha cap alumne/a de centres de més d'un 50% d'estrangers, mentre que sobresurt el percentatge d'alumnat de centres amb un 0%-5% d'estrangers.

Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

Gràfic 3.44. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons el percentatge d'alumnat estranger al centre

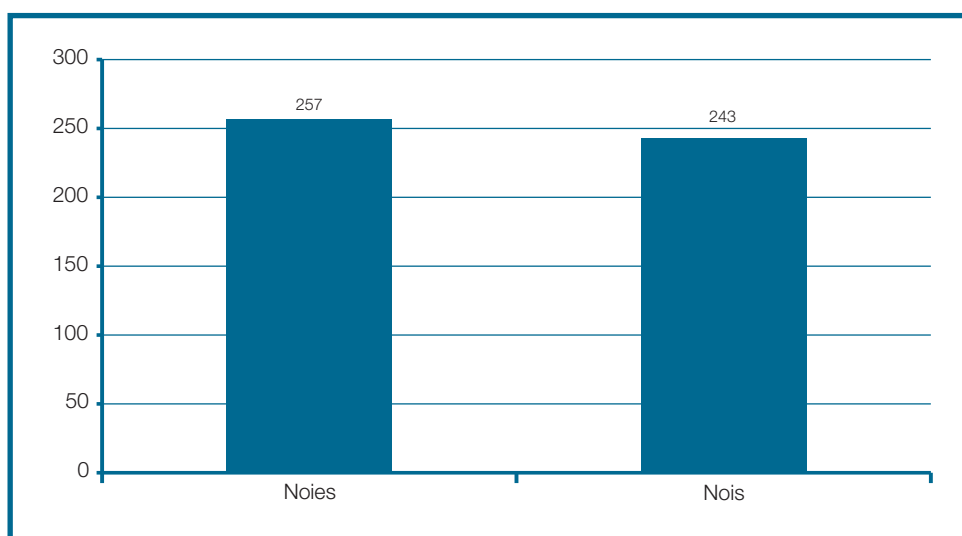

Sexe de l'alumnat

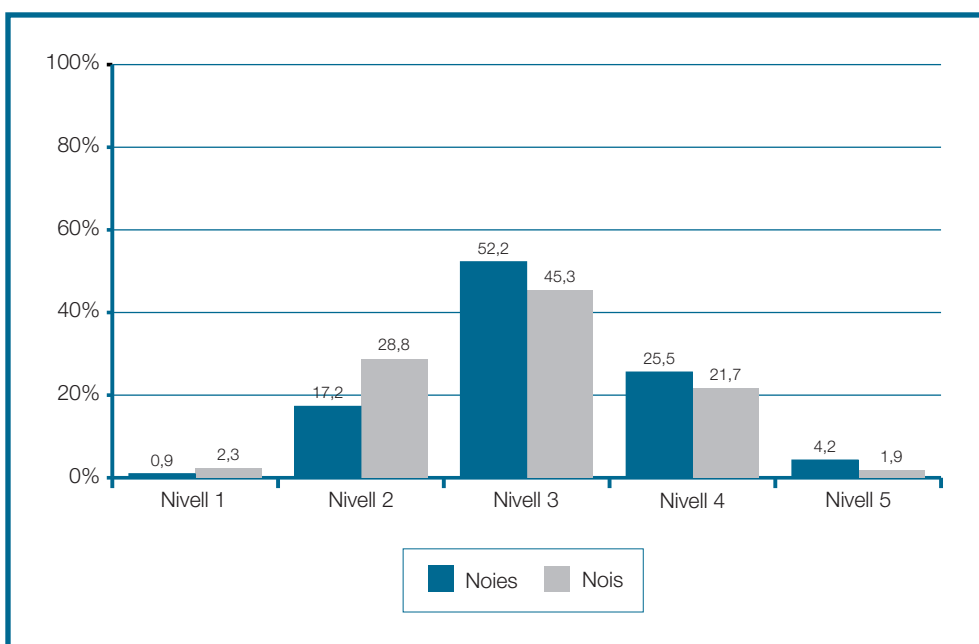
Les noies obtenen una puntuació mitjana de 257 punts i els nois de 243 punts. La diferència de 14 punts que hi ha entre les dues puntuacions és significativa.

Les noies obtenen una puntuació mitjana de 257 punts i els nois de 243 punts. La diferència de 14 punts que hi ha entre les dues puntuacions és significativa. Tant les noies com els nois se situen majoritàriament en el nivell 3. En canvi, en els nivells anteriors i posteriors a aquest nivell 3 hi ha diferències de concentració entre noies i nois. En els nivells 1 i 2 hi ha més nois que noies i en els nivells 4 i 5 hi ha més noies que nois.

Gràfic 3.45. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Gràfic 3.46. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons el sexe de l'alumnat

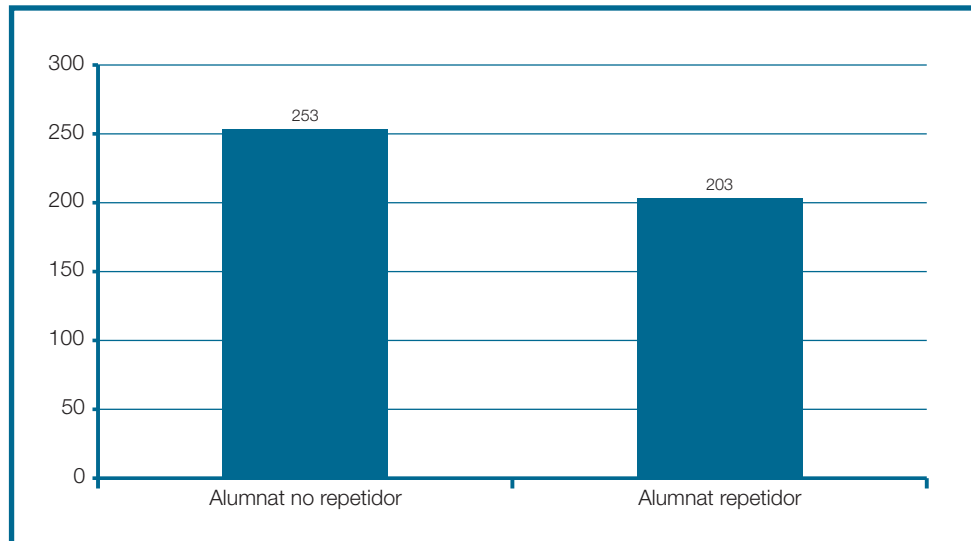

Alumnat repetidor

L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana en llengua anglesa de 253 punts, mentre que l'alumnat repetidor n'obté 203. Hi ha 50 punts de diferència significativa.

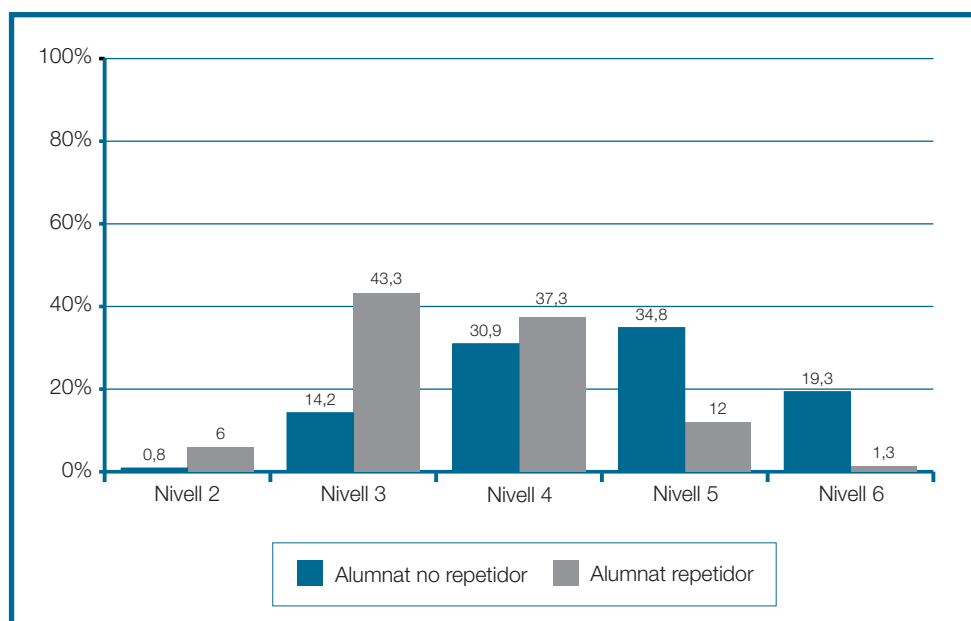
L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana en llengua anglesa de 253 punts, mentre que l'alumnat repetidor n'obté 203. Hi ha 50 punts de diferència significativa. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.47. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

El percentatge d'alumnat repetidor sobresurt en els nivells 2, 3 i 4 de l'escala de llengua anglesa. En canvi, en els nivell 5 i 6 sobresurt el percentatge d'alumnat no repetidor.

Gràfic 3.48. Percentatge d'alumnat de sisè de primària situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons si és repetidor o no

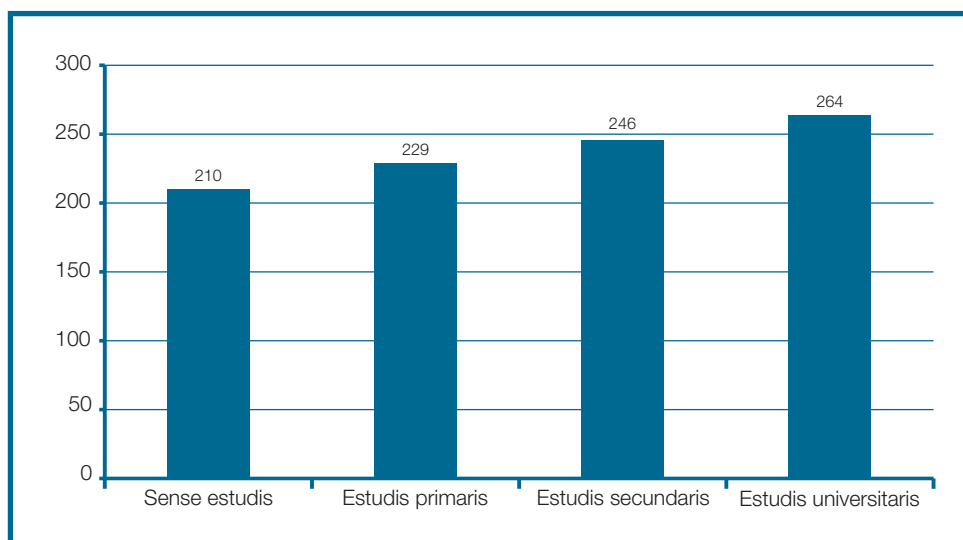

Nivell d'estudis familiar

A mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar, més elevada és la puntuació mitjana de l'alumnat. Hi ha una diferència significativa de 54 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis i el que prové d'un nivell familiar d'estudis universitaris.

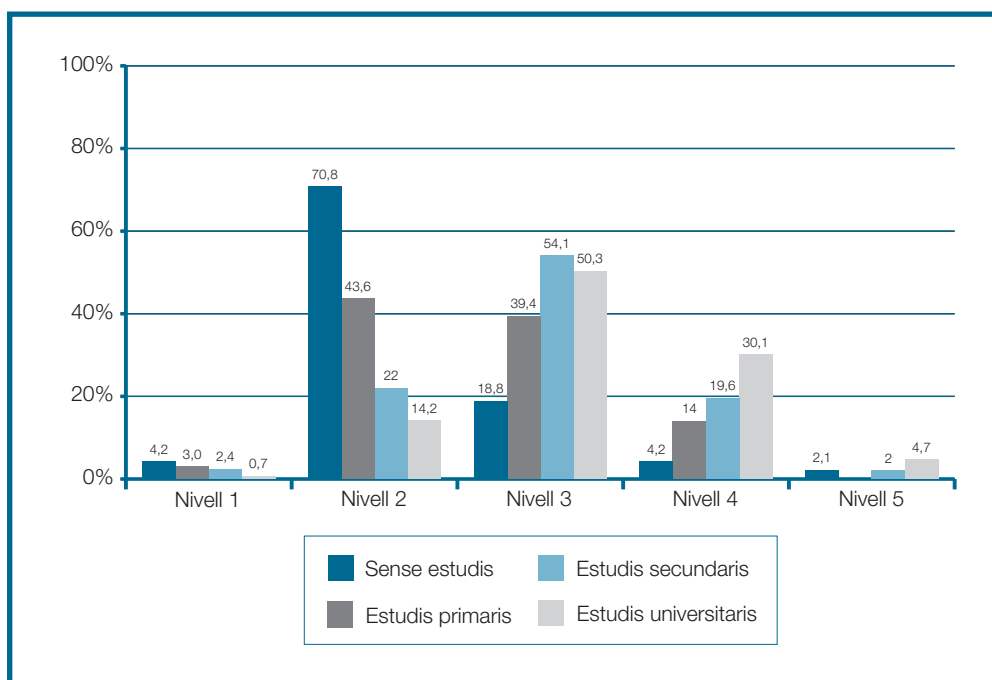
Com es va observant fins ara i com demostren també altres estudis, hi ha augment de la puntuació mitjana de l'alumnat així que hi ha un increment del nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència de 54 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis del que té una família amb estudis universitaris.

Gràfic 3.49. Puntuació mitjana en llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

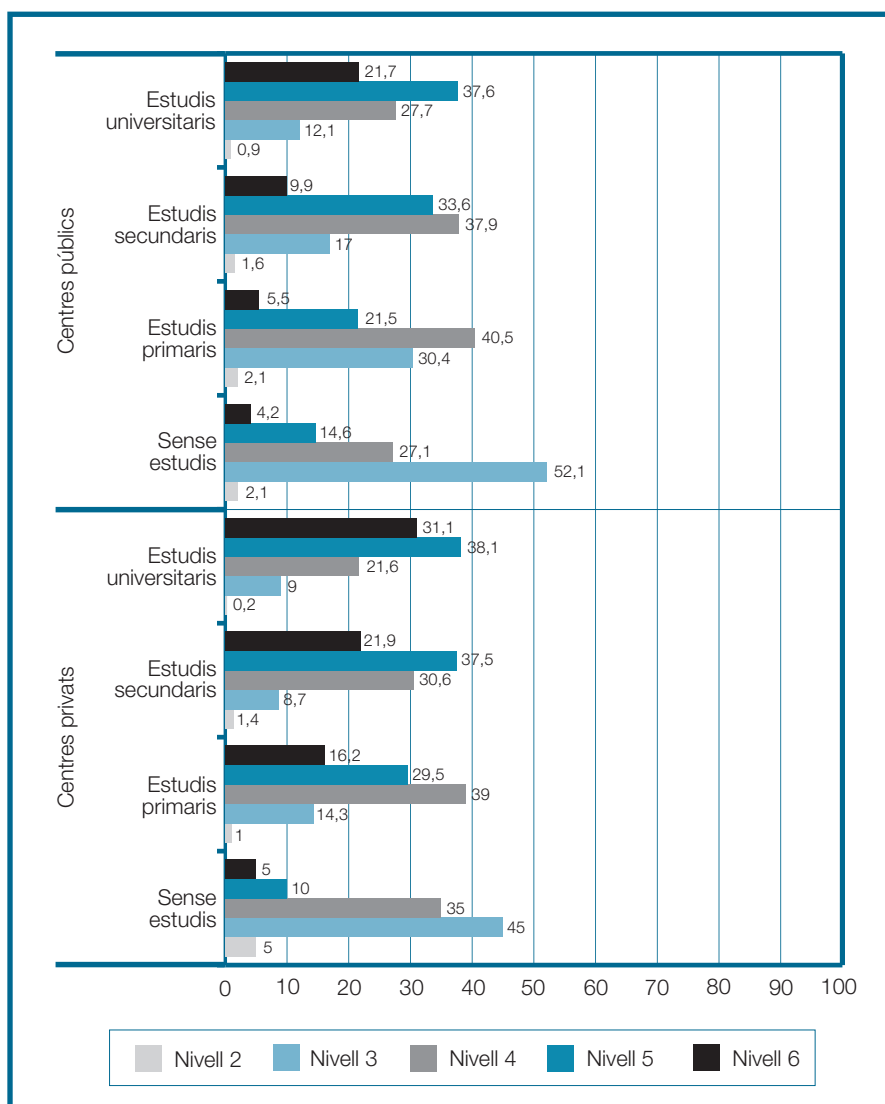
En el gràfic 3.50 es pot observar que en els nivells inferiors, 1 i 2, hi ha situada la majoria de l'alumnat que prové de famílies sense estudis. I també que hi ha un decrement del percentatge d'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. En els nivells superiors, 4 i 5, hi ha un increment de l'alumnat que prové de famílies amb un nivell d'estudis més alt.

Gràfic 3.50. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, s'observa que en el nivell 3 hi ha situat majoritàriament l'alumnat amb un nivell familiar sense estudis, amb més percentatge d'alumnat d'aquest nivell en els centre públics. En el nivell 5, en canvi, la majoria d'alumnat pertany al nivell familiar d'estudis universitaris, amb poca diferència de percentatge entre centres públics (37,6%) i privats (38,1%).

Gràfic 3.51. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de llengua anglesa segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisi de la variabilitat del rendiment en llengua anglesa

La titularitat del centre educatiu es descarta en una primera aplicació del model. Les variables que queden són el nivell sociocultural i econòmic del centre i el percentatge d'alumnat estranger. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger obtingui quasi la mateixa puntuació en llengua anglesa que un/a altre/a d'un centre amb 0%-5% d'estrangers si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells superior a la del segon.

Com en les àrees analitzades fins ara, les variables que es tenen en compte són la titularitat, el nivell socioeconòmic i cultural i el percentatge d'alumnat estranger, pel que fa als centres educatius. Quant a l'alumnat, les variables són el sexe, el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar.

Una primera anàlisi del model desestima la variable de la titularitat del centre ($p=0,186$). Si s'elimina aquesta variable del model, resulta que la resta de factors són significatius amb un nivell $p=0,000$, tret del nivell socioeconòmic i cultural i del percentatge d'alumnat immigrant del centre ($p=0,001$). Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula 3.50.

Taula 3.50. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Centres		Alumnat		
	Nivell socioeconòmic i cultural	Percentatge d'alumnat estranger	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
156 punts	5 punts	6 punts	13 punts	41 punts	10 punts

* Rendiment en llengua castellana d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El model analitzat permet explicar un 64,1% de la variància en la puntuació de l'alumnat en llengua anglesa.

Atès que el nivell socioeconòmic i cultural del centre té tres valors (alt, mitjà, baix), el percentatge d'alumnat estranger en té cinc (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21%-50% i >50%), el sexe en té dos (noi i noia), el fet de ser repetidor/a són dos valors (sí i no) i el nivell d'estudis familiar conté quatre valors (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris), es poden definir (3x5x2x2x4) 240 perfils d'alumnes diferents. Com ja s'ha dit abans, per calcular el valor predit en el rendiment en llengua anglesa en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, si l'alumne/a assisteix a un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger se sumen 6 punts a l'"intercept" (156 punts). Si el nivell d'estudis familiar correspon a no tenir estudis se li sumen 10 punts, però si aquest nivell és d'estudis universitaris se li sumen 40 punts (10x4). A la taula 3.51 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.51. Valors predits de rendiment en llengua anglesa per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat			Centres					
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Nivell socioeconòmic i cultural	Intervals de percentatge d'alumnat estranger				
				0%-5%	6%-10%	11%-20%	21%-50%	>50
Sí	Noi	Sense estudis	Alt	255	249	243	237	231
			Mitjà	250	244	238	232	226
			Baix	245	239	233	227	221
		Estudis primaris	Alt	275	269	263	257	251
			Mitjà	270	264	258	252	246
			Baix	265	259	253	247	241
		Estudis secundaris	Alt	285	279	273	267	261
			Mitjà	280	274	268	262	256
			Baix	275	269	263	257	251
		Estudis universitaris	Alt	295	289	283	277	271
			Mitjà	290	284	278	272	266
			Baix	285	279	273	267	261
	Noia	Sense estudis	Alt	278	272	266	260	254
			Mitjà	273	267	261	255	249
			Baix	268	262	256	250	244
		Estudis primaris	Alt	288	282	276	270	264
			Mitjà	283	277	271	265	259
			Baix	278	272	266	260	254
		Estudis secundaris	Alt	283	277	271	265	259
			Mitjà	278	272	266	260	254
			Baix	273	267	261	255	249
		Estudis universitaris	Alt	308	302	296	290	284
			Mitjà	305	299	293	287	281
			Baix	300	294	288	282	276

Alumnat			Centres					
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Nivell socioeconòmic i cultural	Intervals de percentatge d'alumnat estranger				
				0%-5%	6%-10%	11%-20%	21%-50%	>50
No	Noi	Sense estudis	Alt	296	290	284	278	272
			Mitjà	291	285	279	273	267
			Baix	286	280	274	268	262
		Estudis primaris	Alt	316	310	304	298	292
			Mitjà	311	305	299	293	287
			Baix	306	300	294	288	282
		Estudis secundaris	Alt	326	320	314	308	302
			Mitjà	321	315	309	303	297
			Baix	316	310	304	298	292
		Estudis universitaris	Alt	336	330	324	318	312
			Mitjà	331	325	319	313	307
			Baix	326	320	314	308	302
	Noia	Sense estudis	Alt	319	313	307	301	295
			Mitjà	314	308	302	296	290
			Baix	309	303	297	291	285
		Estudis primaris	Alt	329	323	317	311	305
			Mitjà	324	318	312	306	300
			Baix	319	313	307	301	295
		Estudis secundaris	Alt	324	318	312	306	300
			Mitjà	319	313	307	301	295
			Baix	314	308	302	296	290
		Estudis universitaris	Alt	349	343	337	331	325
			Mitjà	346	340	334	328	322
			Baix	341	335	329	323	317

A tall d'exemple, si s'observa la puntuació en llengua anglesa predita per a l'alumnat no repetidor d'un mateix tipus de centre en percentatge d'alumnat estranger (més d'un 50%) i en nivell socioeconòmic i cultural, s'aprecia que l'alumnat d'un mateix sexe i amb un nivell d'estudis familiar alt (estudis universitaris) obté una puntuació semblant a la de l'alumnat de centres amb un 0%-5% d'estrangers i amb un nivell familiar d'estudis primaris. Per tant, es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger obtingui quasi la mateixa puntuació en llengua anglesa que un/a altre/a d'un centre amb 0%-5% d'estrangers si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells superior a la del segon.

3.3.4. CONTEXT D'APRENTATGE DE LA LLENGUA ANGLESA

Un 58,6% de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un bon nivell de coneixement de la llengua, ja que un 18,7% declara que té molt bon nivell i un 39,9% que el té bo.

Hi ha un 33,4% de l'alumnat que inicia l'estudi de l'anglès abans dels 6 anys. El percentatge d'alumnat que no fa anglès com a activitat extraescolar és el 57,5%.

Un 76,3% de l'alumnat de sisè d'educació primària afirma que li agrada força o molt aprendre anglès i un 42,6% declara que li és força o molt senzill.

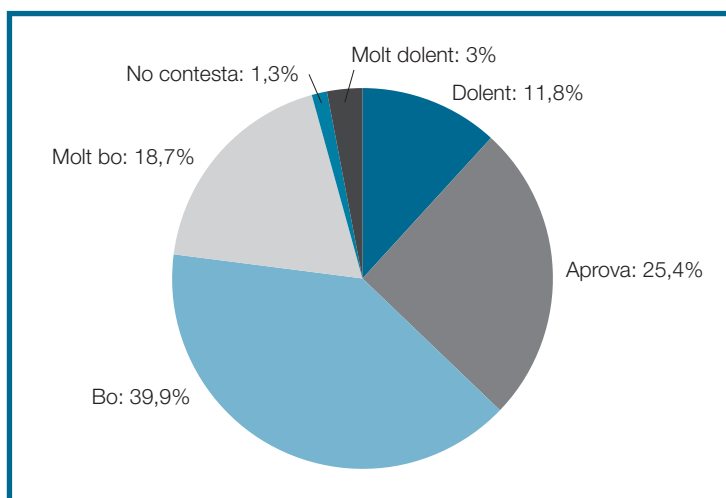
L'activitat més valorada de les fetes a classe és conèixer els costums i les festes d'altres països (71,5%) i la menys valorada és escriure (56%), aprendre vocabulari i gramàtica (58,8%) i parlar (58,9%)

S'analitzen en aquest apartat els resultats del breu qüestionari que hi ha al final de les proves de llengua anglesa, que inclou preguntes sobre l'autoavaluació en el coneixement de la llengua, l'edat en què l'alumnat va començar a estudiar anglès, si l'anglès és una activitat extraescolar, la valoració que té l'alumnat de la llengua anglesa i aspectes relacionats amb el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Autoavaluació

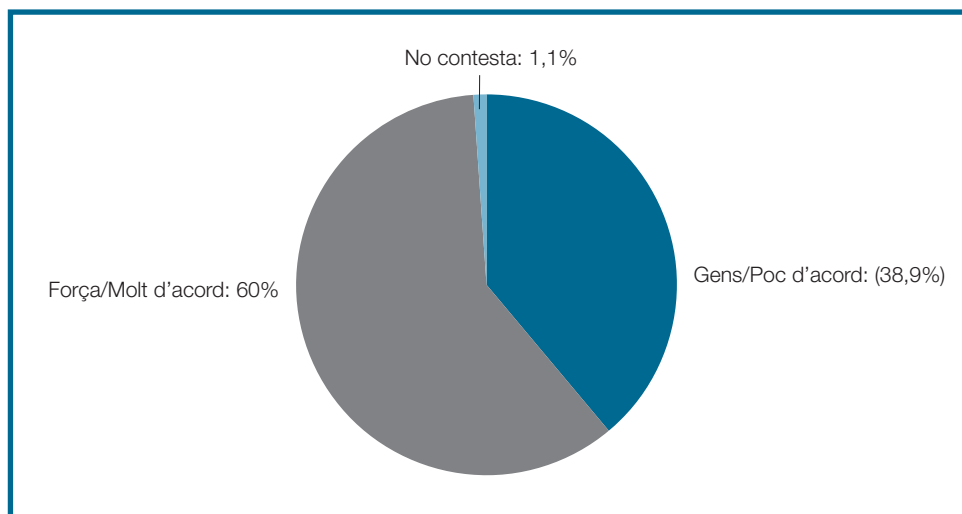
Un 58,6% de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un bon nivell de coneixement de la llengua, ja que un 18,7% declara que té molt bon nivell i un 39,9% que el té bo. Un 25,4% creu que té un nivell d'aprovat i un 14,8% es qualifica amb un nivell baix (un 11,8%) o molt baix (un 3%).

Gràfic 3.52. Autoavaluació de l'alumnat. Quin nivell creus que tens d'anglès? Percentatge

La majoria d'alumnat (60%) declara que té facilitat per entendre els continguts de llengua anglesa, mentre que el que considera que en té poca és un 38,9%.

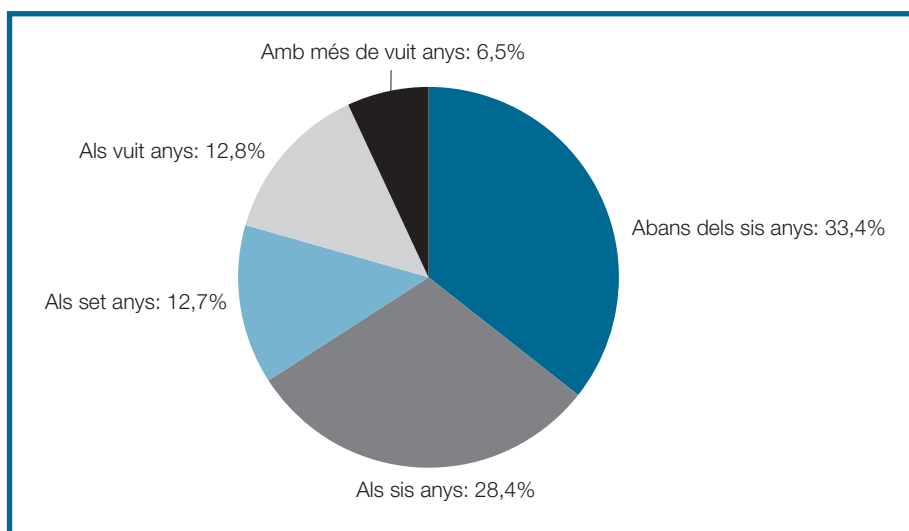
Gràfic 3.53. Autoavaluació de l'alumnat. *Tinc facilitat per entendre els continguts de llengua anglesa?*
Percentatges

Edat d'inici de l'estudi de l'anglès

Hi ha un 33,4% de l'alumnat que inicia l'estudi de l'anglès abans dels 6 anys, un 28,4% que ho fa als 6 anys i la resta que ho fa entre els 7 i 8 anys.

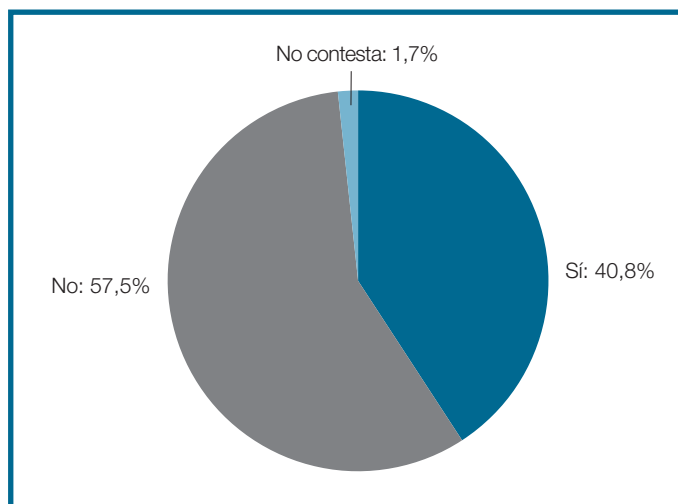
Gràfic 3.54. Edat d'inici de l'estudi de la llengua anglesa

L'anglès com a activitat extraescolar

Un 40,8% de l'alumnat de sisè d'educació primària declara que fa anglès com a activitat extraescolar. El percentatge que no en fa és el 57,5%.

Gràfic 3.55. Aprendre anglès com a activitat extraescolar

Valoració de la llengua anglesa

Un 76,3% de l'alumnat de sisè d'educació primària afirma que li agrada força o molt aprendre anglès, davant d'un 21,7% que considera que no li agrada gens o que li agrada poc. Un 54,3% reconeix que aprendre anglès és gens o poc senzill, mentre que per a un 42,6% és força o molt senzill.

Taula 3.52. Valoració de la llengua anglesa de l'alumnat de sisè d'educació primària

	No contesta	Gens/Poc	Força/Molt
M'agrada aprendre anglès	2%	21,7%	76,3%
Aprendre anglès és senzill	3,1%	54,3%	42,6%

Pel que fa a la valoració del tipus d'activitats que l'alumnat fa durant les classes d'anglès, la majoria afirma que les valora força o molt. L'activitat més valorada és conèixer els costums i les festes d'altres països (un 71,5% de l'alumnat la valora força o molt) i la menys valorada és escriure (56%), aprendre vocabulari i gramàtica (58,8%) i parlar (58,9%).

Taula 3.53. Valoració de les activitats realitzades durant les classes d'anglès

	No contesta	Gens/Poc d'acord	Força/Molt d'acord
Llegir en anglès	2,4%	36,9%	60,7%
Mirar vídeos en anglès	2,7%	29,8%	67,5%
Escoltar cintes o Cd en anglès	2,9%	22,7%	74,4%
Parlar en anglès	2,7%	38,4%	58,9%
Aprendre vocabulari i gramàtica	2,6%	38,6%	58,8%
Escriure en anglès	3,1%	41%	56%
Conèixer els costums i festes d'altres països	2,9%	25,6%	71,5%

Aspectes del procés d'ensenyament-aprenentatge

Quant a la dinàmica de treball en l'àrea de llengua anglesa, l'alumnat destaca que força o moltes vegades a classe s'escriu en anglès (un 67,6), que el professor/a parla en anglès (un 62,1%), que s'utilitza el llibre de text (un 61%) i que s'aprèn gramàtica anglesa i vocabulari (un 57,7%). Hi ha un percentatge (que oscil·la entre un 20 i un 30%) que declara que aquestes activitats només es fan algunes vegades.

En altres dues activitats hi ha divergència entre els que consideren que les fan algunes vegades i força o que les fan moltes vegades. Aquestes activitats són parlar en anglès a classe i treballar individualment.

També hi ha divergència entre els que consideren que treballen en parelles o en petits grups (un 51,9% afirma que mai o poques vegades ho fa i un 32,3% diu que ho fa algunes vegades) i els que diuen que s'utilitzen mitjans audiovisuals a classe (un 39,2% afirma que mai o poques vegades es fa i un 32,8% diu que només algunes vegades).

Hi ha tres activitats que l'alumnat considera que no es fan mai a classe d'anglès o que si es fan és de manera molt ocasional. Una és estar en contacte amb alumnes d'altres països (un 82,5%), una altra utilitzar diferents materials escrits (62,8%) i la tercera utilitzar l'ordinador (67,8%).

Taula 3.54. Procés d'ensenyament-aprenentatge. Dinàmica de treball en l'àrea de llengua anglesa

	No contesta	Mai/ Poques vegades	Algunes vegades	Força/ Moltes vegades
El professor o professora parla en anglès a classe	2,5%	10,1%	25,3%	62,1%
Parlem en anglès a classe	3%	26%	36,8%	34,2%
Treballem individualment	4%	16,2%	42,3%	37,4%
Treballem en parelles o grups petits	4%	51,9%	32,3%	11,9%
Estem en contacte amb alumnes d'altres països	4,1%	82,5%	7,8%	6%
Utilitzem el llibre de text	3,5%	11,2%	24,3%	61%
Utilitzem altres materials escrits (revistes, contes...)	3,5%	62,8%	21,8%	11,8%
Utilitzem mitjans audiovisuals (televisió, vídeo, cd, etc.)	3,3%	39,2%	32,8%	24,7%
Utilitzem ordinadors	3,3%	67,8%	17%	11,9%
Aprenem gramàtica anglesa i vocabulari	3,5%	8,9%	30%	57,7%
Escrivim en anglès	3,3%	6,2%	23,1%	67,6%

3.4. Matemàtiques

3.4.1. RESULTATS GLOBAIS EN PERCENTATGES

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en matemàtiques que obté l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 55,9%.

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en matemàtiques que obté l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 55,9%. Com es pot veure en les taules següents, l'alumnat té puntuacions similars tant en els blocs de continguts com en les capacitats avaluades. Destaca el percentatge més alt en el bloc d'organització de la informació i el més baix en l'ús de procediments i estratègies.

Taula 3.55. Resultats globals en matemàtiques segons els blocs de continguts

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	55,9%
Nombres i operacions	54,7%
Mesura de magnituds	48%
Geometria	52,2%
Organització de la informació	70%

Taula 3.56. Resultats globals en matemàtiques segons les capacitats avaluades

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	55,9%
Coneixements conceptuals	62,2%
Procediments i estratègies	44,9%
Resolució de problemes	59,2%

3.4.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

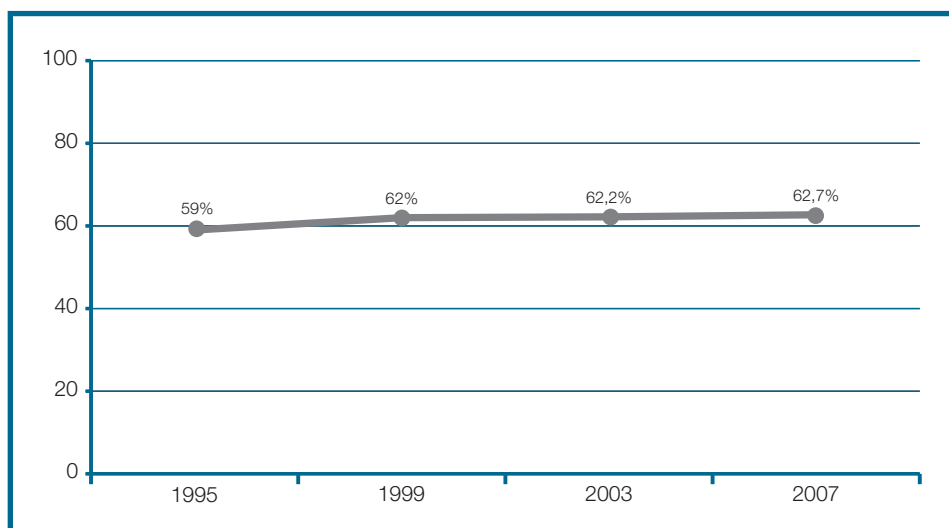
La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge és que en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària el percentatge d'encerts en matemàtiques es mou al voltant del 60%.

Les dades que es mostren a la taula 3.57 corresponen a les mitjanes d'encert obtingudes només els *ítems comuns* o *d'ancoratge* en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària. Per aquest motiu, els resultats presentats s'han de considerar només com una tendència.

Taula 3.57. Resultats globals en matemàtiques en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

Ítems d'ancoratge	1995	1999	2003	2007
	59%	62%	62,2%	62,7%

Gràfic 3.56. Resultats globals en matemàtiques en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.4.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.4.3.1. Resultats globals

L'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament en els nivells 3 (33%) i 4 (34%) de l'escala de competència matemàtica. Hi ha un 17% de l'alumnat situat en els nivells 1 i el 2, i un 16% situat en el nivell 5, que és el superior.

L'escala de competència matemàtica s'ha fixat en cinc nivells. La majoria de l'alumnat (67%) se situa en els nivells 3 i 4 de l'escala (un 33% i un 34%, respectivament). Per sota d'aquests nivells, hi ha un 17% de l'alumnat (en els nivells 1 i 2) i per sobre un 16% (en el nivell 5).

Taula 3.58. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala de matemàtiques

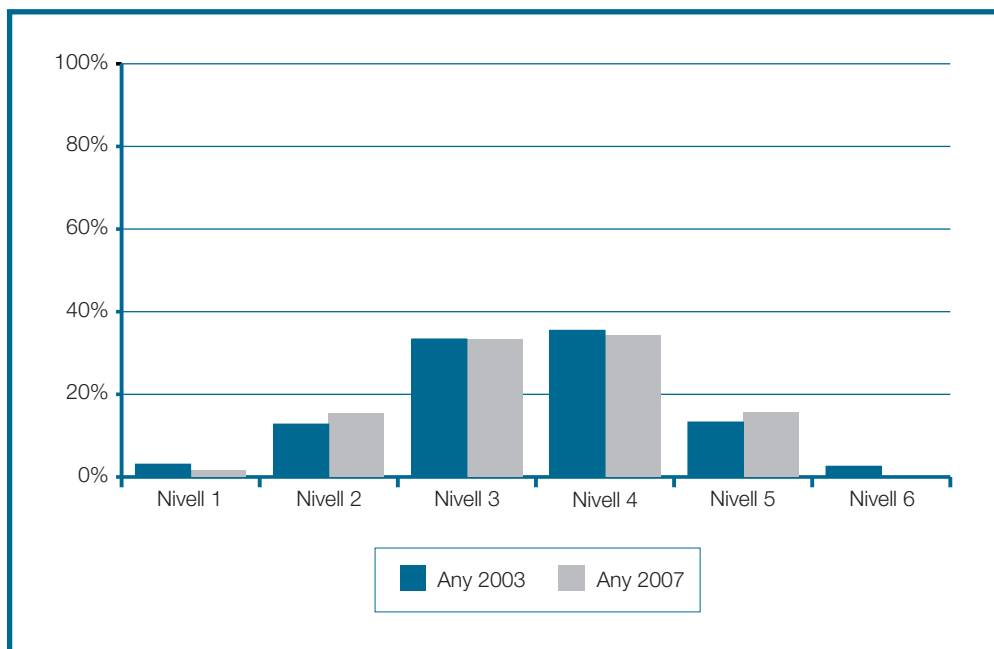
Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
1%	1%	Nivell 1 (100)	Mesura de magnituds • Reconèixer unitats de temps utilitzant fraccions. • Fer càlculs amb unitats de temps. Geometria • Aplicar escales per solucionar problemes de distàncies. Organització de la informació • Identificar el gràfic correcte per resoldre un problema.
16%	17%	Nivell 2 (150)	A més de les competències del nivell inferior Nombres i operacions • Identificar la proporcionalitat que hi ha en diferents expressions. • Fer operacions amb parèntesis i amb les quatre operacions. • Resoldre operacions dins d'un context real utilitzant unitats de mesura i monedes. Mesura de magnituds • Reconèixer les equivalències entre les diferents mesures de temps. • Relacionar unitats de massa amb expressions i activitats d'ús quotidià. Geometria • Identificar la definició de perímetre. • Calcular l'àrea d'una figura geomètrica a partir d'una proporció. Organització de la informació • Extreure informació d'un pictograma per resoldre un problema.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
33%	50%	Nivell 3 (200)	A més de les competències del nivell inferior Nombres i operacions • Fer operacions amb potències. • Resoldre problemes que comporten la realització de fraccions. • Resoldre problemes amb més d'una operació. • Aplicar criteris de prioritat d'operacions, parèntesis... dins del context del problema. • Deduir un nombre a partir d'un representació. • Resoldre problemes on intervenen percentatges. Mesura de magnituds • Aplicar els conceptes d'unitats de mesura i temps a àmbits de la vida quotidiana. • Fer canvis d'unitat. • Resoldre problemes fent equivalències amb unitats de mesura. • Reconèixer les operacions necessàries per fer canvis d'unitats de temps. • Assenyalar la resposta a partir de la deducció de graus i unitats de temps. • Resoldre problemes fent operacions amb unitats de temps. • Fer les operacions necessàries per resoldre problemes en unitats de temps. • Reconèixer un angle obtús. • Resoldre problemes on intervinguin graus i que impliquin translació i girs. • Fer problemes de graus amb respostes indirectes. Geometria • Formar figures planes a partir de la seva composició i descomposició. Deduir la construcció de figures a partir de parts. • Calcular l'àrea d'una figura a partir d'una altra de més petita. • Interpretar moviments de translació i gir sobre una quadricula. • Distingir superfícies de diferents figures compostes pels mateixos elements. • Calcular la mesura dels angles d'un polígon. • Resoldre figures identificant-ne els volums geomètrics. • Interpretar l'escala corresponent a una maqueta. Organització de la informació • Interpretar histogrames on cal deduir algunes dades. • Assenyalar un fet probable amb la seva expressió en nombre de fraccions.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
34%	84%	Nivell 4 (250)	A més de les competències del nivell inferior Nombres i operacions • Resoldre operacions amb nombres decimals. • Solucionar problemes amb els càlculs en diferents unitats de mesura. • Identificar expressions complexes d'un número donat. • Reconèixer figures que surten en fer les diagonals d'una figura en un pla. • Identificar l'eix de simetria de les figures. • Fer les quatre operacions amb nombres decimals. • Identificar un percentatge dins d'una figura geomètrica. • Interpretar la representació gràfica d'un nombre decimal. • Fer operacions amb percentatges. • Resoldre operacions amb fraccions més complexes. • Identificar la representació gràfica d'un nombre decimal. Mesura de magnituds • Identificar mesures d'aparells d'ús quotidià. • Fer comparacions i transformacions i relacionar unitats de volum i de capacitat per resoldre un problema. • Fer els càlculs necessaris per saber una hora, també utilitzant fraccions. • Reconèixer el temps d'una acció amb els càlculs necessaris. • Reconèixer un angle si disposa d'un altre angle. Geometria • Relacionar una figura plana amb el cos geomètric que deriva de la seva rotació. • Identificar un cos geomètric i les seves parts i reconèixer-les. • Resoldre problemes on apareixen diferents unitats de mesura i figures geomètriques. • Identificar un cos geomètric a partir de les seves característiques i també amb un element quotidià. • Identificar els angles d'un triangle isòsceles. • Calcular dos angles si es coneix el valor dels catets i d'un angle. • Identificar i comparar la superfície de diferents figures, en el pla, donada una unitat de referència. Organització de la informació • Fer càlculs senzills de probabilitat. Identificar la probabilitat d'un fet. • Identificar la gràfica correcta per la informació que se li facilita.
16%	100%	Nivell 5 (300)	A més de les competències del nivell inferior Nombres i operacions • Resoldre problemes utilitzant nombres decimals, també amb fraccions. Mesura de magnituds • Identificar superfícies a partir de figures. Geometria • Identificar l'eix de simetria d'un polígon. • Calcular el volum d'una figura, a partir de la informació extreta d'un context. • Resoldre problemes utilitzant mesures de longitud i de capacitat. Organització de la informació • Identificar informació a partir d'una gràfica en un context d'un problema complex.

Com es pot veure, en el gràfic 3.57, la distribució percentual de l'alumnat per nivells de competència en l'avaluació de 2003 i la del 2007 és lleugerament superior en els nivells 2 i 5 en el darrer cicle. En el 2003 hi havia més alumnat en el nivell inferior 1 i també en el nivell superior 6. En l'avaluació de 2007 no s'assoleix el nivell 6.

Gràfic 3.57. Percentatge d'alumnat en els nivells de competència matemàtica en les avaluacions d'educació primària de 2003 i 2007

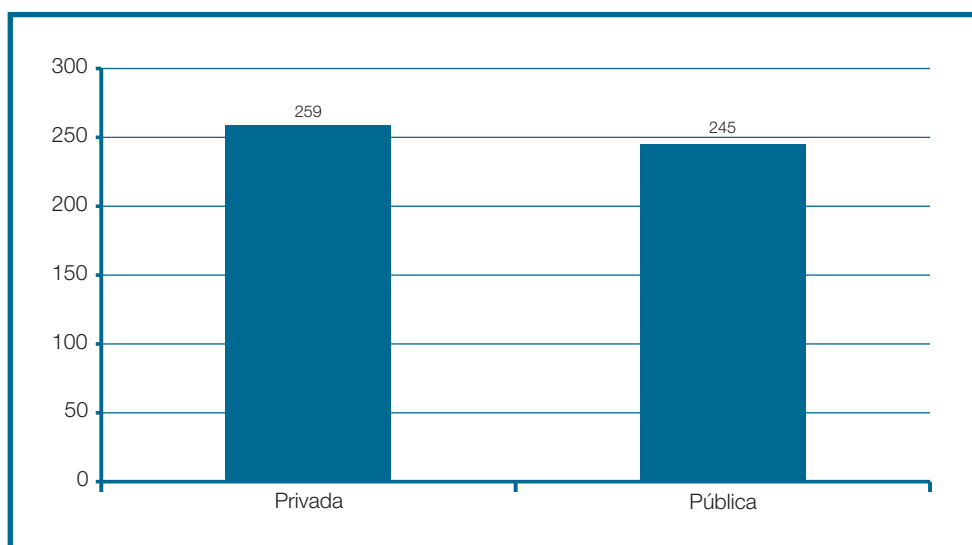
3.4.3.2. RESULTATS SEGONS VARIABLES RELACIONADES AMB ELS CENTRES, L'ALUMNAT I LES FAMÍLIES

Titularitat dels centres

L'alumnat de centres privats obté una puntuació mitjana de 259 punts i el de centres públics de 245 punts. Hi ha una diferència significativa de 14 punts.

L'alumnat de centres privats obté una puntuació mitjana de 259 punts i el de centres públics de 245 punts. Hi ha una diferència significativa de 14 punts.

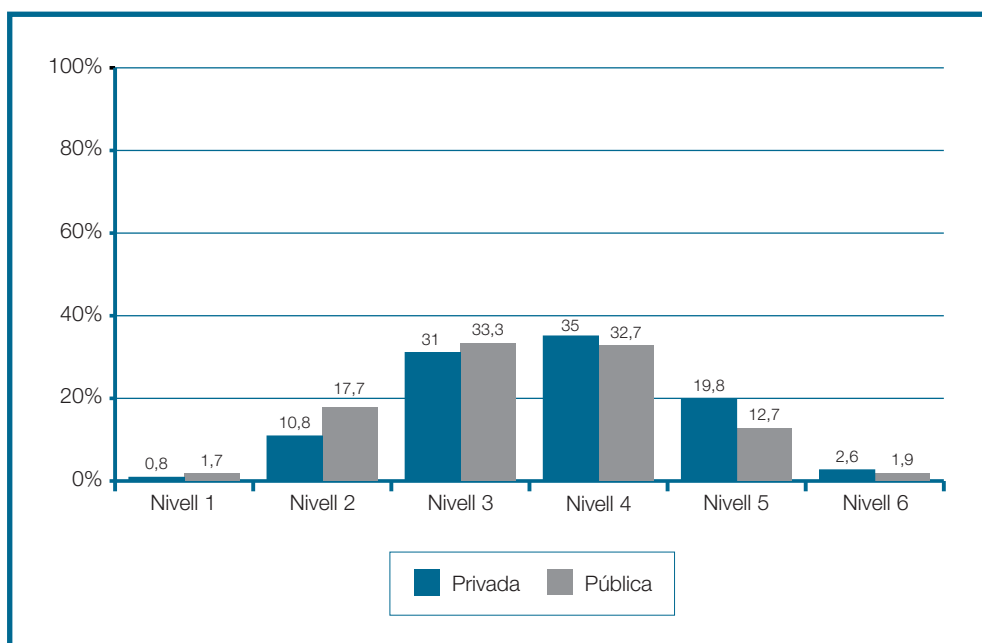
Gràfic 3.58. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons la titularitat del centre

Com es pot veure en el gràfic 3.59, la majoria de l'alumnat, tant de centres públics com de privats, es distribueix entre els nivells 3 i 4, mentre que en els nivells extrems, inferior i superior, hi ha poc alumnat.

L'alumnat es distribueix en sis nivells, mentre que els coneixements, les habilitats i les capacitats (taula 3.58) s'han distribuït en cinc nivells de competència. Aquesta és una de les característiques del model TRI, que permet classificar dins de la mateixa escala els ítems i l'alumnat per separat.

Gràfic 3.59. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons la titularitat del centre

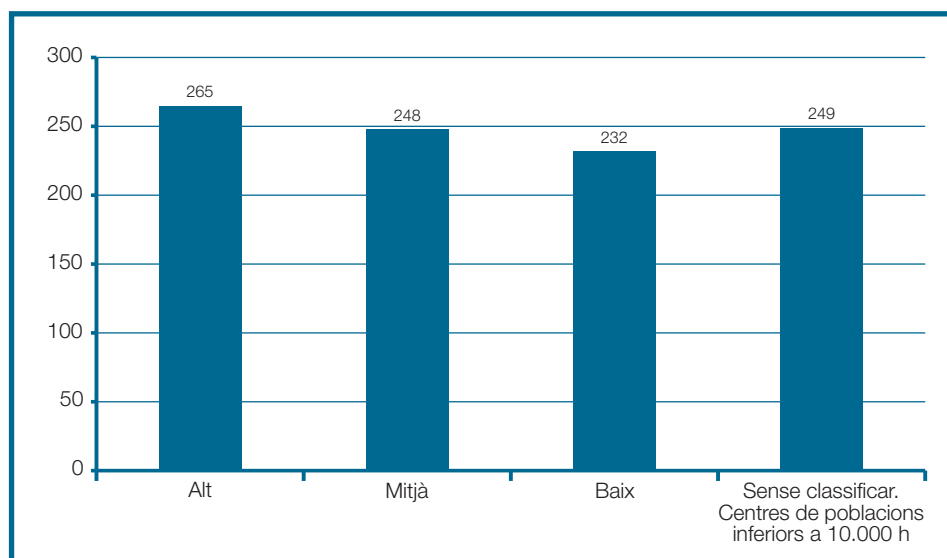
Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 265 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 232 punts. Hi ha una diferència significativa de 33 punts.

La puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt és de 265 punts, mentre que la de l'alumnat de centres de nivell baix és de 232 punts. Hi ha una diferència significativa de 33 punts.

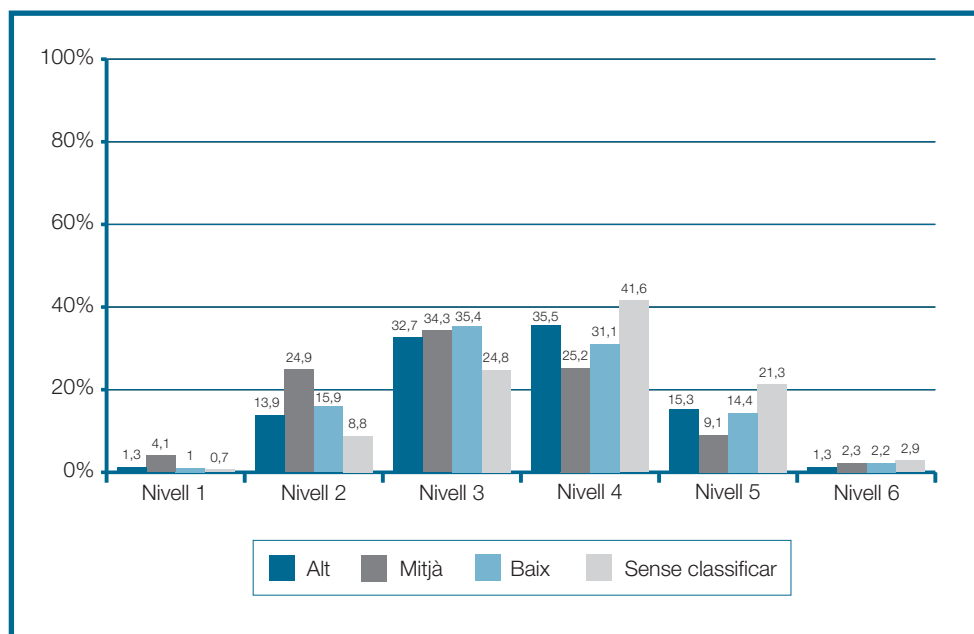
Com succeeix en les altres àrees, la diferència entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt i la resta de tipus de centres és significativa. Així mateix, ho és la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell baix respecte a les puntuacions de l'alumnat de centres de nivell mitjà i sense classificar.

Gràfic 3.60. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

En el gràfic 3.61 s'observa que en els nivells 1 i 2 sobresurt el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural baix. En el nivell 3 hi ha una proporció similar d'alumnat de centres de nivell mitjà, baix i sense classificar. En els nivells 4 i 5 destaca el percentatge més alt d'alumnat de centres de nivell alt i també en el nivell 5 hi ha un percentatge similar d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i sense classificar. En el nivell superior, nivell 6, hi ha un percentatge semblant de l'alumnat de centres de nivell alt, mitjà i baix.

Gràfic 3.61. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

Percentatge d'alumnat estranger als centres

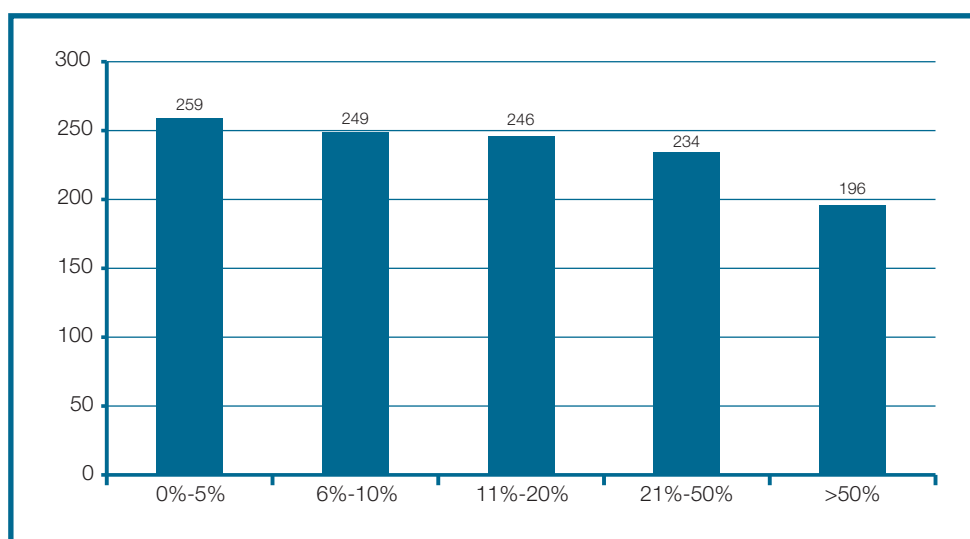
El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en els resultats de l'alumnat. La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat d'un centre amb poca immigració (del 0% al 5%) i l'alumnat d'un centre amb força immigració (del 21% al 50%) és de 25 punts.

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix significativament en la puntuació de l'alumnat en matemàtiques. Com en les altres àrees estudiades, hi ha un decrement de la puntuació a mesura que augmenta el percentatge d'alumnat estranger en els centres.

L'alumnat de centres amb un percentatge de 0%-5% d'estrangers obté una puntuació mitjana de 259 punts. És a dir, 63 punts més respecte de la puntuació mitjana de l'alumnat de centres amb més d'un 50% d'estrangers (196 punts).

Gairebé entre tots els tipus de centres hi ha diferències entre puntuacions, excepte entre la puntuació de l'alumnat de centres amb un percentatge d'estrangers d'un 6%-10% i el d'un 11%-20%.

Gràfic 3.62. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

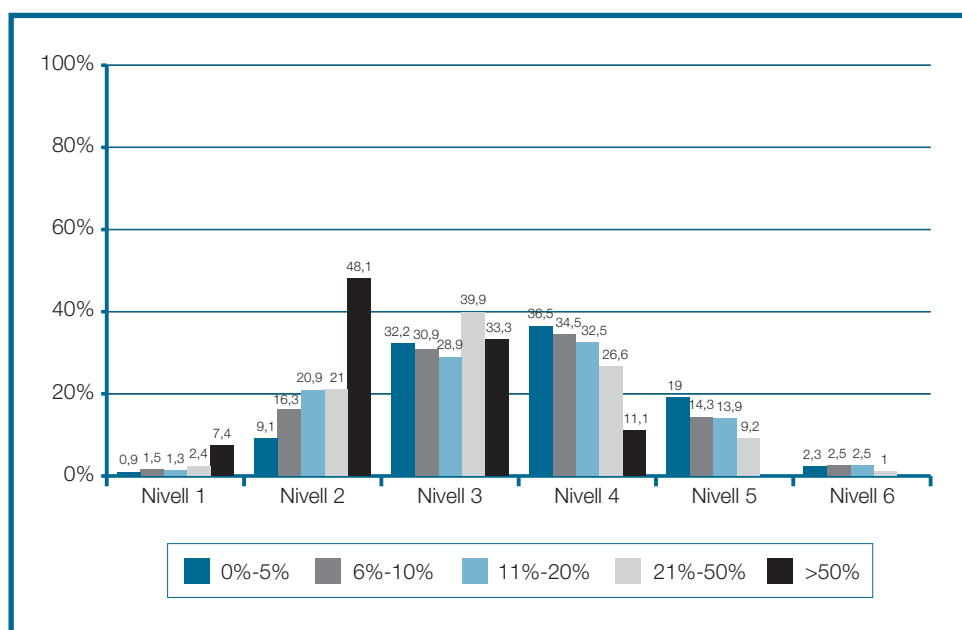

Com es pot observar en el gràfic 3.63, en els nivells 1 i 2 sobresurt el percentatge d'alumnat de centres amb una alta taxa d'immigració (>50%). Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

En el nivell 3 hi ha un percentatge d'alumnat similar corresponent a gairebé tots els nivells, exceptuant la proporció d'alumnat de centres amb un 21%-50% d'immigrants, que és una mica més alta.

En els nivells 4 i 5 hi ha un augment del percentatge d'alumnat de centres amb un tant per cent d'immigrants baix (0%-5%), així que el percentatge d'alumnat en aquest nivell de l'escala s'ajusta de manera decreixent a l'augment de la proporció d'immigrants en els centres. En el nivell superior, el nivell 6, hi ha un percentatge similar d'alumnat.

Gràfic 3.63. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

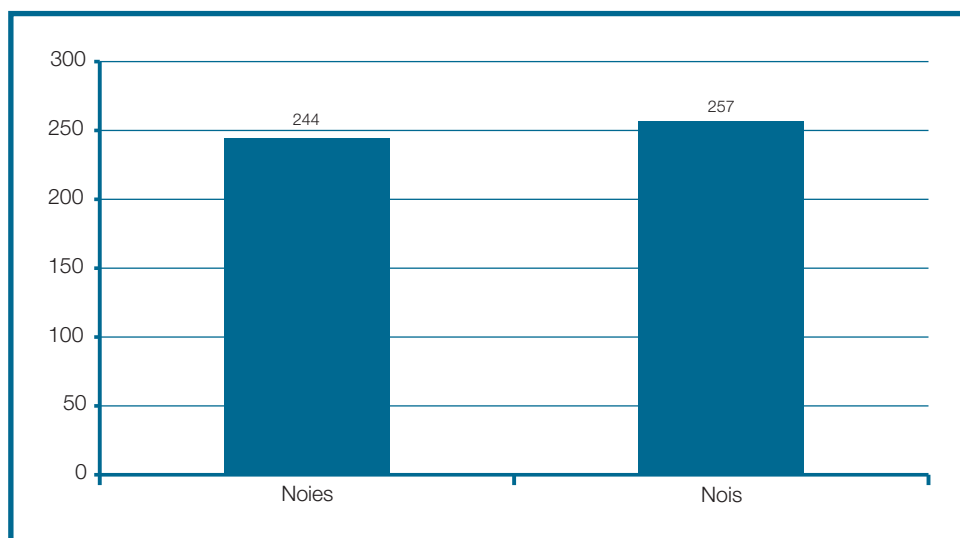

Sexe de l'alumnat

Els nois obtenen una puntuació de 257 punts i les noies de 244 punts. Hi ha una diferència significativa de 13 punts.

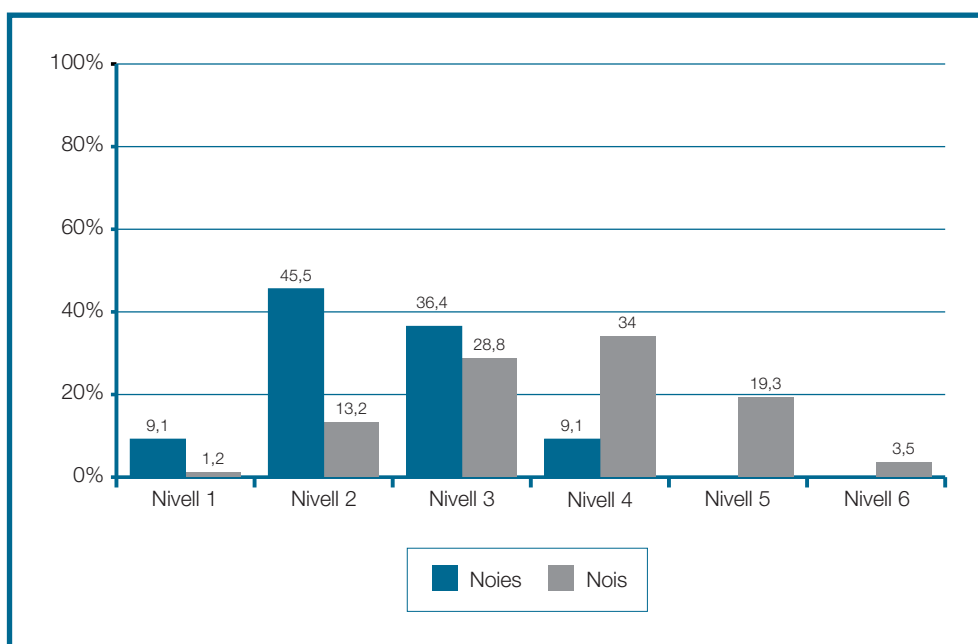
Els nois obtenen una puntuació de 257 punts i les noies de 244 punts. Hi ha una diferència significativa de 13 punts. Els nois se situen majoritàriament en un nivell 4 de l'escala de competència matemàtiques i les noies en un nivell 3.

Gràfic 3.64. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Com s'observa en el gràfic 3.65, els nois se situen majoritàriament en el nivell 4 i les noies en el nivell 3. És rellevant que cap noia no assoleixi els nivell 5 i 6 i també que hi hagi un percentatge elevat d'alumnes en el nivell 2.

Gràfic 3.65. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons el sexe de l'alumnat

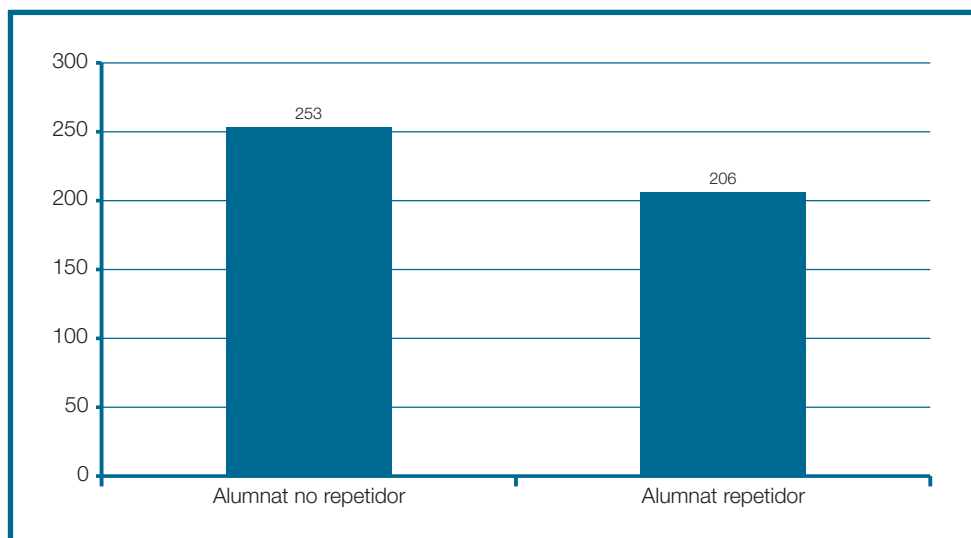

Alumnat repetidor

La puntuació mitjana de l'alumnat no repetidor és de 253 punts i la de l'alumnat repetidor és de 206. Per tant, hi ha una diferència de 47 punts que és estadísticament significativa.

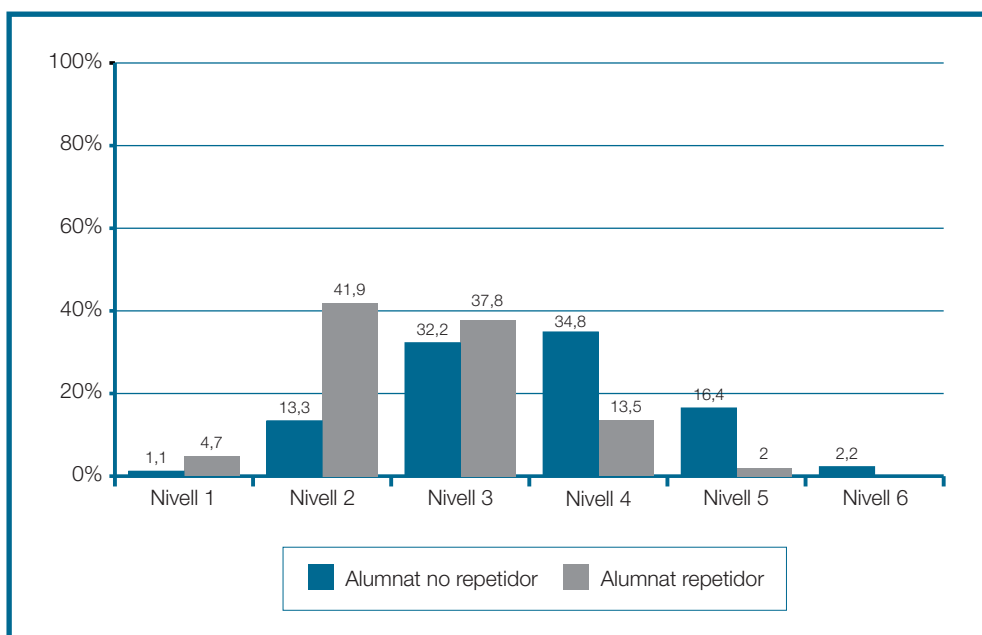
La puntuació mitjana de l'alumnat no repetidor és de 253 punts i la de l'alumnat repetidor és de 206. Per tant, hi ha una diferència de 47 punts que és estadísticament significativa. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.66. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

Com es veu en el gràfic següent, en els nivells 1, 2 i 3 el percentatge d'alumnat repetidor és superior al de no repetidor. En canvi, en els nivells 4, 5 i 6 el percentatge d'alumnat no repetidor augmenta (en aquest últim nivell no hi ha cap alumne/a repetidor/a).

Gràfic 3.67. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons si és repetidor o no

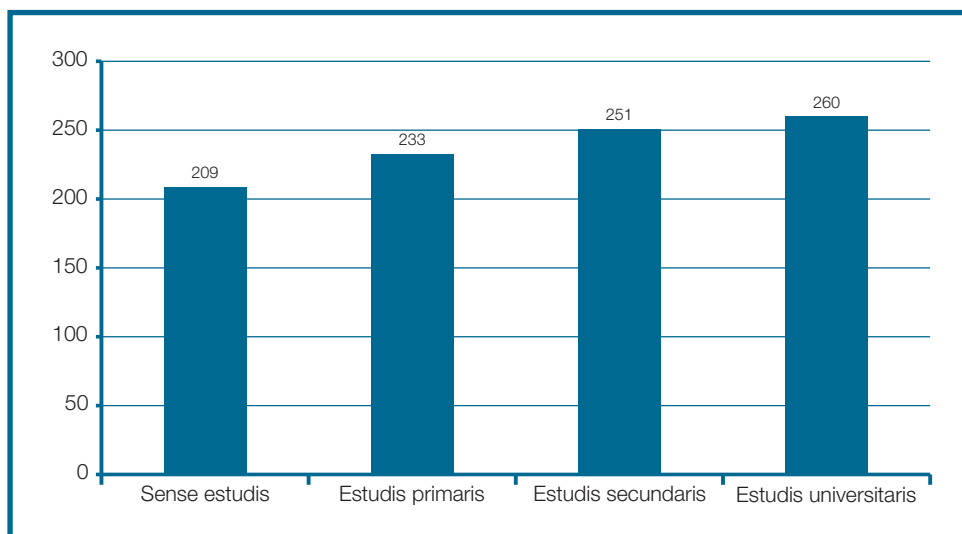
Nivell d'estudis familiar

Hi ha un increment de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el nivell d'estudis. Hi ha una diferència significativa de 51 punts entre l'alumnat que pertany d'un nivell d'estudis familiar molt baix i el que el té molt alt.

Seguint la tendència habitual, en matemàtiques també és rellevant la diferència de puntuació entre l'alumnat que prové d'una família amb estudis universitaris i el que prové d'una família sense estudis. Hi ha una diferència significativa de 51 punts entre l'alumnat que pertany d'un nivell d'estudis familiar molt baix i el que el té molt alt.

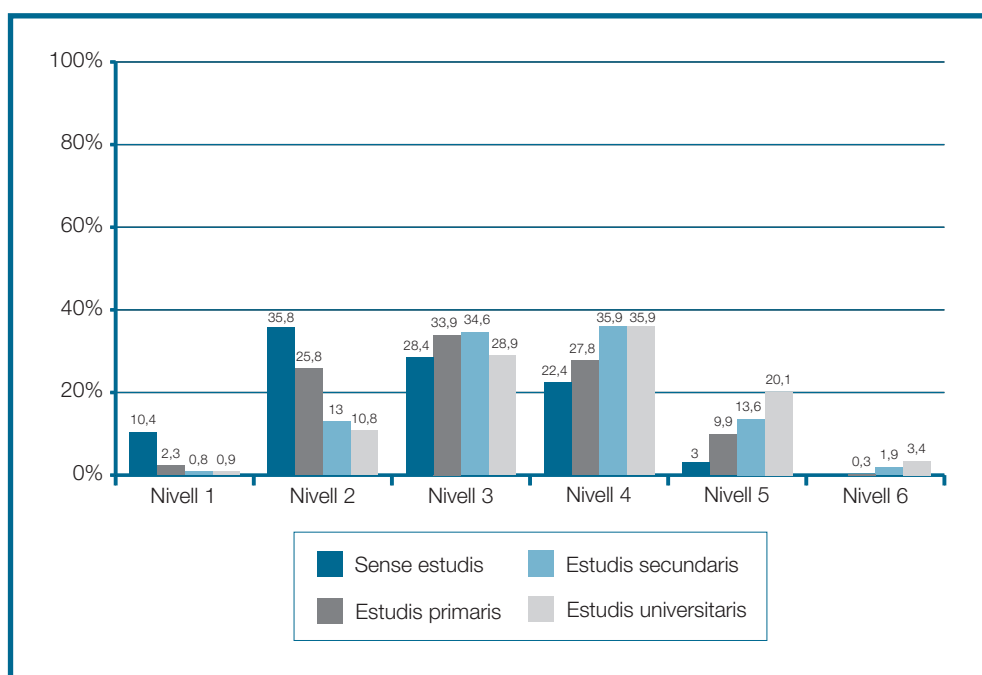
Com es pot observar en el gràfic, hi ha un increment de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el nivell d'estudis.

Gràfic 3.68. Puntuació mitjana en matemàtiques de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

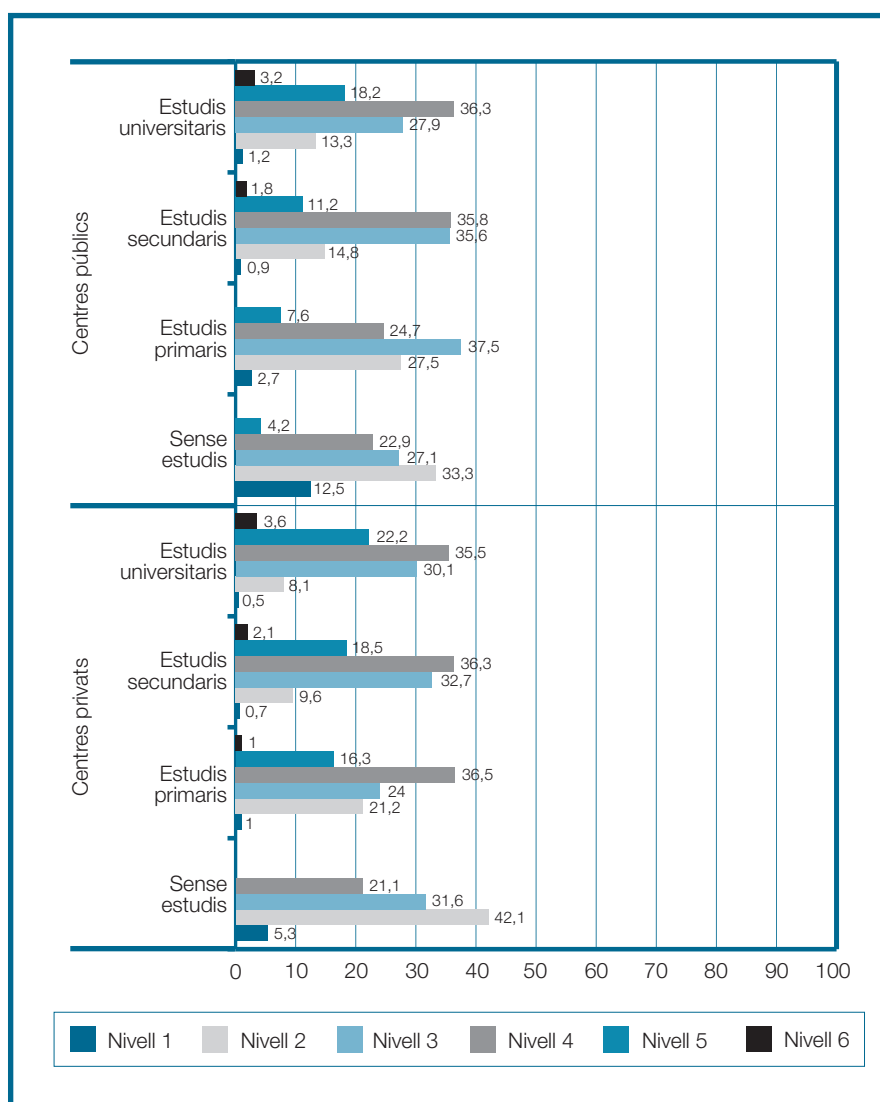
Si s'observa el gràfic de distribució per nivells segons el nivell d'estudis familiar (gràfic 3.69), es comprova que hi ha més alumnat en els nivells baixos que pertany al grup d'alumnat amb un nivell d'estudis familiar sense estudis que en els altres grups. Hi ha un increment en els nivells mitjans o més alts a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar.

Gràfic 3.69. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, es pot observar que el percentatge d'alumnat situat en el nivell 4 és similar en l'alumnat que té un nivell familiar d'estudis universitaris i secundaris, tant si està escolaritzat en centres públics (36,3% i 35,8%, respectivament) com en centres privats (35,5% i 36,3% respectivament). L'alumnat amb un nivell familiar d'estudis primaris obté més bon rendiment en els centres privats (el 36,5%, situat en el nivell 4) que no pas en els públics (el 37,5%, situat en el nivell 3). L'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis se situa majoritàriament en el nivell 2, i ho fa en 42,1% en els centres públics i un 33,3% en els privats.

Gràfic 3.70. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de matemàtiques segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisi de la variabilitat del rendiment en matemàtiques

La titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural de centre es desestimen en una primera anàlisi. El percentatge d'alumnat estranger del centre possiblement ja incorpora l'efecte d'aquestes dues variables. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'immigrants obtingui quasi la mateixa puntuació en matemàtiques que un/a altre/a d'un centre amb 0%-5% d'estrangers si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells més que la del segon.

Les variables que es tenen en compte respecte als centres educatius són la titularitat, el nivell socioeconòmic i cultural i el percentatge d'alumnat estranger. Quant a l'alumnat, les variables són el sexe, el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar. Les variables analitzades són les mateixes que en les altres àrees.

En una primera anàlisi del model, la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural de centre són desestimades d'un possible efecte significatiu sobre el rendiment de l'alumnat en matemàtiques ($p=0,355$ i $p=0,868$, respectivament). Si s'eliminen aquestes variables del model, resulta que la resta de factors sí que són significatius, amb un nivell $p=0,000$. Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula següent.

Taula 3.59. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Centres	Alumnat		
	Percentatge d'alumnat estranger	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
167 punts	6 punts	15 punts	41 punts	10 punts

* Rendiment en matemàtiques d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El model analitzat permet explicar un 40,8% de la variància en la puntuació obtinguda en matemàtiques.

Atès que el percentatge d'alumnat estranger té cinc valors possibles (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21%-50% i >50%), el sexe en té dos (noi i noia), el fet de ser repetidor/a són dos valors (sí i no) i el nivell d'estudis familiar conté quatre valors (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris), es poden definir (5x2x2x4) 80 perfils d'alumnes diferents. Com ja s'ha dit, per calcular el valor predit en el rendiment en matemàtiques en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, si l'alumne/a assisteix a un centre amb un percentatge d'alumnat estranger superior al 50%, se li sumen 6 punts a l'"intercept" (167 punts). Si el nivell d'estudis familiar correspon a no tenir estudis se li sumen 10 punts, però si el nivell d'estudis correspon als universitaris se li sumen 40 punts (10x4). A la taula 3.60 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.60. Valors predits de rendiment en matemàtiques per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat			Centres				
			Percentatge d'alumnat estranger				
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	>50%	21-50%	11-20%	6-10%	0-5%
Sí	Noi	Sense estudis	254	260	266	272	280
		Estudis primaris	264	270	276	282	290
		Estudis secundaris	274	280	286	292	300
		Estudis universitaris	284	290	296	302	310
	Noia	Sense estudis	239	245	251	257	263
		Estudis primaris	249	255	261	267	273
		Estudis secundaris	259	265	271	277	283
		Estudis universitaris	269	275	281	287	293
No	Noi	Sense estudis	295	301	307	313	319
		Estudis primaris	305	311	317	323	329
		Estudis secundaris	315	321	327	333	339
		Estudis universitaris	325	331	337	343	349
	Noia	Sense estudis	280	286	292	298	304
		Estudis primaris	290	296	302	308	314
		Estudis secundaris	300	306	316	318	324
		Estudis universitaris	310	316	326	328	334

Per exemple, si s'observa la puntuació en matemàtiques predita per a l'alumnat d'un mateix tipus de centre en percentatge d'alumnat estranger (més d'un 50%) i no repetidor, s'aprecia que l'alumnat d'un mateix sexe i amb un nivell d'estudis familiar alt (estudis universitaris) obté una puntuació semblant a la de l'alumnat de centres amb un 0%-5% d'estrangers i amb un nivell d'estudis familiars corresponent als primaris. Per tant, es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'immigrants obtingui quasi la mateixa puntuació en matemàtiques que un/a altre/a d'un centre amb 0%-5% d'estrangers si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells més que la del segon.

3.4.4. CONTEXT D'APRENTATGE DE LES MATEMÀTIQUES

Un 66,2% de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un bon nivell de matemàtiques, ja que un 12,5% declara que va molt bé i un 53,7% que va bé. Aquest percentatge es correspon amb la facilitat per entendre els continguts de matemàtiques, ja que el 65,4% declara que en té molta o força.

Un 56,1% de l'alumnat afirma que destina molt o força temps a estudiar matemàtiques. Un 92,2% de l'alumnat considera que la seva família concedeix molta o força importància a aprendre matemàtiques.

El treball en grup és l'hàbit de treball més valorat, ja que hi ha un 71,8% de l'alumnat que considera que sempre (40,8%) o sovint (31,1%) és bo treballar en grup.

El 48,9% de l'alumnat afirma que treballa força o moltes vegades amb el llibre de text. El 44,4% declara que usa força o moltes vegades materials variats.

Quan es comença un nou tema a la classe de matemàtiques, l'activitat prioritària és presentar-ne una visió general, cosa que fa el professorat. El 68,1% de l'alumnat diu que així es fa força o moltes vegades. L'activitat menys utilitzada en començar un tema nou és el treball en grups petits, ja que només l'11% de l'alumnat declara que ho posa en pràctica força o moltes vegades.

Un 40% de l'alumnat considera que mai o poques vegades va a la sala d'informàtica i un 26,4% que sí que hi va força o moltes vegades. El 37,6% de l'alumnat fa força o moltes vegades esquemes, mapes conceptuals o resums.

Els temes treballats força o moltes vegades són múltiples i divisors (un 88,2%), fraccions (un 86,6%), nombres decimals i les seves operacions (un 84,1%), operacions amb fraccions com ara sumes, restes, productes i divisions (un 83,9%). Els temes menys treballats són la probabilitat i atzar (un 33,9%), els plànols i mapes (un 37,3%) i els poliedres i cossos de revolució (un 29,8%).

Els temes que menys agraden són els poliedres i cossos de revolució (només un 30,3% declara que li agraden força o molt), fer mapes i plànols (43,5%) i resoldre problemes que impliquin pensar molt (43,6%).

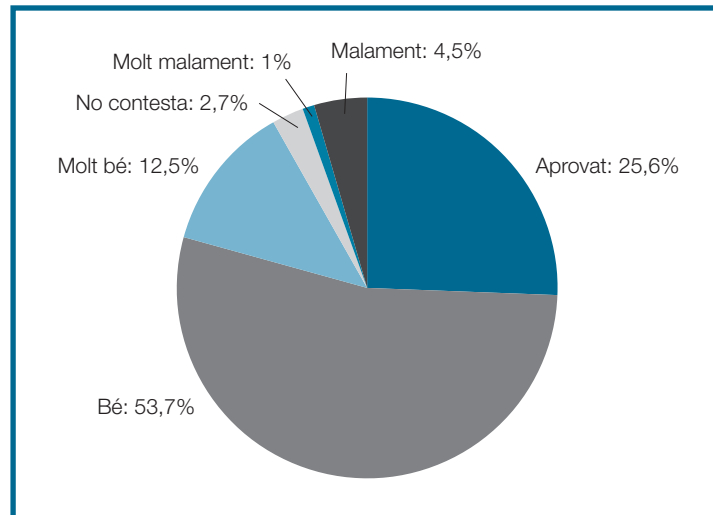
El 47,8% de l'alumnat considera que la prova d'avaluació de sisè d'educació primària de matemàtiques és difícil o molt difícil, mentre que el 43,1% la considera senzilla o molt senzilla.

S'analitzen en aquest apartat els resultats del breu qüestionari sobre aspectes relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge de les matemàtiques que hi ha al final dels quaderns de les proves de matemàtiques. Les preguntes fan referència a l'autoavaluació en el coneixement matemàtiques, a la valoració que fa l'alumnat de les matemàtiques, als hàbits de treball i als aspectes relacionats amb el procés d'ensenyament i aprenentatge. Finalment, hi ha preguntes per valorar la prova de matemàtiques de l'avaluació de sisè d'educació primària.

Autoavaluació

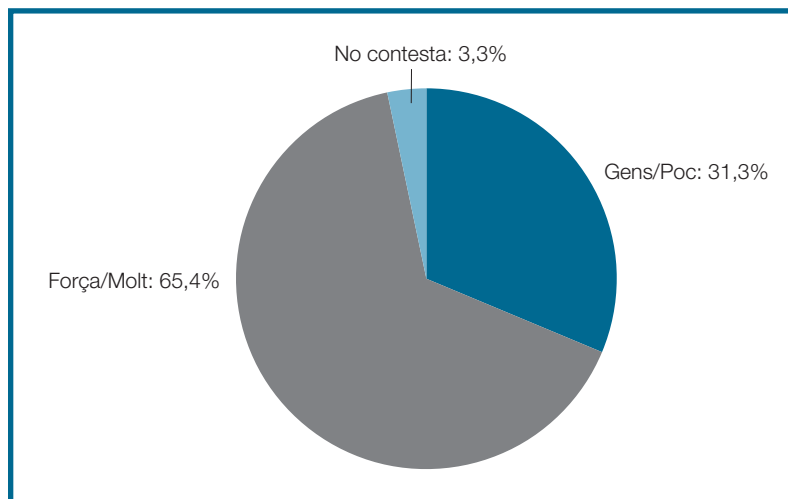
Un 66,2% de l'alumnat afirma que va molt bé (un 12,5%) o bé (un 53,7%) en l'àrea de matemàtiques. Un 25,6% de l'alumnat es qualifica amb un aprovat i un 5,5% considera que va molt malament (un 1%) o malament (4,5%) en l'àrea.

Gràfic 3.71. Autoavaluació de l'alumnat en matemàtiques. Com vas en matemàtiques? Percentatges

Un 65,4% de l'alumnat afirma que té molta o força facilitat per entendre els continguts de matemàtiques. En canvi, un 31,3% considera que en té poca o gens.

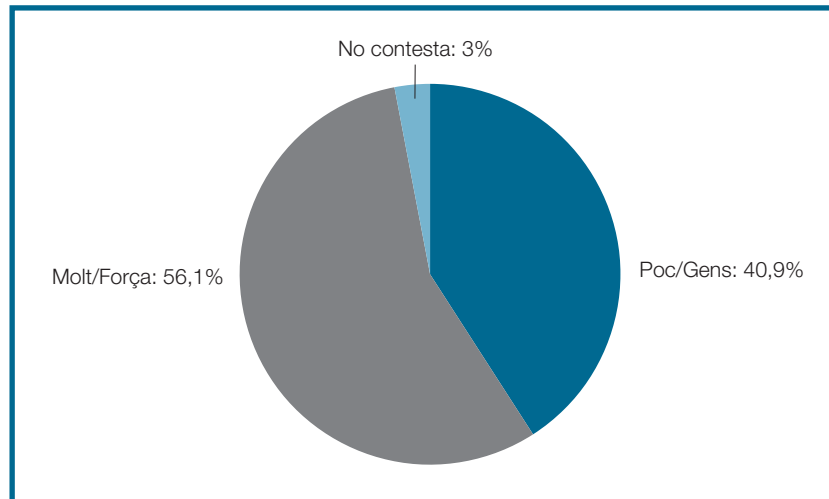
Gràfic 3.72. Autoavaluació de l'alumnat en matemàtiques. Tens facilitat per entendre els continguts d'aquesta àrea? Percentatges

Valoració de les matemàtiques

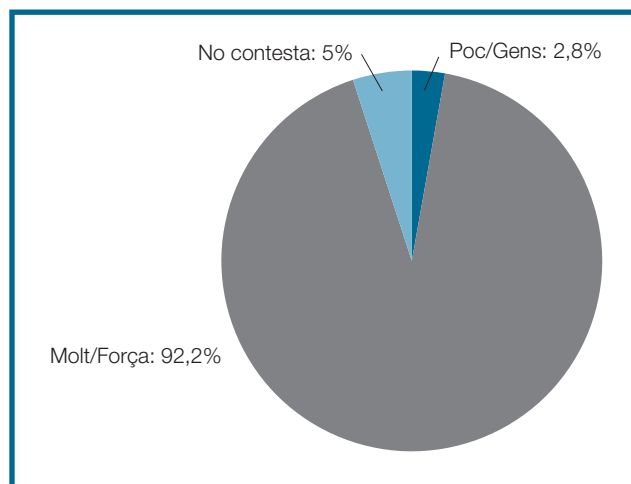
Un 56,1% de l'alumnat afirma que destina molt o força temps a estudiar matemàtiques. I un 40,9% considera que hi dedica poc temps o gens.

Gràfic 3.73. Valoració de les matemàtiques. Quant temps dediques a estudiar matemàtiques? Percentatges

Un 92,2% de l'alumnat considera que la seva família concedeix molta o força importància a aprendre matemàtiques, mentre que només el 2,8% afirma que la seva família li atorga poca importància o gens.

Gràfic 3.74. Valoració de les matemàtiques. Quina importància dóna la teva família al fet que aprenguis matemàtiques? Percentatges

Hàbits de treball

L'alumnat no es decanta majoritàriament per cap aspecte dels que se li plantegen sobre els hàbits de treball a classe de matemàtiques. El percentatge més elevat és el 59,2% d'alumnat que afirma que sempre considera que és important escoltar el que cadascun dels companys del grup diu sobre un problema plantejat. Hi ha un 24,8% que considera que sovint és important escoltar els companys i companyes.

Un 40,8% de l'alumnat creu que sempre és bo treballar en grup i un 31,1% que ho és sovint, ja que s'és més per pensar i donar idees. Un 16,2% afirma que ho és poques vegades.

Hi ha un 32,6% de l'alumnat que sempre està d'acord que comentar coses amb els altres el fa sentir segur, mentre que un 32,1% diu que hi està d'acord sovint.

Pel que fa al treball individual, el 26,9% el prefereix sempre, el 34,5% el prefereix sovint i un 25,3%, poques vegades.

Taula 3.61. Hàbits de treball a classe de matemàtiques. Estàs d'acord amb les afirmacions següents?
Percentatges

	No contesta	Mai	Poques vegades	Sovint	Sempre
Com millor em surten els exercicis és treballant en solitari	7%	6,3%	25,3%	34,5%	26,9%
És bo treballar en grup, som més a pensar i a donar idees	7,1%	4,7%	16,2%	31,1%	40,8%
Explicar als altres el que se m'acut m'ajuda a sentir-me segur/a i confiar en mi mateix/a	7,5%	8,2%	19,7%	32,1%	32,6%
És molt important saber escoltar el que cadascun dels companys del grup digui sobre un problema plantejat	7,5%	1,6%	6,8%	24,8%	59,2%

Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge

Un 82,2% de l'alumnat valora que moltes o força vegades té exercicis per fer a casa mentre que el 90,4% considera que els exercicis de casa es corregeixen a la classe.

Un 90,1% afirma que moltes o força vegades fa controls sobre el que aprèn i un 81,2% que el professor/a té en compte el seu treball diari a l'hora de l'avaluació moltes o força vegades.

En els altres aspectes l'alumnat no es decanta tan unànimement per una resposta. El 31,2% de l'alumnat declara que moltes o força vegades treballa en grup i mostra a la classe el resultat del seu treball.

El material didàctic utilitzat a l'aula és divers, ja que el 48,9% de l'alumnat afirma que treballa força o moltes vegades amb el llibre de text i un 26,2% que ho fa algunes vegades. L'ús de materials variats és molt habitual per al 44,4% de l'alumnat, mentre que un 34,5% diu que n'utilitza algunes vegades. Un 42,8% de l'alumnat aprèn moltes o força vegades a interpretar i analitzar gràfiques, mapes, plànols, dibuixos, etc., mentre que un 32,7% declara que ho fa algunes vegades.

Taula 3.62. Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge. Dinàmica de treball en l'àrea de matemàtiques. Percentatges

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
El professor/a ens mana exercicis a casa	4,4%	1,3%	12%	82,2%
Els exercicis de casa es corregeixen a classe	4,7%	1,5%	3,4%	90,4%
Treballem en grup i mostrem a la resta de la classe el resultat del nostre treball	5,8%	29,8%	33,2%	31,2%
Només treballem amb el llibre de text	6,1%	18,7%	26,2%	48,9%
Fem controls sobre el que hem après	5,2%	1,1%	3,7%	90,1%
Per a la avaluació, la professora o professor tan sols té en compte la nota dels controls	7,6%	38,9%	26,4%	27,2%
Per a l'avaluació, la professora o professor té en compte el treball diari	6,8%	3,1%	8,9%	81,2%
Aprenem a interpretar i analitzar gràfiques, mapes, plànols, dibuixos...	6,8%	17,6%	32,7%	42,8%
Treballem amb materials variats	6,7%	14,3%	34,5%	44,4%

Quan es comença un nou tema a la classe de matemàtiques, l'activitat prioritària és presentar-ne una visió general, cosa que fa el professorat. El 68,1% de l'alumnat diu que així es fa força o moltes vegades. La realització d'activitats individuals del llibre ve en segon lloc, ja que el 62,6% de l'alumnat declara que ho fa moltes o força vegades. En tercer lloc, l'activitat que es fa moltes o força vegades és que el professorat pregunta a l'alumnat què en sap, del tema nou: així ho declara un 54,9% de l'alumnat.

L'activitat menys utilitzada en començar un tema nou és el treball en grups petits, ja que només l'11% de l'alumnat declara que ho posa en pràctica força o moltes vegades, mentre que el 58,9% diu que no ho fa mai (o poques vegades).

Taula 3.63. Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge. Dinàmica de la presentació dels temes en l'àrea de matemàtiques. Percentatges

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
En començar un nou tema, fem activitats en grups petits	6,2%	58,9%	23,9%	11%
En començar un nou tema, el/la professor/a ens pregunta què en sabem	7,2%	10%	27,9%	54,9%
En començar un nou tema, el/la professor/a ens dóna una visió general del tema	7,5%	6,6%	17,7%	68,1%
En començar un nou tema, fem activitats individuals del llibre	7,1%	9,1%	21,3%	62,6%

De les pràctiques proposades a l'alumnat, un 65,4% respon que força o moltes vegades el professorat amplia els continguts dels temes amb explicacions. Un 61,1% també declara que mai o poques vegades el professorat utilitza diapositives, transparències, etc. per fer les explicacions.

En d'altres pràctiques hi ha discrepància en les respostes de l'alumnat. Com es pot veure a la taula 3.64, un 40% de l'alumnat considera que mai o poques vegades va a la sala d'informàtica i un 26,4% que sí que hi va força o moltes vegades. Els percentatges d'alumnat que declara que fa esquemes, mapes conceptuals o resums són força discordants també: hi ha un 27,8% que diu que no en fa mai (o poques vegades), un 28,1% que en fa algunes vegades i el 37,6% que en fa força o moltes vegades.

El percentatge d'alumnat que declara que fa treballs d'ampliació o petites investigacions més elevat és el 34,5% que afirma que en fa algunes vegades.

Taula 3.64. Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge. Dinàmica de classe en l'àrea de matemàtiques. Percentatges

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
El professor o professora amplia els continguts dels temes amb explicacions	6,8%	5,6%	22,2%	65,4%
De tant en tant anem a la sala d'informàtica per a practicar	6,5%	40%	27,1%	26,4%
Fem esquemes, mapes conceptuals o resums	6,5%	27,8%	28,1%	37,6%
Fem mapes, plànols i gràfiques	6,9%	25,3%	36,6%	31,1%
Fem treballs d'ampliació o petites investigacions	7,6%	29,4%	34,5%	28,5%
A les explicacions de classe s'utilitzen diapositives, transparències, etc.	6,8%	61,1%	18,5%	13,5%

Dels temes treballats a matemàtiques (taula 3.65), l'alumnat declara haver treballat força o moltes vegades múltiples i divisors (un 88,2%), fraccions (un 86,6%), nombres decimals i les seves operacions (un 84,1%), operacions amb fraccions com ara sumes, restes, productes i divisions (un 83,9%), operacions amb nombres naturals (un 79,8%), longituds i superfícies (un 72,4%), potències i arrels quadrades (un 72,1%) i polígons, càlcul de l'àrea i el perímetre (un 68,1%). D'altres temes no tan treballats són la circumferència i el cercle (un 59,1%), la probabilitat i atzar (un 33,9%), els plànols i mapes (un 37,3%) i els políedres i cossos de revolució (un 29,8%).

Taula 3.65. Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge. Temes que has treballat a l'àrea de matemàtiques. Percentatges

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
Operacions amb nombres naturals	4%	2,1%	14%	79,8%
Múltiples i divisors	3,4%	0,8%	7%	88,2%
Potències i arrels quadrades	3,7%	4,1%	20,2%	72,1%
Nombres decimals i les seves operacions	3,9%	1,1%	10,8%	84,1%
Angles i la seva mesura: graus, minuts i segons	4,1%	6,7%	20,7%	68,4%
Fraccions	4%	1,1%	8,3%	86,6%
Operacions amb fraccions: suma, resta, producte i divisió	4,4%	2%	9,7%	83,9%
Percentatges	5,5%	12,4%	24%	58,2%
Longituds i superfícies: les seves unitats de mesura	5,1%	5,1%	17,4%	72,4%
Polígons, càlcul de l'àrea i el perímetre	4,7%	8,7%	18,5%	68,1%
Circumferència i cercle	5,2%	13,2%	22,5%	59,1%
Probabilitat i atzar	7,4%	34%	24,7%	33,9%
Políedres i cossos de revolució	7,7%	39,4%	23,1%	29,8%
Plànols i mapes	6,3%	29,2%	27,2%	37,3%

Quan es pregunta a l'alumnat si els temes treballats a l'àrea de matemàtiques li agraden o no, el percentatge de respostes en el bloc de força o molt oscil·la entre el 50 i el 60%. Els temes que menys agraden són els políedres i cossos de revolució (només un 30,3% declara que li agraden força o molt), fer mapes i plànols (43,5%) i resoldre problemes que impliquin pensar molt (43,6%).

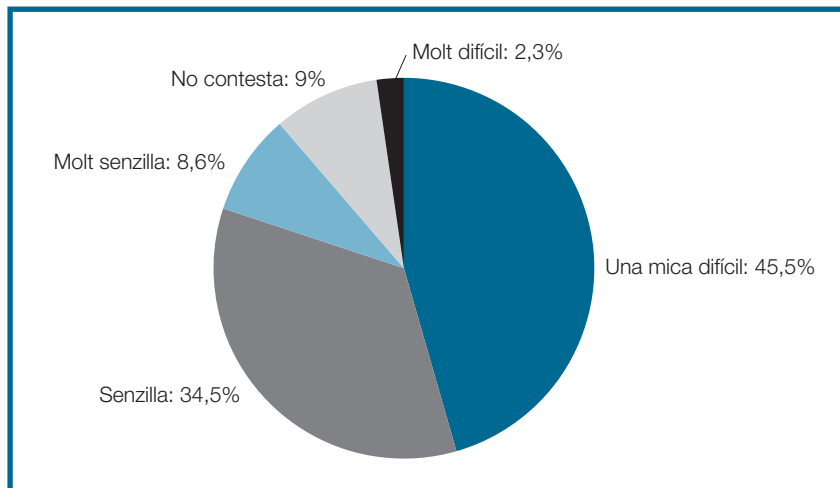
Taula 3.66. Aspectes del procés d'ensenyament i aprenentatge. T'agraden els temes que has treballat a l'àrea de matemàtiques? Percentatges

	No contesta	Gens	Una mica	Força/Molt
Operacions amb nombres naturals	7,8%	7,6%	25%	59,6%
Múltiples i divisors	7,6%	8,4%	23,3%	60,7%
Potències i arrels quadrades	8,6%	10,9%	22,1%	58,5%
Nombres decimals i les seves operacions	8,5%	10,5%	24,1%	56,9%
Angles i la seva mesura: graus, minuts i segons	8,1%	14,2%	26%	51,6%
Fraccions	7,9%	6,7%	16,9%	68,5%
Operacions amb fraccions: suma, resta, producte i divisió	8,1%	7,8%	17,7%	66,4%
Percentatges	10,6%	16,2%	25%	48,2%
Longituds i superfícies: les seves unitats de mesura	9,4%	14,6%	26,5%	49,5%
Polígons, càlcul de l'àrea i el perímetre	9%	16,2%	26,9%	47,9%
Circumferència i cercle	10,2%	14,7%	24,2%	50,9%
Probabilitat i atzar	13,9%	19,8%	18,9%	47,4%
Políedres i cossos de revolució	14,1%	27,3%	28,3%	30,3%
Plànols i mapes	12,2%	21,7%	22,6%	43,5%
Fer concursos de càlcul mental	9,3%	13,8%	14,8%	62,2%
Anar a l'aula d'ordinadors	12,5%	9,1%	8,7%	69,6%
Fer problemes de "pensar molt"	0,9%	23,3%	24,1%	43,6%

Valoració de la prova d'avaluació de matemàtiques

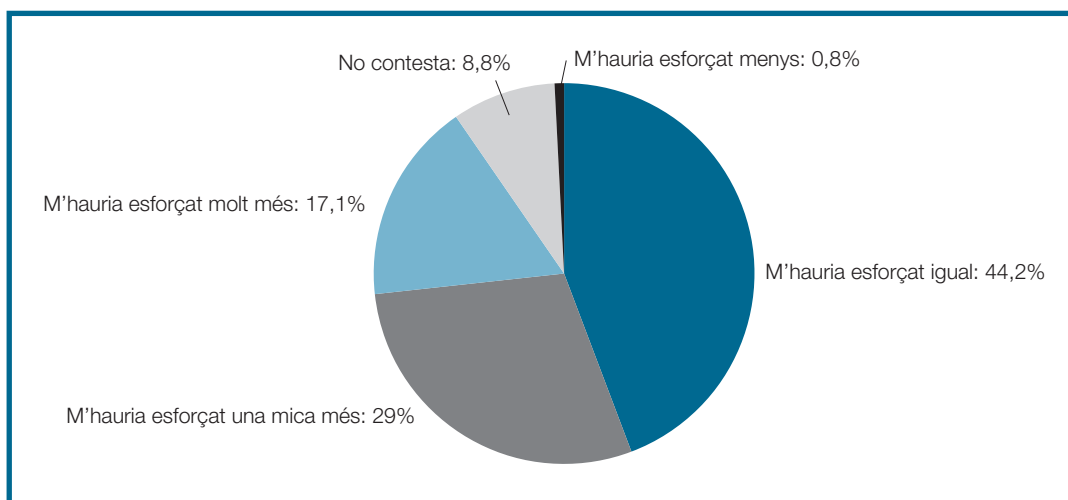
Pel que fa a la prova d'avaluació de matemàtiques, un 45,5% de l'alumnat considera que és una mica difícil, un 43,1% que és molt senzilla (8,6%) o senzilla (34,5%) i un 2,3% que és molt difícil.

Gràfic 3.75. Valoració de la prova d'avaluació de matemàtiques. Nivell de dificultat de la prova de matemàtiques. Percentatges

Un 44,2% de l'alumnat declara que s'hauria esforçat igual quan ha fet la prova que si hagués comptat per a la nota de matemàtiques, un 29% s'hi hauria esforçat una mica més i un 17,1% s'hi hauria esforçat molt més.

Gràfic 3.76. Valoració de la prova d'avaluació de matemàtiques. Si els resultats de la prova comptessin per a la nota de matemàtiques... Percentatges

3.5. Coneixement del medi social i natural

3.5.1. RESULTATS GLOBAIS EN PERCENTATGES

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en coneixement del medi social i natural obtinguda per l'alumnat de sisè de primària és d'un 64,1%.

De les quatre habilitats avaluades, el percentatge més alt d'encerts correspon a l'anàlisi (67,9%), seguida de la comprensió (64,3%) i el coneixement (61,3%) i l'aplicació (un 61,2%).

La puntuació mitjana global en percentatge d'encerts en coneixement del medi social i natural obtinguda per l'alumnat de sisè de primària és d'un 64,1%. Per blocs de contingut, el percentatge mitjà d'encerts més elevat es dona en els materials i les seves propietats (un 70,8%), canvis i paisatges històrics (un 68,6%), el paisatge (un 68,5%), els éssers vius (un 68,5%), màquines i aparells (un 68,4). El percentatge mitjà d'encerts més baix es dona en l'apartat de l'ésser humà i la salut (53,8%).

Taula 3.67. Resultats globals en coneixement del medi social i natural

	Percentatge mitjà d'encerts
Global	64,1%
L'ésser humà i la salut	53,8%
El paisatge	68,5%
El medi físic	61,8%
Els éssers vius	68,5%
Els materials i les seves propietats	70,8%
Població activitats humanes	69,6%
Màquines i aparells	68,4%
Organització social	59,3%
Mitjans de comunicació transport	63,5%
Canvis i paisatges històrics	68,6%

Habilitats

De les quatre habilitats que s'avaluen en el coneixement del medi social i natural, l'alumnat obté un percentatge mitjà d'encerts similar en coneixement (un 61,3%) i aplicació (un 61,2%) i lleugerament més elevat en comprensió (64,3%) i anàlisi (67,9%).

Taula 3.68. Resultats en coneixement del medi social i natural segons les habilitats

	Percentatges d'encerts
Coneixement	61,3%
Comprensió	64,3%
Aplicació	61,2%
Anàlisi	67,9%

3.5.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

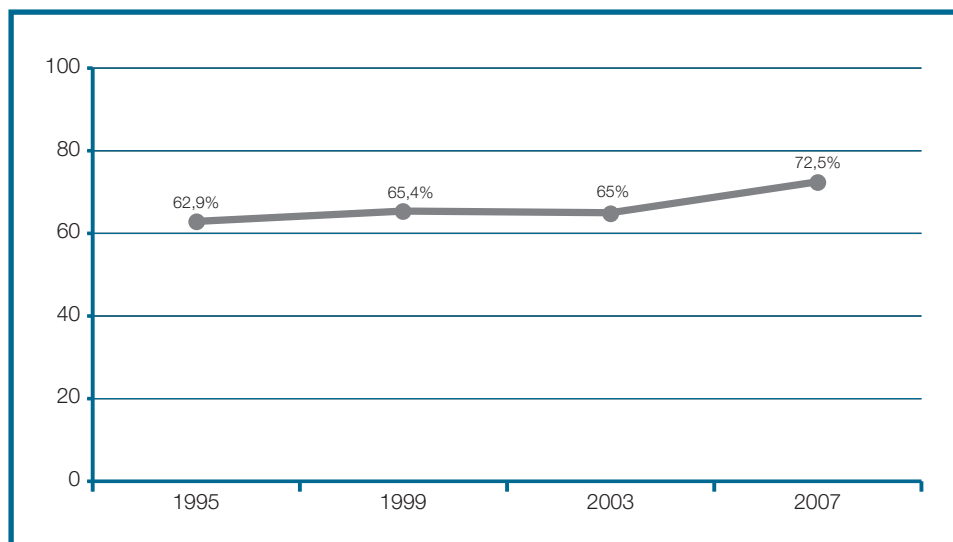
La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge és que en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària el percentatge d'encerts en coneixement del medi social i natural ha anat augmentant de manera progressiva.

Com ja s'ha dit, les dades que s'exposen en aquest apartat corresponen a les mitjanes d'encert de només els *ítems comuns o d'ancoratge* en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària. Cal tenir en compte que per això els resultats que es presenten s'han de considerar només com una tendència.

Taula 3.69. Resultats globals en coneixement del medi social i natural en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

Ítems d'ancoratge	1995	1999	2003	2007
	62,9%	65,4%	65%	72,5%

Gràfic 3.77. Resultats globals en coneixement del medi social i natural en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.5.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.5.3.1. Resultats globals

En una escala de sis nivells de competència, la majoria d'alumnat se situa en el nivell 3 (31%) i el nivell 4 (37%) en coneixement del medi social i natural. Per sota hi ha, doncs, el 47% de l'alumnat i per sobre (nivells 5 i 6) el 16%.

L'escala de competència en coneixement del medi social i natural s'ha fixat en 6 nivells. Un 47% de l'alumnat se situa en els nivells 1, 2 i 3. En el nivell 4 hi ha situat un 37% de l'alumnat. En el nivell 5 hi ha un 14% de l'alumnat i en el nivell 6, que és el més alt, només n'hi ha un 2%.

Taula 3.70. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala en coneixement del medi social i natural

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
3%	3%	Nivell 1 (150)	L'ésser humà i la salut • Comprendre un text divulgatiu sobre recursos per a persones discapacitades. • Reconèixer parts del cos humà. Els éssers vius • Ordenar el cicle de metamorfosi d'un animal amb el suport d'imatges. Paisatge i medi físic • Orientar-se en un plànol utilitzant els punts cardinals. • Conèixer la finalitat d'instruments meteorològics bàsics. • Reconèixer fenòmens naturals amb el suport d'imatges. Els materials i les seves propietats • Reconèixer propietats dels líquids. Població i activitats humanes • Interpretar gràfics simples de població i d'alguns sectors de producció. • Reconèixer, entre diferents propostes, les causes dels moviments migratoris actuals. • Comprendre la relació entre indústria i matèries primeres. • Identificar un sistema simple d'organitzar el treball en una empresa. Mitjans de comunicació i transport • Interpretar dades senzilles d'una taula referida a mitjans de transport.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
13%	16%	Nivell 2 (200)	A més de les competències del nivell anterior L'ésser humà i la salut • Reconèixer els òrgans d'un aparell humà. • Relacionar moviments involuntaris i actes reflexos. • Deduir els efectes nocius de determinades conductes. Els éssers vius • Conèixer els òrgans reproductors d'una flor. Paisatge i medi físic • Orientar-se i traçar un itinerari en un mapa. • Reconèixer fenòmens naturals complexos amb el suport d'imatges. • Interpretar gràfics de barres amb coneixements geogràfics previs. • Relacionar la forma esfèrica de la terra amb el moviment i l'espai. Els materials i les seves propietats • Reconèixer la procedència de matèries d'ús quotidià. • Reconèixer els estats físics de l'aigua. Població i activitats humanes • Interpretar un gràfic de barres amb dades diverses de població. • Identificar la definició d'un concepte a partir d'un text informatiu. Màquines i aparells • Comprendre l'ús d'aparells d'ús quotidià. • Reconèixer fonts d'energia. • Reconèixer el funcionament d'un engranatge. Organització social • Conèixer conceptes senzills. • Deduir, a partir de la lectura de textos legals, els fonaments de la societat democràtica. Mitjans de comunicació i transport • Identificar els problemes de transport en la societat actual. Canvis i paisatges històrics • Reconèixer conceptes històrics de diferents èpoques amb el suport d'imatges. • Relacionar la correspondència entre anys i segles.

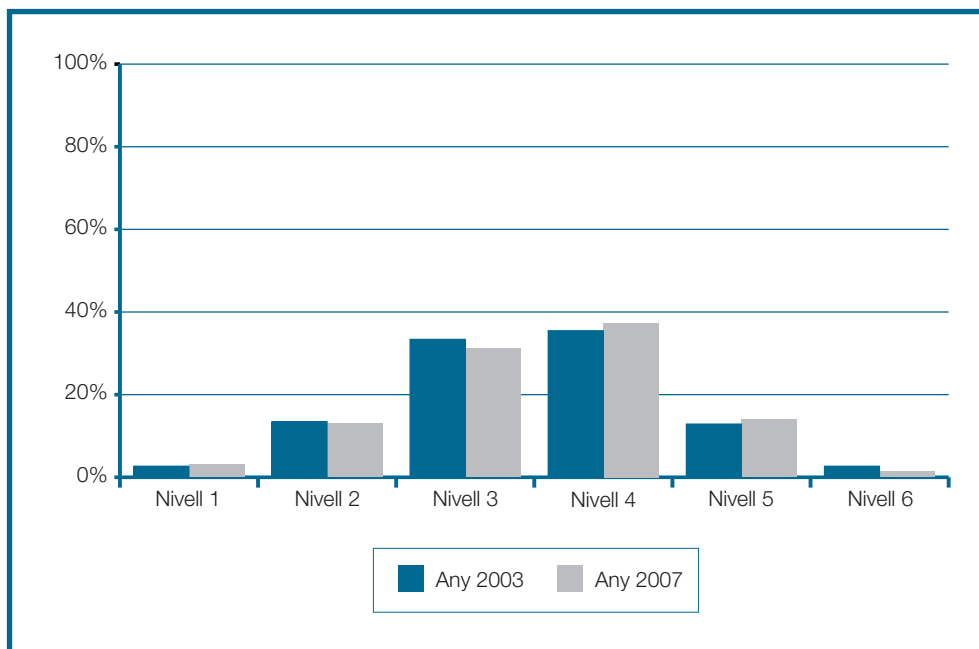
Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
31%	47%	Nivell 3 (250)	A més de les competències del nivell anterior L'ésser humà i la salut • Reconèixer les funcions d'un aparell humà. Els éssers vius • Conèixer la classificació dels grups d'animals. • Reconèixer les cadenes alimentàries que es donen a la natura amb el suport d'imatges. Paisatge i medi físic • Reconèixer característiques de zones climàtiques properes. • Reconèixer actuacions humanes que influeixen en el medi ambient. • Conèixer el desenvolupament cronològic de fenòmens naturals amb el suport d'imatges. • Conèixer límits geogràfics molt genèrics. • Identificar accidents geogràfics mitjançant una imatge. • Identificar informació de geografia física en un text informatiu. • Relacionar el moviment de la terra amb el pas del temps. Els materials i les seves propietats • Conèixer factors externs que actuen sobre els materials. Població i activitats humanes • Interpretar gràfics de població i d'alguns sectors de producció i extreure'n conclusions. • Conèixer aspectes dels sectors productius plantejats de manera general. • Identificar un sistema de producció. Organització social • Conèixer el sentit general de textos legals fonamentals en una societat democràtica. • Aplicar normes de convivència en el marc escolar. Canvis i paisatges històrics • Reconèixer informació extreta de fonts històriques sobre el món antic.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
37%	84%	Nivell 4 (300)	A més de les competències del nivell anterior L'ésser humà i la salut • Deduir els efectes nocius de determinats hàbits o actituds en la salut. • Identificar les funcions d'un aparell del cos humà a partir de les dades d'una taula. Els éssers vius • Conèixer les cadenes alimentàries que es donen a la natura. • Conèixer la funció que exerceixen alguns animals en l'entorn. Paisatge i medi físic • Orientar-se en un plànol utilitzant els punts cardinals. • Relacionar aspectes geogràfics amb característiques de zones climàtiques properes. • Deduir com les actuacions humanes influeixen en la conservació dels recursos naturals. Població i activitats humanes • Conèixer conceptes bàsics referits a activitats humanes. • Comprendre conceptes bàsics referits a activitats humanes a partir de la lectura d'un text. • Conèixer aspectes dels sectors productius a partir de la lectura d'un text o d'un plantejament de certa complexitat. Màquines i aparells • Conèixer conceptes elèctrics bàsics. Organització social • Conèixer els fonaments legals d'una societat democràtica. Mitjans de comunicació i transport • Interpretar dades d'un gràfic referit a mitjans de comunicació i treure'n conclusions. • Explicar els efectes de les infraestructures viàries en el paisatge. Canvis i paisatges històrics • Conèixer conceptes històrics del segle XIX. • Deduir situacions històriques del segle XIX a partir de la lectura d'un text. • Situar una data en una línia de temps. • Comprendre el sentit general d'un text informatiu sobre l'inici de l'Edat Moderna. • Analitzar, a partir dels coneixements previs, un esquema històric.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
14%	98%	Nivell 5 (350)	A més de les competències del nivell anterior L'ésser humà i la salut • Reconèixer amb precisió els òrgans de l'aparell humà i les seves funcions a partir de la lectura d'un text. • Identificar elements amb funcions contaminants per al cos humà. • Conèixer conceptes bàsics de la reproducció. Els éssers vius • Conèixer conceptes bàsics de les característiques dels animals i del seu hàbitat. Paisatge i medi físic • Deduir conceptes sobre recursos naturals i el seu ús a partir de la lectura d'un text. • Interpretar un mapa i treure'n conclusions utilitzant els punts cardinals. Els materials i les seves propietats • Deduir els canvis d'estat de la matèria. Màquines i aparells • Aplicar el moviment d'un aparell. • Conèixer la transformació energètica produïda per màquines. • Conèixer un tipus de màquines utilitzades a l'antiguitat. Mitjans de comunicació i transport • Elaborar un gràfic de barres a partir de les dades d'una taula sobre mitjans de comunicació. Canvis i paisatges històrics • Identificar fets culturals del segle XX. • Identificar grans artistes de diferents èpoques.
2%	100%	Nivell 6 (400)	A més de les competències del nivell anterior Paisatge i medi físic • Relacionar diversos tipus de vegetació amb un clima determinat. Els materials i les seves propietats • Conèixer la transformació d'una matèria a partir d'un canvi químic. Màquines i aparells • Reconèixer màquines utilitzades per al transport o la indústria al segle XIX. Mitjans de comunicació i transport • Conèixer alguns signes de circulació. Organització social • Conèixer els països de la Unió Europea. • Conèixer alguns dels serveis municipals.

El gràfic 3.78 mostra la distribució de l'alumnat per nivells en l'escala de competència en l'avaluació de l'any 2007 i en la del 2003. Com es pot veure, en l'avaluació del 2007 els nivells 4 i 5 tenen més percentatge d'alumnat, mentre que els nivells 2 i 6 en tenen menys.

Gràfic 3.78. Percentatge d'alumnat en els nivells de competència en coneixement del medi social i natural en les avaluacions d'educació primària 2003 i 2007

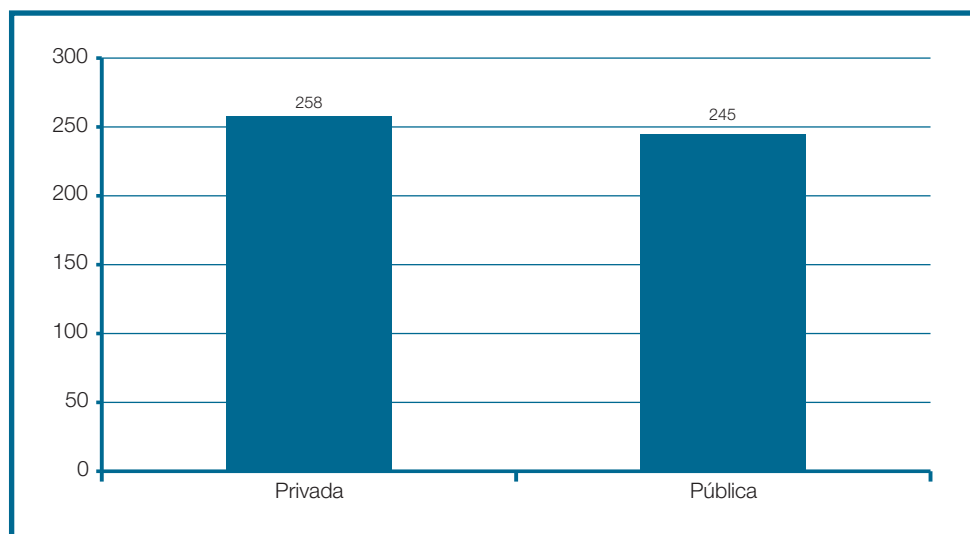
3.5.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies

Titularitat dels centres

L'alumnat de centres públics obté una puntuació mitjana de 245 punts i el de centres privats de 258 punts. La diferència de 13 punts és significativa.

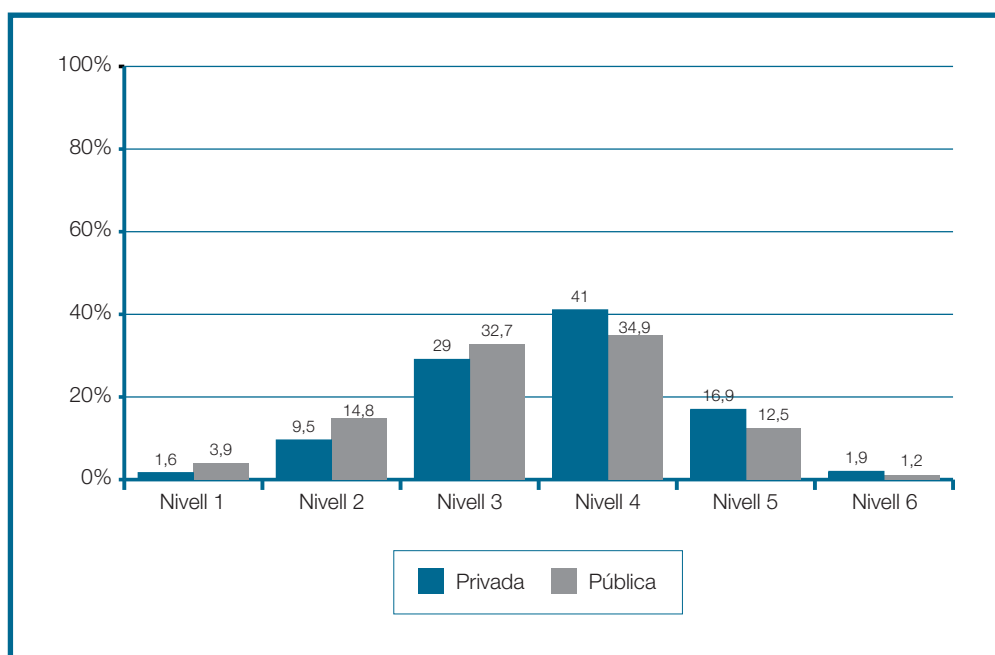
L'alumnat de centres públics obté una puntuació mitjana de 245 punts i el de centres privats de 258 punts. La diferència de 13 punts entre les dues mitjanes és significativa.

Gràfic 3.79. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat de sisè d'educació primària segons la titularitat del centre

Com es pot veure en el gràfic 3.80, la majoria de l'alumnat, tant de centres públics com de privats, es distribueix entre els nivells 3 i 4. Hi ha poc alumnat en els nivells inferior i superior. En el nivell inferior, però, el percentatge d'alumnat de centres públics és el doble que el de centres privats.

Gràfic 3.80. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons la titularitat del centre

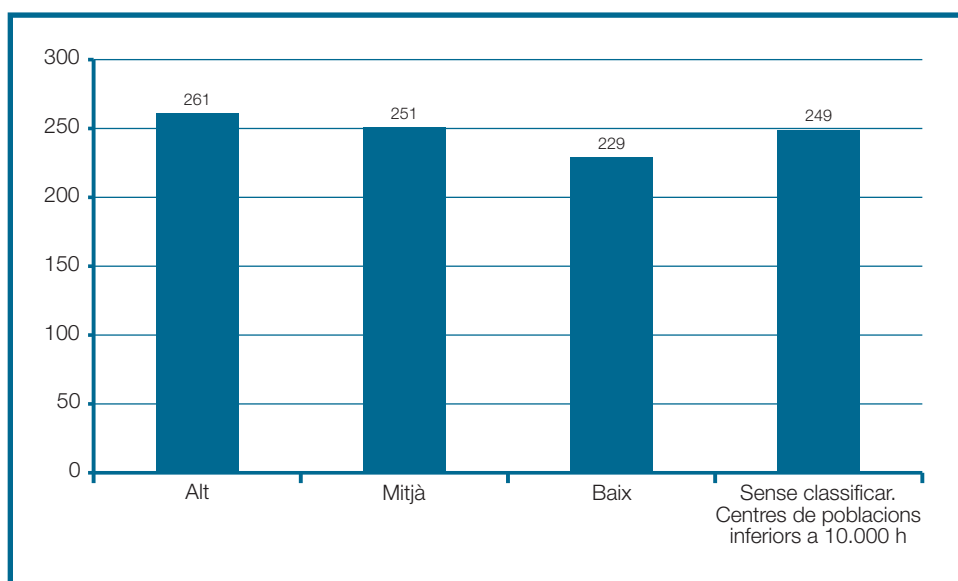
Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació de 261 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 229 punts. La diferència de 32 punts és significativa.

La puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt és de 261 punts, mentre que la de l'alumnat de centres de nivell baix és de 229 punts. Hi ha una diferència significativa de 32 punts.

Hi ha diferències significatives entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt i la resta de tipus de centres. Així mateix, també hi ha diferències significatives entre la puntuació de l'alumnat de centres de nivell baix i els altres tipus de centre. No hi ha diferències entre la puntuació obtinguda per l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i la de l'alumnat de centres sense classificar per ser de poblacions amb menys de 10.000 habitants.

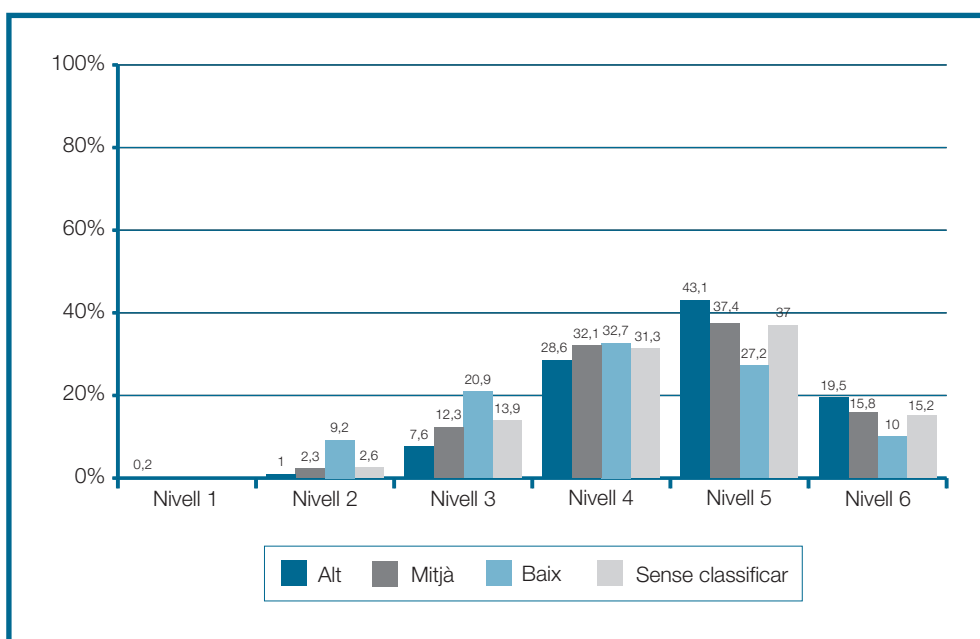
Gràfic 3.81. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

En el gràfic 3.82 s'observa que pràcticament no hi ha alumnat classificat en el nivell 1. En el nivell 2 hi ha quatre vegades més alumnat de centres de nivell baix que dels altres tipus de centre. En el nivell 3 hi ha gairebé el doble d'alumnat de centres de nivell baix que de centres de nivell mitjà i sense classificar i el triple que de centres de nivell alt.

En el nivell 4 s'igualava el percentatge d'alumnat dels diferents tipus de centre. En el nivell 5 sobresurt lleugerament el percentatge d'alumnat de centres de nivell alt mentre que el percentatge d'alumnat de centres de nivell baix és molt inferior. En el nivell 6 sobresurt lleugerament el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt respecte dels de nivell mitjà i sense classificar.

Gràfic 3.82. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

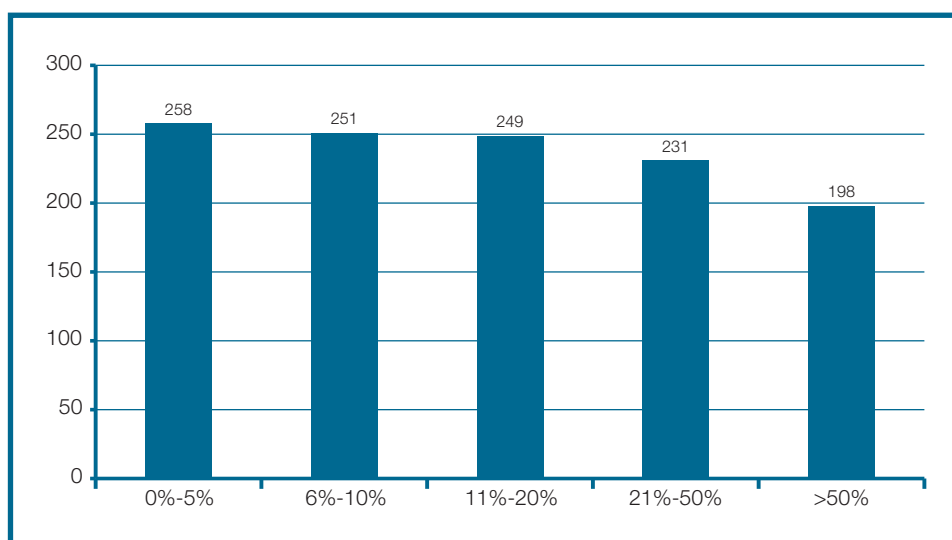
Percentatge d'alumnat estranger als centres

El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en el rendiment de l'alumnat. La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat d'un centre amb poca immigració (del 0% al 5%) i l'alumnat d'un centre amb força immigració (del 21% al 50%) és de 27 punts.

Hi ha un decrement de la puntuació a mesura que augmenta el percentatge d'alumnat estranger en els centres. La diferència entre les puntuacions mitjanes de l'alumnat de centres amb un 0%-5% d'estrangers (258 punts) i de més d'un 50% (198 punts) és de 60 punts. Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

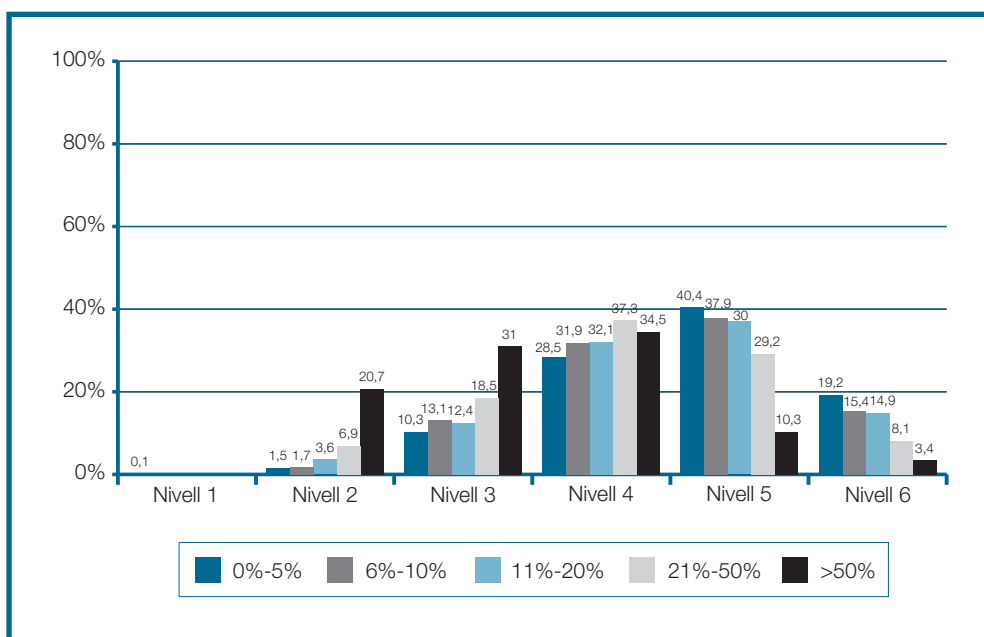
Hi ha diferències significatives entre les puntuacions dels diferents tipus de centres, excepte entre la puntuació obtinguda per l'alumnat de centres amb un percentatge d'estrangers d'un 6%-10% i la de l'alumnat de centres amb un 11%-20% d'estrangers.

Gràfic 3.83. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

Com es pot observar en el gràfic 3.84, no hi ha alumnat situat en el nivell 1. En el nivell 2 i 3 sobresurt el percentatge d'alumnat de centres amb un tant per cent d'alumnat estranger superior al 50%. En el nivell 4 els percentatges d'alumnat dels diferents tipus de centres són bastant semblants, tot i que sobresurt el corresponent al percentatge de 21%-50% d'alumnat estranger. En el nivell 5 hi ha situat un percentatge similar d'alumnat de centres amb un percentatge de 0%-5%, 6%-10% i 11%-20% d'alumnat estranger. En el nivell 6 se segueix una tònica semblant a la del nivell 5 i hi ha situat 6 vegades menys alumnat de centres amb més d'un 50% d'estrangers que alumnat de centres amb un 0%-5% d'estrangers.

Gràfic 3.84. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons el percentatge d'alumnat estranger en el centre

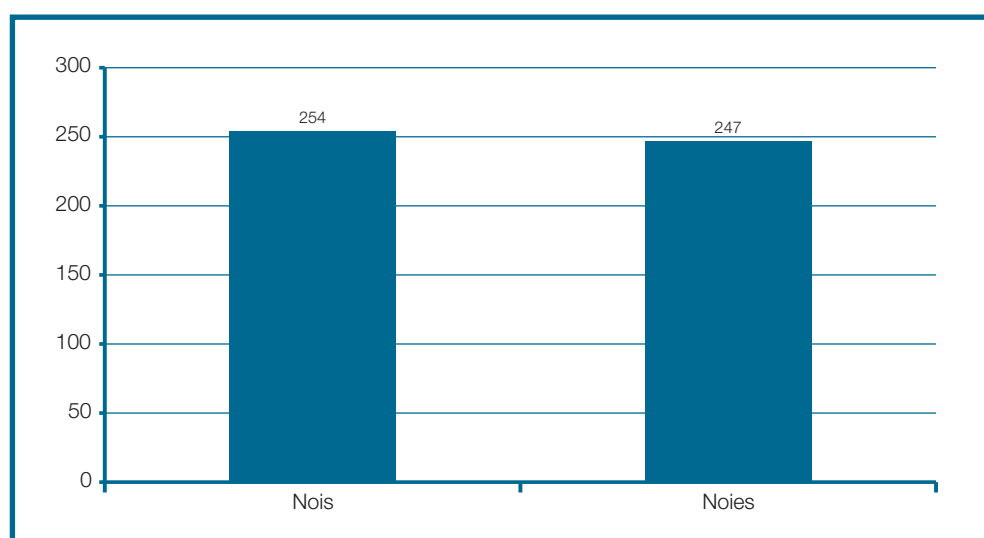

Sexe de l'alumnat

Els nois tenen una puntuació mitjana de 254 punts i les noies de 247 punts. Hi ha una diferència de 7 punts.

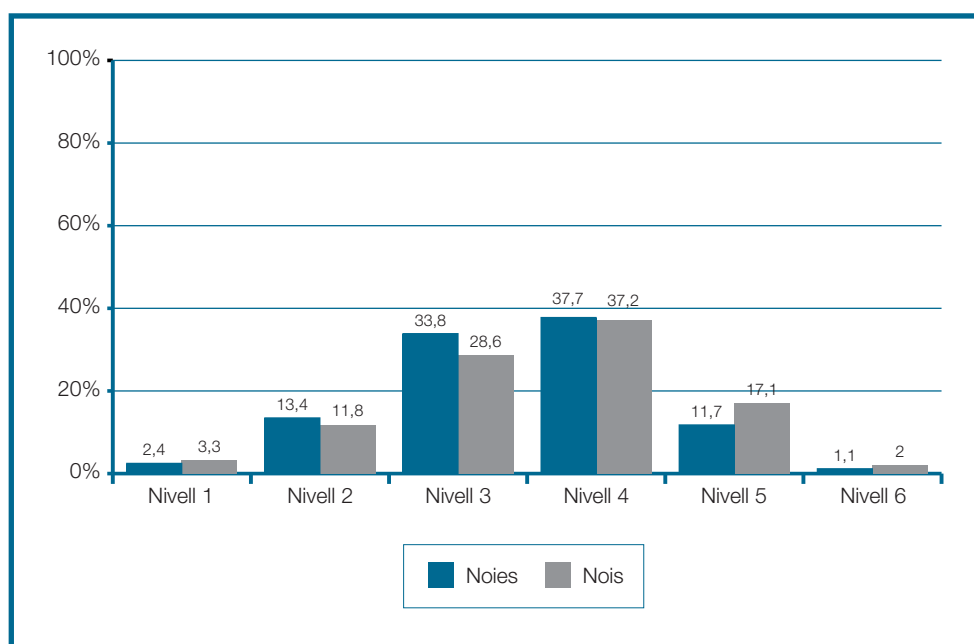
Els nois tenen una puntuació mitjana de 254 punts i les noies de 247 punts. La diferència que hi ha entre les dues puntuacions és de 7 punts.

Gràfic 3.85. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Tant els nois com les noies se situen majoritàriament en el nivell 3 i 4, tot i que hi ha un percentatge lleugerament més alt de nois en els nivells superiors.

Gràfic 3.86. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons el sexe de l'alumnat

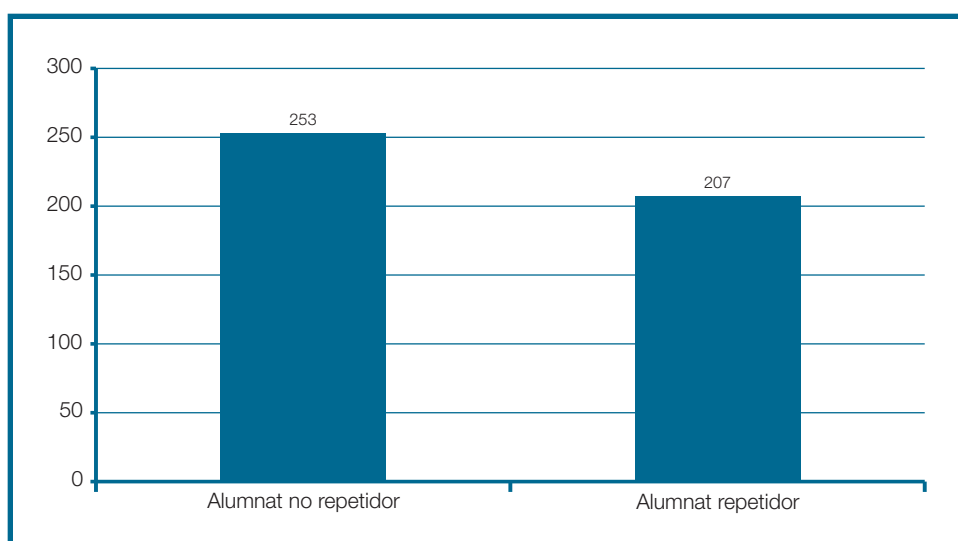

Alumnat repetidor

La puntuació mitjana de l'alumnat no repetidor és de 253 punts i la de l'alumnat repetidor és de 207. Hi ha una diferència significativa de 46 punts.

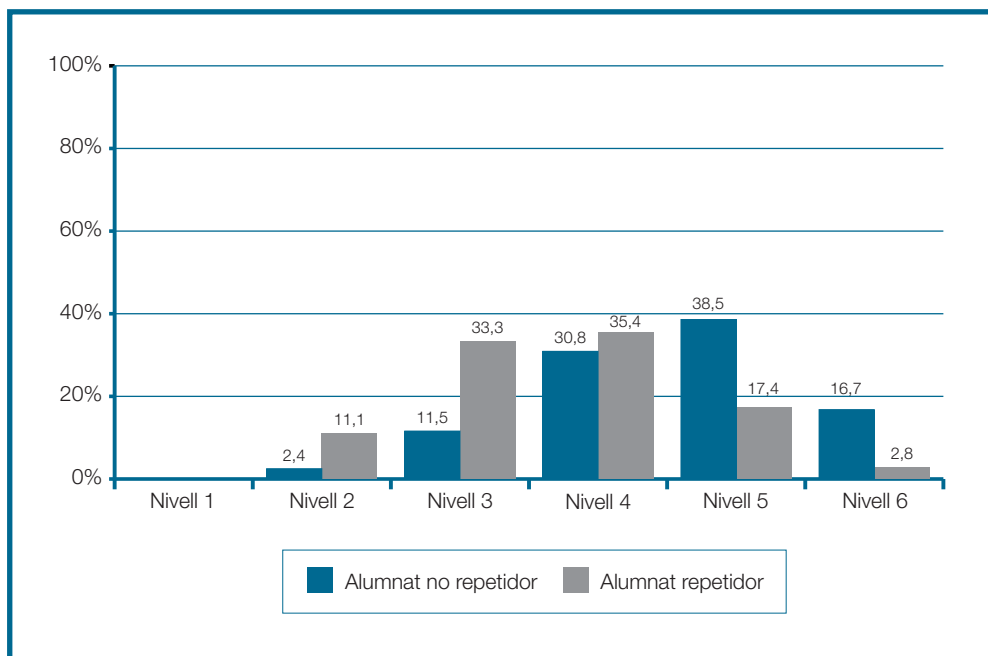
La puntuació mitjana de l'alumnat no repetidor és de 253 punts i la de l'alumnat repetidor és de 207. Hi ha una diferència significativa de 46 punts. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.87. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

Com es veu en el gràfic 3.88, en el nivell 2 hi ha cinc vegades més alumnat repetidor que de no repetidor, mentre que en el nivell 3 l'alumnat repetidor és el triple que el no repetidor. En el nivell 4 el percentatge d'alumnat repetidor i no repetidor és bastant semblant. En els nivells 5 i 6 el percentatge d'alumnat no repetidor és molt més alt que el d'alumnat repetidor (el doble en el nivell 5 i set vegades més en el nivell 6).

Gràfic 3.88. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons si és repetidor o no

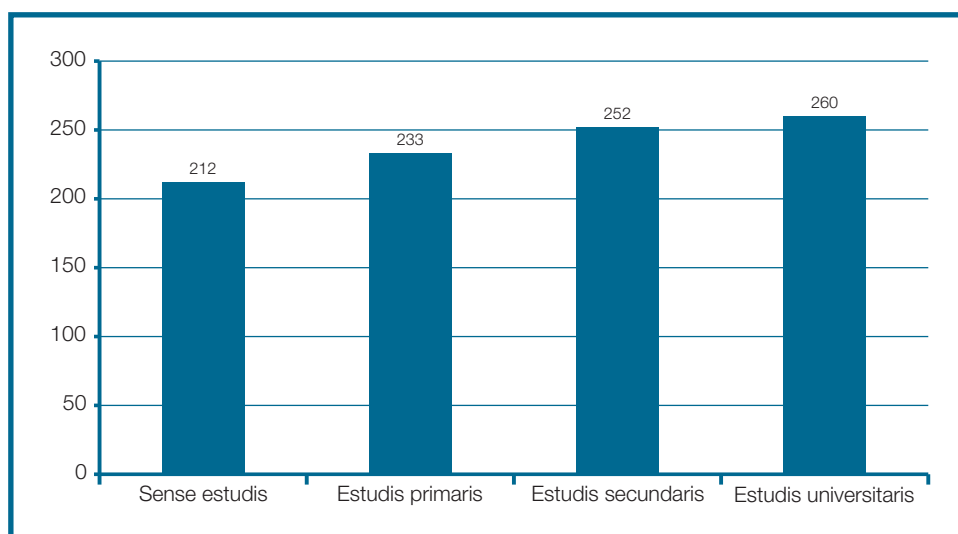

Nivell d'estudis familiar

Hi ha un increment de la puntuació mitjana de l'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 48 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar d'estudis molt baix i el que prové d'un nivell familiar amb estudis universitaris.

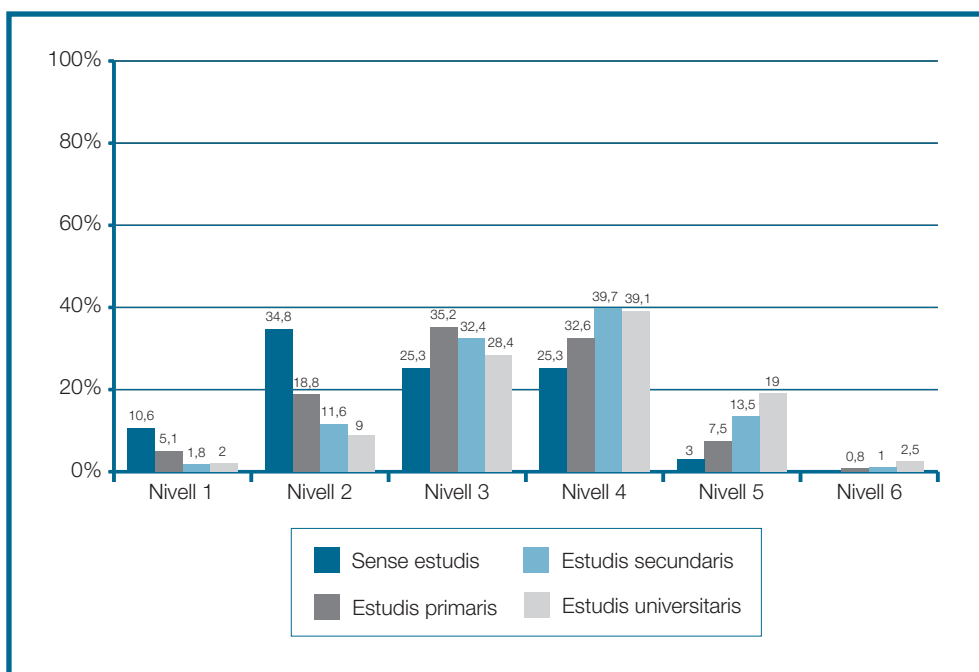
Com es pot veure en el gràfic 3.89, hi ha un increment de la puntuació mitjana de l'alumnat a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 48 punts entre l'alumnat que prové d'un nivell familiar sense estudis i el que prové d'un nivell familiar amb estudis universitaris.

Gràfic 3.89. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i natural de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

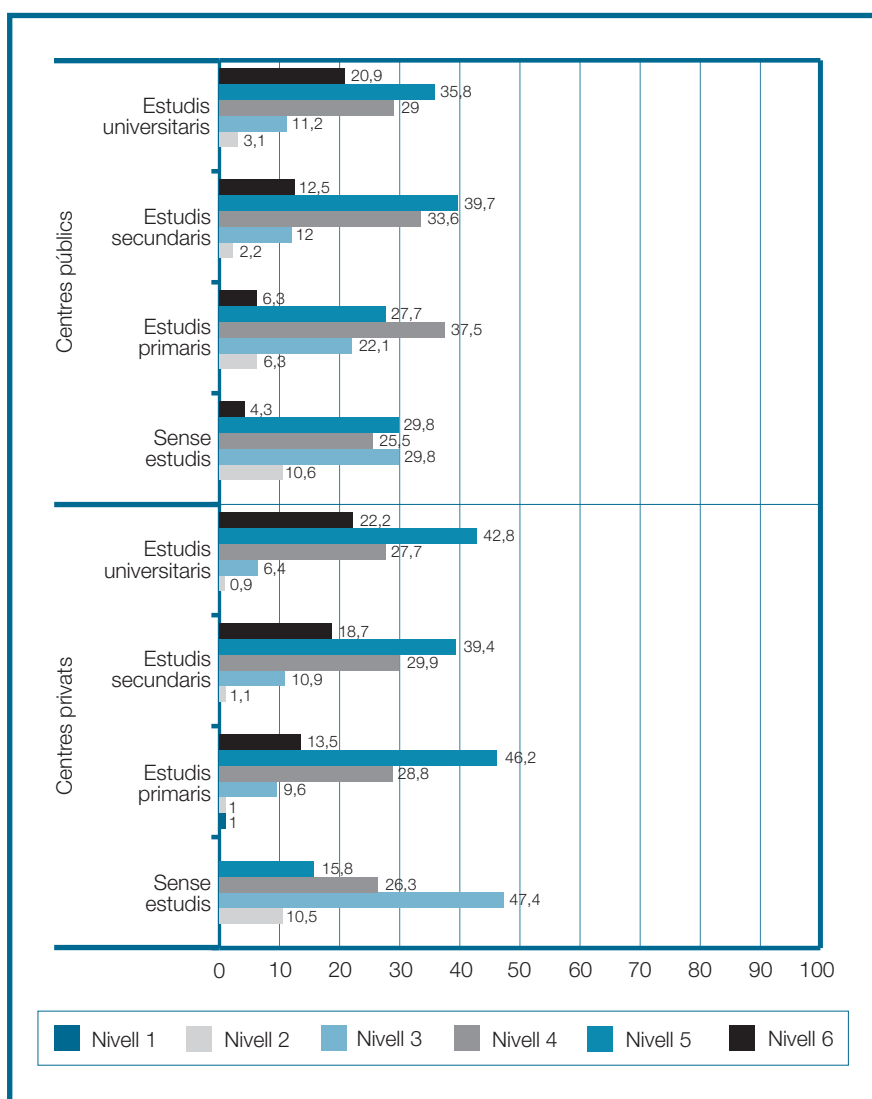
En el gràfic 3.90 s'observa un descens del percentatge d'alumnat situat en els nivells inferiors a mesura que s'incrementa el nivell d'estudis familiar i a l'inrevés.

Gràfic 3.90. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, es pot observar que els resultats més baixos els obté l'alumnat amb un nivell d'estudis familiar molt baix o sense estudis. El percentatge d'alumnat amb un nivell d'estudis familiar molt baix situat en el nivell 3 és molt més elevat en els centres públics que en els privats.

Gràfic 3.91. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i natural segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisi de la variabilitat de rendiment en coneixement del medi social i natural

La titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre es descarten en una primera anàlisi, mentre que es manté la variable del percentatge d'alumnat estranger del centre. Es pot esperar que un/a alumne/a no repetidor/a d'un centre amb més d'un 50% d'estrangers i de família amb estudis universitaris obtingui una puntuació semblant a la d'un/a alumne/a d'un centre amb un 0%-5% d'estrangers i de família sense estudis.

Es defineixen uns perfils d'alumnat segons les variables rellevants de l'alumnat i del seu entorn familiar i escolar que en les anàlisis bivariades generen diferències de rendiment estadísticament significatives. En concret, les variables dels centres educatius tingudes en compte són la titularitat (pública i privada), el nivell socioeconòmic i cultural (alt, mitjà i baix i centres sense classificat perquè es troben ubicats en poblacions de menys de 10.000 habitants) i el percentatge d'alumnat estranger (0%-5%, 6%-10%, 11%-20%, 21%-50% i >50%). Pel que fa a l'alumnat, les variables són el sexe (noia i noi), el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris).

Una primera aplicació del model descarta la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre, ja que no tenen un efecte significatiu sobre el rendiment de l'alumnat en el coneixement del medi social i natural ($p=0,241$ i $p=0,761$, respectivament).

Si s'elimina aquesta variable del model, resulta que la resta de factors sí que són significatius ($p=0,000$). Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula 3.71.

Taula 3.71. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Centres	Alumnat		
	Intervals de percentatge d'alumnat estranger	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
176 punts	7 punts	7 punts	39 punts	10 punts

* Rendiment en coneixement del medi social i natural d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El model analitzat permet explicar un 27,8% de la variància en la puntuació obtinguda en coneixement del medi social i natural.

Ates que els intervals de percentatge d'alumnat estranger tenen cinc valors, el sexe en té dos, el fet de ser o no repetidor/a són dos valors i el nivell d'estudis familiar en conté quatre, es poden definir ($5 \times 2 \times 2 \times 4$) 80 perfils d'alumnes diferents. Per calcular el valor predit en el rendiment en coneixement del medi social i natural en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, hipotèticament si l'alumne/a assisteix a un centre amb un percentatge d'alumnat estranger superior al 50% se sumen 7 punts a l'"intercept" (176 punts). I si assisteix a un centre amb un percentatge l'alumnat estranger d'entre el 21%-50%, se li afegeixen 14 punts. Així mateix, si el nivell d'estudis familiar de l'alumne/a correspon a un nivell de sense estudis, se sumen 10 punts a l'"intercept", però si el nivell és molt alt, la quantitat sumada serà de 40 punts (10 punts $\times$ 4). A la taula 3.72 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.72. Valors predits de rendiment en coneixement del medi social i natural per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat			Centres				
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar	Intervals de percentatge d'alumnat estranger				
			0%-5%	6%-10%	11%-20%	21%-50%	>50%
Sí	Noi	Sense estudis	274	267	260	253	246
		Estudis primaris	284	277	270	263	256
		Estudis secundaris	294	287	280	273	266
		Estudis universitaris	304	297	290	283	276
	Noia	Sense estudis	267	260	253	246	239
		Estudis primaris	277	270	263	256	249
		Estudis secundaris	287	280	273	266	259
		Estudis universitaris	297	290	283	276	269
No	Noi	Sense estudis	313	306	299	292	285
		Estudis primaris	323	316	309	302	295
		Estudis secundaris	333	326	319	312	305
		Estudis universitaris	343	336	329	322	315
	Noia	Sense estudis	300	293	286	279	272
		Estudis primaris	310	303	296	289	282
		Estudis secundaris	320	313	306	299	292
		Estudis universitaris	330	323	316	309	302

Per exemple, si s'observa la puntuació predita per a l'alumnat situat en un mateix interval de percentatge d'alumnat estranger en el centre i que no és repetidor, s'evidencia que l'alumnat d'un mateix sexe i amb un nivell d'estudis familiar alt sempre obté una puntuació més alta que el que prové d'una família amb un nivell d'estudis familiar baix.

Si es té en compte el fet de ser repetidor o no junt amb un nivell d'estudis familiar diferent, la taula evidencia que aquesta variable de context familiar contraresta l'efecte de la diferència entre puntuacions que comporta el tipus de centre segons el percentatge d'alumnat estranger. Per tant, es pot esperar que un/a alumne/a no repetidor/a d'un centre amb més d'un 50% d'estrangers i de família amb estudis universitaris obtingui una puntuació semblant a la d'un/a alumne/a d'un centre amb un 0%-5% d'estrangers i de família sense estudis.

3.5.4. CONTEXT D'APRENENTATGE DEL CONEIXEMENT DEL MEDI SOCIAL I NATURAL

Un 64,9% de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un nivell bo de coneixement del medi social i natural i un 11,7% creu que el té molt bo. Un 69,9% de l'alumnat té facilitat per entendre els continguts.

Un 72,3% de l'alumnat respon que li agrada força o molt l'àrea de coneixement del medi social i natural. Un 65,2% afirma que dedica força o molt temps a estudiar l'àrea. Un 75,6% de l'alumnat declara que la seva família valora l'àrea de coneixement del medi social i natural com les altres àrees del currículum.

L'hàbit de treball més ben valorat té a veure amb el treball en grup, ja que 90,1% de l'alumnat està força o molt d'acord que és important saber escoltar els altres quan parlen d'un tema plantejat. Un 83,4% que és bo treballar en grup perquè hi ha més idees. Un 70,7% està força o molt d'acord que li surten millor els exercicis quan treballa sol.

El 43% de l'alumnat afirma que força o moltes vegades treballa en grup i exposa a la resta de la classe el resultat del treball, tot i que hi ha un 40,6% que declara que això succeeix algunes vegades.

Quan es comença un tema nou a classe, l'activitat prioritària és presentar-ne una visió general, cosa que fa el professorat. El 72,3% de l'alumnat diu que així es fa força o moltes vegades. L'activitat menys utilitzada en començar un tema nou és el treball en grups petits, ja que només el 14,3% de l'alumnat considera que ho fa moltes o força vegades.

El 56,3% de l'alumnat considera que força o moltes vegades treballa amb el llibre de text. El 49,4% afirma que força o moltes vegades ho fa amb materials diversos.

El 47% de l'alumnat afirma que moltes o força vegades fa activitats fora de l'aula (visites a museus, etc.). El 37,4% de l'alumnat opina que mai o poques vegades es fan experiències pràctiques a l'aula o al laboratori i el 35% que mai o poques vegades usa l'ordinador.

Els temes més treballats a classe força o moltes vegades i algunes vegades són el cos humà, alimentació, sexualitat i salut (un 45,4% i un 36,4%, respectivament), el medi físic, els paisatges, el clima, el sistema solar i els problemes del medi ambient (un 38,2% i un 47,5%, respectivament), els éssers vius (un 34,7% i un 43,8%, respectivament).

Els temes que més agraden a l'alumnat són el cos humà, alimentació, sexualitat i salut (un 76,5% declara que força o molt), els éssers vius (79%) i la realització d'experiències pràctiques a l'aula o laboratori (74,1%).

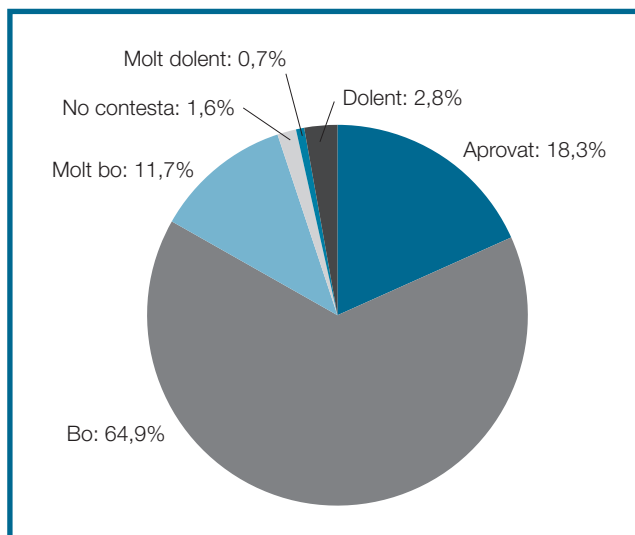
Un 60,1% de l'alumnat considera que la prova d'avaluació és molt senzilla o senzilla (un 14,2% i un 45,9%, respectivament) i un 31,9% pensa que és una mica difícil.

S'analitzen en aquest apartat els resultats del breu qüestionari sobre aspectes relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge del coneixement del medi social i natural que hi ha al final dels quaderns de les proves. Les preguntes fan referència a l'autoavaluació de l'alumnat en el coneixement de la matèria, a la valoració que fa de l'àrea, als hàbits de treball i als aspectes relacionats amb el procés d'ensenyament i aprenentatge. Finalment, hi ha preguntes per valorar la dificultat del quadern de la prova d'avaluació.

Autoavaluació

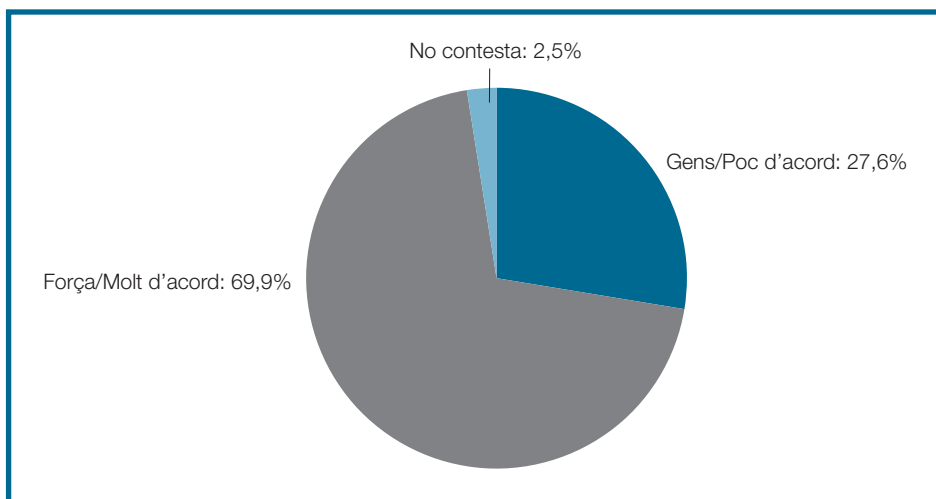
Un 64,9% de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un nivell bo de coneixement del medi social i natural i hi ha un 11,7% creu que el té molt bo. En canvi, hi ha un 18,3% que pensa que té un nivell d'aprobat i només un 3,5% que té un nivell baix (2,8%) o molt baix (0,7%).

Gràfic 3.92. Autoavaluació de l'alumnat. Quin nivell creus que tens de coneixement del medi? Percentatges

Un 69,9% de l'alumnat està molt o força d'acord a valorar que té facilitat per entendre els continguts de coneixement del medi, davant d'un 27,6% que no hi està gens d'acord (o que hi està poc).

Gràfic 3.93. Autoavaluació de l'alumnat. Tinc facilitat per entendre els continguts de coneixement del medi? Percentatges

Valoració de l'àrea

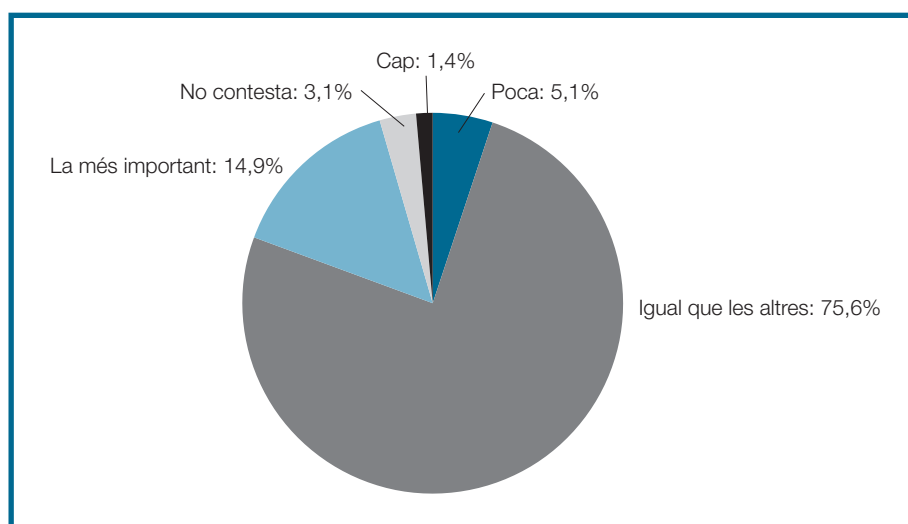
Un 72,3% de l'alumnat respon que li agrada força o molt l'àrea de coneixement del medi social i natural, mentre que un 25,9% declara que no li agrada gens o que ho fa poc. Un 65,2% afirma que dedica força o molt temps a estudiar l'àrea i un 32,5% que hi dedica gens o poc temps.

Taula 3.73. Valoració de l'àrea de coneixement del medi social i natural. Gust i dedicació. Percentatges

	No contesta	Gens/Poc d'acord	Força/Molt d'acord
M'agrada el coneixement del medi	1, 7%	25, 9%	72,4%
Dedico molt temps a estudiar coneixement del medi	2,3%	32,5%	65,2%

Un 75,6% de l'alumnat declara que la seva família valora l'àrea de coneixement del medi social i natural com les altres àrees del currículum. Hi ha 14,9% que fins i tot afirma que és més important que les altres.

Gràfic 3.94. Valoració de l'àrea de coneixement del medi social i natural. Quina importància donen a casa a l'assignatura de coneixement del medi? Percentatges

Hàbits de treball

La majoria de l'alumnat està força o molt d'acord amb les afirmacions que se li plantegen respecte a la manera de treballar l'àrea de coneixement del medi social i natural a classe. Un 90,1% està força o molt d'acord que és important saber escoltar els altres quan parlen d'un tema plantejat, un 83,4% que és bo treballar en grup perquè hi ha més idees, un 70,7% està força o molt d'acord que li surten millor els exercicis quan treballa sol i un 66,7% que conversar amb els altres li serveix perquè millora la seguretat i la confiança en un mateix.

Taula 3.74. Hàbits de treball a classe en l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Gens/Poc d'acord	Força/Molt d'acord
Com millor em surten els exercicis és treballant en solitari	4,1%	25,1%	70,7%
És bo treballar en grup, som més a pensar i donar idees	4,1%	12,5%	83,4%
Explicar als altres el que se m'acut per anar resolent les dificultats m'ajuda a sentir-me segur/a i confiar en mi mateix/a	4,8%	28,5%	66,7%
És important saber escoltar el que cadascun del companys del grup digui sobre un tema plantejat	4,7%	5,2%	90,1%

Procés d'ensenyament i aprenentatge

Segons la majoria d'alumnat, el professorat força o moltes vegades mana exercicis per fer a casa (un 81,1%), els exercicis que fa a casa es corregeixen a classe (un 92,5%), es fan controls d'allò que s'ha après (un 93,2%) i en l'avaluació el professor/a té en compte el treball diari (un 83,8%). També un 67,3% considera que força o moltes vegades aprèn a interpretar i analitzar mapes, plànols, gràfics, etc.

Els percentatges són més baixos en altres processos. Així, el 43% de l'alumnat afirma que força o moltes vegades treballa en grup i exposa a la resta de la classe el resultat del treball, tot i que hi ha un 40,6% que declara que això succeeix algunes vegades. Un 49,4% de l'alumnat considera que força o moltes vegades es treballa amb materials diversos i un 35,5% pensa que es fa algunes vegades. El 56,3% de l'alumnat valora que força o moltes vegades es treballa a classe amb el llibre de text.

L'alumnat divergeix quan valora si en l'avaluació el professorat tan sols té en compte la nota dels controls: un 35,9% afirma que això no passa mai o poques vegades, un 27,5% diu que es dona algunes vegades i un 31,5%, força o moltes vegades.

Taula 3.75. Procés d'ensenyament i aprenentatge. Dinàmica de treball en l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
El professor o professora ens mana exercicis per fer a casa	2%	1,7%	15,2%	81,1%
Els exercicis que fem a casa es corregeixen a classe	2%	1,6%	3,9%	92,5%
Treballem en grup i mostrem a la resta de la classe el resultat del nostre treball	2,9%	13,5%	40,6%	43%
Només treballem amb el llibre de text	3,6%	20,3%	19,8%	56,3%
Fem controls d'allò que hem après	2,9%	0,9%	3%	93,2%
Per a l'avaluació, la professora o professor tan sols té en compte la nota dels controls	5,1%	35,9%	27,5%	31,5%
Per a l'avaluació, el professor/a té en compte el treball diari	4,7%	3%	8,5%	83,8%
Aprenem a interpretar i analitzar mapes, plànols, gràfics, etc.	3%	5,6%	24,1%	67,3%
Treballem amb materials variats	5,1%	10%	35,5%	49,4%

Respecte a la dinàmica de presentació de temes de coneixement del medi social i natural, un 72,3% de l'alumnat afirma que força o moltes vegades el professorat dóna una visió general quan comença un tema nou. Un 17,7% considera que ho fa algunes vegades.

Un 63,9% de l'alumnat afirma que quan es comença un tema nou el professorat els pregunta què en saben, mentre que un 60% declara que fan activitats individuals del llibre. El percentatge d'alumnat que afirma que ho fa només algunes vegades és semblant en ambdós casos (23,8% i 24%, respectivament).

L'alumnat discrepa més respecte si a l'inici d'un tema nou fa activitats en petits grups (un 45,1% afirma que mai o poques vegades, un 37,8% algunes vegades i un 14,3% força o moltes vegades).

Taula 3.76. Procés d'ensenyament aprenentatge. Dinàmica de presentació de temes en l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
En començar un tema nou fem activitats en grups petits	2,8%	45,1%	37,8%	14,3%
En començar un tema nou, el professor/a ens pregunta què en sabem	4,1%	8,2%	23,8%	63,9%
En començar un nou tema el professor/a ens dóna una visió general sobre el tema.	4,8%	5,2%	17,7%	72,3%
En començar un nou tema, fem activitats individuals del llibre	4,7%	11,3%	24%	60%

Segons l'alumnat, a la classe de coneixement del medi social i natural el professor/a amplia els continguts dels temes (un 74,4% considera que força o moltes vegades) i es fan esquemes, mapes conceptuals o resums (un 79,4% afirma que força o moltes vegades). En menor proporció s'utilitzen atles, mapes, murals, maquetes, etc. (segons un 58% força o moltes vegades), es fan activitats fora de l'aula (per a un 47% força o moltes vegades), es fan treballs d'ampliació sobre temes concrets (segons un 48,4% força o moltes vegades), es fan mapes, gràfics i textos (per a un 54,7% força o moltes vegades) i es treballen problemes pràctics relacionats amb la vida diària (segons un 45,9% força o moltes vegades).

Hi ha discrepància respecte si es fan jocs o dramatitzacions (un 44,5% opina que mai o poques vegades i un 38,1% que algunes vegades) i sobre l'ús de la premsa o la televisió (un 37,1% opina que mai o poques vegades i un 39,2% algunes vegades). Encara hi ha més divergència sobre l'ús de vídeos, transparències, etc., a classe (un 35,3% opina que mai o poques vegades, un 39,3% algunes vegades i un 21,8% força o moltes vegades), sobre si es fan experiències pràctiques a l'aula o al laboratori (un 37,4% opina que mai o poques vegades, un 31,5% algunes vegades i un 26,9% força o moltes vegades) i sobre l'ús de l'ordinador (un 35% opina que mai o poques vegades l'utilitza, un 35,6% que ho fa algunes vegades i un 25,9% que ho fa força o moltes vegades).

Taula 3.77. Procés d'ensenyament i aprenentatge. Dinàmica de classe en l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
El professor/a amplia els continguts dels temes	4,1%	4,2%	17,2%	74,4%
Fem esquemes, mapes conceptuals o resums	3%	2,6%	15,1%	79,4%
Utilitzem atlas, mapes, murals, maquetes, etc.	3%	6,8%	32,3%	58%
A les explicacions de classe s'utilitzen vídeos, transparències, etc.	3,6%	35,3%	39,3%	21,8%
Fem jocs o dramatitzacions	5,3%	44,5%	38,1%	12,1%
Fem experiències pràctiques a l'aula o al laboratori	4,2%	37,4%	31,5%	26,9%
Fem activitats fora de l'aula (visites a museus, exposicions, tallers i altres activitats relacionades amb el coneixement del medi)	3,8%	11,3%	38,6%	47%
Utilitzem la premsa o la televisió en aspectes relacionats amb el coneixement del medi	4,1%	37,1%	39,2%	19,7%
Utilitzem l'ordinador en les activitats de coneixement del medi	3,6%	35%	35,6%	25,9%
Fem treballs d'ampliació sobre temes concrets	3,9%	10,1%	37,7%	48,4%
Realitzem mapes, gràfics i produïm textos	3,8%	9,6%	31,9%	54,7%
Solem treballar problemes pràctics relacionats amb la vida diària	4,2%	14,4%	35,5%	45,9%

Dels temes treballats a classe, les opinions majoritàries es decanten entre l'opció força o moltes vegades i l'opció algunes vegades. Així es dona en el cos humà, alimentació, sexualitat i salut (un 45,4% i un 36,4%, respectivament), el medi físic, els paisatges, el clima, el sistema solar i els problemes del medi ambient (un 38,2% i un 47,5%, respectivament), els éssers vius (un 34,7% i un 43,8%, respectivament) i la població, el món del treball, l'economia i les professions (un 35,3% i un 38,7%, respectivament).

En la resta de temes, com es pot observar a la taula 3.78, hi ha discrepàncies ja que un bloc d'alumnat considera que mai o poques vegades els ha treballats i l'altre es reparteix entre considerar que els ha treballat algunes vegades o força o moltes vegades. Així passa, per exemple, amb el tema del funcionament de màquines i eines (32,4%, 35,1% i 26,8% respectivament).

Taula 3.78. Procés d'ensenyament i aprenentatge. Temes treballats a l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força/Moltes vegades
El cos humà, alimentació, sexualitat i salut	5,2%	13%	36,4%	45,4%
El medi físic, els paisatges, el clima, el sistema solar i els problemes del medi ambient	5,3%	9%	38,2%	47,5%
Els éssers vius (animals i plantes)	5,3%	16,2%	34,7%	43,8%
La població, el món del treball, l'economia i les professions	6,3%	19,8%	35,3%	38,7%
El funcionament de màquines i eines	5,7%	32,4%	35,1%	26,8%
Energia, electricitat, canvis en els materials i les seves propietats, experiments físics i químics	5,4%	20,6%	34,1%	40%
Història de la localitat, de la comunitat autònoma i d'Espanya	5,6%	18,4%	32,5%	43,5%
Funcionament de l'ajuntament, la comunitat autònoma, l'Estat i la Unió Europea	5,9%	31,5%	33,5%	29,2%
Igualtat entre dones i homes, el treball domèstic, solidaritat amb les persones	6,3%	34,4%	34,7%	24,6%
Els mitjans de comunicació, la publicitat, el consum i les activitats de lleure	6,5%	45,3%	30,9%	17,3%
La cultura i l'art de la teva comunitat, d'Espanya i d'altres cultures	6,3%	27,9%	34,9%	30,9%

Quan es pregunta a l'alumnat si li agraden els temes treballats a l'àrea, manifesta que li agrada força i molt: el cos humà, alimentació, sexualitat i salut (76,5%), els éssers vius (79%) i la realització d'experiències pràctiques a l'aula o laboratori (74,1%). Hi ha discrepància en el tema del funcionament de l'ajuntament, la comunitat autònoma, l'estat i la Unió Europea, ja que un 39,5% considera que li agrada força o molt, un 33,9% que li agrada una mica i un 20,2% que no li agrada gens.

Taula 3.79. Procés d'ensenyament i aprenentatge. Gust pels temes treballats a l'àrea de coneixement del medi social i natural

	No contesta	Gens	Una mica	Força/Molt
El cos humà, alimentació sexualitat i salut	5, 6%	3,4%	14,6%	76,5%
El medi físic, els paisatges, el clima, el sistema solar i els problemes del medi ambient	5,7%	5,5%	21,5%	67,4%
Els éssers vius (animals i plantes)	5,8%	3%	12,3%	79%
La població, el món del treball, l'economia i les professions	6,3%	10,1%	32,5%	51,1%
El funcionament de màquines i eines	6,2%	12,9%	28,6%	52,2%
Energia, electricitat, canvis en els materials i les seves propietats, experiments físics i químics	6,2%	8,6%	21,4%	63,9%
Història de la localitat, de la comunitat autònoma i d'Espanya	6,2%	14,4%	24,3%	55,1%
Funcionament de l'ajuntament, la comunitat autònoma, l'Estat i la Unió Europea	6,4%	20,2%	33,9%	39,5%
Igualtat entre dones i homes, el treball domèstic, solidaritat amb les persones	6,8%	7,7%	19,7%	65,9%
Els mitjans de comunicació, la publicitat, el consum i les activitats de lleure	6,9%	10,2%	27,7%	55,2%
La cultura i l'art de la teva comunitat, d'Espanya i d'altres cultures	6,6%	11,4%	24,5%	57,5%
La realització de treballs sobre temes concrets	6,7%	7%	18,8%	67,6%
La realització d'experiències pràctiques a l'aula o al laboratori	7,3%	8,9%	9,7%	74,1%

Quant a les activitats que fa l'alumnat relacionades d'alguna manera amb l'àrea de coneixement del medi social i natural, la practica d'algun esport és la més valorada entre força i molt (un 84,3%). D'altres activitats com jugar a fer experiments de laboratori, observar animals i plantes, cercar informació a Internet sobre temes científics, llegir el diari, veure documentals o vídeos a la televisió, escoltar notícies a la ràdio i/o la televisió, llegir revistes juvenils sobre ciència són o força/molt valorades i hi ha discrepàncies entre considerar-les una mica o gens interessants.

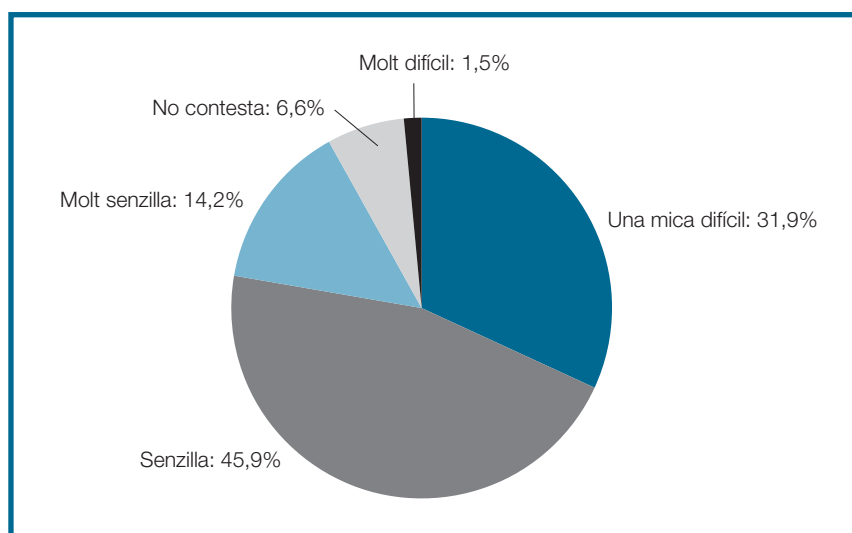
Taula 3.80. Procés d'ensenyament i aprenentatge. Durant el teu temps de lleure, vacances, etc., t'interessen o practiques alguna de les activitats següents?

	No contesta	Gens	Una mica	Força/Molt
Col·leccio minerals, insectes, etc.	6,2%	32,5%	25,3%	36%
Visito exposicions o museus amb familiars o amics	6,6%	20,2%	27,9%	45,3%
Jugo a fer experiments de laboratori (astronomia, fabricar perfums, etc.)	6,6%	17,8%	18,2%	57,4%
Observo animals i plantes al camp o en espais naturals	6,6%	9,7%	16,4%	67,3%
Practico algun esport	6,7%	2,5%	6,5%	84,3%
Busco a Internet informació sobre temes científics	7,2%	20,1%	28,5%	44,2%
Llegeixo als diaris temes d'actualitat	6,7%	23%	33%	37,9%
Llegeixo llibres (sobre animals, plantes, parcs naturals, etc.)	6,7%	17,1%	26,5%	49,7%
Miro documentals o vídeos a la televisió	6,8%	11,4%	21%	60,8%
Escolto notícies a la ràdio i/o la televisió	7%	15,4%	25,3%	52,3%
Llegeixo revistes juvenils sobre ciència	6, 6%	21,7%	27,5%	44,3%

Valoració de la prova d'avaluació de coneixement del medi social i natural

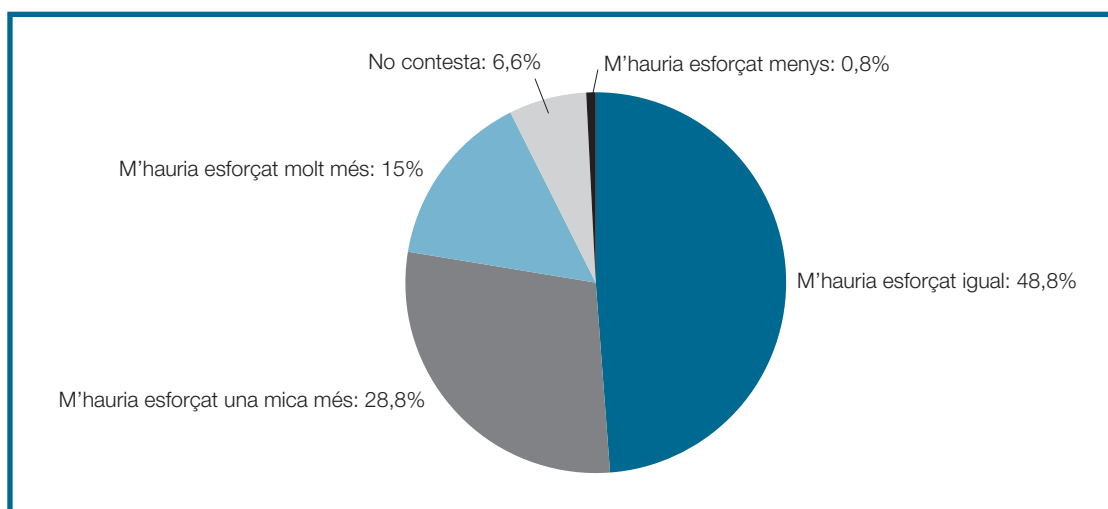
Un 60,1% de l'alumnat considera que la prova d'avaluació és molt senzilla o senzilla (un 14,2% i un 45,9%, respectivament) i un 31,9% pensa que és una mica difícil.

Gràfic 3.95. Valoració del nivell de dificultat de la prova de coneixement del medi social i natural. Percentatges

Un 48,8% de l'alumnat afirma que si la prova hagués comptat per a la seva nota de l'escola s'hagués esforçat igual a l'hora de fer-la. Un 43,8% estima que s'hagués esforçat molt més (un 15%) o una mica més (un 23,8%).

Gràfic 3.96. Valoració de la prova de coneixement del medi social i natural. Si el resultat de la prova comptés per a la nota de coneixement del medi... Percentatges

3.6. Coneixement del medi social i cultural de Catalunya

3.6.1. Resultats globals en percentatges

La puntuació mitjana global en percentatges d'encerts en coneixement del medi social i cultural de Catalunya obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 53,5%.

La puntuació mitjana global en percentatges d'encerts en coneixement del medi social i cultural de Catalunya que obté l'alumnat de sisè d'educació primària és d'un 53,5%. Aquesta puntuació no s'allunya de la que l'alumnat obté en els dos blocs de contingut avaluats, que són història i geografia.

Taula 3.81. Resultats globals en coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Percentatge mitjà d'encerts	
Global	53,5%
Història	51,2%
Geografia	55,4%

Història

En el coneixement del medi d'història de Catalunya, el percentatge mitjà d'encerts més alt correspon a la història medieval (49,6%) i el més baix a la història moderna i contemporània (45%).

El percentatge mitjà d'encerts en el bloc d'història és de 51,2%. Per blocs de contingut, s'observa que en el medi històric (47,3%) l'alumnat obté un percentatge més baix que en el medi polític i cultural (55,5%).

Taula 3.82. Resultats en història de coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Història de Catalunya		
Medi històric	47,3%	51,2%
Medi polític i cultural	55,5%	

Pel que fa al bloc del medi històric, els percentatges mitjans d'encerts són molt similars en els tres apartats, que fan referència a la història antiga (47,4%), la medieval (49,6%) i la moderna i contemporània (45%).

Taula 3.83. Resultats en el medi històric de Catalunya

Medi històric de Catalunya		
Antiga	47,4%	47,3%
Medieval	49,6%	
Moderna i contemporània	45%	

Geografia

En el coneixement de geografia de Catalunya, el percentatge mitjà d'encerts més alt correspon a les gràfiques i mapes (63,3%) i el més baix al medi físic (49,2%).

En el bloc de geografia, l'alumnat obté una puntuació mitjana d'encerts d'un 55,4%. Aquesta puntuació es ressent per la baixa puntuació obtinguda en el medi físic (49,2%). En el medi econòmic i social (62,8%) i en gràfiques i mapes (63,3%), les puntuacions són més altes.

Taula 3.84. Resultats en geografia de Catalunya

Geografia de Catalunya		
Medi físic	49,2%	55,4%
Medi econòmic i social	62,8%	
Gràfiques i mapes	63,3%	

3.6.2. COMPARACIÓ DE RESULTATS ENTRE DIFERENTS AVALUACIONS

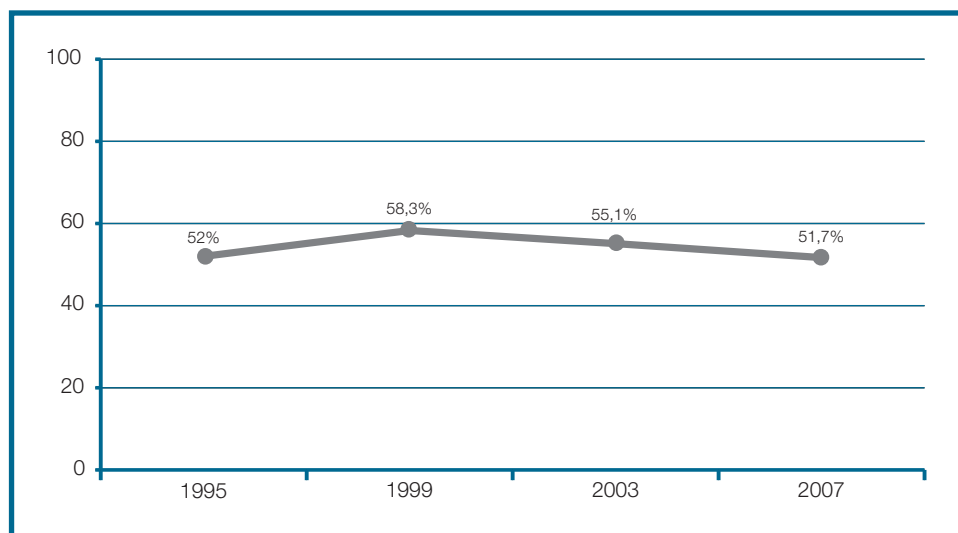
La tendència que mostra la comparació dels ítems d'ancoratge en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària és que el percentatge mitjà d'encerts en coneixement del medi social i cultural de Catalunya decreix.

Les dades que s'observen a la taula 3.85 corresponen a les mitjanes d'encert de només els *ítems comuns o d'ancoratge* dels quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària, que són els únics que s'han mantingut sempre en les proves d'avaluació. Per aquest motiu, els resultats presentats s'han de considerar només com una tendència. Les diferències de puntuació que hi ha entre l'any 1999 i el 2007 són significatives.

Taula 3.85. Resultats globals en coneixement del medi social i cultural de Catalunya en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

Ítems d'ancoratge	1995	1999	2003	2007
	52%	58,3%	55,1%	51,7%

Gràfic 3.97. Resultats globals en coneixement del medi social i cultural de Catalunya en els quatre cicles d'avaluació de l'educació primària corresponents als ítems d'ancoratge

3.6.3. RESULTATS SEGONS EL MÈTODE D'ANÀLISI DE RESPOSTA A L'ÍTEM (TRI)

3.6.3.1. Resultats globals

En una escala de sis nivells de competència en coneixement del medi social i cultural de Catalunya, la majoria de l'alumnat se situa per sota del nivell 4. En els nivells 1, 2 i 3 hi ha el 48% de l'alumnat. En el nivell 4 hi ha el 35% de l'alumnat, en el nivell 5 hi ha el 15% i en el nivell 6, el 2%.

L'escala de competència en coneixement del medi social i cultural de Catalunya s'ha fixat en sis nivells. En el nivell 4 hi ha situat el 35% de l'alumnat. Per sota d'aquest nivell, és a dir, en els nivells 1, 2 i 3, hi ha situat un 48% de l'alumnat. En els nivells superiors hi ha poc percentatge d'alumnat: un 15% situat al nivell 5 i un 2% al nivell 6, que és el més alt.

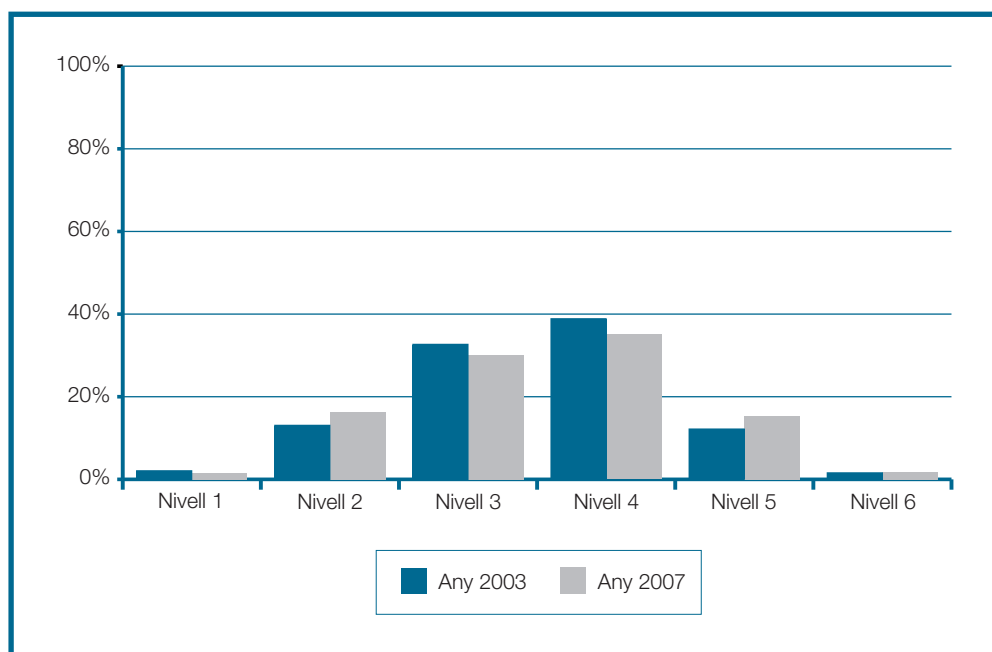
Taula 3.86. Distribució de l'alumnat de sisè d'educació primària en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
2%	2%	Nivell 1 (100)	Història • Conèixer alguns aspectes generals de la història medieval partint de recursos gràfics.
16%	18%	Nivell 2 (150)	A més de les competències del nivell anterior Geografia • Localitzar Catalunya en un mapa del món. • Conèixer de manera general la relació entre l'hàbitat i els sectors de producció. Història • Reconèixer i identificar representants de les institucions democràtiques catalanes.
30%	48%	Nivell 3 (200)	A més de les competències del nivell anterior Geografia • Precisar la relació entre l'habitat i els sectors de producció. • Identificar els límits geogràfics de Catalunya. • Comprendre aspectes relacionats amb la demografia, a partir de gràfics i piràmides de població. Història • Conèixer símbols d'identitat de Catalunya. • Identificar pintors contemporanis amb la seva obra a partir de la reproducció de quadres. • Relacionar fets històrics amb l'etapa corresponent a partir d'un fris.
35%	83%	Nivell 4 (250)	A més de les competències del nivell anterior Geografia • Conèixer la comarca on es troba situada l'escola, així com la capital de la comarca. • Fer previsions climatològiques mitjançant la lectura d'un mapa del temps. • Conèixer les capitals d'algunes comarques. • Relacionar algunes comarques amb el seu sector de producció predominant. • Conèixer l'impacte mediambiental d'algunes infraestructures. Història • Identificar elements de l'estructura social de l'Edat Mitjana. • Relacionar anys amb el segle corresponent.

Percentatge		Nivells	Competències assolides per l'alumnat d'aquest nivell
%	% acum.	Puntuacions TRI	
15%	98%	Nivell 5 (300)	A més de les competències del nivell anterior Geografia - Llegir un climograma. - Identificar en un mapa característiques del relleu de Catalunya. - Identificar en un mapa diferents comarques de Catalunya i la seva densitat de població. Història - Identificar, mitjançant la lectura de textos, fets de la història medieval i de la història contemporània. - Conèixer fets econòmics de la història moderna i contemporània. - Identificar personatges emblemàtics de la història de Catalunya. - Ordenar cronològicament fets històrics. - Identificar característiques arquitectòniques d'èpoques diferents, a partir de la reproducció d'imatges.
2%	100%	Nivell 6 (350)	A més de les competències del nivell anterior Geografia - Identificar característiques de geografia física d'algunes comarques i elements de la xarxa hidrogràfica catalana. Història - Conèixer algun aspecte de la forma de vida de la cultura ibèrica. - Identificar situacions històriques de l'Edat Mitjana a través de la lectura de mapes. - Conèixer fets polítics de la història moderna.

El gràfic 3.98 mostra la distribució de l'alumnat per nivells de competència en les avaluacions de 2003 i de 2007. Com es pot observar, l'any 2003 hi ha més alumnat en els nivells 3 i 4, mentre que el 2007 n'hi ha més en els nivells 2 i 5.

Gràfic 3.98. Percentatge d'alumnat en els nivells de competència de coneixement del medi social i cultural de Catalunya en les avaluacions de 2003 i 2007

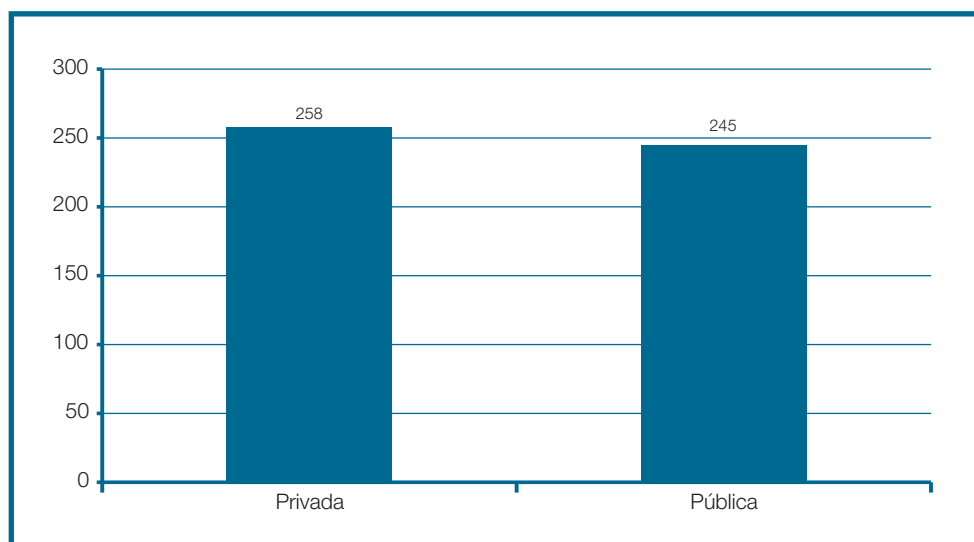
3.6.3.2. Resultats segons variables relacionades amb els centres, l'alumnat i les famílies

Titularitat dels centres

L'alumnat dels centres públics obté una puntuació mitjana de 245 punts i el de centres privats de 258 punts. La diferència de 13 punts és significativa.

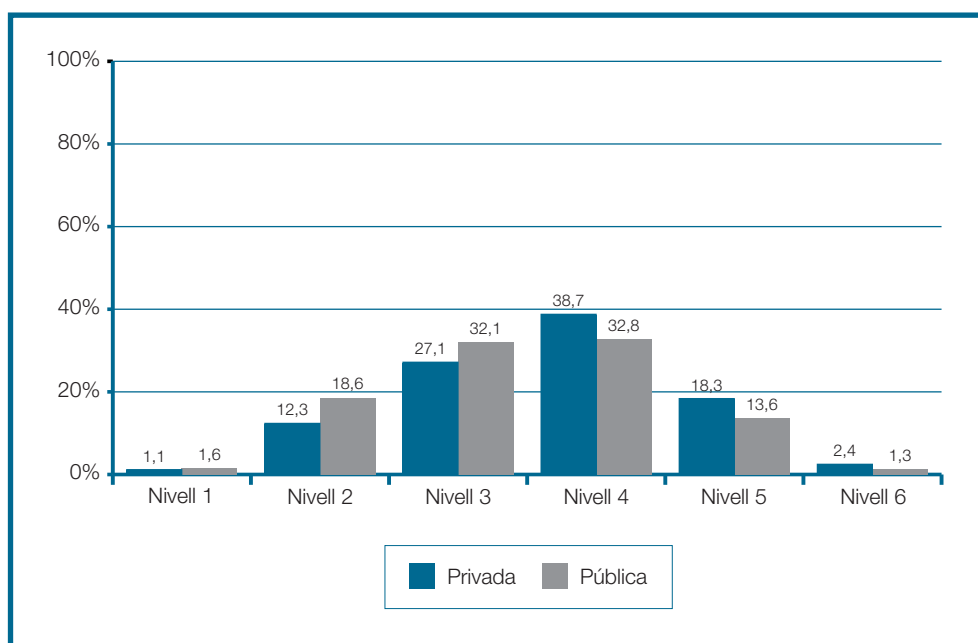
L'alumnat dels centres públics obté una puntuació mitjana de 245 punts i el de centres privats de 258 punts. La diferència de 13 punts entre ambdues puntuacions és significativa. L'alumnat de centres públics se situa en un nivell 3 i el de centres privats en un nivell 4.

Gràfic 3.99. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya de l'alumnat segons la titularitat del centre

Com es pot veure en el gràfic següent, hi ha un percentatge lleugerament més elevat d'alumnat de centres públics situat en els nivells inferiors de l'escala que no pas d'alumnat de centres privats. En canvi, a partir del nivell 4, 5 i 6 el percentatge d'alumnat de centres privats és més elevat que el de centres públics.

Gràfic 3.100. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons la titularitat del centre

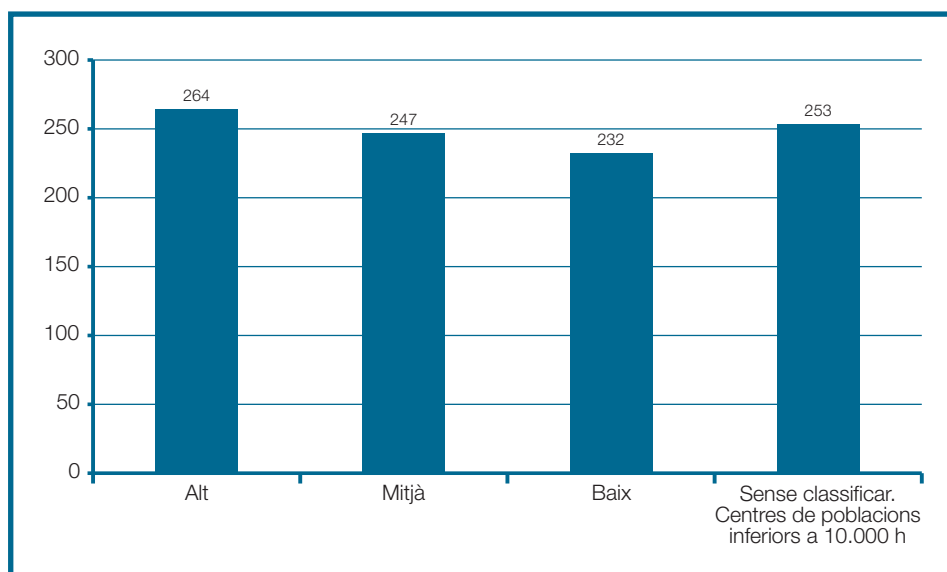
Nivell socioeconòmic i cultural del centre

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 264 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 232 punts. Hi ha una diferència significativa de 32 punts.

L'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt obté una puntuació mitjana de 264 punts, mentre que el de centres de nivell baix l'obté de 232 punts. Hi ha una diferència significativa de 32 punts.

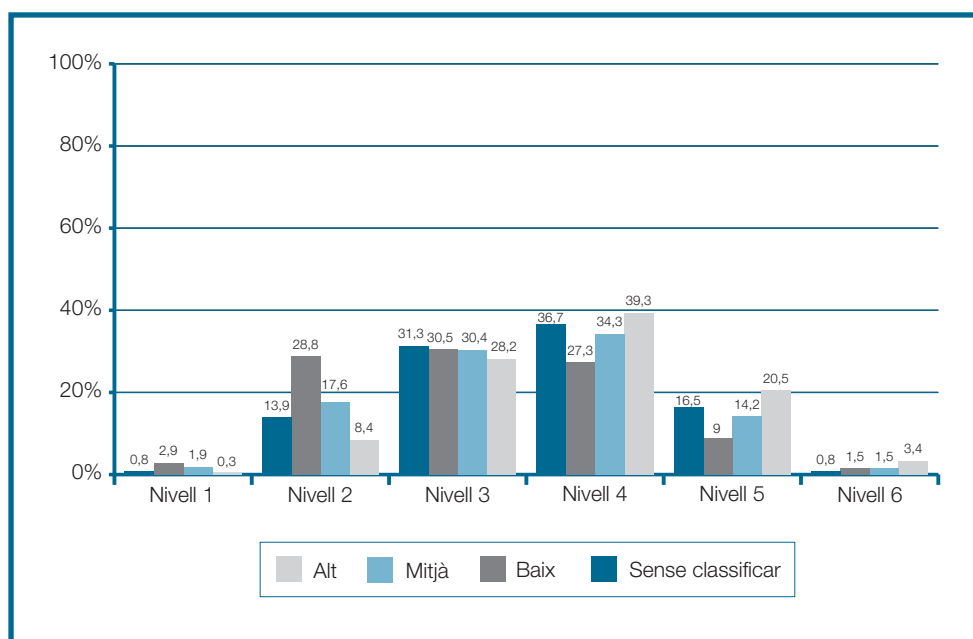
S'estableixen diferències significatives entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt i la resta de tipus de centre, així com també entre els altres tipus de centre entre si. No s'estableixen diferències significatives entre la puntuació mitjana de l'alumnat de centres de nivell mitjà i de centres sense classificar.

Gràfic 3.101. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

La distribució que mostra el gràfic 3.102 palesa que el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural baix sobresurt en els nivells inferiors, que són el nivell 1 i 2. En el nivell 3 el percentatge d'alumnat dels diferents tipus de centre és semblant. En els nivells 4 i 5 el percentatge d'alumnat de la majoria de tipus de centre és similar, excepte el de centres de nivell baix, que és inferior. En el nivell 6 el percentatge d'alumnat de centres de nivell socioeconòmic i cultural alt és el doble que el de centres de nivell mitjà i baix.

Gràfic 3.102. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el nivell socioeconòmic i cultural del centre

Percentatge d'alumnat estranger als centres

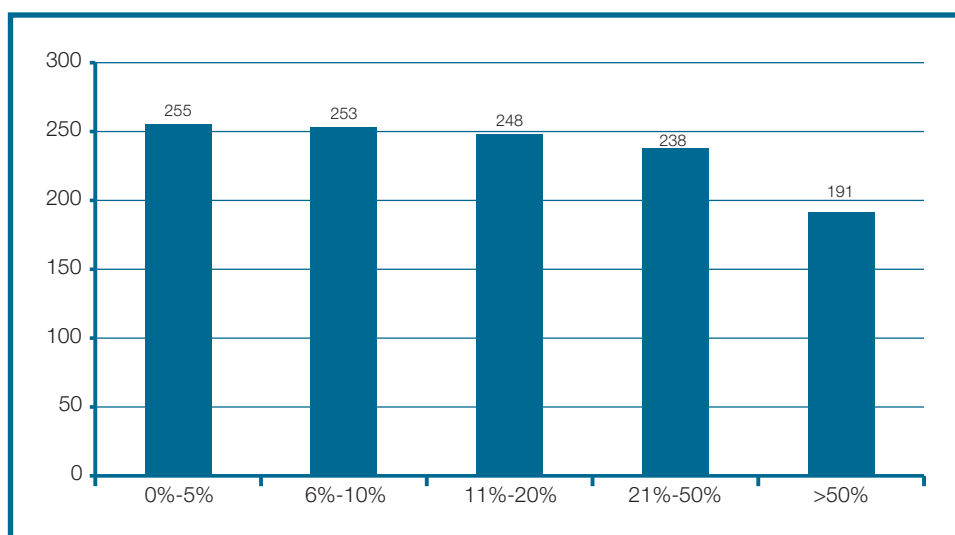
El percentatge d'alumnat estranger que hi ha als centres incideix de manera significativa en els resultats de l'alumnat. La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat d'un centre amb poca immigració (del 0% al 5%) i l'alumnat d'un centre amb força immigració (del 21% al 50%) és de 17 punts.

Com ja s'ha vist en d'altres àrees, hi ha una decrement de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el percentatge d'alumnat estranger als centres.

La diferència de puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat de centres amb un percentatge d'alumnat estranger baix (el 0%-5%) i la puntuació de l'alumnat de centres amb més d'un 50% d'alumnat estranger és de 64 punts. Cal tenir en compte que els centres amb més d'un 50% de percentatge d'alumnat estranger constitueixen l'1,28% de la mostra (vegeu el gràfic 2.5).

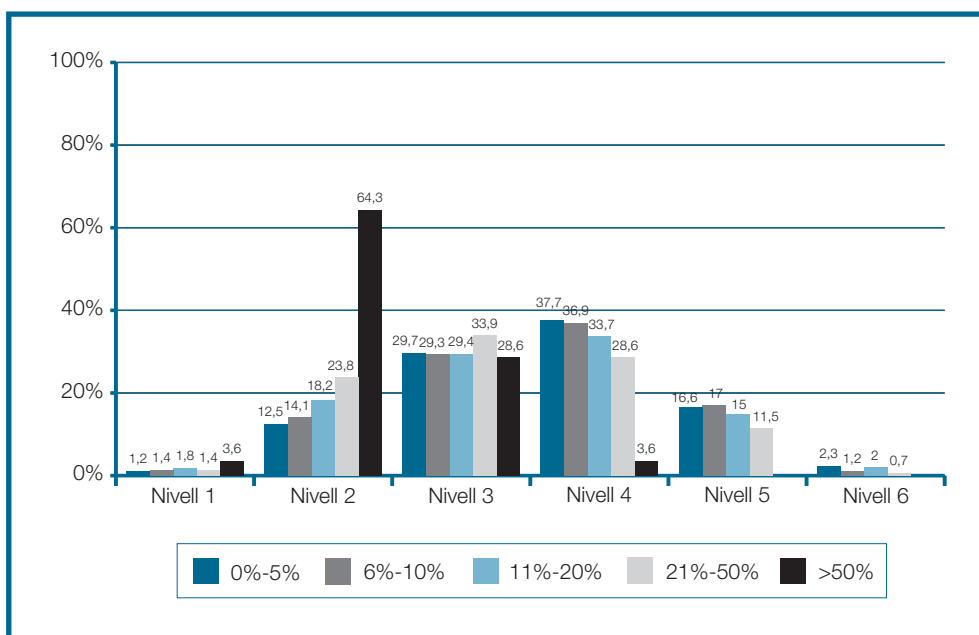
No hi ha diferència entre les puntuacions mitjanes de l'alumnat de centres amb un percentatge d'estrangers comprès entre el 0%-5%, el 6%-10% i l'11%-20%. Sí que n'hi ha entre les puntuacions mitjanes de l'alumnat d'aquests tipus de centres i les de l'alumnat de centres amb el 21%-50% o més d'un 50% d'alumnat estranger.

Gràfic 3.103. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el percentatge d'alumnat estranger al centre

Com es pot veure en el gràfic 3.104, en el nivell 1 hi ha el doble d'alumnat de centres amb més d'un 50% d'estrangers. En el nivell 2 el percentatge de l'alumnat d'aquest tipus de centre és el doble o bé fins i tot quatre vegades més que el dels altres tipus de centre. En el nivell 3 la distribució d'alumnat dels diferents tipus de centre és bastant similar, excepte l'alumnat de centres amb el 21%-50% d'estrangers, que és superior al percentatge dels altres trams. En els nivells 4 i 5 el percentatge d'alumnat és més alt com més baix és el percentatge d'alumnat estranger als centres. En el nivell 6 destaca el percentatge d'alumnat de centres amb un 0%-5% i un 11%-20% d'alumnat estranger.

Gràfic 3.104. Percentatge d'alumnat situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el percentatge d'alumnat estranger al centre

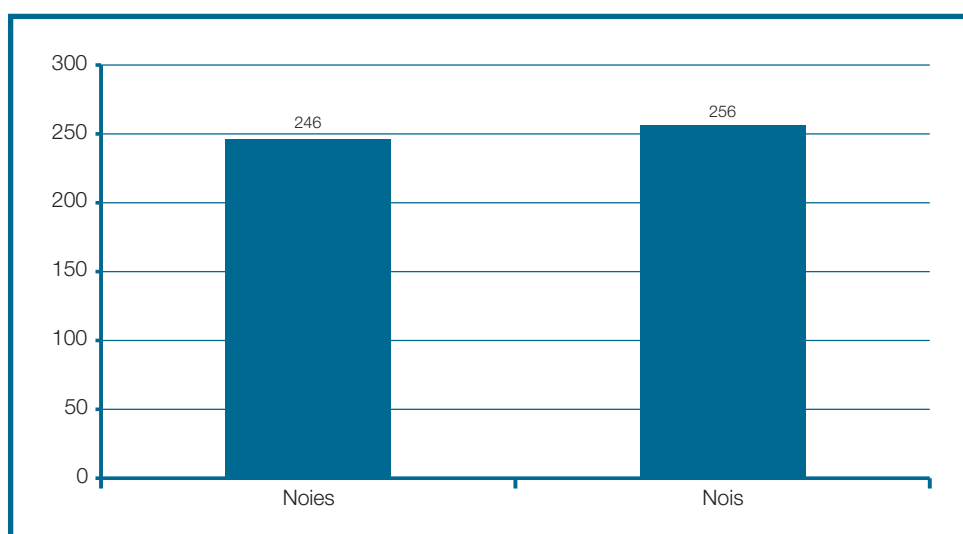

Sexe de l'alumnat

Els nois obtenen una puntuació mitjana de 256 punts i les noies de 246. Hi ha una diferència significativa de 10 punts.

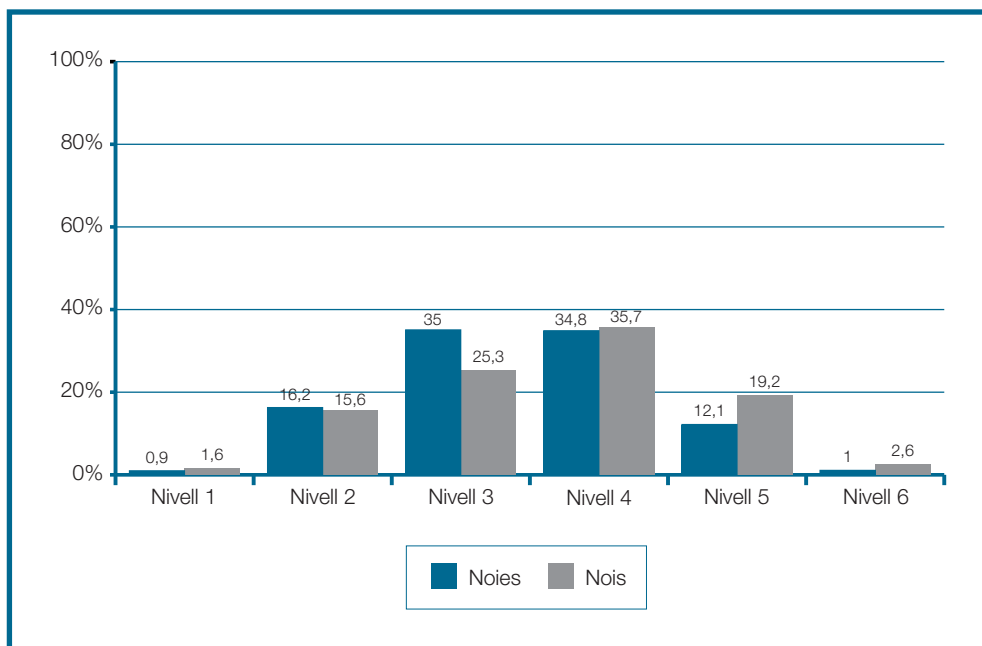
La puntuació mitjana obtinguda pels nois de sisè d'educació primària és de 256 punts i la de les noies és de 246 punts. Hi ha una diferència significativa de 10 punts entre ambdues puntuacions.

Gràfic 3.105. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el sexe de l'alumnat

Com es pot veure en el gràfic següent, hi ha més nois situats en els nivells superiors de l'escala. Les noies se situen sobretot en el nivell 3 i lleugerament per sota dels nois en els altres nivells superiors.

Gràfic 3.106. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària que se situa en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el sexe de l'alumnat

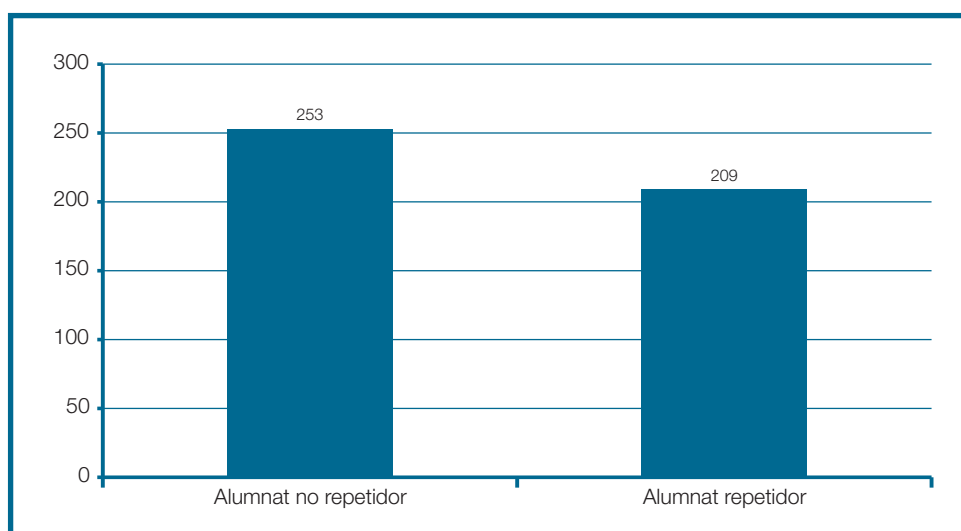

Alumnat repetidor

L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana de 253 punts, mentre que l'alumnat repetidor l'obté de 209 punts. La diferència de 44 punts és significativa.

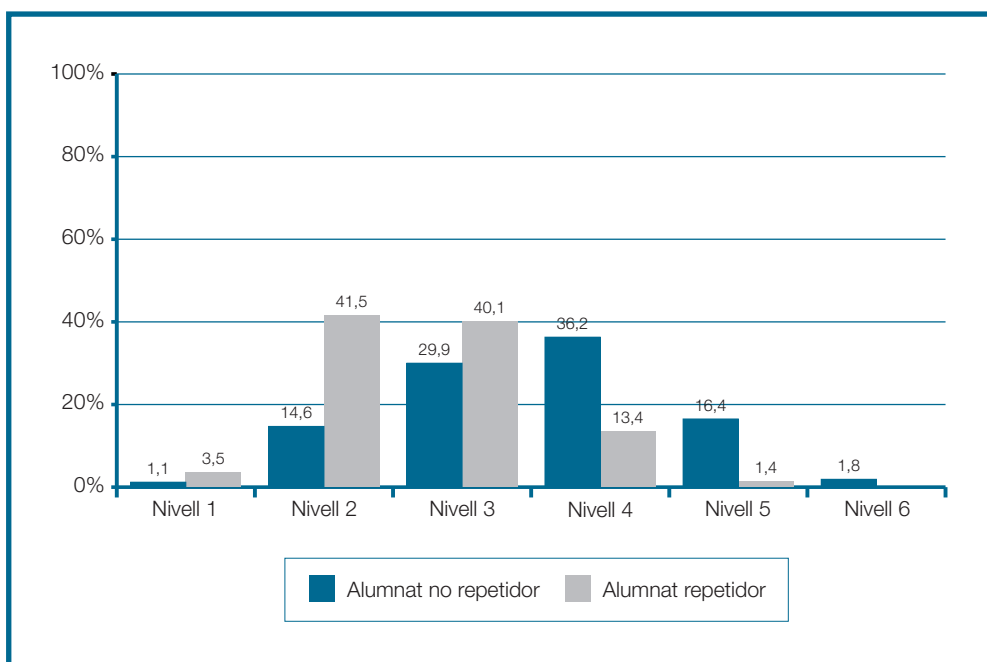
L'alumnat no repetidor obté una puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya de 253 punts. Té 44 punts més que l'alumnat repetidor, que en té 209 punts. Aquesta diferència és significativa. Cal tenir en compte que l'alumnat repetidor constitueix el 5,7% de la mostra (vegeu el gràfic 2.6).

Gràfic 3.107. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya de l'alumnat de sisè d'educació primària segons si és repetidor o no

Com es pot observar en el gràfic 3.108, l'alumnat repetidor se situa majoritàriament en els nivells inferiors. Hi ha poc alumnat repetidor en els nivells alts.

Gràfic 3.108. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons si és repetidor o no

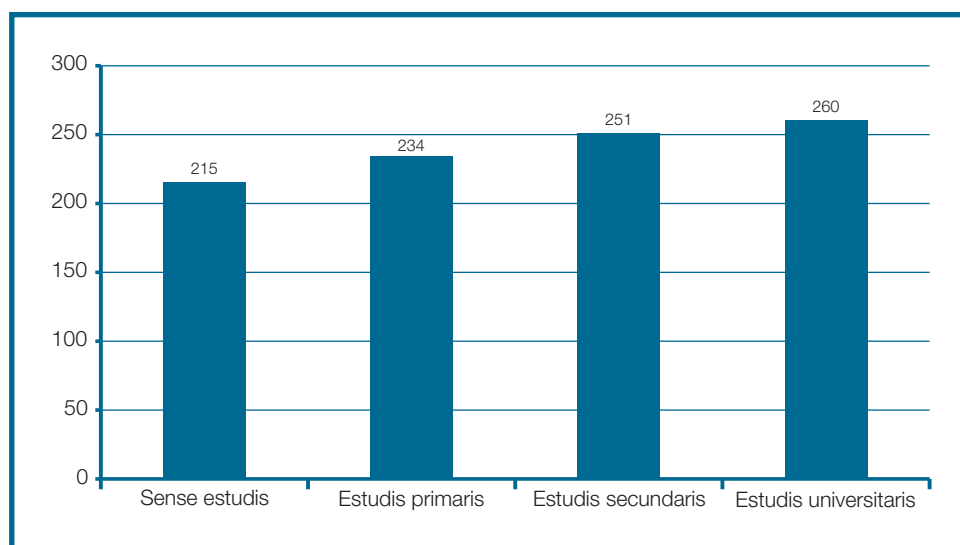
Nivell d'estudis familiar

Hi ha un increment de la puntuació mitjana a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar. Hi ha una diferència significativa de 45 punts entre l'alumnat que parteix d'un nivell d'estudis universitaris i el que parteix d'un nivell familiar sense estudis.

L'alumnat que prové d'una família amb estudis universitaris obté una puntuació mitjana de 260 punts. Té 45 punts més que l'alumnat provinent de famílies sense estudis (215 punts).

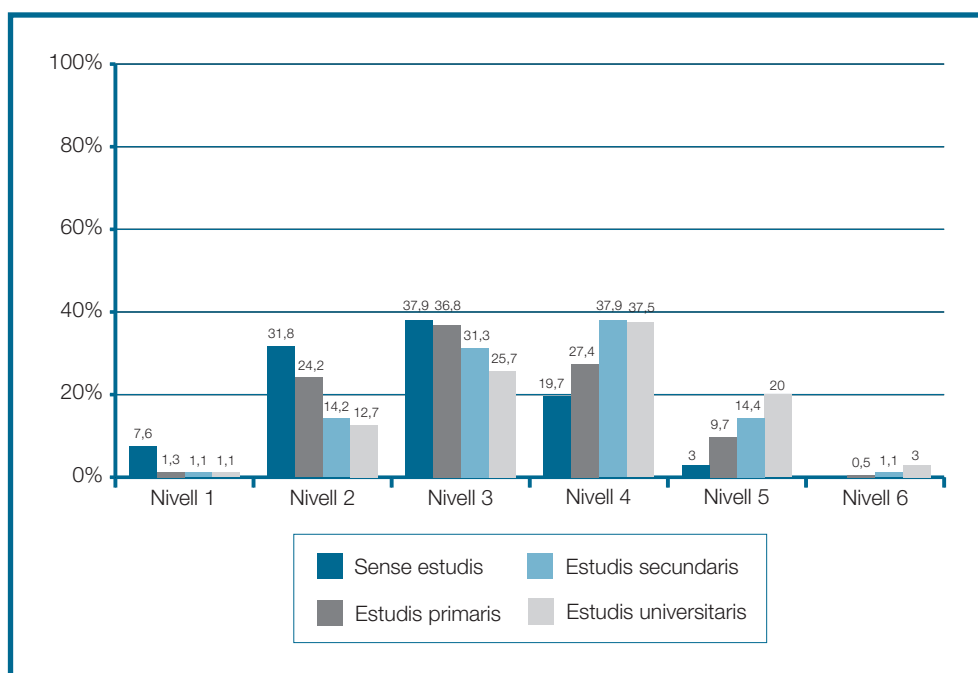
Hi ha diferències significatives entre totes les puntuacions mitjanes i els diferents nivells d'estudis familiars.

Gràfic 3.109. Puntuació mitjana en coneixement del medi social i cultural de Catalunya de l'alumnat de sisè d'educació primària segons el nivell d'estudis familiar

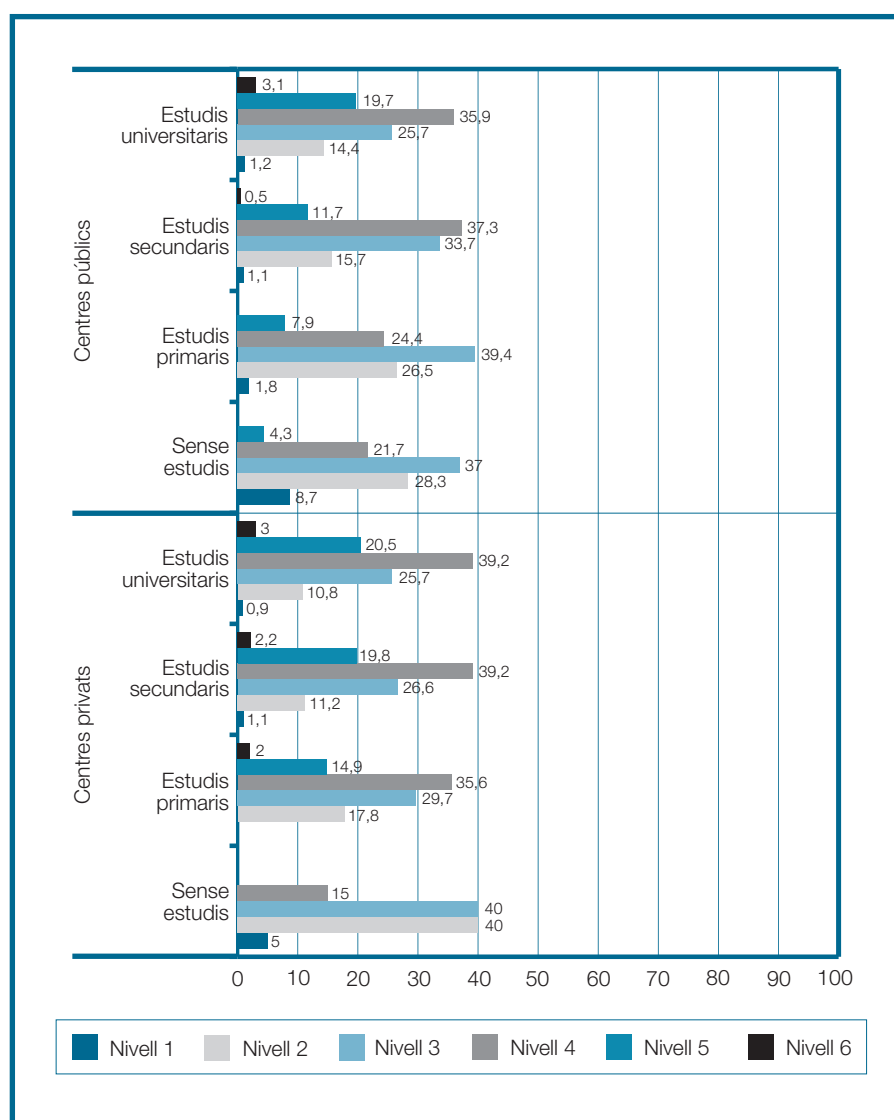
Com es pot veure en el gràfic 3.110, hi ha més alumnat provinent d'una família sense estudis en els nivells baixos que en els superiors. A més, s'observa una progressió en els nivells a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar: a menys estudis corresponen els nivells inferiors en l'escala i a més estudis hi corresponen els nivells superiors.

Gràfic 3.110. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el nivell d'estudis familiar

Si es té en compte la titularitat dels centres en combinació amb el nivell d'estudis familiar, es pot observar que hi ha un decrement del percentatge d'alumnat situat en els nivells inferiors a mesura que augmenta el nivell d'estudis familiar i a l'inrevés, independentment de la titularitat del centre.

Gràfic 3.111. Percentatge d'alumnat de sisè d'educació primària situat en els nivells de l'escala de coneixement del medi social i cultural de Catalunya segons el nivell d'estudis familiar i la titularitat del centre

Anàlisi de la variabilitat de rendiment en coneixement del medi social i cultural de Catalunya

Les variables de titularitat, nivell socioeconòmic i cultural i percentatge d'alumnat estrangers dels centres són desestimades en una primera aplicació de l'anàlisi multivariable perquè no tenen un efecte significatiu en el rendiment de l'alumnat en coneixement del medi social i cultural de Catalunya. La variable que més hi incideix és el sexe de l'alumnat. Així, es pot esperar que les noies obtinguin la mateixa puntuació que els nois només si tenen un nivell d'estudis familiar més alt.

Com en les altres àrees avaluades, les variables analitzades fan referència als centres educatius i a l'alumnat. Pel que fa als centres educatius, són la titularitat, el nivell socioeconòmic i cultural i el percentatge d'alumnat estranger. Quant a l'alumnat, les variables considerades són el sexe, el fet de ser o no repetidor/a i el nivell d'estudis familiar.

Una primera anàlisi posa de manifest que les variables relacionades amb els centres no tenen un efecte significatiu en la predicció del rendiment de l'alumnat en coneixement del medi social i cultural de Catalunya (titularitat $p=0,288$, nivell socioeconòmic i cultural $p=0,512$ i percentatge d'alumnat estranger $p=0,072$). Si s'eliminen aquestes variables del model, la resta sí que són significatives, amb un nivell $p=0,000$. Els paràmetres estimats pel model analitzat es poden veure a la taula 3.87.

Taula 3.87. Paràmetres estimats d'acord amb el model analitzat

Intercept*	Alumnat		
	Sexe	Repetidor	Nivell d'estudis familiar
199 punts	9 punts	38 punts	9 punts

* Rendiment en coneixement del medi social i cultural de Catalunya d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El valor corresponent a l'"intercept" s'interpreta com el rendiment en coneixement del medi social i cultural de Catalunya d'un/a alumne/a sense cap de les característiques analitzades.

El model analitzat permet explicar el 64,7% de la variància en la puntuació obtinguda en coneixement del medi social i cultural.

Atès que la variable sexe té dos valors (noi i noia), el fet de ser repetidor o no en té també dos (sí i no) i el nivell d'estudis familiar en té quatre (sense estudis, amb estudis primaris, amb estudis secundaris i amb estudis universitaris), es poden definir (2x2x4) 16 perfils d'alumnes diferents. Com ja s'ha dit, per calcular el valor predit en el rendiment en coneixement del medi social i cultural en cadascun d'aquests perfils se suma al valor de l'"intercept" l'efecte previ per a cada nivell de les variables analitzades.

Per exemple, si l'alumne/a és d'un nivell estudis familiar sense estudis se li sumen 9 punts a l'"intercept" (199 punts). En canvi, si el nivell familiar d'estudis correspon als universitaris se li sumen 36 punts (9 punts x 4). A la taula 3.91 s'exposa el valor predit per a cadascun dels perfils d'alumnat analitzats.

Taula 3.88. Valors predits de rendiment en coneixement del medi social i cultural de Catalunya per a diferents perfils d'alumnat

Alumnat					
Repetidor	Sexe	Nivell d'estudis familiar			
		Sense estudis	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis universitaris
Sí	Noi	264	272	281	290
	Noia	255	264	273	282
No	Noi	302	311	320	329
	Noia	293	302	311	320

Així, si s'observa la puntuació de coneixement del medi social i cultural de Catalunya predita per a l'alumnat de sexe masculí (independentment de si és repetidor o no), es pot esperar que les noies obtinguin la mateixa puntuació només si tenen un nivell d'estudis familiar més alt.

4. SÍNTESI DE RESULTATS DE L'ALUMNAT DE CATALUNYA I D'ESPANYA

Com a element de contrast, s'ofereixen en aquest apartat gràfics amb els resultats obtinguts respectivament per la mostra de Catalunya i la mostra d'Espanya en les àrees avaluades a nivell estatal en l'avaluació de l'educació primària 2007. Això és, en llengua castellana, llengua anglesa, matemàtiques i coneixement del medi social i natural.

Els resultats es donen en percentatge d'alumnat situat en cada un dels nivells de competència de l'escala de l'àrea corresponent, segons les puntuacions obtingudes amb l'enfocament psicomètric de la Teoria de Resposta a l'Ítem (TRI).

Cal tenir en compte que en els resultats d'Espanya s'hi inclouen els resultats dels 68 centres de Catalunya que formen part de la mostra estatal avaluada.

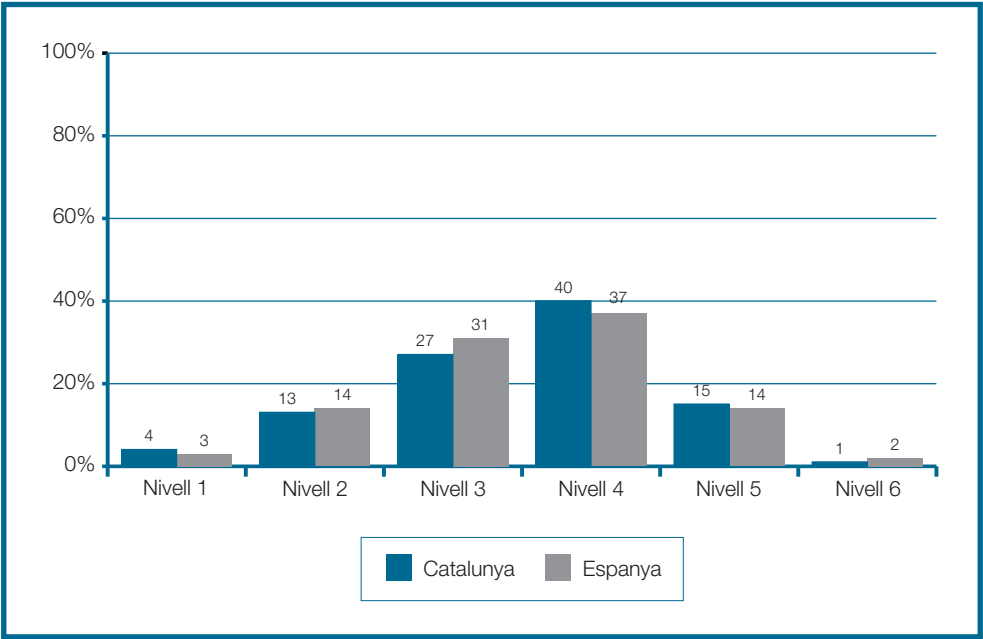
La mostra final estatal està formada per 9.446 alumnes de 450 centres (IE 2009: 34) i la mostra de Catalunya per 2.784 alumnes de 156 centres (vegeu el punt 2.2).

Utilitzant els mateixos paràmetres per caracteritzar les escales que s'han fet servir en l'informe estatal (IE 2009), la distribució de l'alumnat per nivells en les diferents àrees és semblant a Catalunya i a Espanya. Cal tenir en compte que tant en un cas com en l'altre s'ha obtingut una puntuació mitjana normalitzada de 250 punts, amb una desviació típica de 50. Tot i que l'anàlisi s'ha fet per separat, la distribució d'alumnat en els diferents nivells i les habilitats que caracteritzen cada tram permet comparar les distribucions en ambdós casos i veure que hi ha una gran coincidència en totes les àrees avaluades.

Llengua castellana

Els percentatges d'alumnat situat en els nivells extrems (1 i 2 d'una banda i 5 i 6 de l'altra) són molt similars. La majoria d'alumnat se situa en el nivell 4 (el 40% de l'alumnat de Catalunya i el 37% d'Espanya) i en el nivell 3 (el 27% de Catalunya i el 31% d'Espanya). Pràcticament no hi ha alumnat situat en el nivell 6.

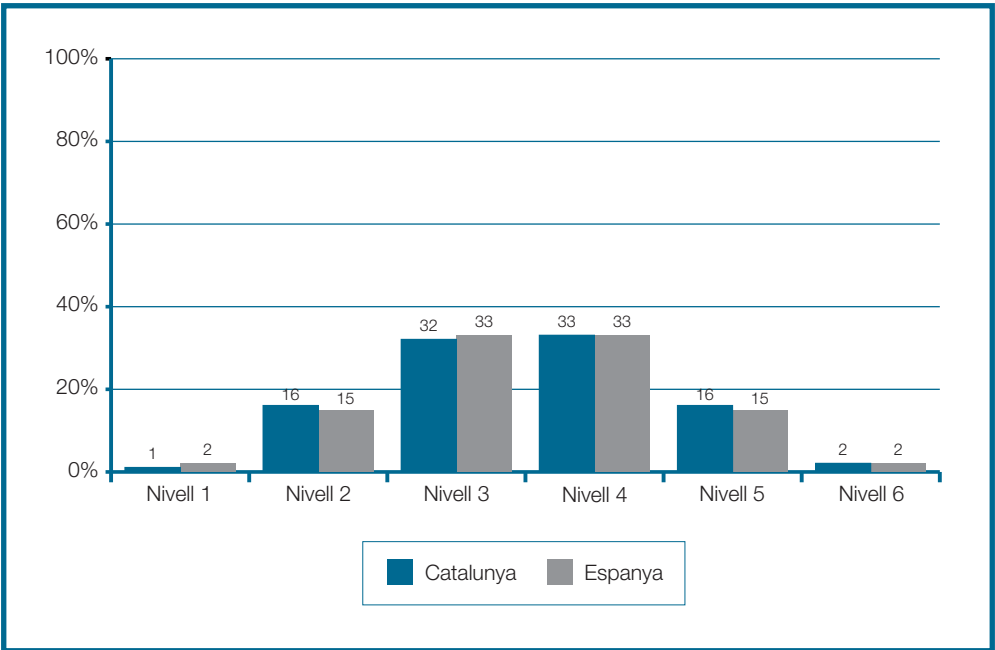
Gràfic 4.1. Percentatge d'alumnat de Catalunya i d'Espanya situat en els nivells de competència en llengua castellana

Llengua anglesa

La majoria d'alumnat se situa en els nivells 3 i 4, amb un percentatge que és el 33% en la majoria de casos (el percentatge d'alumnat de Catalunya situat en el nivell 3 és del 32%). El percentatge d'alumnat situat en el nivell 6 és d'1% a Catalunya i d'un 2% a Espanya.

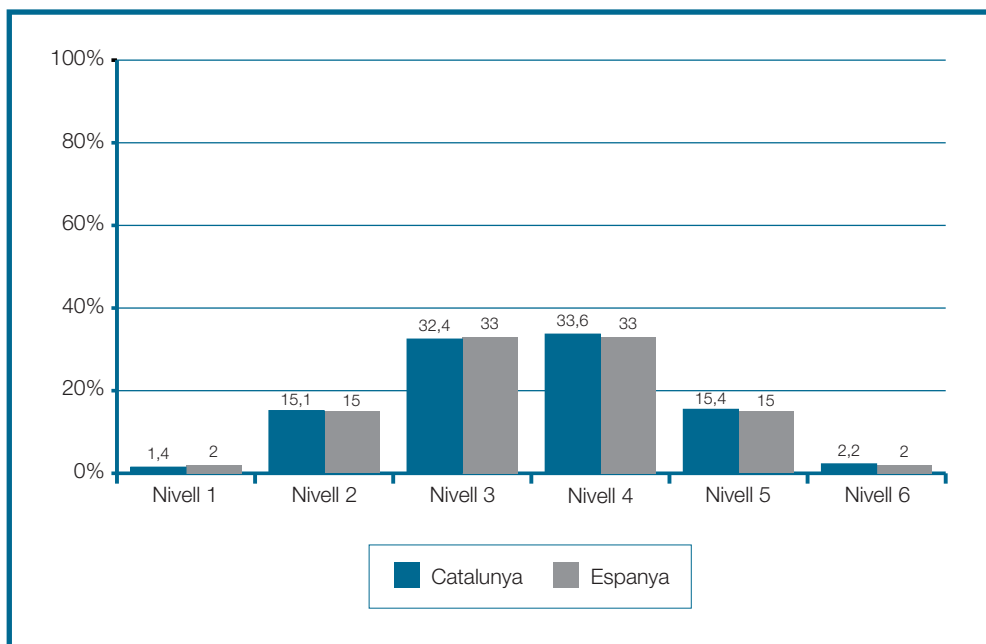
Gràfic 4.2. Percentatge d'alumnat de Catalunya i d'Espanya situat en els nivells de competència en llengua anglesa

Matemàtiques

Els percentatges d'alumnat situats en els nivells extrems inferior (nivell 1) i superior (nivell 6) són baixos, tant a Catalunya com a Espanya. La majoria de l'alumnat se situa en els nivells intermedis (nivells 3 i 4). En els nivells 2 i 5 pràcticament hi ha el mateix percentatge d'alumnat a Catalunya que a Espanya.

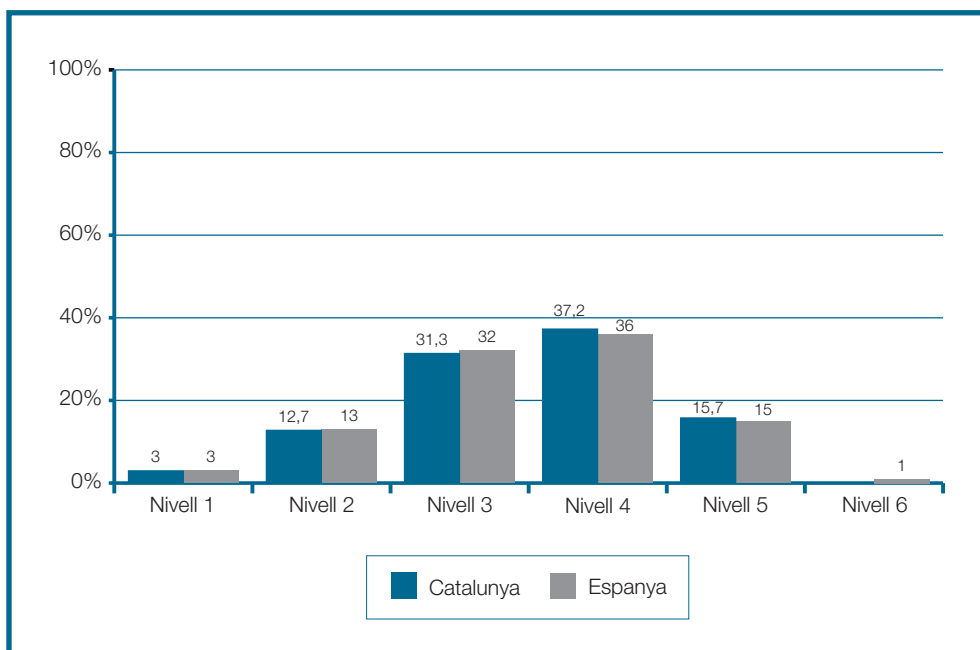
Gràfic 4.3. Percentatge d'alumnat de Catalunya i d'Espanya situat en els nivells de competència en matemàtiques

Coneixement del medi social i natural

La majoria de l'alumnat se situa en els nivells 3 i 4: en el nivell 3 hi ha el 31,3% de l'alumnat de Catalunya i el 32% del d'Espanya, mentre que en el nivell 4 hi ha el 37,2% i el 36% respectivament. En els nivells 2 i 5 hi ha situada al voltant d'una sisena part de l'alumnat. En els nivells extrems (1 i 6) hi ha un percentatge mínim d'alumnes.

Gràfic 4.4. Percentatge d'alumnat de Catalunya i d'Espanya situat en els nivells de competència en coneixement del medi social i natural

5. DESCRIPCIÓ DE LES DADES DE CONTEXT

Aquest capítol és fonamentalment descriptiu. L'anàlisi de les dades de context es fa a partir del recull de les opinions dels diferents agents educatius: alumnat, direcció del centre i famílies, els quals presenten visions diverses sobre una mateixa realitat educativa.

Les dades, recollides mitjançant els qüestionaris d'opinió, donen informació sobre:

- El context familiar de l'alumnat.
- La metodologia del procés d'aprenentatge: planificació, programació i avaluació.
- L'organització del centre educatiu.

5.1. Qüestionari de l'alumnat

Taula 5.1. Descripció de la mostra

Sexe (n=2.784)	%
Noies	51,6%
Nois	48,4%

Com es pot comprovar, en la mostra hi ha gairebé paritat en qüestió de sexe.

Taula 5.2. Persones que viuen a la llar familiar

L'alumnat viu habitualment (n=2.773)	%
Amb la mare, el pare i germans	62,4%
Amb la mare i el pare	14,1%
Amb la mare, el pare, germans i altres familiars	7,3%
Amb la mare, el pare i altres familiars	2,1%
Amb la mare i germans	5,7%
Amb la mare	4,1%
Amb la mare, germans i altres familiars	1,3%
Altres situacions	3%

Malgrat que des de fa anys el tipus de llar (membres que les componen) ha anat ampliant l'esquema clàssic de pare, mare i fills, hi ha un 85,9% d'alumnat que té aquest perfil familiar (ja sigui amb germans o sense i amb altres familiars o sense). Així, només hi ha un 14,9% d'alumnes que viuen en famílies monoparentals o en d'altres tipus de famílies.

Taula 5.3. Lloc de naixement de l'alumnat, del pare i la mare (n=2.605)

		Origen del pare				
Origen de l'alumnat	Origen de la mare		Catalunya	Resta d'Espanya	Resta del Món	Total
Catalunya	Catalunya	n	1.358	289	53	1.700
		% del total	52,1%	11,1%	2%	65,3%
	Resta d'Espanya	n	229	169	20	418
		% del total	8,8%	6,5%	0,8%	16%
	Resta del Món	n	56	23	51	130
		% del total	2,1%	0,9%	2,0%	5%
	Total	n	1.643	481	124	2.248
		% del total	63,1%	18,5%	4,8%	86,3%
Resta d'Espanya	Catalunya	n	3	9	2	14
		% del total	0,1%	0,3%	0,1%	0,5%
	Resta d'Espanya	n	11	51	3	65
		% del total	0,4%	2,0%	0,1%	2,5%
	Resta del Món	n	2	2	3	7
		% del total	0,1%	0,1%	0,1%	0,3%
	Total	n	16	62	8	86
		% del total	0,6%	2,4%	0,3%	3,3%
Resta del Món	Catalunya	n	16	1	5	22
		% del total	0,6%	0%	0,2%	0,8%
	Resta d'Espanya	n	1	1	3	5
		% del total	0%	0%	0,1%	0,2%
	Resta del Món	n	15	8	221	244
		% del total	0,6%	0,3%	8,5%	9,4%
	Total	n	32	10	229	271
		% del total	1,2%	0,4%	8,8%	10,4%
Total global	n	1.691	553	361	2.605	
	% del total	64,9%	21,2%	13,9%	100%	

El 52,1% de l'alumnat és d'origen català i té ambdós progenitors catalans.

El 7,8 % de l'alumnat d'origen català té un o tots dos progenitors estranger.

Taula 5.4. Lloc de naixement de l'alumnat, mares i pares estrangers

	Mare (n=400)	Pare (n=378)	Alumnat (n=276)
Europeus	24,7%	23%	20,7%
Africans	22,2%	25,1%	16,3%
Asiàtics	5,5%	6,1%	5,1%
Americans hispanoparlants	45%	42,1%	54,7%
Americans no hispanoparlants	2,8%	3,2%	2,9%
Altres	–	0,5%	0,4%

No hi ha diferències rellevants entre sexes quant a l'origen dels progenitors estrangers. Els americans hispanoparlants sumen gairebé tants com la suma d'uropeus i africans. Entre els tres col·lectius sumen més del 90% de l'origen dels progenitors estrangers.

Quant a l'alumnat, cal assenyalar que la proporció d'alumnes de procedència sud-americana respecte del total d'alumnes d'origen estranger és superior a la dels seus pares i mares. Això pot ser degut al fet que els estrangers d'altres orígens porten més temps aquí i, per tant, els seus fills ja hi ha nascut. El reagrupament familiar s'ha produït en anys posteriors. Aquesta hipòtesi es pot contrastar amb les dades publicades en el *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya* (CSd'A 2008a) i els anuaris estadístics de l'Idescat.

Taula 5.5. Llengua que sol utilitzar l'alumnat

(n=2.814)	A casa	A l'escola	Amb les amistats	Per veure la TV
Castellà	44,3%	15,7%	43,5%	45,5%
Català	34,5%	43,6%	34,2%	20,4%
Ambdues	16,8%	34,5%	20%	30,2%
Altres	3,8%	5%	1,3%	2,4%
No contesta	0,6%	1,2%	1%	1,5%

En l'ús de la llengua hi ha força diferències segons quin sigui l'àmbit en què es trobi l'alumnat. Així, tant a casa com amb les amistats, la llengua més utilitzada per l'alumnat és el castellà, enfront del català. En canvi, en l'àmbit escolar els valors s'inverteixen i predomina l'ús del català.

A l'hora d'escollir la llengua per veure la TV domina àmpliament el castellà i en segon lloc el català i el castellà. Tanmateix, aquestes dades poden estar influenciades per la més àmplia oferta de canals en llengua castellana.

Taula 5.6. Llibres a la llar

(n=2.781)	Llibres a la llar
De 0 a 25	14,9%
De 26 a 50	21,2%
De 51 a 100	21,5%
De 101 a 150	14,2%
Més de 150	28,3%

En un 57,6% de les llars tenen fins a 100 llibres, i en 43,4% de les llars en tenen més de 100. Cal assenyalar que els llibres de text escolars no són comptats en aquest ítem.

Taula 5.7. Freqüència amb què s'utilitzen diversos mitjans

	No en tinc	Mai	Poques vegades	Força vegades	Normalment	n
Llibres de lectura	0,8%	3,1%	28,8%	35,9%	31,4%	2.799
Prensa o revistes	4,9%	13%	34,4%	26,3%	21,4%	2.797
Enciclopèdies	7,5%	13,9%	41,2%	23,5%	13,9%	2.793
Ordinador	3,6%	1,1%	7,5%	20%	67,8%	2.797
Internet	11,3%	1,4%	6,5%	16,1%	64,7%	2.798
Vídeo, CD, DVD	0,6%	2,8%	18,9%	33%	44,7%	2.751
Guies interactives	14,8%	19,2%	32,8%	19,6%	13,6%	2.768

Els mitjans més utilitzats per l'alumnat a les seves llars són l'ordinador i internet (2 de cada 3 alumnes manifesten utilitzar-los normalment). Per contra, les enciclopèdies i les guies interactives són els mitjans menys utilitzats.

Taula 5.8. Any en què l'alumnat inicia l'escolarització

(n=2.763)	%
Abans dels 3 anys	58,3%
Dels 3 als 5 anys	40,2%
Amb 6 o més anys	1,5%

Gairebé 6 de cada 10 alumnes inicien la seva escolarització a la llar d'infants, mentre que 4 de cada 10 ho fan al parvulari. Hi ha un petit percentatge d'alumnes (1,5%) que l'inicien a la etapa d'educació primària.

Taula 5.9. Alumnat repetidor

(n=2.685)	%
No he repetit	94,3%
Si, he repetit	5,7%

A la pregunta de si han repetit o no algun curs d'educació primària, el 94,3% de l'alumnat de 10 anys respon que no ha repetit cap curs.

Taula 5.10. Expectatives acadèmiques de l'alumnat

(n=2.794)	%
Fins acabar els estudis obligatoris (ESO)	6,9%
Fins acabar un cicle formatiu de grau mitjà	1,3%
Fins acabar el batxillerat	5,7%
Fins acabar un cicle formatiu de grau superior	2,4%
Fins acabar una carrera universitària	61,5%
No ho he decidit encara	22,2%

A la pregunta de fins a quin nivell vol estudiar, 6 de cada 10 alumnes responen que els agradaria estudiar una carrera universitària, dades que mostren l'alta popularitat que l'opció més acadèmica té entre l'alumnat. Tanmateix, 2 de cada 10 encara no ho han decidit.

Taula 5.11. Temps dedicat per l'alumnat a activitats diverses

	1 hora o menys	D'una a dues hores	De dues a tres hores	Més de tres hores	n
Veure la televisió	33,5%	33,7%	15,6%	17,2%	2.789
Jugar amb videojocs	62,8%	20%	9,4%	7,8%	2.578
Jugar amb l'ordinador	46%	29%	12,8%	12,2%	2.661
Entretenir-me a Internet	48%	25,9%	13,1%	13%	2.602
Jugar al carrer	38,5%	24,5%	17,6%	19,4%	2.653
Llegir llibres o novel·les	54%	28,1%	9%	8,9%	2.707
Llegir premsa o revistes	74,2%	16,9%	5,4%	3,5%	2.601

L'alumnat manifesta que les activitats d'oci a les quals dedica més temps són jugar al carrer i veure la televisió. Per contra, les que menys temps els ocupen són llegir premsa o revistes, llegir llibres i jugar amb videojocs.

Taula 5.12. Hàbits: hora de llevar-se

(n=2.792)	%
Abans de les 7	11,9%
Entre les 7 i les 8	65,6%
Entre les 8 i les 9	22,3%
Més tard de les 9	0,2%

La major part de l'alumnat (2 de cada 3) manifesta llevar-se entre les 7 i les 8 del matí.

Taula 5.13. Hàbits: hora d'anar a dormir

(n=2.793)	%
Abans de les 9	1,2%
Entre les 9 i les 10	20,2%
Entre les 10 i les 11	57,1%
Més tard de les 11	21,5%

Hi ha la mateixa proporció d'alumnes que se'n van a dormir abans de les 10 de la nit (21,4%) que dels que se'n hi van més enllà de les 11 (un 21,5%). La majoria d'alumnat, però, se'n va a dormir entre les 10 i les 11 (el 57,1%).

Taula 5.14. Hàbits: temps dedicat a fer els deures

(n=2.801)	%
No en faig	1,4%
Una hora o menys	20,8%
D'una a dues hores	52,7%
De dues a tres hores	18,6%
Més de tres hores	6,5%

Un 22,2% de l'alumnat dedica menys d'una hora al dia a fer deures, un 52,7% n'hi dedica entre una i dues i un 25,1% hi dedica més de dues hores.

Taula 5.15. Hàbits: suport rebut per fer els deures

(n=2.798)	%
Ningú no m'ajuda	35,5%
Pares o mares	43,3%
Professor/a particular o acadèmia	10,1%
Germans o amistats	6,3%
Pares + germans o amistats	2,7%
Pares + professor/a particular o acadèmia	1,5%
Professor particular + germans o amics	0,3%
Pares + professor/a particular o acadèmia + germans o amistats	0,3%

El 35,5% de l'alumnat manifesta que no rep ajudes a l'hora de fer els deures. Per contra, el 64,5% rep ajuda per fer-los, ja sigui dels progenitors, de professorat particular, de germans o germanes o de les amistats.

Taula 5.16. Activitats extraescolars després de classe

	No	Sí	n
Música o dansa	68,5%	31,5%	2.293
Esports	22,2%	77,8%	2.583
Idiomes	64,1%	35,9%	2.282
Informàtica	83,3%	16,7%	2.158
Teatre	91,5%	8,5%	2.144
Manualitats, dibuix, pintura	78,9%	21,1%	2.189

L'esport és l'activitat extraescolar de més èxit (en fan 3 de cada 4 alumnes). Després vénen els idiomes (35,9% d'alumnes) i la música (31,5%), però amb una diferència de percentatge considerable.

Cal destacar que un 7,8% de l'alumnat diu que no fa cap activitat extraescolar.

Taula 5.17. Autovaloració personal

	Molt poc	Poc	Una mica	Bastant	Molt	n
M'esforço en els estudis	0,9%	2,2%	14,1%	46,8%	36%	2.802
Ajudo els altres	1,7%	5%	24,9%	49,7%	18,7%	2.785
Sóc un bon amic	0,5%	0,8%	6,7%	44,1%	47,9%	2.769
Sóc tranquil	9,5%	13,8%	24,6%	28,2%	23,9%	2.778
Sóc tímid	29,6%	15,6%	22,6%	16,6%	15,6%	2.781
Sóc responsable	2,4%	5,4%	19,2%	41,5%	31,5%	2.788
Sóc intel·ligent	1,6%	4,8%	24,6%	49,7%	19,3%	2.781
Sóc simpàtic	0,5%	1,8%	10,6%	41,3%	45,8%	2.777
Agrado a la gent	1,7%	3,3%	17,5%	49,4%	28,1%	2.733

Les qualitats que l'alumnat autovalora més són ser bon amic (el 92% s'autovalora que és bastant o molt bon amic), ser simpàtic (87,1%) i l'esforç que fa en els estudis (82,8%). En canvi, s'autovalora menys el fet de ser tímid (només el 32,3% se'n considera bastant o molt) i de ser tranquil (el 52% es considera bastant o molt tranquil).

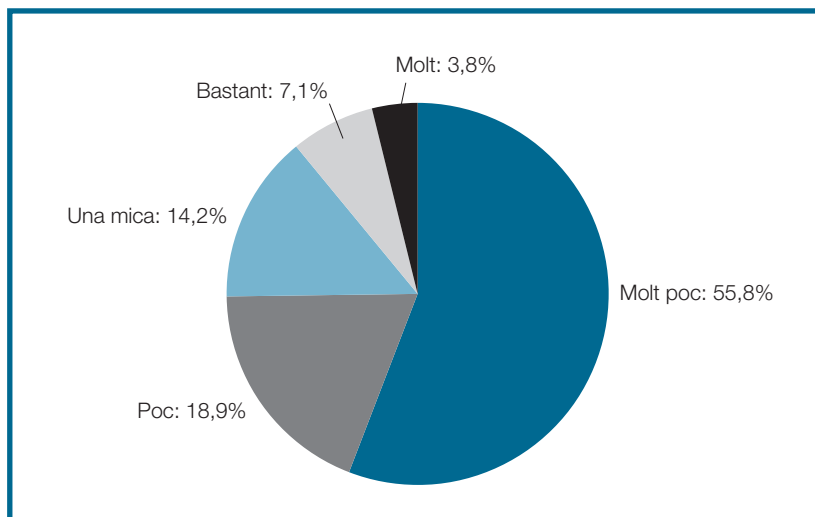
Taula 5.18. Percepció dels altres en relació amb l'alumne/a

	Molt poc	Poc	Una mica	Bastant	Molt	n
Es porten bé a classe	3,6%	7,6%	31%	45,7%	12,1%	2.784
Es posen amb tu	55,8%	19%	14,2%	7,1%	3,9%	2.724
Es barallen entre ells	22,4%	27,7%	28,7%	14,8%	6,4%	2.761
Es barallen amb tu	62,8%	19,7%	10,7%	4,4%	2,4%	2.695
Respecten el professorat	5,3%	9,7%	20,6%	39,5%	24,9%	2.755
Et poses tu amb els altres	66,5%	19,1%	10%	3%	1,4%	2.673
Comences tu les baralles	84,1%	9,6%	4,0%	1,2%	1,1%	2.645

L'alumnat valora que els seus companys i companyes es porten bastant o molt bé a classe (57,8% així ho considera) i que respecten el professorat (64,4%).

En línies generals, el 77,8% de l'alumnat valora positivament els seus companys, mentre que només un 3,4% els valora negativament.

Gràfic 5.1. Percepció del grau d'assetjament. *Els altres es posen amb tu...*

A la pregunta de si els altres companys o companyes "es posen amb tu", el 55,84% declara que molt poc. Tanmateix, hi ha un 11% d'alumnes que afirmen que els companys es "fiquen amb ells" bastant o molt.

Taula 5.19. Relació de l'alumne/a amb la mare

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
Hi manté bona relació i el comprèn	0,8%	1,3%	8,5%	25,3%	64,1%	2.785
Es preocupa dels seus hàbits de treball i estudi	0,5%	0,9%	3,7%	12,9%	82%	2.782
Es preocupa dels seus resultats i qualificacions escolars	0,5%	0,8%	3,3%	11,1%	84,3%	2.770
Assisteix a reunions, entrevistes i festes de l'escola	2,1%	4,8%	12,9%	25,5%	54,7%	2.770
Es preocupa pel seu comportament i la seva relació amb els companys	1,5%	2%	7,4%	16%	73,1%	2.767
L'acompanya quan realitza activitats de temps lliure	14,5%	9,8%	20,4%	20,2%	35,1%	2.724

La valoració que fa l'alumne/a de la relació amb la seva mare és bona, ja que només un 2,1% de l'alumnat considera no mantenir-hi una bona relació o no ser compresos per la seva mare. A més a més, la major part de l'alumnat considera que la seva mare s'implica i es preocupa pel seguiment de la seva educació, ja sigui pels seus hàbits d'estudi, per les seves qualificacions, per l'assistència a reunions de l'escola, etc.

Taula 5.20. Relació de l'alumne/a amb el pare

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
Hi manté bona relació i el comprèn	1,4%	2,2%	8,4%	27,8%	60,2%	2.737
Es preocupa dels seus hàbits de treball i estudi	1,6%	1,9%	8%	15,8%	72,7%	2.740
Es preocupa dels seus resultats i qualificacions escolars	1,7%	1,4%	6,4%	13%	77,5%	2.726
Assisteix a reunions, entrevistes i festes de l'escola	16,8%	13,1%	19,9%	18,3%	31,9%	2.732
Es preocupa pel seu comportament i la seva relació amb els companys	4,1%	4%	10,2%	18,1%	63,6%	2.734
L'acompanya quan realitza activitats de temps lliure	20,7%	11,9%	19,2%	16,8%	31,4%	2.694

Cal senyalar que només un 3,6% de l'alumnat considera no mantenir una bona relació amb el seu pare. L'alumnat opina que el seu pare es preocupa i s'implica en la seva educació, però si es comparen els resultats amb els de la taula anterior, s'observen uns percentatges d'implicació inferiors del pare, especialment en l'assistència a reunions i entrevistes escolars.

Taula 5.21. Valoració que fa l'alumnat de la tutora o tutor

	En desacord	Una mica en desacord	Ni en desacord ni d'acord	Una mica d'acord	D'acord	n
És un bon mestre/a	2,4%	3,1%	8,6%	12,9%	73%	2.794
Explica bé	1,5%	2,1%	5,4%	15,6%	75,4%	2.793
És agradable, simpàtic/a	3,5%	5%	9,7%	19,8%	62%	2.787
És just/a quan ens avalua	3,8%	3,7%	10%	20,4%	62,1%	2.781
És exigent	8,1%	6,4%	18,4%	28,4%	38,7%	2.776

L'alumnat valora positivament la seva tutora o tutor, ja que en gairebé tots els ítems el percentatge és superior al 80% en les dues respostes positives (d'acord i una mica d'acord). Així, el 85,9% de l'alumnat pensa que la tutora o tutor és bona mestra, el 91% que explica bé, el 82,5% que és just quan avalua i el 81,8% que és agradable i simpàtic/a.

L'opinió no és tan homogènia en l'exigència, ja que un 67,1% de l'alumnat pensa que el seu tutor o tutora és exigent.

Taula 5.22. Satisfacció de l'alumnat amb la tutora o tutor

(n=2.783)	Percentatge
Gens	2,9%
Poc	3%
Normal	18,8%
Bastant	28,7%
Molt	46,6%

A la pregunta de si està content/a amb la relació que manté amb la tutora o tutor, l'alumnat respon en consonància amb la pregunta anterior. Així, només un 5,9% de l'alumnat no està satisfet (poc o gens) de la seva relació amb la seva tutora o tutor.

Taula 5.23. Actuacions de la tutora o tutor

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
Parla amb nosaltres sobre els estudis	1,9%	4,4%	25,5%	31,5%	36,7%	2.781
Parla amb nosaltres sobre les qüestions de classe i el que ens passa	1,4%	3,9%	17,6%	29,8%	47,3%	2.778
Revisa amb nosaltres les normes de classe	8%	12%	26,8%	24%	29,2%	2.772
Parla amb mi personalment sobre aquests temes	18,2%	21,1%	26,7%	14,8%	19,2%	2.771

De les opinions expressades per l'alumnat s'extreu que majoritàriament la tutora parla sovint amb el seu alumnat dels estudis (68,2% diu que gairebé sempre o sempre), de les qüestions de classe (un 77,1%) i de les normes de la classe (53,2%).

Taula 5.24. Organització de la classe

	Mai	Poques vegades	Algunes vegades	Força vegades	Sempre	n
Tenim tasques assignades	9,9%	8,4%	12,9%	18%	50,8%	2.780
Es manté un ordre adequat per poder treballar a gust	2,5%	6,5%	15,7%	35,2%	40,1%	2.780
La tutora o tutor ens felicita quan ens portem bé	5,4%	7,5%	16%	24,7%	46,4%	2.777
El tutor/a dialoga amb nosaltres quan no ens portem bé	2,6%	4,1%	11,1%	25,4%	56,8%	2.770
El tutor/a ens castiga si no respectem les normes	2,5%	7,1%	18%	28,7%	43,7%	2.772
El tutor/a fixa les normes	5,7%	7,6%	18,7%	28,2%	39,8%	2.742
Nosaltres participem en l'establiment de les normes	9,1%	8,9%	22,2%	32,3%	27,5%	2.746
En general, nosaltres respectem les normes	2,2%	8,1%	22,8%	41,1%	25,8%	2.776
Nosaltres col·laborem perquè s'acompleixin les normes de classe	3,6%	10%	24,9%	35,5%	26%	2.781

L'ítem més ben valorat és que el tutor o tutora castiga l'alumnat quan no es respecten les normes de la classe (el 82,2% diu que aquesta situació es dona sempre o força vegades a l'aula).

Per contra, l'ítem que menys alumnes valoren és la seva participació en l'establiment de les normes (el 59,8% diu que l'alumnat hi participa).

Taula 5.25. El treball a classe

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
El professorat explica durant la major part de la classe	1%	2,6%	21,8%	40,1%	34,5%	2.766
Nosaltres exposem temes o treballs	3,5%	11,7%	37,4%	27,5%	19,9%	2.770
Mentre el professorat explica, ens pregunta sobre els temes	4,2%	6,3%	26,9%	32,4%	30,2%	2.754
Mentre el professorat explica, preguntem els dubtes que tenim	2,3%	4%	15,2%	29,7%	49,8%	2.742
Fem debats a classe	13,8%	21,1%	33,2%	17,3%	14,6%	2.745
Fem exercicis o activitats que ens proposen	1,1%	1,9%	9,4%	25,9%	61,7%	2.768
Treballem individualment	0,7%	2,1%	13,6%	41,5%	42,1%	2.764
Treballem en petits grups	13,3%	24,3%	41%	13,6%	7,8%	2.758
Prenem apunts	10,9%	13,7%	27,5%	24,3%	23,6%	2.766

Els ítems que més alumnes valoren (perquè es fan sempre o gairebé sempre a classe) són fer els exercicis o activitats proposades (un 87,6%) i treballar individualment (un 83,6%).

Per contra, els ítems que menys alumnes valoren són fer debats a classe i treballar en petits grups. Un 31,9% i un 21,4% declara que ho fan sempre o gairebé sempre, respectivament.

Taula 5.26. Materials utilitzats a classe

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
El llibre de text per estudiar i fer exercicis	1,4%	1,1%	5%	19,6%	72,9%	2.782
Altres exercicis que no són del llibre	5,3%	11,9%	36,2%	22,2%	24,4%	2.773
Llibres de la biblioteca de l'escola o de l'aula	18,7%	23,9%	30,4%	13,5%	13,5%	2.766
Ordinadors	12,7%	17,9%	39,7%	15,7%	14%	2.777
Vídeos, diapositives i cassettes	18,7%	28,4%	34,6%	10,3%	8%	2.761
Diaris i revistes	34,5%	32,6%	22,2%	5,8%	4,9%	2.777

Malgrat que el llibre de text per estudiar i fer exercicis continua sent el material més utilitzat a classe amb els professorat (un 92,5% de l'alumnat afirma que gairebé sempre o sempre l'usen), l'ús d'altres materials no és estrany. Així, un 29,7% d'alumnes manifesta usar gairebé sempre o sempre l'ordinador a classe i un 18,3% diu usar habitualment vídeos, diapositives i cassettes.

Taula 5.27. Com avalua el professorat

	Mai	Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre	Sempre	n
Fan controls després de cada tema o lliçó	0,9%	1%	4,7%	13,8%	79,6%	2.778
Corregeixen els deures i quaderns	2,5%	3,5%	8,8%	21%	64,2%	2.766
Revisen les activitats que fem a classe	1,6%	3,4%	12,5%	24,2%	58,3%	2.764
Ens pregunten la lliçó	2,7%	4,5%	17,8%	28,8%	46,2%	2.772
Ens posen controls escrits	1,7%	2,4%	7,9%	15,9%	72,1%	2.772
Ens fan exàmens orals	16,6%	25,2%	31,9%	13,1%	13,2%	2.751
Tenen en compte la nota que nosaltres mateixos ens posem	12,2%	11,2%	27,2%	22,1%	27,3%	2.724

L'alumnat afirma que és avaluat majoritàriament amb controls després de cada lliçó (93,4%).

L'ús dels exàmens orals no és gaire habitual. Només un 26,3% de l'alumnat afirma ser avaluat per aquest mitjà gairebé sempre o sempre, mentre que un 88% diu que ho és amb controls per escrit.

Taula 5.28. Opinió de l'escola

	En desacord	Una mica en desacord	Ni en desacord ni d'acord	Una mica d'acord	D'acord	n
A la meva escola hi ha normes raonables	3,2%	3,5%	10,9%	20,4%	62%	2.741
La meva escola és molt bona	3,2%	4,1%	11,1%	21,3%	60,3%	2.740
En general, m'agrada venir a l'escola	7,6%	5,9%	14,9%	23,5%	48,1%	2.732
Les classes són entretingudes	6,6%	10%	21,6%	30,2%	31,6%	2.727
El treball que faig a les classes m'agrada molt	6,7%	10,4%	25,2%	30,4%	27,3%	2.730
Aprenc coses interessants i útils	1,4%	1,7%	6,9%	19,3%	70,7%	2.739

Un 90% de l'alumnat afirma aprendre coses interessants i útils a l'escola, i un 81,6% creu que la seva escola és molt bona.

Cal senyalar que hi ha un 13,5% d'alumnes que declara que no li agrada anar a escola.

5.2. Qüestionari de la direcció del centre

Taula 5.29. Nombre d'aules d'educació primària dels centres de la mostra

Nombre d'aules	Percentatge
D'1 a 5	15,7%
De 6 a 10	32,7%
D'11 a 15	39,2%
De 16 a 20	9,8%
Més de 20	2,6%
n	153
Mitjana	9,86

Taula 5.30. Nombre d'alumnes d'educació primària dels centres de la mostra

Nombre d'alumnes	Percentatge
D'1 a 100	18,2%
De 101 a 200	30,8%
De 201 a 300	21%
De 301 a 400	21%
De 401 a 500	6,3%
Més de 500	2,8%
n	143
Mitjana	225,3

Taula 5.31. Grups de sisè d'educació primària dels centres de la mostra

Grups de sisè curs d'educació primària	Percentatge
1	46,7%
2	38,2%
3	12,5%
4	1,3%
5	0,7%
6	0,7%
n	152
Mitjana	1,7

Taula 5.32. Criteris que s'apliquen en els centres per agrupar l'alumnat

(n=114)	Sí	No
En ordre alfabètic o un altre criteri aleatori	13,7%	86,3%
Amb equilibri entre nens i nenes	41,8%	58,2%
Per motius lingüístics	16,3%	83,7%
Segons el seu rendiment acadèmic	15,7%	84,3%
Per homogeneïtat de les característiques de l'alumnat	11,8%	88,2%
Per heterogeneïtat entre l'alumnat	51,6%	48,4%

Els criteris més habituals a la hora d'agrupar l'alumnat en els centres són els criteris d'heterogeneïtat entre l'alumnat (51,6% dels casos) i l'equilibri entre nens i nenes (en un 41,8% dels casos).

Taula 5.33. Nombre de mestres de sisè d'educació primària

(n=147)	Mínim aules per centre	Màxim aules per centre	Mitjana
Nombre de mestres de sisè d'educació primària	1	14	6,11

Taula 5.34. Servei de menjador als centres

(n=153)	No	Sí
Servei de menjador al centre	7,2%	92,8%

Taula 5.35. Ús del servei de menjador dels centres

	Nombre de centres	Mínim nombre d'alumnes	Màxim nombre d'alumnes	Mitjana
Nombre d'alumnes de primària que utilitzen el menjador	147	2	988	168,5
Nombre d'alumnes de primària que reben ajudes de menjador	141	0	988	63,2

Taula 5.36. Les TIC als centres

	No	Sí	n
Hi ha aula específica d'informàtica	2,6%	97,4%	151
Hi ha coordinador de mitjans informàtics	3,3%	96,7%	150

Gairebé en la totalitat de centres hi ha una aula específica d'informàtica i un coordinador o coordinadora dels mitjans informàtics.

Taula 5.37. Nombre d'ordinadors a l'aula a disposició de l'alumnat de sisè d'educació primària

(n=150)	Percentatge
Cap	43,3%
Un	37,3%
Dos	8,7%
Tres	6%
Quatre	2,7%
Cinc	2%

En un 43,3% dels centres no tenen cap ordinador a les aules a disposició de l'alumnat avaluat.

Taula 5.38. Nombre d'ordinadors als centres

	Mínim nombre d'ordinadors per centre	Màxim nombre d'ordinadors per centre	Mitjana	n
Nombre d'ordinadors sense Internet: tasques administratives	0	4	1	20
Nombre d'ordinadors amb Internet: tasques administratives	0	13	2,6	26
Nombre d'ordinadors sense Internet: ús del professorat	0	55	12	35
Nombre d'ordinadors amb Internet: ús del professorat	0	20	3,1	22
Nombre d'ordinadors sense Internet: ús de l'alumnat d'educació primària	1	20	3,6	150
Nombre d'ordinadors amb Internet: ús de l'alumnat d'educació primària	0	60	9,9	133
Nombre d'ordinadors sense Internet: altres usos	0	93	26	141
Nombre d'ordinadors amb Internet: altres usos	0	48	6	60

Per terme mitjà, l'equip de professorat disposa de 15,1 ordinadors d'ús exclusiu per a les seves tasques i els alumnes en disposen de 13,5. A més a més, els centres disposen de 32 ordinadors més per a d'altres usos.

Taula 5.39. Edat dels directors o directores

(n=152)	Mínim	Màxim	Mitjana
Edat del director o directora	34	73	50,4
Percentatge			
Menors de 40 anys	5,3%		
Entre 40 i 49 anys	38,8%		
Entre 50 i 59 anys	46,1%		
Majors o iguals a 60 anys	9,9%		

Gairebé la meitat dels directors o directores dels centre de la mostra (un 46,1%) tenen una edat entre els 50 i 59 anys.

Taula 5.40. Sexe del màxim càrrec directiu dels centres

(n=152)	Homes	Dones
	36,8%	63,2%

Cal destacar que hi ha una major proporció de dones que són directores (63,2%) que no pas d'homes (36,8%), circumstància que té a veure amb la feminització de la professió.

Taula 5.41. Titulació acadèmica màxima de la directora o director

(n=153)	Percentatge
Diplomatura en magisteri o equivalent	62,7%
Llicenciatura, enginyeria, doctorat o equivalent	37,3%

El 37,3% de les directores i directors tenen una llicenciatura, mentre que el 62,7% té una diplomatura.

Taula 5.42. Antiguitat en el docència de la directora o director

(n=153)	Percentatge
De 5 a 10 anys	0,7%
D'11 a 20 anys	20,9%
De 21 a 30 anys	51%
Més de 30 anys	27,4%

Un 78,4% de les directores i directors té una antiguitat en la docència superior als 20 anys.

Taula 5.43. Anys d'experiència en la direcció

(n=153)	Percentatge
Un any	3,9%
De 2 a 5 anys	35,3%
De 6 a 10 anys	20,3%
Més de 10 anys	40,5%

Cal destacar que un 60,8% de les directores i directors té sis o més anys d'experiència en el càrrec.

Taula 5.44. Formació rebuda per a l'exercici de la funció directiva

(n=152)	No	Sí
Ha rebut formació per a la funció directiva	26,3%	73,7%

Només un 26,3% dels directors/es manifesta no haver rebut formació específica per a l'exercici de la funció directiva.

Taula 5.45. Autopercepció de la formació per a l'exercici de la funció directiva

(n=153)	Poc preparat	Una mica preparat	Força preparat	Molt preparat
Per a l'exercici de la funció directiva se sent	3,2%	11,1%	69,9%	15,7%

Cal remarcar l'alt concepte que tenen de si mateixos les directores i directors de centre. Així, un 85,6% afirma estar força preparats o molt preparats per desenvolupar la seva tasca.

Taula 5.46. Autopercepció de la formació necessària per a l'exercici de la funció directiva

	Gens/Poc	Una mica	Força/Molt	n
Conèixer les competències del professorat i estimular la seva capacitat	3,3%	16,4%	80,3%	152
Promoure treballs en equip amb el professorat	1,3%	13,2%	85,5%	151
Generar procediments per a la formació del professorat	3,3%	19,1%	77,6%	152
Executar els acords dels òrgans col·legiats	0%	3,3%	96,7%	151
Gestionar el pressupost i dotació del centre	9,8%	13,7%	76,5%	153
Identificar les necessitats del centre	0%	0,7%	99,3%	153
Gestionar els projectes del centre	1,3%	8,6%	90,1%	152
Procurar la conservació de les instal·lacions	2%	3,3%	94,7%	153
Establir relacions amb entitats externes	2,6%	13,7%	83,7%	153
Mantenir un clima àgil de comunicació amb les famílies	0%	4,6%	95,4%	153
Facilitar informació sobre la vida del centre	0%	5,3%	94,7%	152
Mediar per resoldre conflictes	1,3%	5,9%	92,8%	152
Promoure un bon clima de relacions	0%	2%	98%	153

En referència a la formació o coneixements necessaris per desenvolupar la tasca directiva, els factors més esmentats han estat saber identificar les necessitats del centre (99,3%), promoure un bon clima de relacions (98%), saber executar els acords dels òrgans col·legiats (96,7%) i mantenir un clima àgil de comunicació amb les famílies (un 95,4%).

Per contra, els aspectes menys valorats han estat saber gestionar el pressupost i la dotació del centre (76,5%) i saber generar procediments per a la formació del professorat (77,6%).

Taula 5.47. Nombre de directores o directors en els darrers anys als centres

(n=153)	Percentatge
Un	36,6%
Dos	39,2%
Tres	20,3%
Quatre	3,9%

En un 75,8% dels centres hi ha hagut un o dos directors/es en els darrers deu anys.

Taula 5.48. Estabilitat del professorat als centres

(n=153)	Molt inestable	Poc estable	Força estable	Molt estable
Estabilitat del professorat	3,3%	16,3%	52,9%	27,5%

Un 80,4% dels càrrecs directius opinen que l'estabilitat del professorat del seu centre és força alta o molt alta.

Taula 5.49. Procediments de nomenament de les coordinacions de cicle

(n=140)	Percentatge
Escollides pel professorat del cicle	37,1%
Designades directament per l'equip directiu	45%
Per rotació del professorat	3,6%
Altres procediments	14,3%

La manera més habitual de nomenar un coordinador o coordinadora de cicle és mitjançant la designació directa efectuada per l'equip directiu.

Taula 5.50. Freqüència de les reunions de l'equip docent

(n=151)	Mai	1 o 2 cops a l'any	Trimestralment	1 o dues vegades al mes	Setmanalment
Freqüència de les reunions de l'equip docent de tercer cicle	0,7%	0,7%	22,4%	35,1%	41,1%

En un 76,2% dels centres s'efectua una reunió al mes de l'equip docent de tercer cicle, com a mínim.

Taula 5.51. Temes tractats a les reunions de l'equip docent

	Mai	1 o 2 cops a l'any	Trimestralment	1 o dues vegades al mes	Setmanalment	n
Anàlisi de qüestions organitzatives	–	10,9%	36,7%	23,1%	29,3%	147
Desenvolupament de la programació didàctica	3,4%	15,1%	31,5%	29,5%	20,5%	146
Consciència, disciplina i dinàmica de grups	–	2,7%	34,7%	32,7%	29,9%	147
Atenció a la diversitat	0,7%	3,4%	37,7%	33,5%	24,7%	146
Altres	3,5%	8,8%	33,3%	28,1%	26,3%	153

Els temes que es parlen amb més freqüència en aquestes reunions són la consciència, disciplina i dinàmica de grups (un 62,6% dels directors i directores afirma que es tracta aquest tema com a mínim un cop al mes).

Per contra, el tema que es tracta amb menys freqüència és el desenvolupament de la programació didàctica (el 50% dels directors i directores afirma que es tracta aquest tema com a mínim un cop al mes).

Taula 5.52. Pla de formació de centre per a mestres d'educació primària

(n=151)	No	Sí
Hi ha un pla de formació per a mestres d'educació primària	27,2%	72,8%

La major part dels centres (un 72,8%) declara tenir un pla de formació per a mestres d'educació primària.

Taula 5.53. Nombre de mestres de tercer cicle que participa en el pla de formació del centre

	Percentatge
0 membres	4,2%
D'1 a 3 membres	29,5%
De 4 a 6 membres	33,7%
De 7 a 9 membres	20%
10 o més membres	12,6%

En un 66,3% dels centres, quatre o més mestres de tercer cicle participen en el pla de formació del centre.

Taula 5.54. Temes treballats en el pla de formació del centre

(n=122)	Percentatge
Tecnologies de la informació i la comunicació	45,1%
Aspectes metodològics	34,6%
Didàctica de les àrees	29,4%
Atenció a la diversitat	27,5%
Avaluació de l'alumnat	11,1%
Aspectes interculturals	5,2%
Altres	25,5%

El tema que més directors i directores de centre esmenten com a més tractat en el pla de formació del seu centre és el de tecnologies de la informació i la comunicació (gairebé la meitat el destaquen, un 45,1%).

Taula 5.55. En qui recau l'assessorament psicopedagògic al centres

(n=151)	Percentatge
L'equip de sector o de suport extern al centre	63,6%
Una persona o departament d'orientació intern	15,9%
Els dos anteriors	19,9%
Ningú	0,6%

A la pregunta de qui s'encarrega de les tasques d'assessorament psicopedagògic, la major part de directors i directores afirma que ho fa un equip de suport extern al centre (en un 63,6% dels casos), encara que un 19,9% d'aquest percentatge correspon també a personal del mateix centre.

Taula 5.56. Funcions d'orientació desenvolupades als centres

	Mai/Poc	Una mica	Força/Molt	n
Col·laborar en l'elaboració del projecte curricular del centre	38,5%	21,6%	39,9%	148
Elaborar propostes sobre orientació educativa i psicopedagògica	8,7%	16%	75,3%	150
Assessorar tutors i tutores per a l'aplicació del pla d'acció tutorial	17,4%	26,9%	55,7%	149
Proposar la realització d'adaptacions curriculars i coordinar-ne el desenvolupament i aplicació	6,1%	10,9%	83%	147
Col·laborar amb el professorat en la prevenció i detecció de problemes d'aprenentatge	4%	14%	82%	150
Fer l'avaluació psicològica i pedagògica prèvia	7,4%	10,8%	81,8%	148
Planificar activitats de suport i reforç	20,1%	20,8%	59,1%	149
Atendre de manera individualitzada l'alumnat i les famílies	5,4%	12,1%	82,5%	149

Els temes d'orientació destacats pels directors i directores com a més rellevants dels que es duen a terme als centres són proposar la realització d'adaptacions curriculars i coordinar-ne el desenvolupament i aplicació (83%), atendre de manera individualitzada l'alumnat i les famílies (82,5%), col·laborar amb el professorat en la prevenció i detecció de problemes d'aprenentatge (82%) i realitzar l'avaluació psicològica i pedagògica prèvia (81,8%).

Taula 5.57. Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials

	En desacord	Poc d'acord	Força d'acord	Totalment d'acord	n
Al centre hi ha una actitud favorable a la integració d'alumnat amb qualsevol tipus de NEE	–	4,7%	43%	52,3%	151
El centre disposa d'aules i recursos específics per atendre aquest alumnat	8,7%	26%	38,6%	26,7%	150
El professorat ordinari fa tasques de suport a l'alumnat amb NEE	3,3%	12%	45,4%	39,3%	150
El centre disposa de personal especialitzat (psicopedagog/a, professor/a NEE, logopeda...)	6,7%	9,3%	35,3%	48,7%	150
L'assessorament i l'orientació que rep el professorat és suficient	4,7%	38,9%	46,3%	10,1%	149
Hi ha coordinació entre els agents que atenen l'alumnat (família, psicopedagog/a, logopeda...)	0,7%	6%	51,7%	41,6%	149
Amb el centre col·laboren organismes, entitats o mitjancers lingüístics que faciliten la integració de l'alumnat	21,9%	24,7%	30,8%	22,6%	146

Els directors i directores mostren més acceptació de les afirmacions següents: al centre hi ha una actitud favorable a la integració d'alumnat amb qualsevol tipus de NEE (un 95,3% hi està força d'acord o molt d'acord) i hi ha coordinació entre els agents que atenen l'alumnat: família, psicopedagog/a, logopeda (un 93,3% així ho manifesten).

Les afirmacions amb les quals mostren menys acceptació són: l'assessorament i l'orientació que rep el professorat és suficient (un 56,4% hi està força o molt d'acord) i amb el centre col·laboren organismes, entitats o mitjancers lingüístics que faciliten la integració de l'alumnat (un 53,4% dels directors que hi està força o molt d'acord).

Taula 5.58. Existència de professorat especialitzat en l'ensenyament de la llengua vehicular d'ensenyament a l'alumnat estranger

(n=145)	No	Sí
Hi ha professorat especialitzat en la llengua vehicular	64,8%	35,2%

Taula 5.59. Relacions entre el centre i les famílies

(n=153)	Cap/Poca	Alguna	Força/Molta
Celebrar reunions informatives sobre temes generals del centre i del sistema educatiu	3,9%	12,4%	83,7%
Celebrar reunions informatives sobre temes generals dels cursos i grups	–	5,9%	94,1%
Fer entrevistes personals per tractar problemes o situacions individuals	–	1,3%	98,7%
Col·laborar en l'organització d'esdeveniments culturals i de relació amb l'entorn	5,2%	14,4%	80,4%

A la pregunta de quina importància es dona a determinats aspectes de les relacions entre les famílies i els centres educatius, els directors i directores valoren més positivament la realització d'entrevistes personals per tractar problemes o situacions individuals (un 98,7% de directors li dona una importància força o molt alta).

Taula 5.60. Grau de satisfacció de la relació entre el centre i les famílies

(n=152)	Cap/Poca	Alguna	Força/Molta
Satisfacció de la relació que mantenen les famílies amb el centre	7,2%	7,9%	84,9%

Taula 5.61. Existència d'associacions de pares i mares als centres

(n=151)	No	Sí
Hi ha associacions de pares i mares al centre	5,3%	94,7%

Taula 5.62. Percentatge aproximat de mares i pares que pertanyen a l'AMPA

	n	Mitjana
Percentatge aproximat de mares i pares del centre que pertanyen a l'associació	130	78%

Taula 5.63. Grau de satisfacció del centre amb el funcionament de l'AMPA

(n=142)	Cap/Poca	Una mica	Força/Molta
Satisfacció del centre amb l'AMPA	7,7%	7,1%	85,2%

El grau de satisfacció dels directors i directores amb l'AMPA mostra un resultat molt semblant als obtinguts en el grau de satisfacció de la direcció en la relació entre el centre i les famílies.

Taula 5.64. Grau de satisfacció amb el funcionament del centre

(n=153)	Una mica	Força	Molt
Satisfacció amb el funcionament del centre	3,9%	62,1%	34%

El grau de satisfacció del director o directora amb el funcionament del centre que dirigeix és molt alt, ja que un 96,1% n'està força o molt satisfet.

5.3. Qüestionari de les famílies

Taula 5.65. Nivell d'estudis dels pares i mares

	Mare	Pare
Sense estudis	1,6%	1,3%
Primaris o bàsics incomplets	6,7%	8,5%
Primaris o bàsics complets	27,6%	27,6%
Batxillerat, formació professional o equivalent	36,8%	37,2%
Titulació universitària mitjana	13,1%	9,7%
Titulació universitària superior	14,2%	15,7%
	n=2.627	n=2.513

En el nivell d'estudis màxims assolits pels pares i mares de l'alumnat, no hi ha gaires diferències entre ambdós sexes. Un 64,1% de les mares i un 62,6% dels pares tenen estudis de secundària, batxillerat, FP o superiors.

Taula 5.66. Situació laboral dels pares i mares

	Mare	Pare
Treballa per compte propi	20,8%	32,4%
Treballa per compte d'altri	57,8%	64,8%
Està a l'atur	4,9%	0,8%
Està jubilat/da	0,7%	1,5%
Treballa fent les tasques de la llar	15,7%	0,5%
	n=2.590	n=2.482

Es pot comprovar que encara existeixen algunes diferències entre la situació laboral de la mare i la del pare, tenint en compte que hi ha un 15,7% de mares que fan les tasques de la llar enfront del 0,5% de pares que declara fer-les. Cal destacar també que, proporcionalment, hi ha un percentatge d'homes que treballa per compte propi més elevat que no pas de dones. És a dir, la diferència entre homes i dones que treballen per compte propi és d'un 11,6%, mentre que en el treball per compte d'altri és només d'un 7%.

Cal remarcar que les dades corresponen a l'any 2007, quan encara no havia aparegut la crisi econòmica i el percentatge d'atur era baix.

Taula 5.67. Ajuda que rep l'alumnat per fer els deures i estudiar (habitualment)

(n=2.663)	Cap	Professorat particular	Assistència a una acadèmia	Els pares o mares	Germans o amistats
Tipus d'ajuda per fer els deures o estudiar	17,7%	8,1%	3,5%	64,2%	6,5%

Majoritàriament, són els pares i mares qui es fan càrrec d'intentar ajudar els seus fills i filles amb els deures. Dos de cada tres pares i mares així ho manifesten.

Taula 5.68. Reforç setmanal que rep l'alumnat segons les àrees de coneixement

Temps setmanal	No en rep en aquesta àrea	1 hora	2 hores	3 hores o més	n
Llengua castellana	39,2%	44%	10,8%	6%	1.106
Matemàtiques	23,8%	47,5%	20,1%	8,6%	1.191
Coneixement del medi	41,6%	41,4%	12,9%	4,1%	1.076
Llengües estrangeres	35,5%	37,2%	19,2%	8,1%	1.207
Llengua catalana	42,8%	38,1%	11,7%	7,4%	1.098
Repàs general en totes les àrees	30,3%	34,4%	21,1%	14,2%	1.312
Altres	62,2%	21,1%	9,9%	6,8%	598

La matèria en la qual l'alumnat rep més ajuda és en matemàtiques (76,2%). Per contra, la llengua catalana és la matèria en què l'alumnat rep menys ajuda (57,2%).

Taula 5.69. Recursos al domicili familiar i freqüència d'ús

	No en tinc	Mai/Poques vegades	Força/Moltes vegades	n
Llibres de lectura	0,6%	25,5%	73,9%	2.645
Prensa diària	7,4%	43%	49,6%	2.636
Revistes especialitzades	8,2%	55,5%	36,3%	2.622
Enciclopèdies	8,3%	45,7%	46%	2.636
Ordinador	4,7%	7%	88,3%	2.653
Internet	13,4%	8%	78,6%	2.643
Vídeo, CD, DVD	0,8%	28%	71,2%	2.636
Guia interactiva, enciclopèdia multimèdia	17,1%	38,7%	44,2%	2.621

Els recursos més utilitzats en el seu domicili particular són l'ordinador (un 88,3% l'usen força o moltes vegades) i Internet (un 78,6%).

Els recursos menys utilitzats en l'àmbit familiar són les enciclopèdies, les guies interactives i les revistes especialitzades.

Taula 5.70. Freqüència amb què s'estableix un diàleg entre progenitors i fills/es sobre la marxa dels estudis

	Mare	Pare
Mai	0,1%	1%
Poques vegades	0,8%	3,5%
Algunes vegades	5,5%	15,1%
Força vegades	29,4%	35,6%
Sempre	64,2%	44,8%
	n=2.578	n=2.230

Malgrat que el percentatge de mares que dialoguen amb els seus fills i filles sobre la marxa dels estudis és més elevat que el percentatge dels pares, aquest és també força elevat. Així, un 80,4% dels pares dialoguen força vegades o sempre amb els seus fills i filles sobre la marxa dels seus estudis. El percentatge de mares que ho fan és del 93,6%.

Taula 5.71. Freqüència amb què s'estableix un diàleg entre progenitors i fills/es sobre temes diversos

	Mai	Algunes vegades	Sovint	Sempre	n
El temps dedicat a l'estudi	0,6%	11,2%	45,9%	42,3%	2.653
Els resultats escolars (notes)	0,2%	8,6%	32,2%	59%	2.640
L'assistència a classe	18,1%	12,4%	16,4%	53,1%	2.614
El comportament a l'escola	2,9%	16,1%	30,8%	50,2%	2.639
Les relacions amb els companys	1,2%	13,6%	39,6%	45,6%	2.642

Les famílies declaren que el tema sobre qual dialoguen amb més freqüència amb els seus fills i filles són els resultats escolars, això és, les notes (un 91,2% dels pares i mares diu que ho fa sovint o sempre).

Per contra, és menys habitual el diàleg sobre l'assistència a classe (un 69,5% dels pares i mares afirma que parlen del tema sovint o sempre amb els seus fills).

Taula 5.72. Manera d'afrontar els possibles conflictes relacionats amb els estudis i freqüència

	Mai/Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre/Sempre	n
Parlem i busquem una solució conjuntament	2,3%	12,8%	84,9%	2.554
Parlem per conèixer les seves opinions, però la decisió final la prenem nosaltres	9,9%	25,2%	64,9%	2.475
Com a pares imposem els nostres criteris ja que creiem que és el millor per a ell o ella	24,8%	32,4%	42,8%	2.408
Deixem que estableixi els seus propis criteris ja que es tracta de la seva educació	49,1%	36%	14,9%	2.386

La major part dels pares i mares intenten resoldre els conflictes relacionats amb els estudis dialogant i buscant una solució conjunta amb els seus fills i filles (el 84,9% declara que ho fa així gairebé sempre o sempre). Només un 14,9% dels pares i mares creuen que gairebé sempre o sempre han de ser els fills qui han d'establir els seus propis criteris, ja que es tracta de la seva pròpia educació.

Taula 5.73. Nombre d'hores que dediquen els fills i filles a fer els deures

(n=2.653)	Cap	1 hora o menys	D'1 a 2 hores	De 2 a 3 hores	Més de 3 hores
Nombre d'hores dedicades a fer deures	1,6%	36,9%	46,1%	12,9%	2,5%

Un 15,4% dels pares i mares afirma que els seus fills i filles destinen dues o més hores a fer els deures.

Taula 5.74. Valoració de la família de la dedicació a l'estudi del seu fill o filla

(n=2.657)	Poca	Suficient	Excessiva
Valoració de la dedicació dels fills/es a l'estudi	26,3%	62,1%	11,6%

La major part dels pares i mares (62,1%) considera que el temps que destinen els seus fills a l'estudi és suficient.

Taula 5.75. Expectatives familiars sobre el nivell educatiu que assolirà el seu fill o filla

(n=2.676)	Percentatge
Fins a acabar els estudis obligatoris (ESO)	3,4%
Fins a acabar un cicle formatiu de formació professional de grau mitjà	4,1%
Fins a acabar el batxillerat	5,8%
Fins a acabar un cicle formatiu de formació professional de grau superior	9,5%
Fins a acabar una carrera universitària	75,6%
No ho ha decidit encara	1,6%

Els pares desitgen, de manera majoritària (75,6%), que els seus fills i filles es decantin per l'opció universitària.

Taula 5.76. Grau de satisfacció amb el rendiment dels fills o filles

	Gens/Poc	Una mica	Bastant/Molt	n
Mare	7%	14,1%	78,9%	2.579
Pare	6,4%	14,5%	79,1%	2.231

En general, tant els pares com les mares estant bastant o molt satisfets amb el rendiment del seu fill o filla (un 79% així ho manifesta).

Taula 5.77. Situacions de motivació escolar en l'àmbit familiar

	Mai/Poques vegades	Algunes vegades	Força vegades/ Sempre	n
Li donem autonomia perquè organitzi els seus estudis	3,1%	17,7%	79,2%	2.620
Controlem la seva assistència a classe	11,2%	2%	86,8%	2.610
L'animem perquè sigui constant en l'estudi	1,1%	3,9%	95%	2.644
Li facilitem els materials que necessita en els seus estudis	0,5%	3,5%	96%	2.628
Controlem el seu estudi	2,4%	9%	88,6%	2.637
Controlem que faci els treballs de classe	4,5%	10,2%	85,3%	2.634

Les situacions de motivació escolar més habitual en l'àmbit familiar són que els pares i mares faciliten als seus fills i filles els materials que necessiten en els seus estudis (un 96% diu que ho fa força vegades o sempre) i que els animen perquè siguin constants en l'estudi (un 95% així ho manifesta).

Taula 5.78. Participació de les famílies en la vida escolar del centre

	Gens/Poc	Una mica	Bastant/Molt	n
En el procés d'ensenyament i aprenentatge	28,9%	18,9%	52,2%	2.596
En activitats culturals	36,1%	18,7%	45,2%	2.569
En altres activitats extraescolars	55,9%	16,7%	27,4%	2.560
En activitats de col·laboració	61,9%	18,9%	19,2%	2.532
En el Consell Escolar	80,1%	8,2%	11,7%	2.540

A la pregunta que demana en quines activitats del centre s'impliquen les famílies, els pares i mares manifesten que participen més en el procés d'ensenyament i aprenentatge (un 52,2% dels pares manifesta participar-hi bastant o molt) i en les activitats culturals del centre (un 45,2% així ho expressen).

Taula 5.79. Comunicació entre el centre i les famílies

(n=2.640)	Difícil/Amb algunes dificultats	Bastant fluïda/Molt fluïda
Comunicació amb el centre	15,9%	84,1%

A la pregunta de com consideren que és la comunicació entre el centre i les famílies, la major part dels pares i mares opina que és bastant fluïda o molt fluïda (un 84,1%).

Taula 5.80. Freqüència de participació de les famílies en les reunions de l'AMPA

(n=2.645)	Mai/Alguna vegada	Amb freqüència/Sempre
Assistència a les reunions de l'AMPA	50,6%	49,4%

Quant a la implicació de les famílies amb les reunions que convoca l'AMPA, gairebé la meitat dels pares i mares manifesta assistir-hi amb freqüència o sempre.

Taula 5.81. Freqüència de participació de les famílies en les reunions convocades pels centres

	Mai/Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre/Sempre	n
Reunions informatives col·lectives sobre temes generals del centre i del sistema educatiu	11,8%	17,6%	70,6%	2.617
Reunions informatives col·lectives sobre temes generals del curs o del grup	4,3%	6,9%	88,8%	2.629
Entrevistes personals per tractar problemes o situacions individuals	4,4%	4,3%	91,3%	2.628

Les famílies afirmen assistir freqüentment a les reunions convocades pel centre. Més concretament, les reunions a les quals assisteixen amb més freqüència són les entrevistes personals amb la tutora o tutor per tractar problemes o situacions individuals (un 91,3% dels pares afirmen assistir-hi gairebé sempre o sempre).

Taula 5.82. Nombre d'entrevistes fetes amb tutors/es i mestres

(n=2.375)	Cap	Una o dues	Tres o quatre	Més de quatre
Nombre d'entrevistes	0,6%	75,8%	18,8%	4,8%

Tres quartes parts de les famílies afirmen haver mantingut una o dues entrevistes individuals amb la tutora o el tutor o amb mestres del centre.

Taula 5.83. Temes tractats a les entrevistes

	Mai/Gairebé mai	Algunes vegades	Gairebé sempre/ Sempre	n
Qualificacions acadèmiques	7,1%	15,9%	77%	2.283
Dificultats en el procés d'aprenentatge	24,9%	15,6%	59,5%	2.300
Aspectes relacionats amb el comportament del vostre fill o filla	18,5%	17,4%	64,1%	2.283
Aspectes relacionats amb el comportament del grup	28,9%	24,8%	46,3%	2.260
Aspectes relacionats amb les activitats extraescolars	44,9%	24,9%	30,2%	2.244
Capacitats del vostre fill o filla i la possibilitat de fomentar-les	11,8%	20%	68,2%	2.267
Maneres de participació al centre	59,9%	23,4%	16,7%	2.234

Els pares i mares manifesten que els temes més usuals tractats en aquestes reunions són les qualificacions acadèmiques (un 77% diu que gairebé sempre o sempre es tracten aquests temes), les capacitats del seu fill o filla (68%) i el comportament del seu fill o filla (64,1%).

Taula 5.84. Grau de satisfacció amb les entrevistes mantingudes

(n=2.350)	Gens/Poc	Una mica	Bastant/Molt
Grau de satisfacció amb les entrevistes mantingudes	3,6%	6,6%	89,8%

Taula 5.85. La família demana de parlar amb els mestres o la tutora o el tutor

(n=2.631)	% respostes
No	53,9%
Sí	46,1%

Taula 5.86. Grau de facilitat per contactar amb els mestres o el tutor/a

(n=2.508)	Sempre ha estat difícil	A vegades ha estat difícil	Sempre ha estat accessible
Grau de dificultat per contactar amb el professorat	2,8%	11,6%	85,6%

Taula 5.87. Grau de satisfacció de les famílies

	Gens/Poc	Una mica	Força/Molt	n
Amb el professorat	3,7%	8,2%	88,1%	2.638
Amb la direcció del centre	5,3%	9%	85,7%	2.641
Amb el centre educatiu	4%	6,6%	89,4%	2.647

El grau de satisfacció de les famílies amb el professorat, la direcció del centre i el centre en general és elevat. En tots els ítems, el percentatge de famílies que declara sentir-se força o molt satisfetes és superior al 85%.

Taula 5.88. Conflictes amb el professorat

(n=2.645)	Mai/Poques vegades	Alguna vegada	Força vegades/Sempre
Conflictes amb el professorat	94,1%	4,9%	1%

Segons les manifestacions de les famílies, la gran majoria (un 94,1%) no ha tingut mai conflictes amb el professorat o n'ha tingut poques vegades.

Taula 5.89. Voluntat de les famílies de recomanar el centre

(n=2.627)	No	Sí
Recomanaries el centre als amics	6,4%	93,6%

A la pregunta de si recomanarien el centre on va el seu fill o filla, el 93,6% de les famílies declara que sí que ho faria. La dada manifesta l'elevada satisfacció familiar amb el centre escolar.

6. CONCLUSIONS

L'alumnat de sisè d'educació primària de Catalunya participant en l'avaluació de l'educació primària 2007 obté uns resultats poc destacables en les proves administrades corresponents a diferents àrees. Són uns resultats que, en general, situen l'alumnat en uns nivells mitjans, tot i que en llengua anglesa el situen en un nivell inferior.

La comprovació de la relació existent entre el rendiment de l'alumnat i diferents variables de context derivades del centre, de l'alumnat i de la família analitzades de manera bivariada evidencia la força que tenen determinades variables en els resultats. Les variables que expliquen la composició social dels centres educatius i que incideixen en els resultats són la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre, el percentatge d'alumnat estranger que hi ha al centre, el sexe de l'alumnat, el fet de ser repetidor o no i el nivell d'estudis familiar.

Totes aquestes variables analitzades de manera bivariada —el rendiment i la variable de context corresponent— incideixen significativament en el rendiment de l'alumnat. Però tot i la informació que proporcionen aquestes anàlisis, no se'n poden extreure conclusions taxatives. No es pot afirmar concloentment que l'alumnat de centres públics obté resultats més baixos que el de centres privats ni que l'alumnat de centres caracteritzats per un nivell socioeconòmic i cultural alt aconsegueix millors resultats que l'alumnat de nivells inferiors. Ni tampoc es pot ser determinista i afirmar que l'alumnat de centres amb més percentatge d'estrangers té pitjors resultats o que les noies obtenen millors resultats en unes àrees i els nois en unes altres o que l'alumnat repetidor té una puntuació inferior respecte al no repetidor o que l'alumnat amb famílies amb un nivell d'estudis superior obté resultats més bons.

Establertes aquestes premisses, podem intentar respondre aquestes preguntes: ¿Què caracteritza els centres públics? ¿I els centres privats? ¿Estan interrelacionades les variables de context analitzades?

Una breu i simple descripció dels centres de la mostra permet destacar que la meitat dels centres privats són de nivell socioeconòmic i cultural mitjà i que la majoria dels centres públics es troba en poblacions de menys de 10.000 habitants, que no es classifiquen per nivell socioeconòmic i cultural. En canvi, hi ha la mateixa proporció de centres privats de nivell socioeconòmic i cultural alt que de centres públics de nivell mitjà.

Pel que fa a la mostra d'alumnat, l'alumnat repetidor és un percentatge globalment molt baix (5,7%). Ara bé, la majoria d'aquest alumnat està escolaritzat en centres públics. El mateix s'esdevé amb l'alumnat estranger, encara que el percentatge global és una mica més alt (10,2%).

Cal tenir en compte, a més, que l'avaluació realitzada només permet recollir informació d'unes determinades variables i no de moltes altres que possiblement també incideixen en els resultats de l'alumnat. En les variables estudiades s'aplica un model multivariable que completa les consideracions que s'exposen a continuació per a cada una de les àrees avaluades.

Llengua catalana

- L'alumnat sobresurt en comprensió oral i, en concret, en les habilitats de reorganització d'informació i de lectura crítica o apreciació.
- La comprensió escrita se situa lleugerament per sota de la comprensió oral. El resultat depèn del tipus de text i de les habilitats avaluades. L'alumnat destaca en el text informatiu instructiu i en l'habilitat de comprensió literal. En canvi, té dificultats en el text informatiu divulgatiu i en l'habilitat de comprensió inferencial.
- En expressió escrita, el resultat és similar al de comprensió. L'alumnat no presenta dificultats en el bloc de frases (formació d'oracions, puntuació de frases i intenció comunicativa). En canvi, sí que en té en el bloc de textos (ordenació de frases i continuació d'un text).

- En l'activitat cloze, l'alumnat fa un ús força correcte dels substantius i de les conjuncions, mentre que en l'ús de l'imperatiu i dels adjectius presenta dificultats. La unió de frases mitjançant connectors és l'activitat en què l'alumnat té més dificultats.
- Les dificultats més grans es manifesten a l'hora d'escriure un text llarg (redacció). Gairebé la meitat de l'alumnat no és capaç d'escriure un text ben cohesionat, expressar les idees de manera clara i progressiva, utilitzar un lèxic ric i variat, fer un ús correcte de les estructures morfosintàctiques i escriure un text de 10 línies amb lletra clara i ben presentat.
- Si es comparen els resultats obtinguts en els ítems comuns o d'ancoratge en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària —1995, 1999, 2003, 2007—, la tendència observada és que el percentatge d'encerts en llengua catalana és similar.
- Amb l'anàlisi de les dades segons la teoria de resposta a l'ítem (TRI) s'estableix una escala de sis nivells de competència en llengua catalana. L'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament en el nivell 4. Però hi ha una proporció igual d'alumnat situat en els nivells 1, 2 i 3. En els nivells superiors (5 i 6) hi ha poc alumnat.
- Una primera aplicació d'anàlisi multivariable desestima l'efecte del percentatge d'alumnat estranger al centre en el rendiment de l'alumnat en llengua catalana. Una nova aplicació palesa que la variable més predictiva en el rendiment en llengua catalana és el nivell d'estudis familiar de l'alumnat. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre públic obtingui quasi la mateixa puntuació en llengua catalana que un/a altre/a d'un centre privat si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys un nivell més alt que el de l'alumne/a del centre privat.

Usos lingüístics de l'alumnat

- Hi ha un percentatge similar tant d'alumnat catalanoparlant inicial com castellanoparlant inicial. El grup d'alumnat que identifica el català com la seva llengua és el majoritari i també ho és el que parla català amb les amistats.
- La televisió i la ràdio es consumeix majoritàriament en castellà, mentre que la llengua de la lectura de llibres és tant el català com el castellà.
- Si es comparen les dades obtingudes el 2006 amb l'alumnat de quart curs d'ESO (CSd'A 2008b, CSd'A en premsa), s'observa que els percentatges d'alumnat catalanoparlant inicial són molt similars a primària i a secundària, mentre que el de castellanoparlants inicial és lleugerament superior a la secundària. El grup que identifica el català com la seva llengua a secundària disminueix i encara ho fa més el que parla català amb les amistats. El consum de televisió en castellà es dispara a secundària mentre que el de la ràdio es manté per a la meitat de l'alumnat. A secundària, la lectura de llibres és més alta en català que no pas en castellà, tria lingüística que segur que té a veure amb el context escolar.

Llengua castellana

- Els resultats són similars en comprensió oral, comprensió escrita i expressió escrita.
- En comprensió oral, l'alumnat destaca en l'habilitat d'apreciació. En comprensió escrita, el resultat depèn del tipus de text i de les habilitats avaluades. L'alumnat destaca en el text verboicònic i en l'habilitat de reorganització de la informació. En canvi, obté resultats més baixos en el text literari descriptiu i en l'habilitat de lectura crítica.
- En expressió escrita, l'alumnat obté el resultat més alt en el bloc de textos i, en concret, en l'ordenació de les frases d'un text. En canvi, presenta dificultats en el bloc de frases per identificar la intenció comunicativa d'una frase.
- En l'activitat de cloze, l'alumnat fa un ús força correcte de les conjuncions i de les preposicions, mentre que en l'ús dels adverbis i dels infinitius presenta més dificultats. La unió de frases mitjançant connectors és l'activitat on es detecten més dificultats.
- Les dificultats més grans es manifesten a l'hora d'escriure un text llarg (redacció). L'alumnat té problemes per escriure un text ben cohesionat, expressar les idees de manera clara i progressiva, utilitzar un lèxic ric i variat i fer un ús correcte de les estructures morfosintàctiques.
- Si es comparen els resultats obtinguts en els ítems comuns o d'ancoratge en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària —1995, 1999, 2003, 2007—, la tendència observada és que el percentatge d'encerts en llengua castellana es manté.

- Amb l'anàlisi de les dades segons la teoria de resposta a l'ítem (TRI), en una escala de sis nivells de competència en llengua castellana l'alumnat de sisè d'educació primària se situa majoritàriament en el nivell 4 i en els nivells per sota, que són els nivells 1, 2 i 3. En els nivells superiors, 5 i 6, hi ha una sisena part de l'alumnat.

- Establert un model d'anàlisi multivariable, s'observa que la variable més predictiva del rendiment de l'alumnat de sisè d'educació primària en llengua castellana és el nivell d'estudis familiar de l'alumnat. Es pot esperar que un/a alumne/a d'un centre amb un percentatge molt alt d'estrangers pugui obtenir quasi la mateixa puntuació en llengua castellana que un/a altre/a d'un centre amb un percentatge d'alumnat estranger molt baix si la família del primer té estudis més alts (estudis universitaris).

Hàbits de lectura i escriptura

- A l'alumnat li agrada bastant llegir. Acostuma a llegir entre 1 i 2 llibres al mes. De manera majoritària té la percepció que setmanalment dedica menys d'1 hora a la lectura silenciosa a classe i destaca que no utilitza mai el servei de préstec de llibres. Els llibres que més li agraden són els d'aventures, els de misteri i els d'humor. Li agrada escollir-los personalment i quan els comença, acostuma a acabar-los sempre o gairebé sempre.

- L'alumnat no acostuma a preparar un guió del que escriu. L'escriptura és una pràctica molt relacionada amb el centre educatiu. El que declara escriure més són missatges al messenger i correus electrònics.

Llengua anglesa

- L'àrea de llengua anglesa és on l'alumnat obté el resultat més baix, sobretot en expressió escrita. En comprensió escrita i oral, els resultats depenen del tipus de text i de les habilitats avaluades. L'alumnat se'n surt millor amb textos curts i en un nivell de comprensió literal. En expressió escrita, l'alumnat presenta dificultats a l'hora d'escriure rutines o formularis impresos. En canvi, no li resulta tan difícil escriure una carta.

- La comparació dels ítems d'ancoratge en llengua anglesa en tres cicles de l'avaluació de l'educació primària —1999, 2003 i 2007— mostra una davallada de resultats.

- Amb l'anàlisi de les dades segons la teoria de resposta a l'ítem (TRI), s'estableix una escala de sis nivells de competència en llengua anglesa. En aquesta escala, gairebé la meitat de l'alumnat de sisè d'educació primària se situa en els nivells inferiors 1 i 2 i en els nivells superiors 5 i 6 hi ha situat una tercera part de l'alumnat. Dues tercers parts de l'alumnat se situen en els nivells 3 i 4.

- La variació de la puntuació en llengua anglesa no ve determinada tant per la titularitat del centre, que és una variable desestimada en una primera anàlisi, com pel percentatge d'estrangers i el nivell socioeconòmic i cultural del centre. Així mateix, hi ha d'altres variables de l'alumnat i de la família que conjuntament amb les del centre són predictores del rendiment: el sexe, el nivell d'estudis familiar i el fet de ser repetidor o no.

- Per tant, un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger podria obtenir quasi la mateixa puntuació en llengua anglesa que un/a altre/a d'un centre amb 0%-5% d'estrangers si la família del primer tingués un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells superior a la del segon.

Autoavaluació en llengua anglesa

- L'autoavaluació que fa l'alumnat del seu coneixement de llengua anglesa no es correspon amb la realitat que mostren les dades, ja que bona part de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un bon nivell d'anglès.

- Aquesta distorsió en la percepció de l'alumnat també pot explicar-se per la valoració que l'alumnat atorga a determinades activitats realitzades a classe, ja que valora més conèixer els costums i les festes d'altres països que escriure, aprendre vocabulari i gramàtica i parlar.

Matemàtiques

- L'alumnat de sisè d'educació primària destaca en el bloc de contingut d'organització de la informació. Els resultats més baixos corresponen a l'ús de procediments i estratègies.

- Si es comparen els resultats obtinguts en els ítems comuns o d'ancoratge en els quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària —1995, 1999, 2003, 2007—, la tendència observada és que el percentatge d'encerts en matemàtiques es manté.
- Amb l'anàlisi de les dades segons la teoria de resposta a l'ítem (TRI), en la competència matemàtica s'estableix una escala de cinc nivells. L'alumnat se situa majoritàriament en els nivells 3 i 4. Una sisena part de l'alumnat es troba en els nivells inferiors, els nivells 1 i 2, i una altra sisena part en el nivell superior, nivell 5.
- L'aplicació d'un model multivariable que evidenciï la incidència de determinades variables en el resultat de l'alumnat en matemàtiques, mostra en una primera anàlisi que la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural del centre queden descartades. Per tant, s'exclouen aquestes dues variables de l'anàlisi atès que la variable referida al percentatge d'alumnat estranger en el centre ja recull bona part de l'efecte de les altres dues.
- La continuació d'aquesta anàlisi palesa que un/a alumne/a d'un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger pot obtenir quasi la mateixa puntuació en matemàtiques que un/a altre/a d'un centre amb poc alumnat estranger (0%-5%) si la família del primer té un nivell d'estudis familiar d'almenys tres nivells més alt que el de la família del segon.

Context d'aprenentatge de les matemàtiques

- Dues tercers parts de l'alumnat creu que té un bon nivell de matemàtiques i facilitat per entendre'n els continguts.
- Una mica més de la meitat de l'alumnat afirma que dedica molt o força temps a estudiar matemàtiques, però aquest és un tant per cent baix davant de la importància que la família concedeix a l'àrea.
- La valoració que fa l'alumnat del seu autoconeixement de matemàtiques no es correspon amb la dificultat atorgada per l'alumnat a la prova d'avaluació, ja que una meitat la considera difícil o molt difícil i l'altra, senzilla o molt senzilla.
- Pel que fa als hàbits de treball en l'àrea de matemàtiques, l'alumnat valora força el treball en grup. Tanmateix, aquesta no és una pràctica habitual a l'aula, ja que l'alumnat declara que quan es comença un tema nou no es treballa en petits grups. L'alumnat afirma que el professorat preferentment opta per donar una visió general del tema nou.
- Sorpren el poc ús que l'alumnat declara que es fa de l'aula d'informàtica.
- Dels temes de matemàtiques tractats a classe, resulta que els que menys agraden a l'alumnat són els poliedres i els cossos de revolució, fer mapes i plànols i resoldre problemes que impliquen pensar molt. Però és que aquests mateixos temes també són els que menys es treballen a l'aula.

Coneixement del medi social i natural

- L'alumnat presenta menys dificultats en el bloc de continguts dels materials i les seves propietats, els canvis i els paisatges històrics, el paisatge, els éssers vius, les màquines i els aparells. En canvi, té més dificultats en l'apartat referit a l'ésser humà i la salut.
- Quant a les habilitats, a l'alumnat li són més fàcils els ítems que integren l'apartat d'anàlisi, seguit pel de comprensió i pel de coneixement i aplicació.
- La comparació de resultats dels ítems d'ancoratge al llarg dels quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària —1995, 1999, 2003 i 2007— mostra un augment progressiu de resultats.
- Amb l'anàlisi de les dades segons la teoria de resposta a l'ítem (TRI), en coneixement del medi social i natural s'estableix una escala de sis nivells. Dues tercers parts de l'alumnat se situen en els nivells 3 i 4. Per sota (nivells 1 i 2) i per sobre (nivells 5 i 6) hi ha repartida l'altra tercera part de l'alumnat.
- L'anàlisi de la variabilitat en la puntuació de l'alumnat en coneixement del medi social i natural segons el conjunt de variables ja esmentat desestima en una primera anàlisi la titularitat i el nivell socioeconòmic i cultural dels centres. La influència d'aquestes dues variables queda recollida en la variable referida al percentatge d'alumnat estranger del centre.

- Per tant, amb una nova aplicació de l'anàlisi es presenten diferents perfils d'alumnat que evidencien que es pot esperar que un/a alumne/a no repetidor/a d'un centre amb més d'un 50% d'alumnat estranger i de família amb estudis universitaris obtingui una puntuació semblant a la d'un/a alumne/a d'un centre amb un 0%-5% d'alumnat estranger i de família sense estudis.

Context d'aprenentatge del coneixement del medi social i natural

- Gairebé tres quartes part de l'alumnat de sisè d'educació primària considera que té un nivell bo o molt bo de coneixement del medi social i natural.
- La majoria de l'alumnat afirma que té facilitat per entendre els continguts de l'àrea i que li agrada força o molt. També declara que la seva família la valora igual que les altres àrees del currículum.
- Dues tercers parts de l'alumnat afirma que dedica força o molt temps a estudiar en aquesta àrea.
- L'hàbit de treball a l'aula més valorat és el de treball en grup, ja que la majoria està força o molt d'acord que és important saber escoltar els altres quan parlen d'un tema plantejat. Així mateix, l'alumnat també considera que és bo treballar en grup perquè hi ha més idees.
- Malgrat aquesta valoració positiva del treball en grup, un percentatge alt d'alumnat està força o molt d'acord que li surten millor els exercicis quan treballa sol.
- Quan es comença un nou tema a l'aula, l'activitat prioritària consisteix a presentar-ne una visió general, cosa que fa el professorat. En canvi, l'activitat menys utilitzada és el treball en grups petits.
- Més de la meitat de l'alumnat considera que l'àrea de coneixement del medi social i natural força o moltes vegades la treballa amb el llibre de text. I és també la meitat de l'alumnat la que afirma que força o moltes vegades ho fa amb materials diversos.
- Al voltant d'una tercera part de l'alumnat opina que mai o poques vegades es fan experiències pràctiques a l'aula o al laboratori o s'usa l'ordinador.
- L'alumnat declara que els temes més treballats a classe són el cos humà, l'alimentació, la sexualitat i salut i els éssers vius. A més, són els temes que més li agraden.
- Gairebé dues tercers parts de l'alumnat considera que la prova d'avaluació feta és molt senzilla o senzilla i l'altra tercera part creu que és una mica difícil.

Coneixement del medi social i cultural de Catalunya

- En el bloc d'història de Catalunya, el percentatge mitjà d'encerts més alt correspon a la història medieval i el més baix, sense massa diferència, al d'història moderna i contemporània.
- En el bloc de geografia de Catalunya, el percentatge mitjà d'encerts més alt correspon a les gràfiques i mapes i el més baix al medi físic.
- La comparació de resultats dels ítems d'ancoratge al llarg dels quatre cicles de l'avaluació de l'educació primària —1995, 1999, 2003 i 2007— mostra una tendència decreixent en els resultats.
- En l'escala de competència de coneixement del medi social i cultural de Catalunya s'estableixen sis nivells. La majoria de l'alumnat se situa per sota del nivell 4. En els nivells 1, 2 i 3 hi ha gairebé la meitat de l'alumnat. En el nivell 4 n'hi ha una tercera part i en els nivells 5 i 6 hi ha el percentatge restant.
- Les tres variables referides als centres incloses en l'anàlisi multivariable són desestimades en una primera aplicació. Del resultat d'una segona aplicació, la variable més predictiva és el sexe de l'alumnat. Per tant, dels perfils resultants se'n deriva que és predictable que les noies obtinguin la mateixa puntuació que els nois només si (les noies) tenen un nivell d'estudis familiar més alt.

Valoracions generals de l'alumnat

- L'alumnat de sisè d'educació primària mostra una opinió favorable de l'escola, lligada a l'aprenentatge, ja que el 90% afirma que hi aprèn coses interessants i útils.
- El material didàctic més utilitzat continua essent el llibre de text i l'avaluació més habitual és la clàssica, això és, els controls escrits.
- Majoritàriament, l'alumnat considera que manté una bona relació tant amb el pare com amb la mare i que tots dos s'impliquen i es preocupen en la seva educació i en fan el seguiment. Reconeix que la implicació de la mare és una mica superior a la del pare.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

CSd'A (2001). *Avaluació a l'educació primària (1999)*. Barcelona, Departament d'Ensenyament, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Informes d'Avaluació, n. 5).

CSd'A (2005). *La situació de la llengua anglesa a l'ensenyament no universitari de Catalunya*. Barcelona, Departament d'Ensenyament, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Informes d'Avaluació, n. 6).

CSd'A (2006). *L'avaluació de l'educació primària 2003*. Barcelona, Departament d'Educació, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Informes d'Avaluació, n. 9).

CSd'A (2008a). *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Barcelona, Departament d'Educació, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Sistema d'Indicadors, n. 12).

CSd'A (2008b). *Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya. Avaluació de l'educació secundària obligatòria 2006*. Barcelona, Departament d'Educació, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Informes d'Avaluació, n. 11).

CSd'A (en premsa). *Educació primària 2007. Síntesi de resultats*. Barcelona, Departament d'Educació, Consell Superior d'Avaluació (Quaderns d'avaluació, n. 17).

IE (2009). *Educación primaria 2007. Evaluación general del sistema educativo*. Madrid, Ministerio de Educación, Instituto de Evaluación.

INECSE (2005). *Evaluación de la Educación Primaria 2003*. Madrid, Ministerio de Educación y Ciencia, Instituto Nacional de Evaluación y Calidad del Sistema Educativo.

MERC (2003). *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*. Consell d'Europa, 2001. Traducció al català: Generalitat de Catalunya, Govern d'Andorra i Govern de les Illes Balears.